

Examinat și aprobat în ședința
publică a CCA din 31 ianuarie 2013.

Președinte CCA

Marian POCAZNOI _____

RAPORT

privind activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului
din Republica Moldova
în anul 2012

CHIȘINĂU 2013

CUPRINS

I.	ROLUL ȘI MISIUNEA CCA	3
II.	COMPONENȚA CONSILIULUI ÎN ANUL 2012	5
III.	ANUL 2012: MOMENTE DE REFERINȚĂ	6
IV.	DINAMICA DEZVOLTĂRII PIEȚEI AUDIOVIZUALE	11
	4.1. Activitatea de licențiere	
	4.2. Activitatea de autorizare a distribuitorilor de servicii de programe	
	4.3. Activitatea de expertiză	
	4.4. Piața audiovizuală în cifre și diagrame	
	4.5. Tranziția la televiziunea digitală terestră	
V.	PROTECȚIA CONSUMATORILOR DE PROGRAME	27
	5.1. Protecția copiilor	
	5.2. Protecția moralității și demnității umane	
	5.3. Asigurarea echilibrului și pluralismului social-politic	
	5.4. Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național	
	5.5. Asigurarea egalității de șanse și accesului la serviciile de programe	
	5.6. Respectarea condițiilor de plasare a publicității	
	5.7. Respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe	
VI.	SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL	74
VII.	ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE	80
VIII.	REPREZENTAREA CCA ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ	87
IX.	RELATII EXTERNE	118
X.	RESURSE UMANE	126
XI.	ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ	127
XII.	OBIECTIVE PENTRU ANUL 2013	130
	ANEXE	134

I. ROLUL ȘI MISIUNEA CCA

Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA) a fost creat în 1996, ca autoritate publică autonomă, reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritate responsabilă pentru implementarea și respectarea Codului audiovizualului, a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului asigură:

- supravegherea respectării exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul programelor transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova;
- încurajarea liberei concurențe;
- un raport echilibrat între serviciile de programe oferite de radiodifuzorii naționali și cele oferite de radiodifuzorii locali și regionali;
- protejarea demnității umane și protecția minorilor;
- protejarea spațiului informațional, patrimoniului lingvistic și cultural-național, inclusiv a culturii și limbilor minorităților naționale;
- transparența mijloacelor de informare în masă din domeniul audiovizualului;
- transparența activității proprii.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului exercită următoarele atribuții:

- supraveghează respectarea modului în care radiodifuzorii publici și radiodifuzorii privați își îndeplinesc obligațiile asumate în licența de emisie, în condițiile și cu respectarea prevederilor legale;
- supraveghează corectitudinea conținutului programelor oferite de radiodifuzori, numai după comunicarea audiovizuală a acestor programe;
- adoptă concepția de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile parlamentare și locale în conformitate cu prevederile Codului electoral al Republicii Moldova;
- monitorizează, în condițiile art. 40, alin. (1), lit. b) din Codul audiovizualului, conținutul serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și oferta de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii, periodic și ori de câte ori consiliul consideră necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie;
- oferă avizul referitor la Caietul de sarcini al radiodifuzorului public;
- sesizează Consiliul de Observatori al instituției publice naționale a audiovizualului Compania “Teleradio-Moldova” asupra devierilor serviciilor de programe de la rigorile prevăzute în licența de emisie;
- stabilește condițiile, criteriile și procedura de acordare a licențelor de emisie;

- stabilește procedura de acordare a autorizației de retransmisie;
- eliberează licențe de emisie și autorizații de retransmisie a serviciilor de programe;
- emite decizii cu caracter de norme de reglementare în vederea exercitării atribuțiilor sale prevăzute în Codul audiovizualului.

De asemenea, în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege, CCA emite decizii și recomandări, adoptate în prezența a cel puțin 6 membri și cu cel puțin 5 voturi. Consiliul se întrunește în ședințe publice de 2 ori pe lună sau ori de câte ori este nevoie. Consiliul Coordonator al Audiovizualului verifică aspectele semnalate în sesizările primite de la petenți sau se autosesizează cu privire la modul în care radiodifuzorii respectă legislația audiovizuală. Atunci când constată încălcări ale legii, în funcție de natura și gravitatea abaterii, CCA aplică gradual următoarele sancțiuni: avertizare publică, amendă, retragere a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă, suspendarea licenței de emisie pentru o anumită perioadă sau retragerea licenței.

Instrucțiunile și recomandările emise de Consiliul Coordonator al Audiovizualului se fac publice. În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului adoptă decizii obligatorii, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului este supravegheată de Parlament, prin dezbateră raportului anual în conformitate cu prevederile art. 49, alin. (2) din Codul audiovizualului.

II. COMPONENTA CONSILIULUI ÎN ANUL 2012

Consiliul este compus din 9 membri, desemnați de Parlamentul Republicii Moldova, pentru un mandat de 6 ani. La sfârșitul anului 2012, componența Consiliului Coordonator al Audiovizualului a fost reînnoită în urma expirării mandatelor deținute de Ludmila Vasilache, Corneliu Mihalache și Gheorghe Gorincioi.

Actuala componență a Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

1. Marian POCAZNOI – ales Președinte CCA prin Decizia nr. 32 din 11.03.2011, numit membru prin Hotărârea Parlamentului nr. 228-XVI din 06.11.08 pentru perioada 2008-2014;

2. Ignat VASILACHE – membru, numit prin HP nr. 228-XVI din 06.11.08 pentru perioada 2008-2014;

3. Vitalie TABUNȘCIC – membru, numit prin HP nr. 80 din 11.04.08 pentru perioada 2008-2014;

4. Dinu CIOCAN – membru, numit prin HP nr. 96 din 12.05.11 pentru perioada 2011-2017;

5. Mariana ONCEANU-HADÎRCĂ – membru, numit prin HP nr. 96 din 12.05.11 pentru perioada 2011-2017;

6. Nicolae DAMASCHIN – membru, numit prin HP nr. 96 din 12.05.11 pentru perioada 2011-2017;

7. Cristina MÎȚU – membru, numit prin HP nr. 260 din 15.11.12 pentru perioada 2012-2018.

8. Iurie COLESNIC – membru, numit prin HP nr. 260 din 15.11.12 pentru perioada 2012-2018.

9. Olga BARBĂLATĂ – membru, numit prin HP nr. 260 din 15.11.12 pentru perioada 2012-2018.

III. ANUL 2012: MOMENTE DE REFERINȚĂ

Anul 2012 a reprezentat pentru Consiliul Coordonator al Audiovizualului o perioadă de activitate intensă, marcată de numeroase evenimente care s-au regăsit în deciziile și recomandările adoptate de CCA, fiind astfel create mecanisme în vederea dezvoltării unei piețe audiovizuale libere, pluraliste și concurențiale în Republica Moldova și pentru protejarea interesului public. O dovadă în acest sens îl constituie numărul de licențe și autorizații de retransmisie eliberate, dar și direcțiile de referință care au fost în centrul atenției CCA pe parcursul anului 2012, precum: protecția copiilor; asigurarea echilibrului și pluralismului politico-social; protecția moralității și demnității umane; protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național; asigurarea egalității de șanse și accesului la serviciile de programe a persoanelor cu dizabilități; condițiile de plasare a publicității; respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe.

În perioada de referință, au fost convocate 28 de ședințe publice, în cadrul cărora au fost adoptate 189 de decizii, care au fost publicate pe pagina-web a CCA și în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, au fost eliberate **20 de licențe de emisie**, dintre care 6 câștigate prin concurs și 14 obținute fără concurs, **10 autorizații de retransmisie** pentru 5 studiouri TV cu emisie prin cablu pentru următorul termen de activitate și 5 studiouri TV prin cablu noi.

La 1 ianuarie 2013, în Republica Moldova erau înregistrați 253 de deținători de licențe și autorizații de retransmisie, dintre care:

- 58 în domeniul radiodifuziunii prin eter;
- 4 în domeniul radiodifuziunii prin satelit;
- 1 în domeniul radiodifuziunii prin fir;

- 35 în domeniul televiziunii prin eter;
- 10 în domeniul televiziunii prin satelit;
- 18 studiouri televizate cu emisie prin cablu;

- 119 în domeniul retransmisiei canalelor TV prin cablu;
- 4 în sistemul MMDS;
- 2 în sistemul de retransmisie prin satelit;
- 2 în sistemul de retransmisie GSM.

Pe piața audiovizualului autohton au intrat noi posturi de radio și TV care reprezintă, per ansamblu, necesitățile informaționale, culturale, educaționale etc. ale societății. Categoriile tematice ale serviciilor de programe, cum ar fi: generalist, muzical, pentru copii și tineret, religios, sînt reprezentate atît la nivelul televiziunii, cît și la nivelul radiodifuziunii. Printre posturile televizate licențiate cu tematică generalistă enumerăm: TV Călărași, RTR Moldova, Ren TV Moldova și Bîzîm Daldamîz. Un post de televiziune cu tematică pentru copii: Gurinel TV. Posturile

muzicale OTV și Gold TV au completat lista posturilor existente care au în vizor această tematică.

Posturi de radio cu tematică generalistă sînt: Bugeac, Nova Radio, VV Radio. Un post de radio cu tematică pentru tineret: Radio Moldova Tineret. Iar Datina FM este postul de radio din categoria religios. Anul 2012 a fost un an productiv pentru audiovizualul autohton, deoarece completarea fiecărei categorii cu posturi noi, reprezintă dezvoltarea permanentă a acestui domeniu de activitate.

În vederea îndeplinirii obiectivelor de monitorizare stabilite în baza atribuțiilor prevăzute de Codul audiovizualului și a deciziilor CCA, precum și în conformitate cu planul de activitate, au fost efectuate monitorizări generale ale serviciilor de programe radio și TV și monitorizări tematice la capitolele:

- respectarea condițiilor legale de plasare a publicității în cadrul serviciilor de programe TV și radio;
- respectarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului în cadrul serviciilor de programe TV;
- respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului;
- respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe;
- respectarea procentajului de muzică autohtonă în serviciile de programe ale unor posturi de radio;
- monitorizarea calității limbii române în cadrul serviciilor de programe TV.

În total, în perioada de raport, au fost monitorizați 53 de radiodifuzori, dintre care 28 de posturi de radio și 25 de posturi TV. Anume rezultatele acestor acțiuni de monitorizare orientează eforturile Consiliului spre ariile ce prezintă anumite suspiciuni privind posibile abateri de la legislația în vigoare sau implicarea instituției în vederea acordării unui sprijin radiodifuzorilor prin oferirea consultațiilor, organizarea unor mese rotunde, seminare sau traininguri. În acest sens, întru încurajarea radiodifuzorilor de a produce programe de interes local, au fost alocate resursele financiare necesare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor în vederea organizării trainingului „Elemente de management și realizarea producției în televiziune”, care a avut drept scop perfecționarea capacităților profesionale ale managerilor și jurnaliștilor de la posturile de televiziune locale. Consiliul Coordonator al Audiovizualului a desfășurat un concurs al serviciilor de programe ale radiodifuzorilor autohtoni locali, iar câștigătorilor le-a fost oferit echipament tehnic sub formă de camere video și computere. În total au fost oferite 19 camere de luat vederi și 10 computere.

În perioada de referință, CCA a verificat activitatea mai multor întreprinderi audiovizuale din municipiile Chișinău și Bălți, efectuînd deplasări de serviciu în 28 de raioane ale țării: Basarabeasca, Taraclia, Leova, Cantemir, Hîncești, Ialoveni, Ștefan-Vodă, Căușeni, Anenii Noi, Strășeni, Călărași, Ungheni, Nisporeni, Fălești, Glodeni, Rîșcani, Drochia, Edineț, Briceni, Ocnița, Dondușeni, Soroca, Florești, Telenеști, Orhei, Cahul, Criuleni, Dubăsari. Ca urmare a acestor controale au fost efectuate 98 de verificări a activității distribuitorilor de servicii și întocmite actele

constatoare. În baza unor decizii CCA, activitatea unor radiodifuzori a fost controlată repetat.

Pe parcursul anului 2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a aplicat, pentru încălcarea normelor din domeniul audiovizual, 174 de sancțiuni, dintre care 120 de avertizări publice și 50 de amenzi, o sancțiune sub formă de retragere a dreptului de a difuza publicitate pe parcursul a 24 de ore, au fost retrase două autorizații de retransmisie și o licență de emisie.

De asemenea, au fost retrase 14 licențe de emisie, dintre care: 3 – din inițiativa titularilor, 10 – ca urmare a cesiunii și 1 – pentru derogări grave și repetate de la legislația în vigoare. CCA a retras și 12 autorizații de retransmisie: 10 – din inițiativa titularilor și 2 – pentru abateri repetate de la prevederile Codului audiovizualului.

În 2012, au fost modificate 24 de licențe de emisie (schimbarea denumirii întreprinderii fondatoare, postului de radio sau TV, parametrilor tehnici, adresei juridice ș.a.) și expertizate 57 de dosare ale radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii audiovizuale.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a supravegheat punerea în aplicare a modificărilor și completărilor operate la Codul audiovizualului de către Parlament în iulie 2012, la capitolul publicitate și la art. 11, în vederea armonizării legislației naționale la standardele europene formulate în Directiva serviciilor mass-media audiovizuale (Directiva 2010/13/UE).

Totodată, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a emis decizii cu caracter de reglementare pentru a asigura protecția copiilor și dezvoltarea produsului audiovizual autohton:

- Decizia CCA nr. 98 din 19 iulie 2012 privind clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor;
- Decizia CCA nr. 99 din 19 iulie 2012 privind respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale;
- Decizia CCA nr. 185 din 28 decembrie 2012 cu privire la ponderea programelor autohtone în serviciile de programe audiovizuale.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a recepționat și examinat 148 de sesizări, parvenite din partea Parlamentului, Guvernului, organizațiilor non-guvernamentale și societății civile.

Pentru a asigura o mai bună protecție a drepturilor de autor, precum și în vederea elaborării unor proiecte comune de modificare și completare a unor acte legislative, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a semnat, la 29 februarie 2012, un Plan Comun de Acțiuni privind respectarea dreptului de autor și drepturilor conexe în mediul audiovizual din Republica Moldova cu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală. Cooperarea mai prevede schimb de informații și experiență, elaborarea proiectelor de perfecționare a legislației privind asigurarea protecției eficiente a drepturilor de autor și conexe în Republica Moldova,

implementarea unor prevederi ale acordurilor internaționale, la care țara noastră este parte, instruirea și perfecționarea persoanelor implicate în sistemul de protecție și apărare a drepturilor de proprietate intelectuală în domeniul audiovizualului, crearea unor spoturi care vor avea drept scop sensibilizarea opiniei publice în formarea unei atitudini negative în ceea ce privește pirateria și contrafacerea obiectelor de proprietate intelectuală. În același timp, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în parteneriat cu mai multe organizații, a promovat o serie de campanii media, printre care:

- Campania media „Copilul tău ce vede la televizor?”;
- Campania media „STOP Pirateria și Contrafacerea”;
- Campania de informare a populației Republicii Moldova despre implementarea formatului „închis” de apelare a numerelor de telefonie fixă;
- Campania socială „Tu nu ești singur!”;
- Campania socială de promovare a șahului în rândurile tinerei generații „Joacă șah. Fii campion”;
- Campania socială cu privire la difuzarea spoturilor sociale dedicate acțiunilor „Academiei lui Moș Crăciun”.

În anul 2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a participat la 20 de conferințe și reuniuni naționale și internaționale, care au fost axate în special pe subiecte precum: respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale; clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor; publicitatea – plasarea de produse și dezvoltarea sectorului audiovizual.

Pe plan extern, CCA s-a manifestat activ prin participarea la diverse evenimente, prezentare de informații și a contribuit direct sau indirect la implementarea unor proiecte și planuri de acțiuni ce țin de protecția drepturilor omului, dar, mai ales, a drepturilor ce garantează protecția interesului public în domeniul comunicării audiovizuale.

În perioada 24-27 septembrie 2012, un grup de angajați ai CCA au efectuat o vizită de lucru la Consiliul Național al Audiovizualului din România în vederea realizării unui schimb de experiență și preluării bunelor practici pe segmentul documentării, expertizei și monitorizării serviciilor de pe piața audiovizualului. În cadrul vizitei, au fost abordate mai multe subiecte ce țin de activitatea direcțiilor, în special, mecanismele și practicile de monitorizare a posturilor TV și radio la nivel local și național.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a organizat și desfășurat întrevederi cu membrii delegațiilor: Oficiului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR); Comisiei de monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei din cadrul Adunării Parlamentare a Forului European (APCE); Proiectului PNUD

„Interacțiunea între Parlament și autoritățile independente de reglementare”; Secretariatului Consiliului Europei; coraportorii Comisiei de monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei; ONU privind libertatea religiei sau convingerii și Centrului pentru Jurnalism Independent.

Pe parcursul anului 2012, CCA a colaborat activ cu Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, Centrul Național pentru Frecvențe Radio, Î.S. „Radiocomunicații”, Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Comisia Națională pentru Integrare Europeană, Uniunea Europeană și Consiliul Europei („Programul de Susținere a Democrației în Republica Moldova), OSCE, Platforma Europeană ale Autorităților Regulatorii (EPRA), REFRAM (Rețeaua Autorităților Francofone de Reglementare Media), Agenția pentru Protecția Concurenței, Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor și Conexe și societatea civilă.

IV. DINAMICA DEZVOLTĂRII PIEȚEI AUDIOVIZUALE

În Republica Moldova, activitatea în domeniul comunicației audiovizuale este reglementată de Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Statutul Consiliului Coordonator al Audiovizualului și Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie (aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr. 433-XVI din 28.12.2006). De asemenea, prevederi de reglementare sînt cuprinse și în alte acte legislative, precum Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989 (ratificată prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002), Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30.07.2001, Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13.11.2008 ș.a.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în calitate sa de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului, pe parcursul anului 2012 și-a axat activitatea pe următoarele priorități:

• **Identificarea zonelor geografice neacoperite sau acoperite insuficient cu servicii de programe audiovizuale care asigură informarea cetățenilor** – comunicarea permanentă cu radiodifuzorii, acordarea consultațiilor persoanelor interesate au dus la apariția unui post de televiziune local – „TV Călărași”. Ca urmare a adresărilor întreprinderii „Valigon-Impex” SRL, Centrul Național pentru Frecvențe Radio a calculat și coordonat canalul TV 26 din or. Călărași, pe care, ulterior, l-a cîștigat prin concurs. O situație asemănătoare a avut loc și cu frecvența 90,4 MHz – Vadul lui Vodă, pe care vor fi difuzate serviciile de programe ale unui post de radio local.

La evaluarea ofertei solicitanților de frecvențe anunțate în concurs o atenție deosebită este acordată necesităților informaționale ale zonei geografice în care urmează să fie repartizată frecvența. Prezintă o mare importanță și departajarea frecvențelor radio și canalelor TV din localitățile învecinate cu regiunea transnistreană. Astfel, frecvența 104,0 MHz – Varnița a fost acordată IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru postul de radio „Radio Moldova Tineret”, al cărui serviciu de programe va fi audiat și de către locuitorii or. Tiraspol.

În urma colaborării cu Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor privind calcularea și coordonarea frecvențelor disponibile în zonele geografice neacoperite cu servicii de programe audiovizuale de interes comunitar, au fost calculate și anunțate în concurs prin Decizia CCA nr. 189, din 28 decembrie 2012, canalul 50 – Dondușeni și frecvența 91,2 MHz – Rezina.

Încurajarea radiodifuzorilor locali de a produce programe de interes local – în procesul aprobării concepțiilor generale ale serviciilor de programe s-a constatat că majoritatea radiodifuzorilor locali includ în grilele de emisie programe

de nivel local sau regional preluate de la colegi. Deși, uneori, calitatea serviciilor de programe preluate nu este de cel mai înalt nivel, ele furnizează populației din provincie informații ce țin de evenimentele locale. Prin urmare, în conformitate cu Decizia CCA nr. 95, din 21 iunie 2012, au fost alocate resursele necesare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor în vederea organizării trainingului „Elemente de management și realizarea producției în televiziune”, care a avut drept scop perfecționarea capacităților profesionale ale managerilor și jurnaliștilor de la posturile de televiziune locale. Cursurile au fost conduse de dna Angela ARAMĂ, expert în domeniul audiovizualului, fiind bazate pe un plan analitic aprobat de Ministerul Educației din Republica Moldova. Trainingul s-a axat pe două domenii importante: Elemente de management și Realizarea producției în televiziune și s-a desfășurat în perioada 1-5 octombrie, cu un program de 8 ore pe zi, timp în care au fost abordate mai multe aspecte ce țin de etapele principale în managementul de producție; tipul de producții și procesul de producție; genurile de televiziune și compatibilitatea lor cu resursele existente etc. și, de asemenea, au inclus o serie de laboratoare practice. În același timp, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a desfășurat un concurs al serviciilor de programe ale radiodifuzorilor autohtoni locali, iar câștigătorilor le-a fost oferit echipament tehnic sub formă de camere video și computere. În total au fost oferite 19 camere de luat vederi și 10 computere.

• ***Elaborarea unei baze de date electronice și arhivarea informațiilor despre instituțiile audiovizuale autohtone*** – în scopul realizării acestui obiectiv a fost selectată întreprinderea de profil „AV Macrocom” SRL. În această perioadă au avut loc mai multe întrevederi de lucru cu proiectanții întreprinderii nominalizate în vederea stabilirii structurii și parametrilor bazei de date, astfel ca aceasta să corespundă întocmai cerințelor înaintate. La moment a fost efectuat 70 % din volumul lucrărilor de programare. Reieșind din cele expuse, în primul trimestru al anului 2013 baza de date electronice va fi finalizată. Sistemele de baze de date electronice oferă avantaje considerabile, ceea ce explică extinsa utilizare a acestora. Câteva dintre avantajele oferite sînt: controlul centralizat al datelor; viteza mare de regăsire și actualizare a informațiilor; volumul ocupat de sistemele de baze de date este mult mai redus ș.a.

Prin urmare, pregătirea notelor informative, analizelor ce țin de activitatea titularilor de licențe de emisie și autorizațiilor de retransmisie vor fi efectuate mult mai eficient și mai rapid. Totodată, acest lucru ne va permite să asigurăm transparența în procesul decizional al instituției.

4.1. Activitatea de licențiere

Licențe de emisie eliberate prin concurs

În 2012, CCA a desfășurat 2 concursuri pentru utilizarea frecvențelor radio și a canalelor TV disponibile și disponibilizate. La concurs au fost anunțate frecvențele radio și canalele TV ale unor instituții audiovizuale care, din diverse motive, au rămas nevalorificate, frecvențele radio și canalele TV neciștigate după

ultimul concurs, precum și cele venite prin aviz de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. La concursuri au participat 17 solicitanți pentru 3 canale TV și 19 frecvențe radio, învingători fiind declarați 9 radiodifuzori: 6 titulari de noi licențe de emisie și 3 licențe au fost modificate prin extinderea razei de emisie.

Radiodifuzorii care au obținut licențe noi de emisie:

1. „Valigon-Impex” SRL, fondatoarea postului „TV Călărași”, a fost desemnată învingătoare pentru canalul TV 26 – Călărași.
2. „Bizim Aidinic” SRL, fondatoarea postului de radio „Bugeac”, a fost desemnată învingătoare pentru frecvența 69,74 MHz – Comrat.
3. IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea postului de radio „Radio Moldova Tineret”, a fost desemnată învingătoare pentru 5 frecvențe radio: 99,40 MHz – Bălți; 104,0 MHz – Varnița; 107,1 MHz – Sărata Galbenă; 103,6 MHz – Copanca; 103,8 MHz – Nisporeni;
4. „MARKETING & PR” SRL, fondatoarea postului de radio „Nova Radio”, a fost desemnată învingătoare pentru frecvența 87,8 MHz – Căușeni.
5. „FLUCTUS” SRL, fondatoarea postului de radio „Datina FM”, a fost desemnată învingătoare pentru frecvența 104,7 MHz – Chișinău.
6. Asociația Obștească „Start-Moldova”, fondatoarea postului de radio „VV Radio”, a fost desemnată învingătoare pentru frecvența 90,4 MHz – Vadul lui Vodă.

Radiodifuzorii care și-au extins aria de emisie:

1. „Bizim Aidinic” SRL, fondatoarea postului „TV Bizim Aidinic”, a fost desemnată învingătoare pentru 2 canale TV: 38 – Tvardița și 23 – Corten.
2. „Radio Plai” SRL, fondatoarea postului de radio omonim, a fost desemnată învingătoare pentru 5 frecvențe: 92,60 MHz – Ivancea, Orhei; 98,20 MHz – Cahul; 98,80 MHz – Cimișlia; 97,20 MHz – Chișinău; 101,5 MHz – Căușeni.
3. „Urania FM” SRL, fondatoarea postului de radio „Albena”, a fost desemnată învingătoare pentru frecvența 95,90 MHz – Baurci (UTAG).

Licențe de emisie eliberate fără concurs

Ca urmare a adresărilor solicitanților, CCA a eliberat 15 licențe de emisie următoarelor societăți comerciale:

1. „Aer-Comunicație Grup” SRL pentru studioul TV muzical „Gold TV”, al cărui serviciu de programe urmează a fi retransmis prin rețelele de cablu din țară.
2. „Eni Ai” SRL a cesionat „5 TV” SRL sistemul MMDS pentru studioul TV „5 TV” din Comrat;
3. „Eni Ai” SRL a cesionat „Bizim Dalgamiz” SRL canalele 51 – Congaz și 25 – Dezghinea pentru studioul TV prin eter „TV Bizim Dalgamiz”;

4. SC „Status Marketing” SRL pentru studioul de televiziune muzical „OTV”, al cărui serviciu de programe urmează a fi retransmis prin rețelele de cablu din țară.
5. „TOP – MEDIA SRL” a cesionat „REAL RADIO” SRL licența de emisie pentru utilizarea canalului 26 – Bălți, postul „TV – 6 Bălți”;
6. „ȘTIRI MEDIA GRUP” SRL a cesionat „ȘTIRI MEDIA TV” SRL licența de emisie eliberată pentru postul TV prin satelit „Publika TV”;
7. „ȘTIRI MEDIA GRUP” SRL a cesionat „ȘTIRI MEDIA TV” SRL licența de emisie pentru postul de radio „Publika FM”, frecvența 92,1 MHz – Chișinău P.A.R. max. = 25,5 dBW;
8. „Euro-TV Chișinău” SRL, „MUZICAL-TV” SRL, „AVM” SRL și „SERVTV” SRL au cesionat „ȘTIRI MEDIA TV” SRL licențele de emisie pentru postul TV prin eter „Publika TV”, canalele: 23 – Strășeni – 55,5 dBW, 29 – Ocnița – 25,4 dBW, 35 – Florești – 25,0 dBW, 44 – Trifești – 45,0 dBW, 56 – Cimișlia – 25,5 dBW, 45 – Briceni – 25,5 dBW, 55 – Cantemir – 25,5 dBW, 52 – Drochia – 25,5 dBW, 53 – Fălești – 25,0 dBW, 52 – Glodeni – 25,5 dBW, 51 – Sîngerei – 25,5 dBW, 52 – Ștefan-Vodă – 23,0 dBW și 45 – Taraclia – 51,0 dBW, 28 – Bălți – 24,5 dBW, 50 – Bender – 38,8 dBW, 25 – Cahul – 24,5 dBW, 25 – Edineț – 21,0 dBW, 43 – Dondușeni – 25,0 dBW;
9. S.C. „TV-COMUNICAȚII GRUP” S.R.L. pentru postul de televiziune „RTR Moldova”, al cărui serviciu de programe urmează a fi difuzat prin satelit;
10. „Euro-TV Chișinău” SRL a cesionat ÎM „ALVALMEDIA” SRL licența de emisie pentru postul TV prin satelit „Euro TV”;
11. AO „T.E.M.M.A.” a cesionat „AUTORADIO PRIM” SRL licența de emisie pentru postul de radio „Autoradio/Avtoradio”;
12. „GURINEL MEDIA” SRL pentru studioul de televiziune pentru copii „Gurinel TV”, al cărui serviciu de programe urmează a fi retransmis prin rețelele de cablu din țară;
13. „TELEPROIECT” SRL pentru postul de televiziune „Ren Moldova”, al cărui serviciu de programe urmează a fi difuzat prin satelit;
14. „Flor-TV” SRL a cesionat S.C. „TV-COMUNICAȚII GRUP” S.R.L. canalul TV 38 – Vădeni pentru postul de televiziune prin eter „RTR Moldova”;
15. ÎCS „PRIME TV” SRL a cesionat „MUZICAL-TV” SRL licența de emisie pentru postul de radio „Prime FM”.

Retragerea licențelor de emisie

Pe parcursul perioadei de referință, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a retras 14 licențe de emisie.

Din inițiativa titularilor au fost retrase 3 licențe de emisie:

1. Licența de emisie seria AA, nr. 082540 din 21.04.11, eliberată „Noroc Media” SRL pentru postul de televiziune cu emisie prin eter „Noroc”;
2. Licența de emisie seria AA, nr. 082545 din 21.05.10, eliberată „Noroc Media” SRL pentru postul de televiziune cu emisie prin satelit „Noroc”;

3. Licența de emisie seria AA, nr. 082552 din 15.10.10, eliberată AO „Inițiativa pentru o nouă Europă” pentru postul de televiziune cu emisie prin satelit „TV 10”.

Ca urmare a cesiunii au fost declarate nevalabile 10 licențe de emisie:

1. Seria AA, nr. 073668 din 13.10.2009, eliberată întreprinderii „Eni Ai” SRL pentru studioul TV prin sistemul MMDS „Eni Ai”;
2. Seria A MMII, nr. 014623 din 11.10.2007, eliberată întreprinderii Postul de televiziune „Euro-TV Chișinău” SRL pentru postul TV prin satelit „EURO-TV CHIȘINĂU”;
3. Seria AA, nr. 082525 din 26.01.2010, eliberată întreprinderii „AVM” SRL pentru postul TV „AVM”;
4. Seria AA, nr. 073666 din 13.10.2009, eliberată întreprinderii „SERVTV” SRL pentru postul TV „TVD”;
5. Seria AA, nr. 073685 din 27.11.2009, eliberată întreprinderii „TOP-MEDIA” SRL pentru postul „TV – 6 Bălți”;
6. Seria AA, nr. 073637 din 17.10.2008, eliberată ÎM „Teledixi” SRL pentru postul „TV Dixi”;
7. Seria AA, nr. 082550 din 23.12.2009, eliberată întreprinderii „ȘTIRI MEDIA GRUP” SRL pentru postul TV prin satelit „Publika TV”;
8. Seria AA, nr. 082549 din 26.01.2010, eliberată întreprinderii „ȘTIRI MEDIA GRUP” SRL pentru postul de radio „Publika FM”;
9. Seria A MMII, nr. 014615 din 25.09.2007, eliberată întreprinderii Postul de televiziune „Euro-TV Chișinău” SRL pentru postul TV prin eter „EURO-TV CHIȘINĂU”;
10. Licența de emisie seria AA, nr. 082866 din 25.09.2007, eliberată Asociației Obștești „T.E.M.M.A.” pentru postul de radio „Autoradio/Avtoradio”.

Pentru încălcări grave și repetate, după epuizarea tuturor modalităților de sancționare, prin Decizia CCA nr. 42 din 05.04.2012 **a fost retrasă Licența de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL pentru postul de televiziune „NIT”**, în conformitate cu art. 27, alin. (1), lit. a), b), alin. (2) și art. 38, alin. (1), lit. e), alin. (2), lit. b), f), alin. (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin. (1), (2) și (4), lit. a), b) și c) și art. 10, alin. (5) din Codul audiovizualului și pct. 3.1, lit. a) și e) a condițiilor Licenței de emisie.

4.2. Activitatea de autorizare a distribuitorilor de servicii de programe Autorizații de retransmisie eliberate

Obiectivul 9, lit. f) al Strategiei și obiectivele asumate pentru anul 2012, conform Raportului din 2011, stipulează că la crearea ofertelor de programe pentru retransmisie, distribuitorii de servicii vor acorda prioritate serviciilor de programe realizate în limba de stat.

Conducându-se de prevederile menționate și de deciziile normative ale CCA, la examinarea ofertelor prezentate de către distribuitorii de servicii permanent se acorda atenție componenței serviciilor de programe cu privire la:

- Includerea tuturor canalelor TV autohtone gratuite, a căror recepționare este posibilă din punct de vedere tehnic.
- Includerea serviciilor de programe ale studiourilor de televiziune locale.
- Includerea în ofertă a cel puțin unui canal TV pentru copii în limba română.
- Includerea în ofertă a cel puțin unui canal TV în limba română cu tematica sportivă.

Pe parcursul anului 2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a eliberat 10 autorizații de retransmisie pentru **5 studiouri TV cu emisie prin cablu pentru următorul termen de activitate**: „BRAGA TV” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „Bon TV” din satele Horești și Zîmbreni, r-nul Ialoveni; „S & L PANIFCOM” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „G-TV” din s. Geamăna, r-nul Anenii Noi; S.C. „S.G.B. MEDIA” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „CTCT” din com. Cairaclia, r-nul Taraclia; S.C. „I.A.P. STIL-SERVICE” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „PYAP” din satele Colibabovca și Ceadâr, r-nul Leova, Nimoreni și Malcoci, r-nul Ialoveni; F.P.C. „ARAX-IMPEX” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „Zebra TV” din mun. Chișinău, și **5 studiouri nou înființate**: „DONȚU-PRIM” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „Don TV” din s. Talmază, r-nul Ștefan-Vodă; „PETIN-TV” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „SGD” din satul Sărata-Galbenă, r-nul Hîncești; „REMIG-F” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „ALEX TV” din s. Zubrești, r-nul Strășeni; S.C. „DĂNIS” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „DanisNet TV” din mun. Chișinău, sectoarele Botanica și Ciocana; „SCORTEL” S.R.L. pentru studioul TV cu emisie prin cablu „Scortel TV” din sectorul Botanica, mun. Chișinău.

Autorizații de retransmisie retrase

Din inițiativa titularilor au fost retrase 12 autorizații de retransmisie:

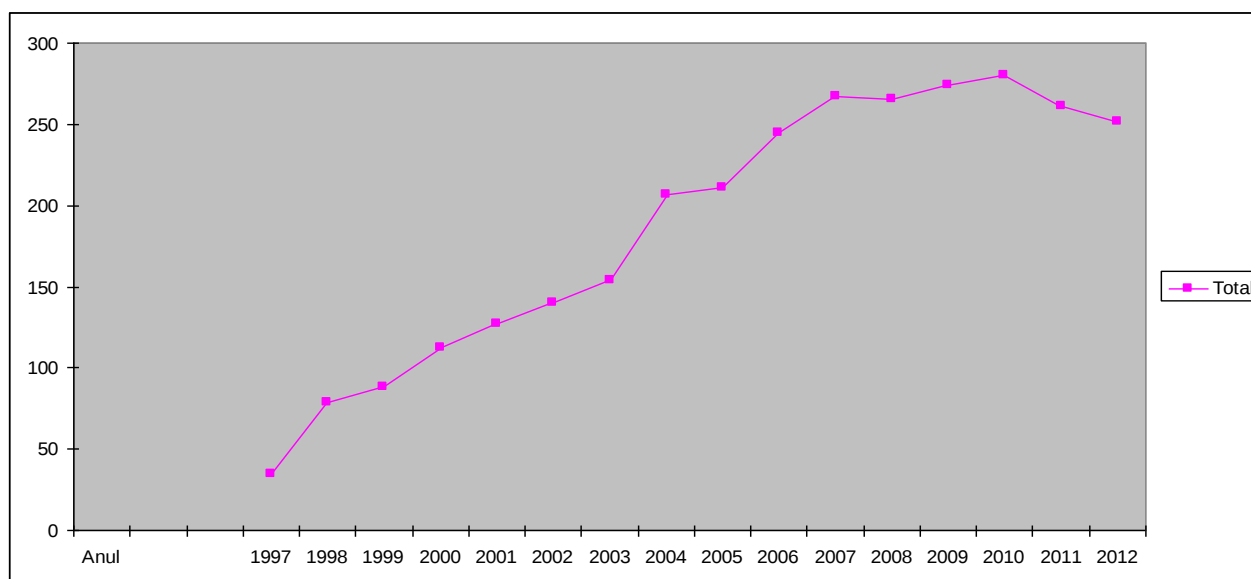
1. Seria AB, nr. 000125 din 15.10.2010, eliberată S.C. „LN DISC” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „SGD”;
2. Seria AB, nr. 000016 din 24.04.2007, eliberată S.C. „EMH-GARANT-SISTEM” S.R.L. pentru studioul TV cu distribuire prin satelit „Bravo”;
3. Seria AB, nr. 000119 din 15.10.2010, eliberată S.C. „FIALTU-TV” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „Alex TV”;
4. Seria AB, nr. 000052 din 15.03.2005, eliberată S.C. „Transfer Co” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „Grox TV”;
5. Seria A MMII, nr. 014584 din 25.07.2006, eliberată S.C. „TIVINET” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „SKY TV”;

6. Seria AB, nr. 000122 din 15.10.2010, eliberată întreprinderii „INVENT” SRL pentru studioul TV prin cablu „OTV” din orașul Ocnița;
7. Seria AB, nr. 000053 din 02.09.2008, eliberată întreprinderii „VICSANDI-PRIM” SRL pentru studioul TV prin cablu „VICSANDI-TV” din com. Țirnova, r-nul Dondușeni;
8. Seria AB, nr. 000110 din 09.06.2010, eliberată S.C. „Rețeaua TA-TV” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „RT-TV” din s. Izvoare, r-nul Fălești;
9. Seria AB, nr. 000105 din 21.05.2010, eliberată S.C. „Beltivi Com” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „Omega TV” din mun. Chișinău;
10. Seria AB, nr. 000103 din 21.05.2010, eliberată întreprinderii „POLIGRANT” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „TV Otaci” din or. Otaci;
11. Seria AB, nr. 000102 din 22.04.10, eliberată întreprinderii „Lux-Net” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „Lux-Net” din mun. Chișinău;
12. Seria AB, nr. 000038 din 18.03.2008, eliberată întreprinderii „STUDIO-L” S.R.L. pentru studioul TV prin cablu „Studio-L” din or. Căușeni.

Autorizații de retransmisie retrase de către CCA

- Prin **Decizia nr. 40 din 29 martie 2012**, CCA a retras Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000092 din 11.02.2010, eliberată S.C. „STARNET” S.R.L., fondatoarea studioului TV prin cablu „TvBox” din Chișinău și Ungheni, conform art. 28 (4), 38 (2), lit. e) și f) ale Codului audiovizualului pentru derogări repetate de la art. 28 (1) și art. 6 (2) ale Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea p. 1.4, 2.2, 3.1(b) din condițiile la Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000092 din 11.02.2010, și Anexa nr. 1 a autorizației, eliberată „STARNET” S.R.L.

- Prin **Decizia nr. 80 din 14 iunie 2012**, CCA a retras Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000020 din 31.05.2007, eliberată S.C. „PLUS TV CONSTRUCT” S.R.L., fondatoarea studioului TV prin cablu „Plus TV” din s. Boșcana, r-nul Criuleni, pentru nerespectarea sistematică a art. 3.1, lit. d), f), k), l), m) și 9.1 ale condițiilor la Autorizația de retransmisie (încetarea activității de mai bine de un an).

Tabelul nr. 1. **Dinamica dezvoltării pieței audiovizuale 1997-2012**

Problema licențierii în UTA Găgăuzia

Conform art. 39 din Codul Audiovizualului, CCA este unica autoritate de licențiere în domeniul audiovizualului din Republica Moldova. Consiliul Coordonator al Audiovizualului este reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritatea responsabilă pentru implementarea și respectarea prezentului cod, a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte.

Cu toate acestea, în UTA Găgăuzia, din inițiativa unor organe ale administrației publice locale, este încurajată practica de eliberare și acordare a licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie fără a dispune de astfel de drepturi și atribuții, situație care trenează din anii precedenți.

În pofida faptului că instanțele de judecată (Curtea de Apel Comrat și Curtea Supremă de Justiție) au anulat atât hotărârea de eliberare a unei licențe de emisie, cât și o licență eliberată în anul 2008, organele administrației publice locale din UTA Găgăuzia continuă activitatea de licențiere.

Astfel, în UTA Găgăuzia, sfidând legea, activează atât emițătoare multicanale de mică capacitate de tip „Televillage”, cât și rețele de cablu. Intervențiile și deciziile CCA în vederea respectării cadrului legal nu sînt executate.

Drept urmare, atât utilizatorii de frecvențe terestre, cât și gestionarii rețelelor de cablu, neglijează deciziile CCA, încălcînd constant prevederile Codului audiovizualului, Convenției Europene cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, Codului Electoral, Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale altor acte legislative și normative în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova.

În setul celor mai grave încălcări comise de instituțiile vizate intră:

- retransmiterea canalelor TV fără contracte;

- punerea pe post a canalelor TV a căror retransmisie încalcă prevederile legii cu privire la drepturile de autor și conexe (NTV, Rossia 1, Rossia 2, Pereț, Pervii kanal, STS ș.a.);
- implicarea neautorizată în campaniile electorale;
- difuzarea materialelor cu conținut indecent.

Pentru soluționarea problemei în cauză, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a emis Ordinul nr. 62 c din 24.05.2011, prin care a fost creat un Grup de lucru pentru elaborarea unei poziții unice în problemele ce țin de autorizarea activității în domeniul comunicațiilor electronice și audiovizualului pe teritoriul UTA Găgăuzia, din a cărei componență fac parte și reprezentanții CCA.

Reprezentanții UTA Găgăuzia insistă asupra dreptului de licențiere a genurilor de activitate din domeniul audiovizualului, promovând amendamente care ar legitima licențierea activității audiovizuale de către Executivul autonomiei.

Activitatea audiovizuală pe teritoriul regiunii transnistriene

Analiza modului de amplasare a studiourilor TV cu emisie prin cablu demonstrează că numărul acestora în zonele apropiate de malul drept al Nistrului este mult mai mic față de celelalte zone ale țării. De exemplu, în raionul Rezina nu există nicio rețea de cablu locală.

Această situație se datorează funcționării pe teritoriul din stînga Nistrului a sistemului MMDS „Sheriff”, care retransmite un număr impunător de canale TV, ce pot fi recepționate fără dificultate de locuitorii zonelor învecinate. În acest mod, se creează o concurență neloială distribuitorilor de servicii din dreapta Nistrului, ceea ce, în multe cazuri, duce la falimentarea lor.

Activitatea audiovizuală din regiunea transnistreană creează multiple probleme și radiodifuzorilor care dispun de emițătoare în localitățile învecinate. În anul 2012, CCA s-a confruntat cu două cazuri de acest gen.

Prin Decizia CCA nr. 110, din 15.07.2011, „Noroc Media” SRL a fost declarată învingătoare în concursul pentru utilizarea frecvenței 99,3 MHz – Cocieri. La 29.11.2011, întreprinderea nominalizată s-a adresat CCA cu solicitarea de a i se reperfecta licența de emisie, eliberată pentru postul de radio „Noroc”, prin transferarea stației de emisie din Cocieri în localitatea Marcăuți, r-nul Dubăsari, deoarece în localitatea inițială nu putea fi asigurată integritatea echipamentului tehnic de emisie.

IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, în calitate de fondatoare a postului „Radio Moldova Tineret”, la concursul din 11 septembrie 2012, a cîștigat frecvența 104,0 MHz – Varnița, care nu putea fi valorificată pe motiv că era bruiată de o stație neautorizată din or. Tiraspol.

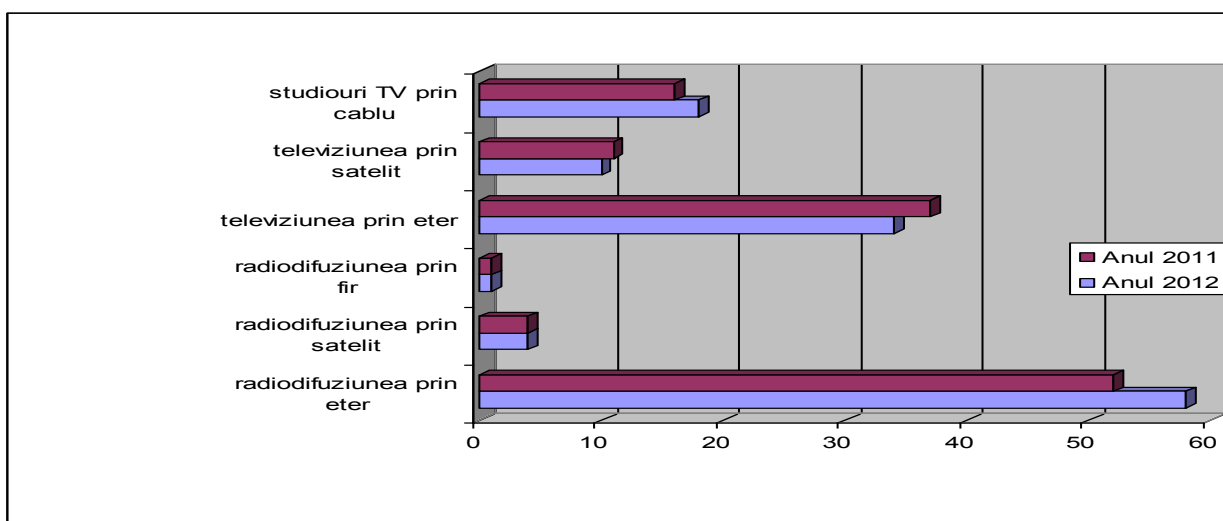
A fost nevoie de calcularea de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a unei frecvențe noi (95,4 MHz – Varnița) și modificarea licenței de emisie (Decizia CCA nr. 159, din 23.11.2012) prin înlocuirea frecvenței nominalizate.

4.4. Piața audiovizuală în cifre și diagrame

La 1 ianuarie 2013, în Republica Moldova erau înregistrați 253 de deținători de licențe și autorizații de retransmisie, dintre care:

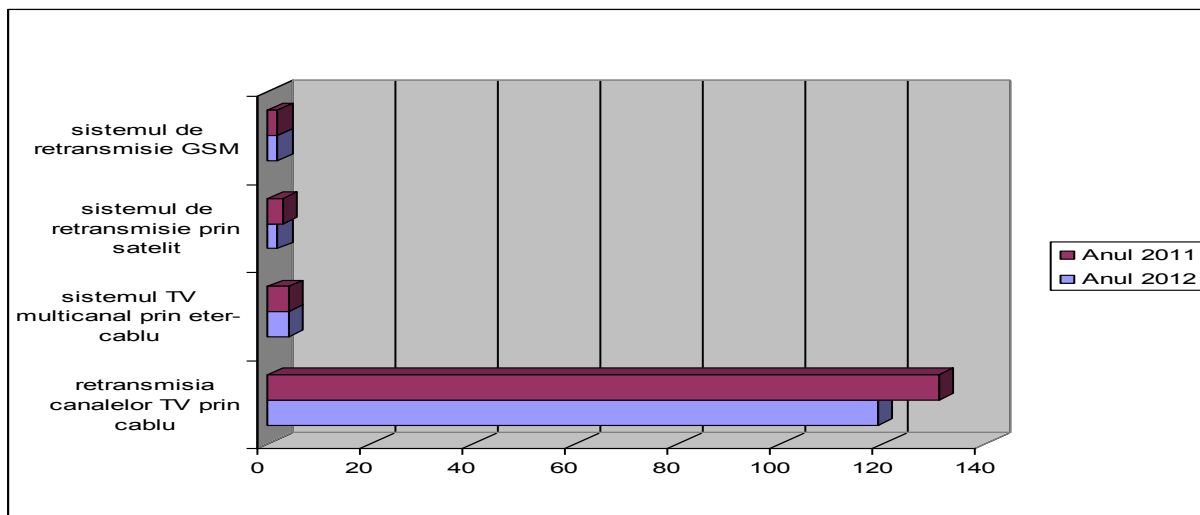
- 58 (52) în domeniul radiodifuziunii prin eter;
- 4 (4) în domeniul radiodifuziunii prin satelit;
- 1 (1) în domeniul radiodifuziunii prin fir;
- 34 (37) în domeniul televiziunii prin eter;
- 10 (11) în domeniul televiziunii prin satelit;
- 18 (16) studiouri televizate cu emisie prin cablu.

Tabelul nr. 2. Deținători de licențe de emisie

- 119 (131) în domeniul retransmisiei canalelor TV prin cablu;
- 4 (4) în sistemul MMDS (sistemul TV multicanal prin eter-cablu);
- 2 (3) în sistemul de retransmisie prin satelit;
- 2 (2) în sistemul de retransmisie GSM.

Tabelul nr. 3. Deținători de autorizații de retransmisie

Audiovizualul autohton include o gamă largă de căi prin care serviciile de programe radiofonice și televizate devin accesibile pentru consumatori. Această varietate se datorează implementării tehnologiilor noi și necesită o definitivare a termenilor utilizați pentru a evita situații ambigue.

Radiodifuzor – persoană fizică sau juridică avînd responsabilitatea editorială pentru alcătuirea serviciilor de programe destinate recepționării de către public care asigură difuzarea acestora direct sau prin intermediul unui terț.

Distribuitor de servicii – orice persoană juridică ce pune la dispoziție publicului o ofertă de servicii de programe prin orice mijloc de comunicație electronică, inclusiv prin satelit, cablu sau eter, retransmise pe bază de relații contractuale cu radiodifuzorii ori cu alți distribuitori.

Serviciu de programe – ansamblu al programelor sau emisiunilor de radio și televiziune, furnizate de un radiodifuzor.

GSM (Grup Standard Mobile) – Tip de telefonie celulară digitală folosită în Europa care utilizează multiplexarea cu diviziune de timp ca să transporte multe semnale pe o singură frecvență.

MMDS (Multipoint Microwave Distribution Sistem) – serviciul similar televiziunii prin cablu care utilizează microunde pentru distribuirea semnalelor în loc de cablu. MMDS este mai potrivit ca să servească ariile rar populate, decît cablul TV.

IPTV (Internet Protocol TV) – televiziunea care utilizează standard pentru adunarea și adresarea informațiilor în pachete de date pentru a facilita transmisia acestora pe internet.

În ultimii ani, tot mai multe întreprinderi care și-au început activitatea în calitate de prestatori de servicii internet includ în ofertele sale mai multe pachete de canale TV, completînd, astfel, rîndurile distribuitorilor de servicii. În legătură cu această tendință a apărut o părere că IPTV se referă la internet și nu se supune licențierii. Însă retransmisia canalelor TV nu este un serviciu internet, ci doar se utilizează rețeaua respectivă în scopul transportării semnalului, la fel precum pachetele de canale TV ce se retransmit prin rețelele GSM, nefiînd considerat serviciu de telefonie mobilă.

Cele expuse se confirmă și prin definiția „Distribuitorului de servicii”, care este o persoană juridică ce pune la dispoziția publicului o ofertă de servicii de programe prin orice mijloc de comunicație electronică.

Radiodifuzorii, în funcție de aria de acoperire, se împart în următoarele trei categorii:

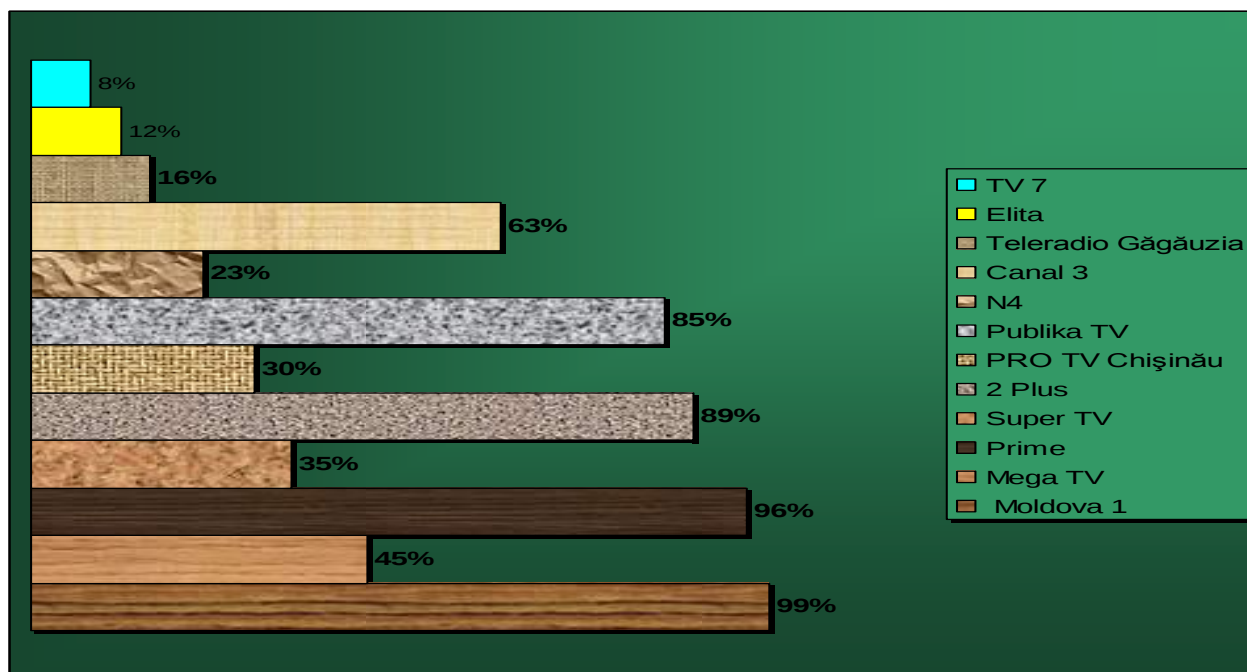
Radiodifuzor local – radiodifuzorul care acoperă cu semnal pînă la 5% din teritoriul țării.

Radiodifuzor regional – radiodifuzorul care acoperă cu semnal pînă la 60% din teritoriul țării.

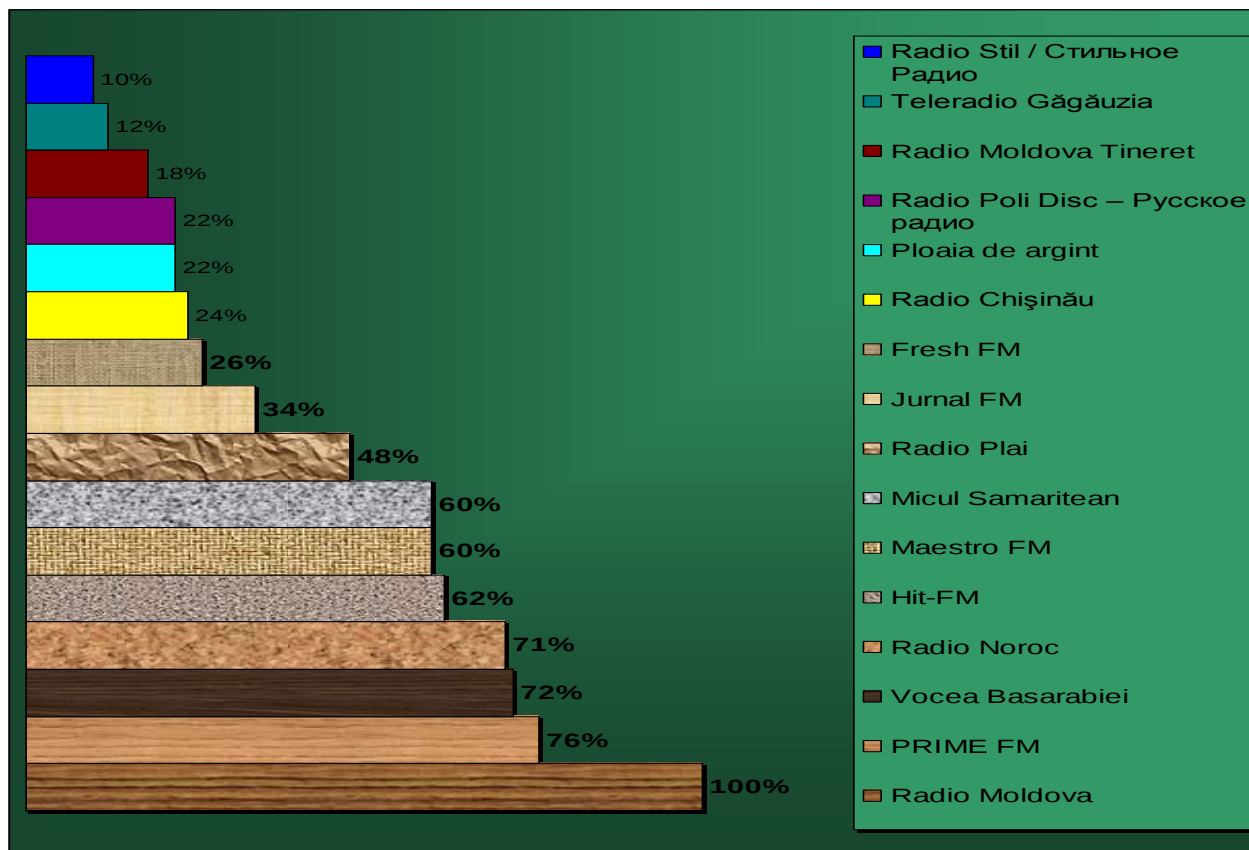
Radiodifuzor național – radiodifuzorul care acoperă cu semnal mai mult de 60% din teritoriul țării.

Diagramele de mai jos reprezintă statistic posturile TV și radio cu acoperire națională și regională.

Tabelul nr. 4. Posturi TV prin eter cu acoperire națională și regională

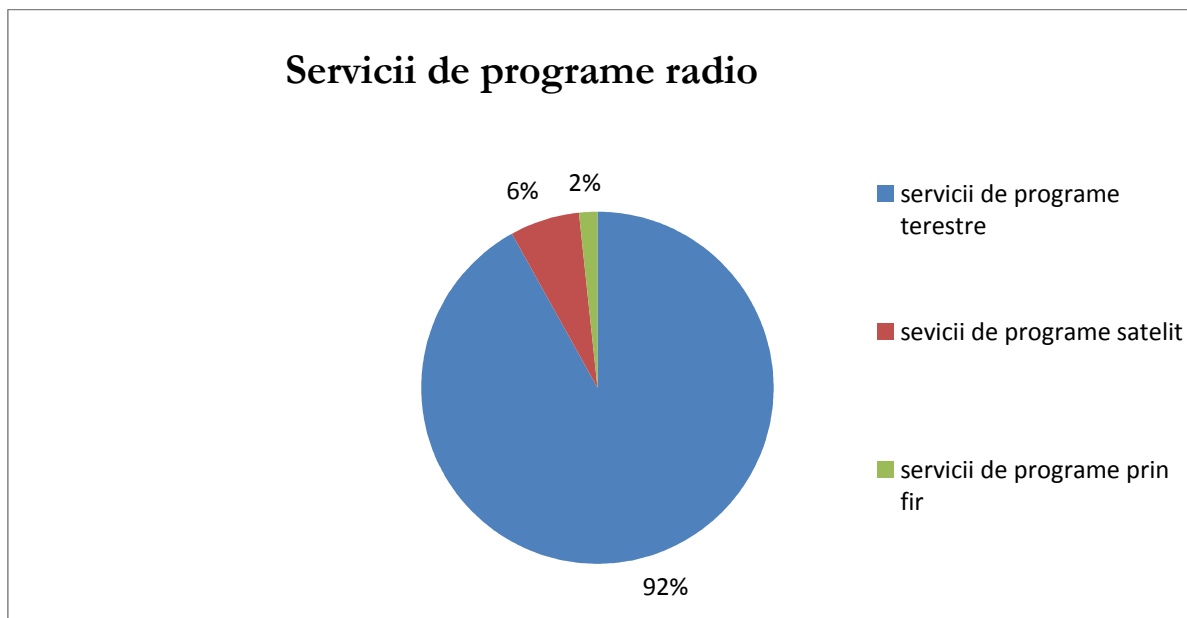
Tabelul nr. 5. Posturi de radio prin eter cu acoperire națională și regională

Registrul radio include:

- 58 de servicii de programe difuzate prin frecvențele terestre;
- 4 servicii de programe difuzate prin satelit, toate fiind difuzate și prin frecvențele terestre;
- 1 serviciu de programe difuzat prin fir.

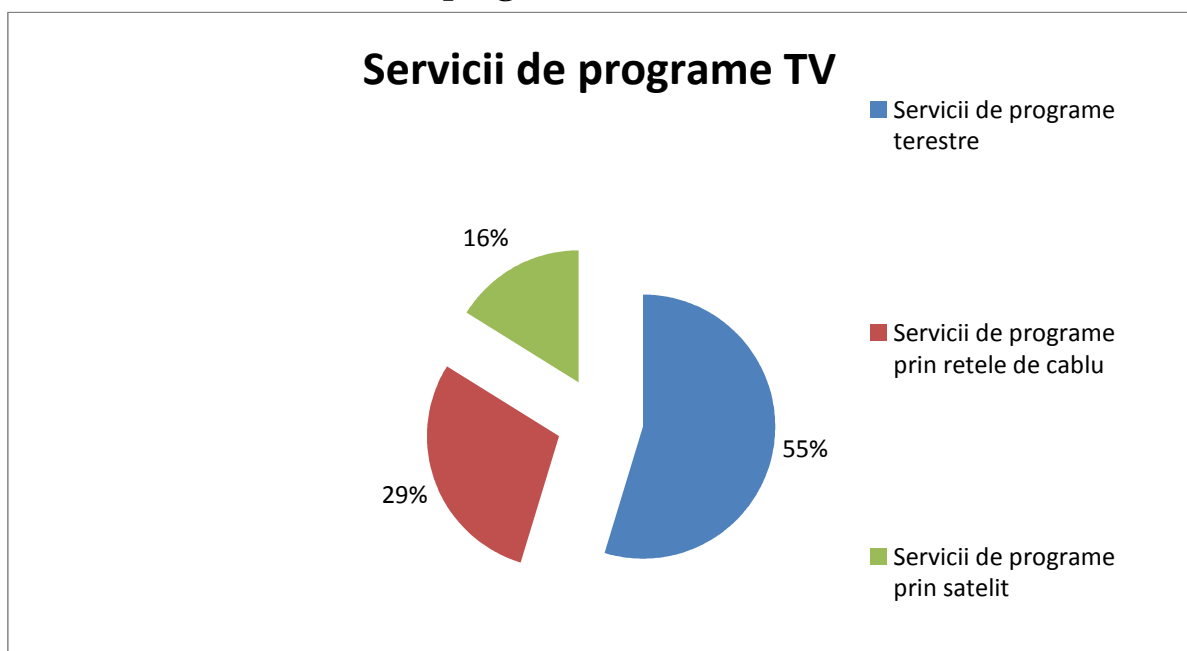
Tabelul nr. 6. Servicii de programe radio

Registrul TV include:

- 34 de servicii de programe difuzate prin canalele terestre;
- 18 servicii de programe distribuite doar prin rețelele de cablu;
- 10 servicii de programe difuzate prin satelit, inclusiv 3 difuzate și prin canalele terestre.

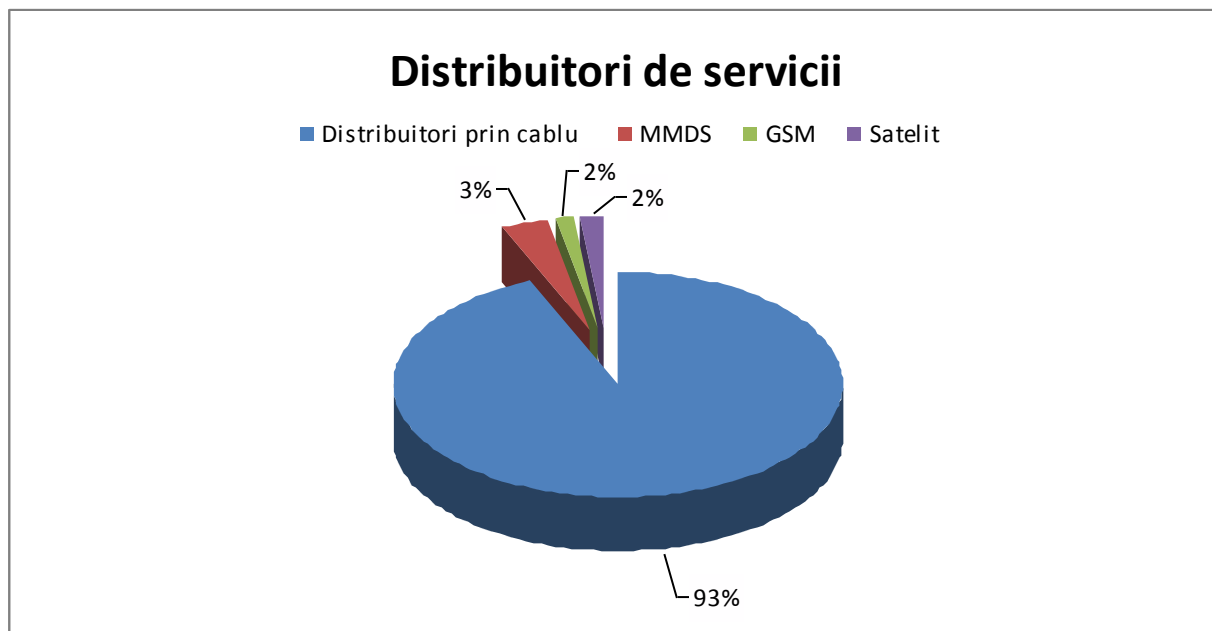
Tabelul nr. 7. Servicii de programe TV

Registrul distribuitorilor de servicii include:

Distribuitori prin cablu	- 119;
Sistemul MMDS	- 4;
Sistemul GSM	- 2;
Satelit	- 2.

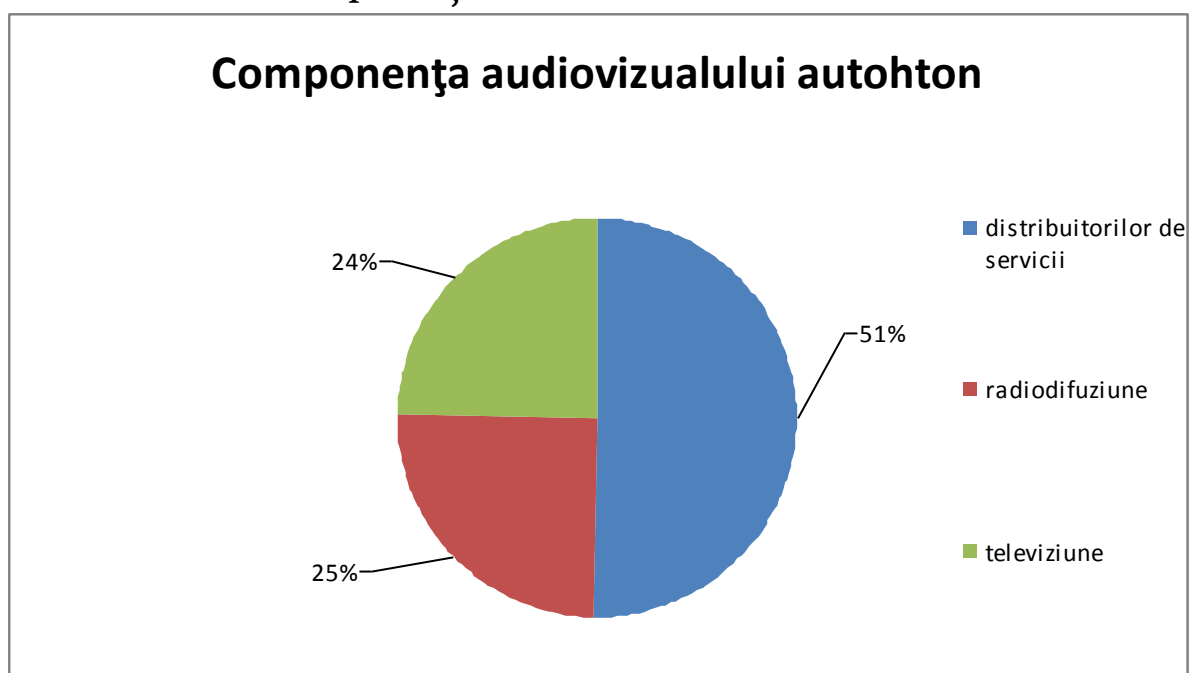
Tabelul nr. 8. Distribuitori de servicii

Dacă ar fi să nu acordăm atenție modalității de transportare a semnalului, atunci audiovizualul autohton este constituit din următorul număr al titularilor:

Distribuitorii de servicii	– 127;
Posturi de radio	– 63;
Posturi de televiziune	– 62.

Tabelul nr. 9. Componenta audiovizualului autohton

4.5. Tranziția la televiziunea digitală terestră

Datorită utilizării pe scară largă a spectrului radio, acesta a devenit neîncăpător pentru multitudinea serviciilor de comunicații electronice. În scopul extinderii acestor posibilități, la nivelul Uniunii Internaționale de Telecomunicații (UIT) și al comunității europene au fost elaborate documente ce vizează trecerea de la televiziunea analogică actuală terestră la televiziunea digitală terestră.

Ca bază juridică pentru implementarea televiziunii digitale terestre servesc deciziile Conferinței Regionale Radiocomunicații, care și-a desfășurat lucrările la Geneva, în anul 2006 (RRC-06), și prevederile Acordului regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în Regiunea 1 (părți ale Regiunii 1, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei) și în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174-230 MHz și 470-862 MHz (Acord), semnat în cadrul RRC-06, începând cu 17 iunie 2015 (termenul-limită) pentru sistarea transmisiunilor analogice convenționale (STAC), canalele TV în format analogic nu vor putea beneficia de protecție în caz de perturbații cauzate de canalele TV în format digital, iar în caz de creare a perturbațiilor din partea canalelor TV în format analogic canalelor TV în format digital, canalele TV în format analogic urmează a fi închise. Această responsabilitate și-au asumat-o 104 țări, inclusiv Republica Moldova. Documentele finale ale RRC-06 au fost ratificate prin Legea nr. 69-XVI din 27 martie 2008.

Digitalizarea reprezintă un obiectiv major în activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului. Deși Republica Moldova și-a asumat obligația de a finaliza trecerea de la televiziunea analogică la cea digitală abia în 2015, în acest an au fost făcuți pași siguri întru realizarea acestui obiectiv. Astfel, la nivel național au fost organizate două mese rotunde dedicate procesului de digitalizare. Prima masă rotundă a avut loc la data de 26 noiembrie 2012, la care au fost discutate rezultatele consultărilor publice pe marginea proiectului „Programului privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră”, după care a urmat prezentarea Sintezei recomandărilor și obiecțiilor la proiectul dat. Consiliul Coordonator al Audiovizualului a examinat proiectul Programului și a comunicat o serie de obiecții și propuneri. La 4 decembrie 2012 a avut loc a doua masă rotundă, la care au fost sintetizate propunerile și obiecțiile parvenite.

Data-limită de trecere a Republicii Moldova la televiziunea digitală a fost stabilită pentru 17.06.2015. CCA, ca autoritate publică autonomă în domeniul audiovizualului, a elaborat cadrul normativ-juridic de licențiere a televiziunii digitale. Pe parcursul a trei ani, proiectul în cauză a fost remis de câteva ori Guvernului pentru examinare și înaintare Parlamentului Republicii Moldova, însă de fiecare dată fără rezultate. În trimestrul I al anului 2012, în conformitate cu dispoziția Guvernului, CCA a remis proiectul de hotărâre „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova din 27 iulie 2006” Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, care urmează să-l înainteze Guvernului spre aprobare, împreună cu Programul privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră.

La 26 noiembrie și 4 decembrie 2012, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a organizat două mese rotunde pentru examinarea rezultatelor consultărilor publice pe marginea proiectul „Programului privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră”, la care au participat reprezentanții tuturor instituțiilor interesate. În baza obiecțiilor, sugestiilor și propunerilor înaintate pe parcursul consultărilor în conținutul Programului au fost operate unele modificări importante.

Conform Programului, în trimestrul II al anului 2013, CCA va selecta în bază de concurs serviciile de programe TV de interes public și va elibera licențele de emisie radiodifuzorilor respectivi pentru utilizarea capacității primului multiplex* cu acoperire națională și acces necondiționat (necodificat).

Sperăm că procesul legislativ se află pe ultima etapă de implementare și că în anul 2013 vor fi întreprinse măsuri practice și concrete pentru implementarea tehnologiilor digitale.

***Multiplex digital terestru** – grup de programe și servicii audiovizuale transmise prin emisie radioelectrică terestră, utilizând modulația digitală în limitele benzii de frecvențe radioelectrice a canalului sau blocului.

V. PROTECȚIA CONSUMATORILOR DE PROGRAME

Protecția consumatorilor de programe este misiunea primordială a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, care, prin definiție, art. 39 (2), este „reprezentantul și garantul interesului public”, misiune ce îi incumbă, prin art. 10 (2), „apărarea drepturilor consumatorilor de programe este asigurată de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului”, și pe care o îndeplinește prin exercitarea obligațiilor și atribuțiilor stipulate de Codul audiovizualului. „Asigurarea apărării drepturilor consumatorului de programe de a recepționa informații corecte și obiective, care ar contribui la libera formare a opiniei” este scopul principal al Codului audiovizualului, formulat în art. 1 al acestuia.

În vederea realizării acestor sarcini, în temeiul normelor naționale și internaționale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a avut în centrul activităților sale următoarele direcții de referință:

1. protecția copiilor;
2. protecția moralității și demnității umane;
3. asigurarea echilibrului și pluralismului politico-social;
4. protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național;
5. asigurarea egalității de șanse și accesului la serviciile de programe a persoanelor cu dizabilități;
6. condițiile de plasare a publicității;
7. respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe.

Pentru realizarea obiectivelor pe aceste direcții, asumate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2012, formulate în raportul precedent, trasate în Strategia de acoperire a Teritoriului Național cu servicii de programe (2011-2015), instituția și-a desfășurat activitățile de bază:

- monitorizarea serviciilor de programe;
- examinarea sesizărilor de la petiționari și din oficiu;
- elaborarea deciziilor de reglementare (informații detaliate în cap. VII);
- avizarea proiectelor și coparticiparea la elaborarea documentelor, a planurilor de acțiuni pe componenta mass-media audiovizuală;
- participarea la discuții și dezbateri publice, la ședințe interinstituționale în problemele de interes public pe domeniul de referință;
- desfășurarea și susținerea campaniilor de sensibilizare a consumatorilor.

Pe lângă rolul esențial de a informa, mass-media are funcțiile de a educa și de a promova valorile culturale, acestea fiind recunoscute atât la nivel empiric de fiecare dintre consumatori, cât și prin actele normative europene și naționale.

Legislația europeană, în special **Directiva serviciilor mass-media audiovizuale nr. 2010/13/UE a Parlamentului și Consiliului European** din 10.03.2010, evidențiază specificul pieței audiovizuale europene, la art. 13 menționându-se: „*coexistența furnizorilor privați și publici de servicii mass-media audiovizuale*

este o trăsătură care distinge piața europeană a audiovizualului”, iar art. 5 justificând „aplicarea unor norme specifice pentru aceste servicii” prin faptul că „serviciile mass-media audiovizuale sînt în egală măsură servicii culturale și servicii economice. Importanța lor crescîndă pentru societăți, pentru democrație — în special prin asigurarea libertății de informare, a diversității de opinie și a pluralismului în mass-media —, pentru educație și cultură”, ceea ce determină ca „politica normativă în respectivul domeniu trebuie să garanteze anumite interese publice, printre care diversitatea culturală, dreptul la informare, importanța pluralismului în mass-media, protecția minorilor și protecția consumatorilor, precum și creșterea nivelului de sensibilizare a opiniei publice și de educație în domeniul mass-media, atît în prezent, cît și în viitor” (art. 12).

5.1. Protecția copiilor

Protejarea copiilor trebuie să fie o preocupare constantă și o responsabilitate asumată și partajată între producătorii de servicii media audiovizuale, părinți și instituțiile de reglementare. Asigurarea protecției minorilor este prevăzută expres de Codul Audiovizualului în art. 6, alin. (2) și (3).

Unul dintre **obiectivele** prioritare fixate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2012 a fost „Evitarea violenței reale și ficționale în serviciile de programe TV și evaluarea impactului acesteia asupra minorilor”, estimarea gradului de violență în serviciile de programe TV și a modului în care se respectă prevederile legislației naționale și internaționale cu privire la protecția minorilor și contracararea violenței și a pornografiei, iar întru atingerea acestui obiectiv, instituția a realizat o serie de acțiuni.

5.1.1. Protecția copiilor: cadrul juridic

În anul 2012, activitatea de supraveghere și control exercitată de CCA pe dimensiunea protecției copiilor și minorilor s-a desfășurat în temeiul următoarelor acte:

- **Codul Audiovizualului**, art. 6 (2) și (3);
- **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, Strasbourg, 5.V.1989 (ratificată prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555, din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002), art. 7 (2);
- **Codul de conduită al radiodifuzorilor**, adoptat prin Decizia nr. 127 din 26.12.2007 (publicat la 01.02.2008 în Monitorul Oficial Nr. 21-24), art. 11, 14;
- Decizia CCA nr. 44, din 30.03.2010, **Cu privire la aplicarea semnelor de avertizare în cadrul serviciilor de programe televizate** (în vigoare pînă la data de 24.08.2012);
- Decizia nr. 98, din 19 iulie 2012, **Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor** (publicată în MO nr. 177-180, art. nr. 1080, din 24.08.2012);

• Decizia nr. 99, în 19 iulie 2012, **Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale** (publicată în MO nr. 177-180, art. nr. 1081, din 24.08.2012).

5.1.2. Protecția copiilor: examinarea sesizărilor

Pe parcursul anului 2012, la CCA au parvenit 70 de sesizări referitoare la protecția copiilor, în special la difuzarea filmelor artistice cu conținut violent, scene de nuditate, limbaj licențios etc., în orele necorespunzătoare și cu plasarea greșită a semnelor de avertizare.

Astfel, ca urmare a examinării sesizărilor Asociației Obștești „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe APOLLO”, 10 la număr, cu privire la încălcarea de către unii radiodifuzori a prevederilor art. 5 din Decizia CCA nr. 44, din 30.03.2010 (aplicarea semnelor de avertizare în cadrul serviciilor de programe televizate), prin Decizia nr. 8 din 31 ianuarie 2012, CCA a obligat toți radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, până la aprobarea noului proiect de decizie cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor, de a respecta prevederile Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010, în special în partea ce ține de orarul difuzării producțiilor audiovizuale clasificate cu semnele de avertizare „12”, „16” și „18”.

Ulterior, prin scrisorile nr. 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273 și 274 din 30.01.2012, AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe APOLLO” a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la încălcarea prevederilor art. 5, lit. c) și d) din Decizia CCA nr. 44, din 30.03.2010, de către posturile de televiziune „TV 7”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „Prime”, „ALT TV”, „TV Dixi”, „Accent TV”, „Super TV”, „Moldova 1” și „2 PLUS”. În urma examinării sesizărilor în cauză, prin Decizia nr. 21 din 24 februarie 2012, CCA a avertizat public Î.M. „Teledixi” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „TV Dixi”, „Analiticmedia-Grup” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TV 7”, „Euro-TV Chișinău” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „EURO-TV CHIȘINĂU”, și „ALTERNATIV TV” S.A., fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, pentru transmiterea serviciilor de programe (filme artistice) cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a licențelor de emisie și derogări de la prevederile Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010. Totodată, ca urmare a examinării și dezbaterilor publice, posturile de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „Accent TV”, „Super TV” și „2 PLUS” au fost atenționate asupra necesității respectării semnelor de avertizare pentru producțiile audiovizuale prevăzute în art. 5, lit. c) și d) din Decizia CCA nr. 44 din 30.03.2010.

De asemenea, prin deciziile CCA nr. 51 din 27 aprilie și nr. 62 din 04 mai 2012, în urma examinării a 42 de sesizări cu privire la încălcarea prevederilor Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010 de către posturile de televiziune „ALT TV”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „TV Dixi”, „Bravo”, „2 Plus” și „Prime”, s-a constatat că unele filme artistice menționate în sesizări conțin scene de nuditate, violență, consum de droguri și limbaj licențios, care ar putea afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, iar la difuzarea acestora nu au fost asigurate condițiile (selectarea timpului de emisie) prevăzute de Decizia CCA nr. 44 din

30.03.2010 sau nu au fost plasate semnele de avertizare corespunzătoare. Astfel, CCA a amendat întreprinderile „ALTERNATIV TV” S.A., fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, „Euro-TV Chișinău” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „EURO-TV CHIȘINĂU”, Î.M. „Teledixi” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „TV Dixi”, și a avertizat public întreprinderea „BRAVO TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Bravo”, pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010. Luînd în considerare că filmele difuzate de posturile de televiziune „2 Plus” și „Prime” nu au conținut scene violente și limbaj licențios, posturile menționate au fost atenționate în vederea respectării prevederilor deciziei nominalizate (plasarea semnelor de avertizare corespunzătoare).

- Prin scrisoarea nr. 187 din 07.10.2011, AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la difuzarea în cadrul serviciului de programe al postului „Ren TV Moldova” din 26.09.2011 a unui film cu conținut pornografic (ora. 00:55).

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la petiționare, prin adresarea nr. 510 din 17.10.2011, sesizarea nominalizată a fost remisă spre examinare, potrivit competenței, Agenției de Stat pentru Protecția Moralității. Concomitent, CCA a solicitat informarea, în termeni cât mai restrînși, despre rezultatele expertizării filmului difuzat de postul „Ren TV Moldova” și poziția Agenției de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii privind retransmisia acestuia în serviciile de programe televizate.

La 28 decembrie 2011, pe adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit răspunsul Agenției de Stat pentru Protecția Moralității nr. 01-13/205, la care a fost anexat Raportul de expertiză al Consiliului de experți, prin care s-a constatat că filmul difuzat de către postul de televiziune „Ren TV Moldova” la data de 26.09.2011, ora 00:55, conține scene indecente de erotică dură și elemente de pornografie.

Conform prevederilor art. 6, alin. (2) din Codul audiovizualului: *„Este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios”*. În acest sens, ca urmare a examinării, prin Decizia nr. 9 din 31 ianuarie 2012, CCA a avertizat public întreprinderea „TELEPROIECT” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Ren-TV Moldova”, pentru derogări de la prevederile art. 6, alin. (2) din Codul audiovizualului.

- În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3), lit. a) și 39, alin. (1) din Codul audiovizualului (ca urmare a autosesizării membrului CCA, dna Ludmila Vasilache, cu privire la încălcarea prevederilor Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010 de către postul de televiziune „ALT TV”), Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat secvențele serviciului de programe difuzat de către „ALT TV” pe data de 1 martie 2012.

Rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „ALT TV” a difuzat, pe data de 01.03.2012, ora 11:45, filmul artistic „100 FEET” (100 de pași),

și la ora 17:10 – filmul „OUTPOST” (АДСКИЙ бункер), ambele marcate cu semnul de avertizare „AP”. Filmele nominalizate, care sînt de gen „horror”/”thriller”, conțin scene indecente și de violență exagerată, iar clasificarea stabilită de producător, sub care filmele respective au fost difuzate în alte țări, este „16” pentru „100 FEET” și „16” sau „18” pentru „OUTPOST” (www.imdb.com). Astfel, conform prevederilor Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010, art. 2 „... *responsabilitatea clasificării producțiilor audiovizuale le revine titularilor de licență audiovizuală*”, iar art. 4 prevede că la „*clasificarea producțiilor cinematografice, radiodifuzorii se vor ghida și după clasificarea stabilită de producător sau, după caz, sub care filmul a fost difuzat în alte țări*”. De asemenea, art. 6 al aceiași decizii prevede că filmele horror și de violență extremă pot fi difuzate numai în intervalul orar 23:00-06:00.

În cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, directorul postului de televiziune „ALT TV” a recunoscut abaterile atestate, precum și faptul că filmele artistice nominalizate au fost difuzate în timpul zilei fără a asigura condițiile (selectarea timpului de emisie) prevăzute în Decizia CCA nr. 44 din 30.03.2010. Acesta a mai declarat că plasarea filmelor a fost o eroare umană și că ele au fost difuzate din greșeală.

Ca urmare a examinării, prin Decizia nr. 27 din 16 martie 2012, CCA a aplicat o amendă în valoare de 3600 de lei întreprinderii „ALTERNATIV TV” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073716 din 21.05.2010 (derogări de la prevederile Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010).

- La 08.03.2012 și 14.03.2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a fost sesizat de către dl Corneliu Gandrabur și S.C. „Media International” S.R.L. cu privire la difuzarea de către postul de televiziune „Jurnal TV” a unor filme destinate adulților, cu un limbaj indecent și cu scene de nuditate (conținut obscen).

Potrivit sesizărilor, postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, pe data de 08.03.2012, la ora 09:00, filmul „Totul despre sex” (Sex and the City), și la ora 20:30 – „Totul despre sex 2” (Sex and the City 2), ambele filme conținând numeroase scene sexuale, care sînt destinate adulților, limbaj indecent și scene de nuditate.

Monitorizarea secvențelor serviciilor de programe menționate a atestat că acestea conțin limbaj și scene indecente, scene de nuditate și acte sexuale, care sînt destinate spre vizionare adulților și nu pot fi difuzate cu semnul „AP”, fapt care permite vizionarea acestora de către minori cu acordul părinților.

Clasificarea stabilită de producător, sub care filmele respective au fost difuzate în alte țări, este „R” în SUA („R” se acordă pentru limbaj și conținut sexual pronunțat), „18” în Canada, Korea de Sud și Malaysia, „16” în Portugalia și „12” în Elveția, Olanda și Germania (www.imdb.com).

În urma examinării sesizărilor în cadrul ședinței publice din 29 martie 2012, prin Decizia nr. 36, CCA a avertizat public întreprinderea „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073710 din 03.07.2009, pct. 3.1, lit. a), nerespectarea Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010.

- Ca urmare a autosesizării membrilor CCA cu privire la încălcarea prevederilor Deciziei CCA nr. 99 din 19.07.2012 de către posturile de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” și „Jurnal TV”, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat secvențele serviciilor de programe difuzate de către „PRO TV CHIȘINĂU” și „Jurnal TV” pe data de 19 și 20 septembrie 2012 și a constatat următoarele:

La 19 septembrie 2012, posturile de televiziune „Jurnal TV” și „PRO TV CHIȘINĂU” au plasat în edițiile sale de știri de la orele 17:00 și, respectiv, 20:00 un clip preluat de pe site-ul lifenews.ru, care conținea răzbunarea violentă a unei adolescente pe un băiat (elev în clasa a noua, conform „PRO TV CHIȘINĂU”) care a abandonat-o. Fata, asistată de câțiva adolescenți, l-a pus pe fostul prieten să-i sărute picioarele, dar nu înainte ca acesta să fie bătut cu cruzime, proces înregistrat cu un telefon mobil.

Deși fața victimei a fost acoperită cu mască electronică, identitatea ei poate fi lesne stabilită deoarece a fost dat numele localității în care s-a produs incidentul: s. Cunicea, r-nul Florești. Mai mult, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a inserat în subiect și o fotografie cu instigatoarea și victima, în care au fost retușați numai ochii acestora, celelalte trăsături ale fețelor rămânând intacte.

Totodată, postul de televiziune „Jurnal TV” a încălcat art. 7 al Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012, care prevede: *„Programele de știri și de actualități se supun cerințelor de protecție a copiilor și vizionării în familie. În cazul difuzării unor scene de violență sau cu impact emoțional negativ, avertizarea verbală a publicului este obligatorie”*.

Pe data de 20 septembrie 2012, postul de televiziune „Jurnal TV” a plasat în ediția de știri de la ora 19:00 un subiect despre tentativa unui adolescent din s. Negureni, r-nul Telenești, respins de prietena sa, de a se arunca în gol de pe sediul liceului din localitate. Deși, conform textelor de după cadru, părinții băiatului au refuzat să discute cu echipa de filmare, în subiect au fost utilizate imaginile adolescentului și opiniile elevilor despre colegul de liceu. În reportajul difuzat de postul de televiziune „Jurnal TV” s-au mai pronunțat asupra cazului o bătrână din partea locului, primarul localității și prietena adolescentului.

Subiectul reflectat, în reconstituire, de „PRO TV CHIȘINĂU” (20.09.2012, ora 20:01) a conținut și un interviu cu eleva din Negureni, de dragul căreia adolescentul ar fi decis să se arunce de pe liceu. Din textul de după cadru se constată că părinții adolescentului le-au interzis jurnaliștilor să discute cu el.

În cadrul ședinței publice, membrii CCA au menționat că este regretabil faptul că în cadrul emisiunilor informative ale unor asemenea posturi de televiziune apar reportaje susceptibile de a afecta dezvoltarea psihică, mentală sau morală a minorilor, iar la difuzarea acestora nu se ține cont de interesul superior al copiilor. În acest context, prin Decizia nr. 139 din 4 octombrie 2012, posturile de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” și „Jurnal TV” au fost atenționate asupra necesității respectării cu strictețe a prevederilor art. 6, alin. (2) din Codul audiovizualului și a deciziilor CCA nr. 98 și 99 din 19.07.2012, în special, la difuzarea subiectelor cu participarea copiilor.

De asemenea, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova ca la difuzarea în cadrul programelor de știri și de actualități a reportajelor cu participarea copiilor să țină

cont de interesul superior al lor și să nu admită încălcarea dreptului acestora la protejarea imaginii, a vieții intime, private și familiale, iar în cazul difuzării unor scene de violență sau cu impact emoțional negativ, obligatoriu să avertizeze verbal publicul.

- Pe data de 22 noiembrie 2012, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova, nr. 25-5d/2012-837 din 15.11.2012, privind mediatizarea de către unii radiodifuzori naționali, în perioada 25-27 octombrie 2012, a subiectului despre abuzul sexual al unui copil de către colegii mai mari de liceu, astfel încât datele difuzate au permis identificarea copiilor, atât a victimei, cât și a abuzatorilor.

Conform sesizării, Procuratura Generală a Republicii Moldova solicită Consiliului Coordonator al Audiovizualului monitorizarea respectării de către radiodifuzori a drepturilor copilului în programele audiovizuale, în care a fost reflectat cazul abuzului sexual al unui copil de către alți copii ce a avut loc în or. Hîncești și aplicarea, după caz, a sancțiunilor în conformitate cu art. 38 din Codul audiovizualului.

În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3), lit. a) și b) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat secvențele serviciilor de programe difuzate de către posturile de televiziune „Publika TV”, „Canal 3”, „PRO TV CHIȘINĂU” și „Jurnal TV” și ca urmare a examinării celor relatate în sesizarea înaintată s-au atestat următoarele:

La 25 octombrie 2012, posturile de televiziune „Publika TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV” și „Canal 3” au difuzat, în cadrul edițiilor de știri, subiecte despre violul unui elev din clasa a treia al Liceului Teoretic „M. Eminescu” din or. Hîncești de către 3 elevi din clasa a zecea ai aceluiași liceu, care s-a produs în luna septembrie curent.

Postul de televiziune „Publika TV” a reflectat subiectul pe larg în cadrul ediției „Break News” (10:00:07), într-un dialog cu directorul liceului despre cazurile de viol al unui băiat de 9 ani de către colegii mai mari și a unei eleve din clasa a șaptea, care a avut loc în perioada vacanței, când tînăra se afla la niște rude, în alt raion.

Reportajul a durat, în total, 12 min. 58 sec., din care tema complementară cu violul elevei a constituit 3 min. 57 sec. Informația difuzată contribuie – în cazul violatorilor din clasa a zecea mai puțin, în cazul elevei violate mai mult –, fără a aduce unele indicii, la divulgarea identității figuranților.

Edițiile de știri de la orele 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 16:00, 17:00, 18:00 au relatat cazul la modul general. Reportajul difuzat în cadrul emisiunii „Prime Time News” (19:01:42) nu a divulgat, direct sau indirect, identitatea pătimitului sau a vreunuia dintre agresori.

Emisiunea „Țara lui Dogaru” a reluat subiectul de la 19:01:42, discutîndu-l, la modul general, cu invitații: Dragoș Vicol, expert în politici educaționale, Vitalie Patuh, psihoterapeut, Daniela Barbăroșie, psiholog, și Alexandru Botnari, primarul orașului Hîncești. În cadrul emisiunii s-au făcut referiri (19:55:03) și la aspecte ce țin de sistemul educațional și autonomia autorităților publice locale.

Postul de televiziune „Canal 3” a reflectat cazul în buletinul de știri de la ora 22:00. Telespectatorul a fost informat că elevul agresat are 9 ani și este fiul unui

preot dintr-o localitate din raionul Hîncești, admis anul acesta la studii. Textul de după cadru a fost ilustrat cu imaginea unei biserici.

Postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, difuzînd știrea în buletinul informativ (20:01:08), a adus la cunoștința telespectatorilor că tatăl băiatului agresat sexual este „...preot într-un sat din raionul Hîncești...”. A fost prezentată și declarația procurorului or. Hîncești, fără însă a fi făcute mențiuni despre identitatea minorilor implicați în cazul de abuz sexual.

Postul de televiziune „Jurnal TV” a reflectat știrea în buletinul informativ (19:04:38) cu informații generale despre cazul de viol din or. Hîncești, fără a oferi detalii ce ar fi contribuit la divulgarea identității figuranților. De asemenea, în cadrul reportajului au fost prezentate declarațiile directorului liceului și ale primarului or. Hîncești, care și-au exprimat punctul de vedere despre situația creată, fără a fi făcute mențiuni despre identitatea minorilor.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a solicitat poziția posturilor de televiziune „Publika TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV” și „Canal 3” referitor la cele invocate în sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova.

Prin scrisoarea nr. 03/12-12 din 18.12.12, ÎCS „Prime TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, a menționat că titlul știrii „Violat la școală?”, inclusiv sintagma utilizată „copilul, fiul unui preot a fost violat”, cît și imaginea unei biserici prezentate în reportaj nu pot fi clasificate ca date care dezvăluie sau permit identificarea identității copiilor implicați în situație cu conotație negativă.

În cadrul acestei știri a fost redată și imaginea clădirii procuraturii, care nu servește ca temei de a considera că în baza imaginii unei clădiri pot fi identificați careva copii.

ÎCS „Prime TV” SRL mai menționează că în reportaj nu au fost difuzate interviuri sau declarații, nu au fost prezentate imagini ale copiilor implicați în situație cu conotație negativă care ar permite recunoașterea vizuală a acestora. În acest context, nu au fost efectuate acțiuni interzise.

Prin scrisoarea nr. 187 din 05.12.2012, ÎCS „PRO Digital” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, susține că mediatizarea cazului de abuz sexual al unui copil din Hîncești a avut loc în strictă conformitate cu rigorile legislației în vigoare ce ține de difuzarea știrilor în care sunt vizați minorii, iar reportajele „*Strigător la cer. Băiat în vîrstă de 9 ani violat în vechiul școlii de către colegii mai mari*” și „*Noi detalii în cazul băiatului violat la Hîncești*” au fost prezentate astfel încît nu este posibil de a stabili identitatea copiilor implicați în cazul respectiv. Fețele copiilor care au apărut în imaginile difuzate au fost acoperite cu mască electronică, ceea ce face imposibilă identificarea acestora, iar faptul că a fost menționat locul unde a avut loc incidentul nu constituie un indiciu de identificare a copilului agresat.

Prin scrisoarea nr. 526-IE/04/12 din 06.12.12, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL relevă că nu au fost admise încălcări de la prevederile legale statuate în Decizia CCA nr. 99 din 19.07.2012 în difuzarea reportajului „Elev violat de colegi”, care a fost realizat corect și obiectiv, acesta fiind un material de interes sporit ce viza incidentul despre un copil abuzat sexual în școală. În cadrul reportajului nu a fost

prezentată identitatea minorului-victimă sau a agresorilor, iar imaginea persoanelor intervievate și planurile generale cu elevi au fost obturate în scopul garantării protecției identității minorilor.

ÎCS "Jurnal de Chișinău Plus" SRL menționează că pentru prezentarea echilibrată, echidistantă și imparțială a subiectului în reportaj au fost incluse declarațiile directorului liceului și ale primarului or. Hîncești, care și-au exprimat punctul de vedere despre situația creată și necesitatea întreprinderii unor măsuri, fără a fi făcute mențiuni despre identitatea minorilor implicați și nici alte indicii personale ce ar dezvălui nemijlocit identitatea acestora.

Prin scrisorile nr. 804 din 29.11.2012 și nr. 859 din 14 decembrie 2012, postului de televiziunii „Publika TV” i-a fost solicitată poziția față de cele invocate în sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova. Se constată că la data de 26.12.2012, postul de televiziune „Publika TV” a ignorat solicitările CCA, cu toate că, în ambele cazuri, acestea au fost cerute în regim de urgență.

În acest sens, ca urmare a examinării, prin Decizia nr. 187 din 28 decembrie 2012, CCA a respins sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova ca fiind nefondată și a avertizat public întreprinderea „Știri Media TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Publika TV”, pentru nerespectarea condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082875 din 25.09.2007, pct. 3.1, lit. n), art. 25, alin. (1), lit. l) și art. 37, alin. (2) din Codul audiovizualului.

- Ca urmare a autosesizării președintelui CCA, Marian Pocaznoi, și a membrilor Mariana Onceanu-Hadîrcă și Dinu Ciocan, precum și a multiplelor sesizări telefonice ale consumatorilor de programe cu privire la difuzarea filmului serial "Dinastia Tudorilor" de către postul de televiziune „Jurnal TV”, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat secvențele serviciului de programe difuzat de către „Jurnal TV” la data de 03, 04, 05, 10 și 11 decembrie 2012 și a constatat următoarele:

Filmul serial "Dinastia Tudorilor" ("The Tudors"), difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV” în perioada menționată (conform promo-ului de luni pînă joi de la ora 19.50) cu semnul de avertizare "12", conține mai multe scene de sex sau nuditate însoțite de limbaj sexual. În unele episoade se conțin scene violente de execuție care pot fi prea intense pentru unii telespectatori și pot afecta dezvoltarea fizică sau morală a minorilor. De asemenea, unele scene ale serialului sînt însoțite de limbaj licențios și utilizarea unor cuvinte degradante.

Totodată, conform articolului 10 al Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012, *"în clasificarea producțiilor cinematografice, radiodifuzorii se vor ghida de clasificarea stabilită de producător și de clasificarea acceptată în cel puțin 2 state membre ale UE, în care filmul a fost difuzat"*. Astfel, filmul serial "Dinastia Tudorilor" ("The Tudors") a fost difuzat cu semnul de avertizare "15" în Marea Britanie, Republica Cehă și Italia, iar cu semnul de avertizare "16" în Ungaria (www.imdb.com).

În conformitate cu cele menționate, potrivit Deciziei CCA cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor, filmul serial "Dinastia Tudorilor" urma să fie difuzat între orele 22:00 și 06:00 cu semnul de avertizare "15".

Astfel, s-a constatat încălcarea de către postul de televiziune "Jurnal TV" a Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012, iar prin Decizia nr. 186 din 28.12.2012, CCA a avertizat public ÎCS "Jurnal de Chișinău Plus" SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073710 din 03.07.2009, pct. 3.1, lit. a) (nerespectarea Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012) și art. 6 din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), f) și alin. (3) din Codul audiovizualului și a obligat postul de televiziune „Jurnal TV”, în concordanță cu prevederile art. 11, lit. b) a Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012, să difuzeze filmul serial „Dinastia Tudorilor” cu semnul de avertizare „15”, în intervalul orar 22:00-06:00.

5.1.3. Protecția copiilor: avize, rapoarte, participarea la discuții și dezbateri publice, la ședințe interinstituționale

Consiliul Coordonator al Audiovizualului promovează o politică de susținere a inițiativelor îndreptate spre protecția copiilor și cooperare cu instituțiile abilitate și societatea civilă în vederea respectării interesului superior al copiilor. Așadar, în perioada de referință instituția a întreprins următoarele acțiuni:

- a avizat și a înaintat propuneri la Proiectul de lege **“Cu privire la protecția copiilor de impactul negativ al informației publice”**, înregistrat de către un grup de deputați în Parlament (Liliana Palihovici, Ghenadie Ciobanu, Valeriu Ghilețchi, Petru Știrbate, Maria Nasu, Elena Frumosu, Lilian Zaporojan);

- a participat la dezbateră publică pe marginea proiectului sus-numit organizată de Consiliul de Presă, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii și alianța ONG-urilor în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei din 30.05.12;

- reprezentanții CCA au prezentat la ședința Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (CNPDC) din 14.09.2012 raportul ***“Rolul mass-media în promovarea drepturilor copilului și educarea tinerei generații în spiritul respectării normelor morale și legale. Respectarea drepturilor copilului și normelor de etică și deontologie profesională în mediatizarea cazurilor cu implicarea minorilor”***;

- a participat la masa rotundă cu tema: *Suicidul minorilor: între cifre și soluții*, organizată de Primăria municipiului Chișinău, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului, care a avut loc 12.09.2012, cu comunicarea: ***Reflectarea cazurilor de suicid în mass-media și protecția copiilor. Rolul mass-media în educarea și sensibilizarea societății.***

5.1.4. Protecția copiilor: campanii de sensibilizare

Pentru a asigura protecția minorilor față de efectele negative ale unor programe care le-ar putea afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală, Consiliul

Coordonator al Audiovizualului, în parteneriat cu Programul Comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene „Susținerea Democrației în Moldova”, a lansat campania media cu genericul “Copilul tău ce vede la televizor?”. În acest scop, au fost realizate 4 spoturi sociale TV privind protecția minorilor în cadrul programelor audiovizuale și un spot social pentru posturile de radio. Spoturile sociale au fost plasate pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului: www.cca.md și au fost expediate radiodifuzorilor, care le-au difuzat în perioada 19.12.2012 - 01.02.2012, în conformitate cu Decizia CCA nr. 167 din 09 decembrie 2011.

- Cu ocazia Zilei mondiale de prevenire a suicidului, care este marcată anual la 10 septembrie, și în conformitate cu Hotărârea Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a solicitat, prin recomandare, asistența radiodifuzorilor la mediatizarea campaniei sociale cu genericul „Tu nu ești singur!”. În acest context, radiodifuzorii au difuzat, în orele de maximă audiență, spotul social privind sensibilizarea opiniei publice referitor la fenomenul suicidului în rîndul copiilor și adolescenților.

- Pe data de 11 decembrie 2012, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o scrisoare din partea Academiei lui Moș Crăciun cu nr. 05/179 din 03.12.2012, remisă de către Guvernul Republicii Moldova cu nr. 0105-309 din 10.12.2012, prin care solicită sprijinul CCA în vederea susținerii proiectelor dedicate sărbătorilor de iarnă în Moldova – Moș Crăciun. Prin Decizia nr. 175 din 12 decembrie 2012, CCA a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova difuzarea spoturilor sociale dedicate acțiunilor „Academiei lui Moș Crăciun” în orele de maximă audiență pe parcursul perioadei 18-29 decembrie 2012.

Printre chestiunile pe care încearcă Consiliul Coordonator al Audiovizualului să le soluționeze și să acționeze în interesul copiilor este cea a filmelor destinate copiilor, care trebuie să fie difuzate cu coloana sonoră în limba de stat, și a canalelor retransmise prin rețelele de cablu: în cazul eliberării autorizațiilor de retransmisie, CCA insistă ca operatorul de cablu să includă în oferta de servicii canale cu desene animate în limba română, și acestea să fie prezente și în pachetul social. Pe parcursul unui an se observă o evoluție pozitivă în acest sens. Informația detaliată despre activitatea de supraveghere a respectării art. 11, alin. (7) al Codului audiovizualului este prezentată la punctul 5.4. al prezentului capitol.

Legislația Republicii Moldova și practica normativă europeană stabilește obligația ca posturile publice să realizeze programe cu un conținut cognitiv, educativ, distractiv destinat copiilor. Proiectul RADIO MOLDOVA TINERET, elaborat și propus de IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, a obținut la ultimul concurs pentru eliberarea licențelor de emisie, cinci frecvențe: Bălți, Varnița, Sărata-Galbenă, Copanca, Nisporeni. În anul 2012 CCA a eliberat licență de emisie pentru un post de televiziune pentru copii. Informația referitor la acest aspect este prezentată în capitolul IV al prezentului raport.

5.2. Garantarea moralității și respectul demnității umane

5.2.1. Cadrul juridic:

Codul audiovizualului instituie prin art. 41, alin. (1), lit. d) obligativitatea CCA de a asigura „protejarea demnității umane”, aceasta fiind reglementată și prin formula generală a articolului 6 **„Garantarea moralității și asigurarea protecției minorilor”**, care stipulează interzicerea *„difuzării de programe care conțin orice formă de incitare la ură pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex”*.

Totodată, **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, Strasbourg, 5.V.1989 (ratificată de Republica Moldova prin Legea ”Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002), ale cărei norme sînt obligatorii pentru radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, le incumbă acestora responsabilități clare care vizează *„respectul demnității ființei umane”* la art. 7, alin. (1): *„Toate elementele serviciilor de programe, prin prezentarea lor și conținutul lor, trebuie să respecte demnitatea ființei umane și drepturile fundamentale ale semenilor. În particular, ele nu trebuie: a) să fie contrare bunelor maniere și mai ales să conțină pornografie; b) să pună în valoare violența nici să fie susceptibile de a incita la ura rasială”*.

Codul de conduită al radiodifuzorilor (adoptat prin Decizia nr. 127 din 26.12.2007, publicat la 01.02.2008 în Monitorul Oficial Nr. 21-24), art. 9, 12, 16, 17 stabilește normele ce urmează a fi respectate în prezentarea persoanelor aflate în situații de criză, dificile, dilematice sau cu conotație negativă, pentru a nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului.

5.2.2. Respectul demnității umane: sesizări examinate

Pe parcursul anului 2012, în adresa CCA au parvenit două sesizări care invocau lezarea demnității umane și una care viza știrbirea imaginii orașului Ialoveni:

- din partea Consiliului de Presă, în numele Mariane Cebotari, cu privire la denigrare și acuzații nefondate, de către Jurnal TV;
- din partea, deputatului PLDM în Parlamentul Republicii Moldova, Ion BALAN, cu privire la lezarea onoarei și demnității în cadrul unor emisiuni, la postul de televiziune Jurnal TV;
- din partea primarului orașului Ialoveni, Gheorghe Caracuian, prin care solicită: „ca știrile difuzate să fie corecte și să nu știrbească imaginea orașului Ialoveni”.

La 7 mai 2012, în adresa CCA a parvenit o sesizare din partea Consiliului de Presă referitoare la plîngerea dnei Mariana Cebotari privind difuzarea de către postul de televiziune „Jurnal TV”, în cadrul buletinului informativ de la ora 19.00 din data de 9 aprilie 2012, a reportajului „S-a spînzurat din cauza mamei?” și plasarea acestuia pe pagina web a postului, în care, potrivit reclamantei, „Jurnal TV” i-a prejudiciat imaginea, denigrînd-o și aducîndu-i acuzații nefondate.

Conform sesizării, în urma examinării acestui caz în ședința Consiliului de Presă s-au constatat derogări de la prevederile pct. 2.1, 2.2, 2.5, 2.12 și 4.1 din Codul deontologic al jurnalistului cu referire la încălcarea principiilor deontologice de acuratețe, prezentare echilibrată și verificare a informației, fapt pentru care, prin Decizia din 27.04.2012, Consiliul de Presă i-a cerut postului de televiziune „Jurnal TV” să inițieze o anchetă internă și să pedepsească editorul și reporterul care au admis mediatizarea neprofesionistă a acestui subiect. Prin aceeași decizie, postului de televiziune „Jurnal TV” i-a fost recomandat să își ceară scuze în mod public în fața mamei tinerei care s-a sinucis și să pună pe post un material prin care să restabilească demnitatea ei și a fiicei decedate.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a examinat reportajul nominalizat și a atestat că materialul difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV” nu a respectat demnitatea ființei umane și a încălcat prevederile art. 7, alin. (4), lit. a) și b) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât informația care compune știrea să fie veridică și să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri”, art. 10, alin. (1), care prevede: „În Republica Moldova, dreptul la informare completă, obiectivă și veridică, dreptul la libera exprimare a opiniilor și dreptul la libera comunicare a informațiilor prin intermediul mijloacelor de radiodifuziune și televiziune sînt garantate de lege” și alineatul (5) al aceluiași articol din cod: „Radiodifuzorii sînt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor”.*

Vizionînd și analizînd reportajul, CCA a constatat că este dezvăluită identitatea persoanei care s-a sinucis, prin prezentarea numelui, a fotografiei și a adresei, iar mama acesteia este făcută responsabilă de suicid, fără a-i fi respectată prezumția nevinovăției și aducîndu-i-se acuzații de comportament indecent, astfel autorii reportajului au încălcat art. 9: *„Radiodifuzorii sînt datori să respecte principiul prezumției nevinovăției și nu vor permite să fie aduse acuzații fără să se ofere posibilitatea celui învinuit să-și exprime punctul de vedere”* și art. 16: *„Orice persoană are dreptul la propria imagine. În cazul în care în emisiunile audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere. Dacă acuzațiile sînt aduse de radiodifuzor, acesta este dator să solicite și punctul de vedere al persoanei incriminate”* din Codul de conduită al radiodifuzorilor, adoptat prin Decizia nr. 127, din 26.12.2007.

În urma dezbaterilor publice în cadrul ședinței din 23 mai 2012, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au menționat că postul de televiziune „Jurnal TV” are datoria morală de a difuza un material prin care să restabilească demnitatea tinerei care s-a sinucis și a mamei acesteia. Totodată, luînd în considerare faptul că postul de televiziune „Jurnal TV” nu s-a conformat recomandărilor anterioare făcute de CCA într-un caz similar (prin Decizia CCA nr. 169 din 09.12.2011 i-a fost recomandat să difuzeze reportajele astfel încît să nu admită încălcarea normelor în vigoare cu privire la garantarea moralității și asigurarea protecției minorilor), constatînd derogări de la prevederile art. 7, alin. (4), lit. a), b) și art. 10, alin. (1) și (5) din Codul audiovizualului și de la standardele europene, art. 7, alin. (1) al Convenției Europene cu privire la Televiziunea

Transfrontalieră, Strasbourg, 5.V.1989 (ratificată de Republica Moldova prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002), prin Decizia nr. 68 din 23.05.12, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a avertizat public întreprinderea “JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, și le-a recomandat autorilor să își ceară scuze în mod public în fața mamei tinerei care s-a sinucis și să pună pe post un material prin care să restabilească demnitatea ei și a fiicei decedate.

La 10 decembrie 2012, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit sesizarea dlui Ion BALAN, deputat PLDM în Parlamentul Republicii Moldova, cu privire la difuzarea de către postul de televiziune „Jurnal TV”, în cadrul edițiilor de știri, precum și în emisiunea de dezbateri „Ediție specială” (9, 10, 14, 19 și 21 noiembrie 2012), a unor informații false și învinuiri nefondate care, potrivit petiționarului, i-au lezat onoarea și demnitatea subsemnatului, precum și a unor reprezentanți ai Organizației Teritoriale Cantemir a PLDM. În sesizare se menționează că subiectele difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” au încălcat normele deontologice și rigorile jurnalismului.

În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3), lit. c) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a vizionat și analizat secvențele serviciului de programe difuzat de „Jurnal TV” și a constatat că, în cadrul reportajelor menționate în sesizarea deputatului PLDM, nu au fost încălcate prevederile art. 7 din Codul audiovizualului, iar subiectele ce au vizat o situație de conflict au respectat principiul de informare din mai multe surse.

De asemenea, CCA a solicitat poziția postului „Jurnal TV” vizavi de sesizarea dlui Ion BALAN, deputat PLDM în Parlamentul Republicii Moldova. Astfel, prin scrisoarea nr. 548-IE/04/12 din 17.12.2012, postul de televiziune susține că a fost organizată o ediție specială cu mediatizarea problemelor legate de repartizarea grîului parvenit din donații în r-nul Cantemir, la care au fost invitate toate părțile implicate în conflict, unde au avut deplină posibilitate de a-și expune punctul de vedere.

Luînd în considerare faptul că postul „Jurnal TV” i-a oferit petiționarului dreptul la replică, conform art. 16 al Codului audiovizualului, și, deoarece nu s-au constatat abateri de la normele în vigoare, prin Decizia nr. 178 din 21.12.2012, CCA a respins sesizarea deputatului PLDM în Parlamentul Republicii Moldova, Ion Balan, ca fiind nefondată.

La 25 iulie 2012, în adresa CCA a parvenit o sesizare din partea primarului orașului Ialoveni, dl Gheorghe Caracuian, care afirma că: „Informațiile incorecte și greșite dăunează imaginii or. Ialoveni și se creează impresia că în oraș predomină criminalitatea, cu toate că majoritatea crimelor despre care s-a vorbit în ultimul timp, nu s-au produs pe teritoriul orașului Ialoveni. Orașul este numit de fiecare dată cînd se produc diverse tragedii, deși ele au loc în localitățile raionului Ialoveni, astfel cetățenii sînt dezinformați și se creează o faimă negativă a orașului Ialoveni”.

Drept urmare, primarul orașului Ialoveni, dl Gheorghe Caracuiian, solicită atenționarea radiodifuzorilor să respecte corectitudinea informațiilor difuzate și rigorile de etică jurnalistică.

Astfel, prin Decizia CCA nr. 135 din 21 septembrie 2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a luat act de sesizarea nominalizată și a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova ca la difuzarea reportajelor să nu admită încălcarea normelor legislative și normative în vigoare, să prezinte informația cu precizie și rigoare astfel încât să nu genereze confuzii și interpretări ambigue.

5.3. Asigurarea pluralismului de opinii și social-politic

5.3.1. Cadrul juridic

În Republica Moldova, drepturile consumatorului de programe la informare completă, obiectivă și veridică sînt garantate prin lege (art. 10 al Codului Audiovizualului). Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în calitatea sa de reprezentant și garant al interesului public în domeniul audiovizualului (art. 39), este obligat prin lege să asigure respectarea principiilor democratice și a exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul programelor transmise de radiodifuzori (art. 41, alin. (1), lit. a) din Codul Audiovizualului).

Democrația înseamnă egalitatea tuturor în fața legii, iar respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului, inclusiv libertatea de exprimare, prevede asigurarea echilibrului și pluralismului politico-social de către fiecare radiodifuzor în parte (art. 7 și 8 ale Codului Audiovizualului).

În speță, art. 7 stipulează principiile fundamentale ale comunicării audiovizuale și conține normele exacte pentru emisiunile de știri: (1) *„În spiritul respectării libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului, prin transmisia și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului”*; (2) *„Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și (4) *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: a) informația care compune știrea să fie veridică; b) să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri; c) în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*.

Legislația europeană, în special, **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, Strasbourg, 5.V.1989 (ratificată de Republica Moldova prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002), arătînd importanța „libertății de exprimare și de informare, așa cum este garantată în articolul 10 al Convenției pentru apărarea

Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale”, statuează, prin art. 7, responsabilitatea radiodifuzorului de a se asigura *„ca jurnalele televizate să prezinte în mod loial faptele și evenimentele și să favorizeze libera formare a opiniilor”*.

Directiva serviciilor mass-media audiovizuale nr. 2010/13/UE a Parlamentului și Consiliului European din 10.03.2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale, prin art. 5 afirmă statutul dublu al serviciilor mass-media audiovizuale, care *„sînt în egală măsură servicii culturale și servicii economice”*, și prevede expres că *„importanța lor crescîndă pentru societăți, pentru democrație – în special prin asigurarea libertății de informare, a diversității de opinie și a pluralismului în mass-media –, pentru educație și cultură justifică aplicarea unor norme specifice pentru aceste servicii”*.

5.3.2. Asigurarea pluralismului de opinii și social-politic: monitorizări tematice

În anul de referință, în temeiul prevederilor art. 37, alin. (1), art. 40, alin. (1), lit. a), b), d), art. 41, alin. (1), lit. a) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, CCA a examinat două sesizări cu privire la respectarea pluralismului social-politic și a efectuat trei monitorizări tematice cu privire la respectarea articolului 7 al Codului audiovizualului:

- în perioada 03 februarie – 04 martie 2012 au fost monitorizate posturile de televiziune cu acoperire națională „Moldova 1”, „Prime” și „2 Plus”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „NIT” și postul de radio „Vocea Basarabiei”, la solicitarea membrului CCA, Corneliu Mihalachi, inițiativă susținută și de ceilalți membri ai CCA;
- în perioada 04-17 iunie 2012 a fost supus monitorizării postul public de televiziune IPNA „Moldova 1”, la solicitarea membrului CCA, Corneliu Mihalache;
- în perioada 26 noiembrie – 9 decembrie 2012 au fost supuse monitorizării opt posturi de televiziune: „Moldova 1”, „Prime”, „2 Plus”, „N4”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Publika TV” și „Jurnal TV”, la solicitarea membrilor CCA, N. Damaschin și C. Mîțu.

În conformitate cu prevederile art. 41, alin. (1), lit. a) din Codul audiovizualului, una dintre principalele obligații ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului în calitatea sa de garant al apărării interesului public în domeniul comunicării audiovizuale este supravegherea respectării exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul programelor transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

1. Astfel, în perioada 03.02.12-09.02.12 și 27.02.12-04.03.12, CCA a monitorizat principalele buletine informative ale postului de radio Vocea Basarabiei („Știri” – ora de difuzare 18:00) și ale posturilor de televiziune „Moldova 1”

(“Mesager” – ora de difuzare 19:00), ”Prime” (“Primele știri” – ora de difuzare 21:00), ”EURO-TV CHIȘINĂU” (“Știri” – ora de difuzare 20:30), ”NIT” (“Curier” – ora de difuzare 22:00), ”2 Plus” („Reporter” – ora de difuzare 19:00).

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Posturile de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „2 Plus” și postul de radio „Vocea Basarabiei” au prezentat știri cu o structură echilibrată, au respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale difuzate în cadrul emisiunilor informative. Totodată, în buletinele informative ale postului public de televiziune „Moldova 1” se observă o favorizare a Guvernului, acestuia fiindu-i acordat timp de emisie detașat față de ceilalți subiecți politici. În același timp, în perioada supusă monitorizării, la postul public de televiziune „Moldova 1”, din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ de la ora 19:00, Guvernul a avut o pondere de 37%, iar dintre liderii politici V. Filat a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 38%, dintre care 30% a apărut în calitate de Prim-ministru și 8% în calitate de lider PLDM. Ceilalți subiecți și lideri politici au beneficiat de mai puțin timp de emisie (Primăria – 16%, PL, PDM – câte 10%, PLDM și PSRM – câte 4%, iar PCRM – 3%; M. Lupu a acumulat 23%, dintre care 11% în calitate de Președinte interimar al Republicii Moldova și 12% în calitate de lider PDM, M. Ghimpu – 22%, I. Dodon – 10%, Iu. Roșca și V. Voronin – câte 5% și, respectiv, 3%).

Cel mai mare volum de subiecte politice care au promovat deschis poziția unui singur partid (PCRM) și a unui singur lider politic (V. Voronin) a fost difuzat de către postul de televiziune „NIT”. Reprezentanților Alianței nu li s-au acordat timpi de antenă pentru a-și exprima în mod direct pozițiile, aceștia fiind reflectați cu precădere indirect, exclusiv prin comentariile oponenților politici sau a jurnaliștilor.

În același timp, postul de televiziune „NIT” a promovat limbajul jurnalistic agresiv, nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor și, de asemenea, a utilizat imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în vederea distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți subiecți, fapte care au prezentat derogări de la prevederile art. 7, alin. (2) din Codul audiovizualului.

Favorizarea vădită acordată PCRM în cadrul edițiilor de știri „Curier” s-a manifestat printr-o conotație preponderent pozitivă, precum și prin transformarea unei emisiuni de știri în una de propagandă prin invitarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiuni, cu indicarea datei, orei și locului desfășurării acestora. Totodată, din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ „Curier” (22:00) din perioada monitorizată, AIE a avut o pondere de 46% (1 oră 32 min. 29 sec.) de reflectare în știri doar în context negativ, iar PCRM – 20% doar în context neutru și pozitiv. V. Voronin (PCRM) a avut o pondere de 55% din volumul total al reflectării liderilor politici în știri, doar în context neutru și pozitiv, iar M. Lupu și V. Filat – 30% și, respectiv, 4 %, prezentați doar indirect și în context negativ. Astfel, postul în cauză a reflectat în exclusivitate punctul de vedere al unui singur partid – PCRM, făcând partizanat politic deschis în favoarea acestuia. În cadrul emisiunilor informative ale postului de televiziune „NIT”, difuzate în perioada monitorizată, au fost reflectate doar trei

partide și mișcări politice: PCRM, AIE și CACD (Comitetul pentru Apărarea Constituției și Democrației), dintre care doar PCRM și CACD direct, iar AIE indirect, prin comentarii la adresa Alianței de guvernământ.

Majoritatea subiectelor reflectă conflictul între AIE, aflată la guvernare, și PCRM, a cărui poziție s-a făcut resimțită atât în alocuțiunile directe ale reprezentanților partidului, cât și în cele ale susținătorilor săi. Prin faptul că liderilor și simpatizanților AIE nu le-a fost oferită posibilitatea de a-și expune poziția au fost încălcate prevederile art. 7, alin. (4), lit. c) din Codul audiovizualului (*„În cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*). Astfel, în buletinul de știri din 06.02.12, cu o durată totală de 41 min., 39 de min. sînt acordate materialelor ce conțin etichetări, denigrări, incriminări și chemări la nesupunere față de ordinea stabilită, încălcînd flagrant toate normele deontologice. O situație similară a fost atestată și în buletinul din 07.02.12, raportul fiind de 39 min., durata totală, dintre care 32 min. au constituit dezinformare și propagandă pentru PCRM și repetarea mesajelor de intoleranță față de adversarii politici și cetățenii care îi susțin. Informația în care opiniile nu sînt separate de fapte vizează inclusiv siguranța cetățenilor și securitatea națională, inoculînd, în acest mod, în rîndurile publicului frica, îngrijorarea și panica.

Postul de televiziune „NIT” a difuzat multiple subiecte despre organizarea unor manifestații de protest împotriva actualei guvernări, desfășurate în diverse localități din țară, acțiuni soldate cu adoptarea unor declarații anti-AIE. Referințele la acestea s-au efectuat prin expunerea în titre și/sau în lectură după cadru a unor citate din textele declarațiilor, fără a avea imagini video „de la sutele” de manifestări sau alte dovezi în acest sens.

De asemenea, în cadrul emisiunii de știri a fost difuzat clipul propagandistic de scurt metraj „AIE – istoria dezamăgirii”. În material este acuzată actuala guvernare, prezentată în context denigrator, cu utilizarea imaginilor și tertipurilor de montaj, fiind, în acest fel, denaturat sensul realității.

În acest mod, prin reflectarea unilaterală a evenimentelor, prin denaturarea realității, prin prezentarea opiniilor drept fapte, consumatorilor de programe le-a fost încălcat dreptul la *„informare completă, obiectivă și veridică”*, iar radiodifuzorul nu și-a îndeplinit obligația ce-i revine prin lege, art. 10, alin. (5) din Codul audiovizual: *„de a asigura obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor”*.

Postul de televiziune „NIT” nu a respectat condițiile licenței de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, care prevăd, la pct. 3.1, lit. a): *„titularul licenței este obligat să-și desfășoare activitatea în condițiile respectării Codului audiovizualului”* și lit. e): *„să-și desfășoare activitatea în condițiile respectării: dreptului la informare completă, veridică și operativă în spiritul prevederilor constituționale, precum și a pluralismului de opinii”*.

În activitatea sa, postul de televiziune „NIT”, timp de trei ani de zile, a neglijat și a încălcat constant art. 7, alin. (3) din **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, Strasbourg, 5.V.1989 (ratificată de Republica Moldova prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul

Oficial nr. 190 din 31.12.2002), care prevede că „*radiodifuzorul se asigură ca jurnalele televizate să prezinte în mod loial faptele și evenimentele și să favorizeze libera formare a opiniilor*”.

Așadar, ca urmare a examinării în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 5 aprilie 2012 a rapoartelor de monitorizare a principalelor buletine informative ale postului de radio „Vocea Basarabiei” și ale posturilor de televiziune cu acoperire națională „Moldova 1”, „Prime”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „NIT”, „2 Plus” la capitolul respectării prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului, prin Decizia nr. 42, CCA a avertizat public Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea postului de televiziune „Moldova 1”, pentru derogări de la prevederile art. 7, alin. (2) din Codul audiovizualului.

În conformitate cu norma potrivit căreia „*sanțiunile prevăzute la alin.(1) se aplică gradual*”, art. 38, alin. (3) din Codul audiovizualului;

Avînd în vedere faptul că anterior postul de televiziune „NIT” a fost sancționat:

- prin Decizia CCA nr. 74 din 18.05.2011, cu avertizare publică pentru derogări de la prevederile art. 7, alin. (1), (2), (3), (4), lit. c) din Codul audiovizualului;
- prin Decizia CCA nr. 80 din 27.05.2011, postului de televiziune „NIT” i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 (1), (2), (3), (4), lit. c) din Codul audiovizualului;
- prin Decizia CCA nr. 86 din 03.06.2011, postului de televiziune „NIT” i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de suspendare a dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 5 zile, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 (1), (2), (3), (4), lit. b), c) din Codul audiovizualului;
- prin Decizia CCA nr. 99 din 24.06.2011, postului de televiziune „NIT” i-a fost suspendată licența de emisie pentru o perioadă de 5 zile pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin. (1), (2), (3) și (4), lit. a), b) și c) din Codul audiovizualului;

Pentru derogări repetate și pe o perioadă îndelungată (3 ani) de la prevederile art. 7, alin. (1), (2) și (4), lit. a), b) și c) și art. 10, alin. (5) din Codul audiovizualului și pct. 3.1, lit. a) și e) a condițiilor Licenței de emisie, comise de postul de televiziune NIT;

În baza art. 27, alin. (1) din Codul audiovizualului, care prevede: „*Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate retrage licența de emisie doar în cazul în care: a) titularul nu îndeplinește sistematic condițiile specificate în licență; b) titularul încalcă exigențele prezentului cod*”;

În baza art. 38, alin. (2), lit. b) și f), alin. (3), lit. c) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a adoptat decizia de a retrage Licența de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL pentru postul de televiziune „NIT”.

Decizia nr. 42 din 05.04.12 adoptată de CCA este una fără precedent, întrucât și activitatea postului de televiziune „NIT” este una fără precedent: niciun alt radiodifuzor nu a încălcat la fel de flagrant, constant și grav, ignorând cu desăvârșire o perioadă îndelungată legislația națională și internațională, normele privind respectarea libertăților și drepturilor fundamentale ale omului, principiile democratice de comunicare audiovizuală. Dacă CCA ar fi continuat să tolereze această situație și nu ar fi aplicat legea, ar fi creat un precedent periculos pentru piața audiovizualului din Republica Moldova, ceea ce ar fi constituit un real pericol pentru democrația fragilă a statului.

2. Monitorizarea, în perioada 04-17 iunie 2012, a buletinelor de știri Mesager, de la IPNA „Moldova 1” a fost efectuată ca urmare a autosesizării membrului CCA, Corneliu Mihalache, în cadrul ședinței publice din 14.06.2012, conform prevederilor art. 37, alin. (1), art. 40, alin. (1), lit. a), b), d), art. 41, alin. (1), lit. a) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, în baza Deciziei nr. 79 (art. 2) din 14.06.2012.

Urmare a monitorizării s-a constatat că postul public de televiziune „Moldova 1” a prezentat informații cu o structură echilibrată, a respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale difuzate în cadrul emisiunilor informative. Totodată, în buletinele informative s-a observat o favorizare a Guvernului, acestuia fiindu-i acordat timp de emisie detașat față de ceilalți subiecți politici. Conotația reflectării subiecților politici a fost, în general, neutră, reprezentanții Parlamentului, Primăriei mun. Chișinău și Președintele Republicii Moldova fiind tratați doar neutru, iar reprezentanții Guvernului – atât pozitiv, cât și negativ.

În același timp, în comparație cu rezultatele raportului anterior de monitorizare, examinat în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 05.04.12 (conform căruia partidului de opoziție (PCRM) i-au fost acordate doar 3% din spațiul de emisie), în perioada 04-17 iunie 2012 PCRM a beneficiat de 11% din volumul total al reflectării subiecților politici în cadrul emisiunilor de știri.

Raportul de monitorizare a principalelor buletine informative ale postului public de televiziune „Moldova 1” la capitolul respectării prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului a fost aprobat în ședința publică a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 21.09.12 prin Decizia nr. 129.

3. Monitorizarea tematică la capitolul respectării prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului, a buletinelor informative ale posturilor de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „2 Plus”, „N4”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Publika TV” și „Jurnal TV”, pentru perioada 26 noiembrie – 9 decembrie 2012, a fost efectuată la propunerea membrilor CCA, N. Damaschin și C. Mîțu, din cadrul ședinței publice din 07.12.2012.

În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (1), art. 40, alin. (1), lit. a), b), d), art. 41, alin. (1), lit. a) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 au fost monitorizate principalele buletine informative ale posturilor: Moldova 1 („Mesager”- ora de difuzare 19:00); Prime („Primele știri” - ora de difuzare 21:00);

2 Plus („Reporter” – 19:00) Publika TV („Prime time news” - ora de difuzare 19:00); Jurnal TV („Jurnal” – ora de difuzare 19:00); N 4 („Obiectiv” - ora de difuzare 19:00); PRO TV CHIȘINĂU („Știri” – ora de difuzare 20:00) și TV 7 („Știri” - ora de difuzare 18:00). Concluziile preliminare prezentate de Direcția monitorizare în baza rezultatelor monitorizării au atestat următoarele: posturile de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „2 Plus”, „PRO TV CHIȘINĂU” „TV 7”, „Publika TV”, „Jurnal TV” și „N 4” au prezentat știri cu o structură echilibrată, au respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale difuzate în cadrul emisiunilor informative, iar conotația reflectării subiecților politici a fost, în general, neutră. Totodată, fișele de monitorizare indică faptul că partidul de opoziție (PCRM) a beneficiat de un procentaj sporit de reflectare în cadrul emisiunilor de știri ale posturilor supuse monitorizării.

NOTĂ: Rapoartele de monitorizare cu privire la respectarea pluralismului de opinii și social – politic sunt publicate pe pagina web a CCA (www.cca.md).

5.3.3. Asigurarea pluralismului de opinii și social-politic: sesizări examinate

În perioada de raport, la CCA au parvenit două sesizări cu privire la nerespectarea principiului pluralismului de opinii și social-politic:

1. din partea vicepreședintelui Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului Republicii Moldova, domnului Alexandr Petkov, cu privire la un reportaj difuzat de postul public de televiziune „Moldova 1”;
2. din partea deputatului Partidului Liberal în Parlamentul Republicii Moldova, domnului Valeriu Saharneanu, cu privire la un reportaj difuzat de postul de televiziune „NIT”.

Prin scrisoarea din 14 mai 2012, dl Alexandr Petkov a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului examinarea reportajelor „Mii de oameni cu tricoloruri” și „200 de ani de doliu”, difuzate de postul public de televiziune „Moldova 1”, în cadrul buletinului informativ din data de 13.05.2012, ora 19:00, prin prisma corespunderii prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului.

Ca urmare a monitorizării serviciului de programe al postului public de televiziune „Moldova 1” nu au fost atestate derogări de la prevederile Codului audiovizualului, iar în cadrul subiectelor puse în discuție nu a fost prezentată nicio persoană, verbal sau în titre, drept reprezentant al organizației „Noua dreaptă”, evenimentele au fost reflectate fără a fi deformat sensul realității, au fost prezentate atât pozițiile celor două tabere, cât și ale cetățenilor cu atitudini diferite. În acest sens, prin Decizia nr. 79 din 14 iunie 2012, CCA a respins sesizarea vicepreședintelui Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului Republicii Moldova, dl Alexandr Petkov, ca fiind nefondată.

Pe data de 15 martie 2012, în ședința plenară a Parlamentului Republicii Moldova, deputatul PL, Valeriu Saharneanu, a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la difuzarea de către postul de televiziune „NIT”, pe data

de 14.03.2012, ora 22:00, în cadrul programului informativ „Curier” a unui reportaj tendențios cu referire la ziua de 16 martie, când Parlamentul urma să aleagă Președintele Republicii Moldova.

Ca urmare a examinării respectivei secvențe a serviciului de programe al postului de televiziune „NIT”, s-au constatat următoarele:

În programul informativ „Curier” de pe data de 14.03.2012, ora 22:00, în minutul 12:35, a fost difuzată o informație preluată de la Agenția de știri „ROSBALT” din Federația Rusă cu referire la 16 martie, zi în care Parlamentul urma să aleagă Președintele Republicii Moldova. Conținutul materialului a fost citat de către prezentatoarea emisiunii: *„În Moldova, premierul și președintele sînt gata să fugă în România, scrie renumita agenție rusească „ROSBALT”, în cazul în care situația va ieși de sub control în această vinere, când urmează a fi ales șeful statului. „ROSBALT”, care face trimiteri la surse de încredere din MAI din Moldova, mai titrează că ieri, Vladimir Filat s-a întrunit de urgență cu reprezentanții structurilor de forță din țară, cărora le-a cerut securitate maximă în ziua alegerilor. Potrivit „ROSBALT”, Filat nu are încredere în competența organelor de drept ale Moldovei, în cazul în care, pe 16 martie, ar putea fi desfășurate proteste stradale de amploare...”*.

Luînd în considerare faptul că subiectul în sine face trimitere la o publicație străină, el nu necesită prezentarea opiniilor persoanelor menționate în informație. De asemenea, precizăm că în urma examinării circumstanțelor invocate în sesizare s-a constatat netemeinicia acesteia, iar subiectul nominalizat se încadrează în prevederile Codului audiovizualului.

Ca urmare a examinării cererii, vizionării și verificării secvențelor corespunzătoare, CCA a decis respingerea sesizării deputatului PL, Valeriu Saharneanu, ca fiind nefondată.

5.4. Protecția patrimoniului cultural-lingvistic

5.4.1. Cadrul juridic:

Conform prevederilor Codului audiovizualului, CCA are obligația de a proteja spațiul informațional, patrimoniul lingvistic și cultural-național, prin supravegherea corectitudinii conținutului programelor oferite de radiodifuzori și respectării de către aceștia a prevederilor art. 11 din Cod **„Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național”**, a Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007 **„Cu privire la ponderea producțiilor muzicale autohtone”**.

În anul 2012, prin Legea Parlamentului nr. 165 din 11.07.12, articolul 11 al Codului Audiovizualului a fost completat cu alin. (10), care prevede: *„Radiodifuzorii sînt obligați să respecte normele ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii de stat”* (publicată în MO190-192/14.09.12 art. 640, care a intrat în vigoare din 14.09.12).

Preocuparea pentru misiunea culturală și educativă a mass-mediei și a pieței audiovizuale în spațiul european este reflectată în legislația acestuia. Practica *„rezervării pentru operele europene a unei proporții majoritare din timpul de transmisiune”* al radiodifuzorilor este prevăzută de **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989 (ratificată prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea

transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002), la articolul 10, care vizează „obiectivele culturale”.

Totodată, o atenție deosebită și oportunități sporite sînt acordate afirmării diversității culturale, inclusiv a celei lingvistice, prin **Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului** din 10.03.2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale.

În vederea **protecției patrimoniului cultural-lingvistic**, în anul 2012, CCA a realizat următoarele activități:

- Monitorizarea modului de respectare a prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului în cadrul serviciilor de programe TV;
- Monitorizarea calității limbii române în cadrul serviciilor de programe TV;
- Monitorizarea la capitolul respectării procentajului de muzică autohtonă în serviciile de programe ale unor posturi de radio;
- Examinarea sesizărilor societății civile și a consumatorilor de programe la capitolul protecției patrimoniului cultural-lingvistic;
- Elaborarea deciziei de reglementare cu privire la ponderea produsului autohton (informația este prezentată în capitolul VII al raportului).

5.4.2. Protecția patrimoniului cultural-lingvistic:

Monitorizarea modului de respectare a prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului în cadrul serviciilor de programe TV

Prin Decizia nr. 163 din 02 decembrie 2011, în urma examinării unor sesizări cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către unii radiodifuzori, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au decis efectuarea unei monitorizări tematice în vederea asigurării cu dublaj sau subtitrare în limba de stat a filmelor artistice și a celor documentare, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat.

Prin urmare, în temeiul art. 37, alin. (1) din Codul audiovizualului și a Deciziei CCA nr. 163 din 02.12.2011, în perioada decembrie 2011 – ianuarie 2012, au fost monitorizate serviciile de programe ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „ALT TV”, „2 PLUS”, „TV 7”, „Jurnal TV”, „NIT”, „Prime”, „N 4”, „Super TV”, „TVC 21”, „TV Dixi” și „Bravo”, în scopul verificării gradului de respectare a prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului.

Rezultatele monitorizării au atestat că în cadrul serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „EURO-TV CHIȘINĂU” și „ALT TV”, monitorizate în perioada 20-26.12.2011, și „2 PLUS”, monitorizat în perioada 22–28.12.2011, nu au fost atestate derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului, conform căruia: *„Filmele artistice și cele documentare vor fi prezentate cu dublaj sau subtitrare păstrîndu-se coloana sonoră originală, iar filmele pentru copii vor fi dublate sau sonorizate în limba de stat”*.

Totodată, în cadrul serviciilor de programe ale posturilor de televiziune “TV 7”, “Jurnal TV”, “NIT”, “Prime”, “N 4”, “Super TV”, “TVC 21”, “TV Dixi” și “Bravo” au fost difuzate mai multe opere cinematografice fără dublaj sau subtitrare în limba de stat.

5.4.3. Protecția patrimoniului cultural-lingvistic: monitorizarea posturilor TV sub aspectul calității limbii vorbite

În anul 2012, CCA a realizat a doua sesiune de monitorizare a calității limbii române vorbite la posturile de televiziune din Republica Moldova, ca o continuare a proiectului inițiat în anul 2011. Astfel, în conformitate cu Decizia nr. 123 din 11.09.12, CCA a desfășurat, în perioada 10.09.12 – 20.10.12, a doua monitorizare din cadrul proiectului de evaluare a calității limbii de stat la **15** posturi de televiziune din Republica Moldova: **Moldova 1, PRIME, 2 PLUS, CANAL 3, PRO TV Chișinău, Euro TV, TV 7, PUBLIKA TV, Jurnal TV, N4, TVC 21, TNT Bravo, Super TV, CTC Mega TV, AICI TV**, în cadrul căreia au fost evaluate 140 de ore de emisie.

Factorii care au determinat continuarea proiectului:

- îndeplinirea obligației ce-i revine prin lege CCA de a asigura protejarea patrimoniului lingvistic și cultural național: art. 41, (1), lit. e) din Codul audiovizualului;
- art. 11 din Cod, completat cu alin. (10) prin LP165 din 11.07.12 (MO 190-192/14.09.12 art. 640; în vigoare din 14.09.12), care prevede obligația radiodifuzorilor de a respecta normele ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii de stat;
- evaluarea în dinamică a situației lingvistice la posturile de televiziune;
- responsabilizarea radiodifuzorilor față de calitatea limbii utilizate în emisiuni;
- instituirea unei tradiții de monitorizare periodică a corectitudinii limbii române.

Campania de monitorizare a fost realizată în colaborare cu echipa de specialiști de la Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, coordonată de doctorul în filologie, directorul Centrului Național de Terminologie, Inga Druță, în conformitate cu decizia CCA și acordul semnat cu forul academic.

Componența echipei de specialiști care a efectuat evaluarea:

dr. hab. Vasile Bahnaru, directorul Institutului de Filologie;

dr. hab. Irina Condrea;

dr. Ana Vulpe;

dr. Galaction Verebceanu;

cerc. șt. Lidia Vieru.

Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

- gradul de acoperire a teritoriului național;

- ponderea emisiunilor informativ-analitice în grila de emisie conform concepției editoriale;
- ponderea emisiunilor autohtone conform concepției editoriale;
- ponderea filmelor străine;
- orele de prime-time (de maximă audiență).

Tipul monitorizării: calitativ și cantitativ.

Obiectul monitorizării: 140 de ore

- Emisiunile de știri;
- Emisiuni de divertisment;
- Subtitrarea/dublarea filmelor;
- Mesajele verbale și scrise (titrări, burtiere, crawl-uri), pentru care își asumă responsabilitatea jurnaliștii, prezentatorii, moderatorii, editorii, producătorii de la posturile de radio și TV.

Nu au fost monitorizate intervențiile și secvențele verbale aparținând invitaților în platou, persoanelor intervievate în cadrul reportajelor.

Obiectivele pe termen scurt:

- evaluarea corectitudinii limbii române în instituțiile mass-media ale audiovizualului;
- identificarea celor mai grave și frecvente erori de exprimare;
- calcularea frecvenței greșelilor;
- corectarea erorilor prin indicarea variantelor normative;
- compararea rezultatelor din 2011 și 2012;
- plasarea pe site-ul CCA a rezultatelor cu tabelele erorilor în scopul corectării acestora.

Acest proiect de monitorizare urmează să aibă o finalitate prin realizarea obiectivelor pe termen lung:

- instituirea unei tradiții și norme de monitorizare periodică a corectitudinii limbii române;
- punerea rezultatelor monitorizării, în variantă electronică și tradițională (hard-copy), la dispoziția elevilor, a studenților, a jurnaliștilor și a persoanelor interesate. Rezultatele obținute vor constitui un instrument util și eficient care va completa sursele teoretice de cultivare a limbii;
- promovarea unei limbi literare corecte și îngrijite, în vederea stimulării competențelor expresive, a unei gândiri libere și independente, formulate coerent și exact;
- crearea condițiilor pentru realizarea funcției educativ-instructive a instituțiilor mass-media;
- responsabilizarea radiodifuzorilor față de calitatea limbii utilizate în emisiuni.

În conformitate cu Acordul semnat între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Academia de Științe a Moldovei privind monitorizarea

corectitudinii limbii române în domeniul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a asigurat componentele:

- organizare;
- metodologie;
- dispozitive de înregistrare;
- buget.

Academia de Științe a Moldovei a asigurat componentele:

- legitimitate științifică;
- specialiști;
- procesul de evaluare și analiză;
- concluziile și raportul final.

LISTA RADIODIFUZORILOR MONITORIZAȚI PRIVIND CORECTITUDINEA LIMBII ROMÂNE

ȘTIRI	EMISIUNI	FILME
1. IPNA Moldova 1	1. IPNA Moldova 1	1. Moldova 1
2. PRIME	2. PRIME	2. PRIME
3. 2PLUS	3. Publika TV	3. 2 PLUS
4. CANAL 3	4. Jurnal TV	4. CANAL 3
5. EuroTV Chișinău		5. CTC Mega TV
6. PRO TV		6. Super TV
7. N4		7. N4
8. TV 7		8. TV 7
9. Publika TV		9. Jurnal TV
10. Jurnal TV		10. TVC 21
11. TVC 21		11. TNT Bravo
12. Aici TV		

Grupul de experți a efectuat înregistrarea materialului și l-a sistematizat pe compartimente ale limbii. Conform raportului prezentat, au fost înregistrate în special abaterile de la normă verificabile (în dicționare, gramatici, lucrări de cultivare a limbii ș.a.), erorile pe cale de a se generaliza, dar au fost semnalate și unele greșeli accidentale, care s-ar putea extinde în mod nedorit. Raportul de monitorizare a posturilor TV sub aspectul calității limbii române a evidențiat probleme comune pentru toate posturile TV evaluate:

- Neglijențele de tehnoredactare;
- Dezacordurile gramaticale;
- Confuziile semantice și inadvertențele lexicale;
- Calcurile după limba rusă;

- Nemarcarea relațiilor sintactice în titluri.

Rezultatele monitorizării au atestat și de data aceasta mai multe erori și abateri de la normele ortografice, ortoepice și morfologice verificabile (în dicționare, gramatici, lucrări de cultivare a limbii ș.a.), precum și unele greșeli accidentale, care s-ar putea extinde în mod nedorit.

Totuși, în comparație cu sesiunea de monitorizare din 2011, s-au constatat anumite evoluții pozitive în utilizarea limbii române la posturile de televiziune: reducerea numărului de texte fără diacritice, grija pentru autocorectarea formulărilor orale. Specialiștii și-au exprimat regretul pentru faptul că multe greșeli (curente în folosirea neîngrijită a limbii române) persistă și, fiind vehiculate repetat prin intermediul instituțiilor mass-media, sînt perpetuate în rîndul publicului, astfel asistăm la o întărire a comportamentelor verbale eronate. În emisiunile informative, greșelile sînt totuși mai puține, comparativ cu frecvența acestora în unele emisiuni de tip magazin sociocultural.

Echipa de monitorizare a constatat că numărul calcurilor după limba rusă (parțial, după engleză) nu numai că nu scade, ci crește.

La fel ca în prima etapă de monitorizare, din 2011, cele mai grave și mai frecvente abateri de la normă, pe care le putem califica drept agramatii, se înregistrează în cazul subtitrării unor filme. Potrivit evaluatorilor, calitatea îndoielnică a unor traduceri îi face să presupună că acestea au fost făcute cu ajutorul programelor de traducere on-line de către persoane diletante, care nu vorbesc limba română. În această ordine de idei, filologii de la Academia de Științe a Moldovei recomandă angajarea personalului competent în traducere și editare de texte.

Totodată, echipa de experți își exprimă încrederea că persoanele implicate în producția audiovizuală își vor asuma responsabilitatea ce le revine și vor depune toate eforturile pentru a oferi un produs de calitate și sub aspectul lingvistic.

În cadrul ședinței publice din 28 decembrie 2012, prin Decizia nr. 184, CCA a luat act de Raportul de monitorizare lingvistică elaborat în colaborarea cu Academia de Științe a Moldovei și a recomandat tuturor radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să asigure în cadrul serviciilor de programe respectarea normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române.

Tabelele cu erorile atestate și corectate sînt plasate pe pagina web a CCA pentru a fi consultate, în calitate de instrument de lucru, de către realizatorii de emisiuni și de persoanele interesate. Eliminarea greșelilor va conduce la îmbunătățirea calității emisiunilor sub aspect lingvistic și la promovarea limbii literare în rîndul consumatorilor de programe televizate.

5.4.4. Protecția patrimoniului cultural-lingvistic: monitorizarea la capitolul respectării procentajului de muzică autohtonă în serviciile de programe ale unor posturi de radio

În conformitate cu Decizia CCA nr. 25 din 24.02.2012, în baza contractului din 18.05.2012 privind achiziționarea serviciilor de monitorizare, semnat între CCA

și SC „Marketing & PR” SRL, în perioada 28 mai - 1 iulie 2012, compania „Media Forest Moldova” a monitorizat serviciile de programe a 24 de posturi de radio, la capitolul respectării procentajului de muzică autohtonă din volumul total al emisiilor muzicale.

Muzica Autohtonă	Săptămîna 1 28.05-3.06.12	Săptămîna 2 4-10.06.12	Săptămîna 3 11-17.06.12	Săptămîna 4 18- 24.06.12	Săptămîna 5 25.06-1.07.12	Media %
AQUARELLE-FM	26,71428571	28,71428571	29,5714286	30,5714286	32,14285714	29,5428571
Autoradio/Avtoradio	35,28571429	26	27,1428571	27,1428571	38,14285714	30,7428571
Discovery FM	21,85714286	23,42857143	24,4285714	24,2857143	21,42857143	23,0857143
Europa Plus Moldova	29,28571429	28,28571429	28,8571429	28,8571429	27,71428571	28,6
Fresh FM	43,85714286	32,71428571	31	33,1428571	36,28571429	35,4
Hit FM	15,71428571	15,57142857	18,4285714	18,1428571	17,57142857	17,0857143
Jurnal FM	58	56,85714286	55,5714286	59,7142857	59,28571429	57,8857143
KISS FM	16,42857143	20,42857143	17	18,1428571	23,85714286	19,1714286
Prime FM	27,57142857	28,14285714	27,7142857	28,1428571	27,85714286	27,8857143
PRO FM CHIȘINĂU	29,28571429	30,85714286	29,7142857	29,7142857	29,85714286	29,8857143
Radio 7/ Радио 7	42,28571429	38,85714286	28,4285714	29,4285714	30,42857143	33,8857143
Radio 21	26	24,85714286	26,4285714	25	23,85714286	25,2285714
Radio Alla	16,71428571	16,71428571	19,1428571	21,2857143	21,85714286	19,1428571
Radio Chișinău	19,14285714	20,14285714	22,1428571	24,1428571	22,57142857	21,6285714
Radio Megapolis	22,14285714	23,14285714	19,7142857	21	18,85714286	20,9714286
Radio Moldova	57,42857143	65,71428571	57,8571429	59,8571429	62,57142857	60,6857143
Noroc	57,71428571	58,14285714	57,8571429	57,8571429	55	57,3142857
RADIO PLAI	44,42857143	55	51,7142857	54,2857143	54,85714286	52,0571429
RETRO FM	30,57142857	30,28571429	26,2857143	27,4285714	29,57142857	28,8285714
Radio Sport	36,57142857	39,42857143	32,7142857	39,8571429	40	37,7142857
Radio Stil/Стильное Радио	32,57142857	25,57142857	17,1428571	19,4285714	21,42857143	23,2285714
Vocea Basarabiei	36	33,57142857	41,2857143	41,5714286	39,57142857	38,4
Radio Poli Disc – Русское Радио	24,71428571	19,14285714	25,1428571	27,1428571	28,57142857	24,9428571
Univers FM					1,571428571	1,57142857
Total media pe țară						31,0369048

În cadrul ședinței publice, membrii CCA au menționat că, în comparație cu rapoartele anterioare de monitorizare efectuate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, situația la capitolul difuzării muzicii autohtone este, în linii generale, mai bună, avînd în vedere și media totală pe țară, care reprezintă 31 de procente. Concomitent, în cadrul serviciului de programe al unor posturi de radio, ponderea operelor muzicale autohtone este sub nivelul prevăzut în Decizia CCA nr. 51 din 12.04.2007 (30%). De asemenea, reprezentantul „Media Forest Moldova” a menționat că marja de eroare a raportului prezentat poate fi de pînă la 3-4%. Astfel, posturile de radio „Radio Poli Disc – Русское Радио” și „Radio 21”, care au avut o pondere de 24,94% și, respectiv, 25,22%, au fost atenționate asupra necesității

majorării procentajului de muzică autohtonă în conformitate cu prevederile Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007.

Prin Decizia CCA nr. 138 din 4 octombrie 2012, ÎCS „SBS BROADCASTING” SRL, fondatoarea postului de radio „KISS FM”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 1800 de lei pentru transmitia serviciului de programe cu încălcarea repetată a prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073638 din 26.11.2008 (nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007). Întreprinderea „Timpuri Noi” SRL, fondatoarea postului de radio „Univers FM”, a fost avertizată public pentru transmitia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria A MMII, nr. 014606 din 25.09.2007 (nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007). Întreprinderea „DGS PROF” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Megapolis”, a fost avertizată public pentru transmitia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria A MMII, nr. 014600 din 13.02.2007 (nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007).

Reprezentanții posturilor de radio „Hit FM”, „Radio Alla”, „Radio Stil/Стильное Радио”, „Radio Chișinău” și „Discovery FM” au declarat că nu sînt de acord cu rezultatele monitorizării „Media Forest Moldova” deoarece nu coincid cu datele pe care le dețin și au solicitat confruntarea acestora. În acest context, examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de radio menționate a fost amînată pentru o altă ședință.

Ulterior, în cadrul ședinței CCA din 2 noiembrie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor raportului de monitorizare a serviciilor de programe ale posturilor de radio „Hit FM”, „Radio Alla”, „Radio Stil/Стильное Радио”, „Radio Chișinău” și „Discovery FM”, prin Decizia nr. 153, întreprinderile „Radio Hit” SRL, fondatoarea postului de radio „Hit FM”, „RADIO TOP” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Alla”, și „Pajura Albă” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Chișinău”, au fost avertizate public (pentru nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007). Întreprinderii „RADIO-RBS” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Stil/Стильное Радио”, și Organizației Obștești de Informare, fondatoarea postului de radio „Discovery FM”, le-au fost aplicate cîte o amendă în valoare de 5400 de lei și, respectiv, 1800 de lei pentru nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007.

5.4.5. Protecția patrimoniului cultural-lingvistic: examinarea sesizărilor

În anul 2012, la CCA au parvenit 11 sesizări cu privire la nerespectarea prevederilor articolului 11 al Codului Audiovizualului.

AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe APOLLO”, prin scrisorile nr. 218 din 27.12.2011, nr. 221 din 30.12.2011 și nr. 235 din 11.01.2012 (remisă repetat de către Guvernul Republicii Moldova), a sesizat CCA cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „Prime”, „TVC 21”, „TV Dixi”,

„Bravo”, „TV 7”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „ALT TV”, „2 PLUS”, „Jurnal TV”, „NIT”, „N 4” și „Super TV”. Examinarea acestor sesizări s-a făcut în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 17.12.2012, luând drept temei și material probatoriu rezultatele monitorizărilor cu privire la respectarea art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului, efectuate de Direcția monitorizare în perioada decembrie 2011 – ianuarie 2012. În urma discuțiilor, prin Decizia nr. 3, posturile de televiziune „TV 7”, „Jurnal TV”, „Prime”, „NIT”, „TVC 21”, „N 4”, „TV Dixi” și „Bravo” au fost avertizate public pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului, iar postul „Super TV” a fost atenționat.

- La 10.02.2012, Asociația Obștească „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „TV 7”, „Prime”, „TVC 21”, „TV Dixi”, „Bravo” și „NIT”. Conform sesizărilor, posturile nominalizate au difuzat filme artistice, documentare și emisiuni fără a fi dublate sau subtitrate în limba de stat.

În urma examinării sesizărilor în cauză, prin Decizia nr. 20 din 24 februarie 2012, CCA a avertizat public „Analiticmedia-Grup” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TV 7”, Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, întreprinderea ÎCS „PRIME TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, și „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TVC 21”, pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului (difuzarea filmelor artistice în limba rusă fără titrare sau sonorizare în limba de stat).

Ulterior, prin scrisorile nr. 298 din 23.02.2012, nr. 307 din 29.02.2012, nr. 314, 315, 316, 317 din 12.03.2012 și nr. 335 din 20.03.2012 (remise repetat și de Guvernul Republicii Moldova), Asociația Obștească „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „TVC 21”, „TV 7”, „NIT”, „Prime”, „TV Dixi”, „Bravo”, „Accent TV” și „Ren-TV Moldova”. Conform sesizărilor, posturile nominalizate au difuzat filme artistice fără a fi dublate sau subtitrate în limba de stat.

În cadrul ședinței publice din 29 martie 2012 a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, reprezentanții radiodifuzorilor nominalizați au confirmat faptul că în cadrul serviciilor de programe ale acestora au fost comise unele abateri de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului. Totodată, aceștia au invocat mai multe motive din cauza cărora s-au produs încălcările menționate în sesizările AO „APOLLO”. În special, reprezentantul postului de televiziune „TVC 21” și directorul postului de televiziune „Accent TV” au declarat că, la moment, nu dispun de suficiente resurse umane și financiare pentru a subtitra toate filmele și programele necesare, dar, în termen de 45 de zile, vor depune toate eforturile ca să acopere cu subtitre toate serviciile de programe.

De asemenea, reprezentantul postului de televiziune „Bravo” a menționat că ei difuzează absolut toate filmele în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului și că la data de 01.03.2012, ora 13:45, nu a fost difuzat filmul

serial „Счастливы вместе”, cum se menționează în sesizarea AO „APOLLO”, dar a fost pusă în emisie o altă variantă a acestui serial - „Счастливы вместе ЛУЧШЕЕ”, care constituie, de fapt, o emisiune din secvențe scurte (cele mai comice) preluate din diferite episoade ale serialului nominalizat, însă dacă se insistă și pe titrarea acestor fragmente, ei se vor conforma.

În acest sens, luând în considerare abaterile nesemnificative de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului, posturile de televiziune „Accent TV” și „Bravo” au fost atenționate în vederea respectării prevederilor legale.

Ca urmare a examinării sesizărilor AO „APOLLO”, prin Decizia nr. 35, CCA a avertizat public întreprinderea „Analiticmedia-Grup” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TV 7”, și întreprinderea Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, iar întreprinderii „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TVC 21”, i-a fost aplicată o amendă minimă pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului.

- Pe data de 6 aprilie 2012, „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului examinarea sesizărilor cu privire la încălcarea prevederilor art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „Prime”, „Accent TV”, „TVC 21” și „TV Dixi”. Conform sesizării, posturile nominalizate au difuzat filme artistice, documentare și emisiuni fără a fi dublate sau subtitrate în limba de stat.

Monitorizarea secvențelor serviciilor de programe prezentate de către AO „APOLLO” a atestat că filmele nominalizate ale posturilor de televiziune „Prime”, „Accent TV” și „TVC 21” au fost difuzate în limba rusă fără dublare sau subtitrare în limba de stat, iar serialul „Одна за всех”, difuzat de către postul de televiziune „TV Dixi”, este, de fapt, o emisiune umoristică și nu cade sub incidența art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului.

Este de menționat faptul că prin Decizia nr. 35 din 29.03.2012, CCA a acordat un termen de 45 de zile postului de televiziune „TVC 21” să intre în legalitate și să prezinte cu dublaj sau subtitrare în limba de stat filmele artistice și cele documentare, păstrând coloana sonoră originală, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului.

Astfel, prin Decizia CCA nr. 50 din 27 aprilie, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au avertizat public posturile de televiziune „Prime” și „Accent TV” pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului, și, totodată, acestora li s-a acordat un termen de 45 de zile, din momentul publicării deciziei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, să intre în legalitate și să prezinte cu dublaj sau subtitrare în limba de stat filmele artistice și cele documentare, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare

- La 8 iunie 2012, Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a sesizat Consiliul Coordonator al

Audiovizualului cu privire la încălcarea art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către posturile de televiziune „TV Dixi”, „Super TV” și „TVC 21”.

Monitorizarea secvențelor serviciilor de programe a atestat că filmele menționate în sesizările AO „APOLLO” ale posturilor de televiziune „TV Dixi” și „Super TV” au fost difuzate fără a fi dublate sau sonorizate în limba de stat, iar postul de televiziune „TVC 21” a difuzat filme în limba rusă fără dublare sau subtitrare în limba de stat.

În același timp, prin Decizia CCA nr. 35 din 29.03.2012, publicată în Monitorul Oficial Nr. 85-87 din 04.05.2012, postul de televiziune „TVC 21” a fost obligat ca în termen de 45 de zile să intre în legalitate și să prezinte cu dublaj sau subtitrare în limba de stat filmele artistice și cele documentare, păstrând coloana sonoră originală, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului. Astfel, termenul de 45 de zile a expirat pe data de 17 iunie 2012.

Ca urmare a examinării sesizărilor AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe APOLLO”, prin Decizia nr. 90 din 21.06.2012, CCA a respins sesizarea Asociației pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” în partea ce ține de nerespectarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului de către postul de televiziune „TVC 21” ca fiind nefondată.

În cadrul aceleiași ședințe publice, chestiunile referitoare la „TV Dixi” și „Super TV” au fost amânate pentru precizări suplimentare.

Ulterior, monitorizarea secvențelor serviciilor de programe a atestat că filmul în desen animat „The Swan Princess” a fost difuzat de posturile de televiziune „TV Dixi” și „Super TV” fără a fi dublat sau sonorizat în limba de stat.

Totodată, prin Decizia CCA nr. 3 din 17.01.2012, postul de televiziune „TV Dixi” a fost avertizat public pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului.

Astfel, prin Decizia CCA nr. 97 din 06 iulie, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au avertizat public posturile de televiziune „TV Dixi” și „Super TV” pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului.

- La 25 mai 2012, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit sesizarea dlui Nicolae Cojocaru cu privire la activitatea postului de radio „Univers FM”. Astfel, dl Cojocaru susține că postul nominalizat de radio nu respectă prevederile Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007.

Monitorizarea emisiei postului „Univers FM” a atestat derogări de la prevederile art. 1 din Decizia CCA nr. 51 din 12.04.2007, conform căruia: *“Ponderea creațiilor muzicale autohtone ... în serviciile de programe radio va constitui nu mai puțin de 30% din volumul total al emisiei muzicale, cu distribuire uniformă pe parcursul zilei de emisie”*. În serviciul de programe supus monitorizării, muzicii autohtone i-au revenit doar 00,59% (05 min. 44 sec. din 15 ore 48 min. 59 sec.) din totalul de emisie muzicală. Este de menționat faptul că din totalul emisiei muzicale, 36 minute 22 secunde au fost muzică instrumentală și religioasă, a cărei origine nu a putut fi determinată.

În acest sens, prin Decizia nr. 89 din 21.06.2012, CCA a avertizat public întreprinderea „Timpuri Noi” SRL, fondatoarea postului public de radio „Univers FM”, pentru derogări de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007.

5.4.5. Protecția patrimoniului cultural-lingvistic: susținerea campaniilor sociale

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a susținut campania publică „Joacă șah. Fii campion”.

Pe data de 14 noiembrie 2012, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o solicitare din partea Academiei Naționale de Șah din Moldova prin care solicită sprijinul CCA în vederea susținerii Campaniei sociale de promovare a șahului în rândurile tinerei generații „Joacă șah. Fii campion”.

CCA a vizionat spoturile audio și video în care se promovează șahul în Republica Moldova.

În acest context, prin Decizia nr. 168 din 7 decembrie 2012, spoturile sociale au fost expediate radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova prin intermediul scrisorilor, prin care li s-a recomandat difuzarea spoturilor sociale „Joacă șah. Fii campion” în orele de maximă audiență pe parcursul a 2 luni.

5.5. Asigurarea egalității de șanse și a accesului la serviciile de programe a persoanelor cu dizabilități, respectarea reprezentării echitabile a femeilor și bărbaților în mass-media audiovizuală

Legislația Republicii Moldova, prin art. 13 (4) al Codului audiovizualului, garantează persoanelor cu dizabilități, în special, celor hipoacuze, accesul la emisiunile de actualități.

Conform Deciziei CCA nr. 21 din 26 februarie 2008, posturile de televiziune aflate sub jurisdicția Republicii Moldova sînt obligate să difuzeze cel puțin un buletin de știri din timpul zilnic de emisie și emisiunile de importanță majoră, în întregime ori rezumatele acestora, cu interpretare în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron.

Radiodifuzorul public IPNA Compania „Teleradio-Moldova” difuzează un buletin de știri cu interpretare în limbajul mimico-gestual. În același timp, atît postul public de televiziune Moldova 1, cît și celelalte posturi TV subtitrează buletinele informative și prezintă fluxul informativ prin intermediul crawl-urilor (benzile rulante din partea de jos a ecranului).

Totodată, CCA urmărește ca distribuitorii de cablu să ofere abonaților pachete sociale care să conțină posturi TV autohtone, canale pentru copii și canale tematice de sport.

Reprezentanții CCA au participat la conferințe, seminare și ateliere de lucru pe componenta asigurării egalității de gen:

- 11-12 octombrie 2012, Atelierul de lucru „**Inițierea consultărilor publice privind elaborarea proiectului Planului de acțiuni 2013-2015 pentru implementarea Programului Național de Asigurare a Egalității de Gen**”;
- 17 decembrie 2012, Ședința tematică la subiectul egalității de gen și mass-media, în cadrul Reuniunii sectorială, convocată la inițiativa MAEIE, urmare a ședințelor rețelei de experți guvernamentali ai Republicii Moldova în organele de lucru și structurile de monitorizare ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CM) din 25 aprilie și 5 octombrie 2012, la care s-a agreat consolidarea discuțiilor pe marginea subiectelor interdisciplinare ce prezintă o prioritate pe agenda țării (inclusiv subiectul egalității de gen și interconexiunile cu mass-media);
- A avizat **Planul de acțiuni 2013-2015 pentru implementarea Programului Național de Asigurare a Egalității de Gen**”.

5.6. Respectarea condițiilor de plasare a publicității

5.6.1. Cadrul juridic

Plasarea publicității este reglementată de **Codul audiovizualului** (Capitolul III), **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, **Legea cu privire la publicitate nr. 1227** din 27.06.97 (publicată în Monitorul Oficial nr. 067 din 16.10.97) și deciziile normative ale CCA:

Decizia CCA nr. 141 din 18.10.2011, „*Cu privire la condițiile de sponsorizare a emisiunilor pe teme politice și a programelor de știri și corespunderea acestora cu prevederile actelor legislative în vigoare*”;

Decizia CCA nr. 133 din 23.12.2009, „*Cu privire la difuzarea spoturilor publicitare ale produselor alcoolice în serviciile de programe radio și TV*”;

Decizia CCA nr. 13 din 11.02.2010, „*Cu privire la difuzarea spoturilor publicitare ale produselor farmaceutice în cadrul serviciilor de programe radio și TV*”.

Prin Legea nr. 165 din 11.07.2012, au fost operate modificări și completări la **Codul audiovizualului al Republicii Moldova** nr. 260-XVI din 27 iulie 2006, în care au fost introduse norme juridice noi cu referire la plasarea de produse, ca o formă de publicitate.

Totodată, în vederea informării populației referitor la practicile care asigură o viață sănătoasă, CCA elaborat un proiect de decizie cu privire la necesitatea plasării acestor informații în calupurile publicitare și a inițiat în acest scop discuții și consultări publice. Informația detaliată referitor la activitatea de reglementare desfășurată de CCA, pe această direcție, este prezentată în capitolul VII al raportului.

5.6.2. Respectarea condițiilor de plasare a publicității: monitorizări

Pe parcursul anului 2012, în vederea exercitării atribuțiilor de supraveghere și control a condițiilor de plasare a publicității, conform art. 19-22 ale Codului audiovizualului, au fost monitorizate 5628 de ore, dintre care 4320 de ore ale serviciilor de programe TV și 1608 ore ale serviciilor de programe radio.

Rezultatele examinării, în cadrul ședințelor publice, a rapoartelor de monitorizare la capitolul respectarea condițiilor legale de plasare a publicității au fost următoarele:

- În cadrul ședinței publice din 29 martie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „ALT TV”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „Bravo”, „NIT”, „Jurnal TV”, „TV Dixi”, „TV 7” și „TVC 21” privind respectarea prevederilor legale de plasare a publicității, efectuată în perioada ianuarie-februarie 2012, pe parcursul a cîte 5 zile fiecare, prin Decizia CCA nr. 33, întreprinderea „ALTERNATIV TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073716 din 21.05.2010, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14), art. 20, alin. (1), lit. b) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului. Întreprinderii „EURO – TV CHIȘINĂU”, fondatoarea postului de televiziune „Euro TV Chișinău”, i-a fost aplicată o amendă minimă pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014615 din 25.09.2007, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „BRAVO TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Bravo”, a fost avertizată public pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082553 din 15.07.2011, pct. 3.1, lit. a), b), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (10) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997. Întreprinderii Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NIT”, i-a fost aplicată amendă minimă pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (10), (14), art. 21, alin. (1) și art. 22, alin. (4) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073710 din 03.07.2009, pct. 3.1, lit. a) (nerespectarea Deciziei CCA nr. 141 din 18.10.2011), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14) și art. 20, alin. (1), lit. b), c) din Codul audiovizualului. Întreprinderii „Analiticmedia-Grup” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TV 7”, i-a fost aplicată amendă minimă pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 082519 din 03.12.2010, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (10) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997. De asemenea, întreprinderii „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TVC 21”, i-a fost aplicată amendă minimă pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria

AMMII, nr. 014637 din 18.03.2008, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14), art. 20, alin. (1), lit. b) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997.

În același timp, prin aceeași decizie, luând în considerare derogările nesemnificative de la prevederile legislației în vigoare de plasare a publicității atestate în rezultatele monitorizării, postul de televiziune „TV Dixi” a fost atenționat asupra necesității lichidării acestora.

- În cadrul ședinței publice din 23 mai 2012 au fost examinate rezultatele monitorizării a posturilor de televiziune „Muzica TV”, „N 4”, „Noroc”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Publika TV”, „RU-TV Moldova”, „TV Com” privind respectarea prevederilor legale de plasare a publicității, efectuată în perioada ianuarie-februarie 2012, pe parcursul a cîte 5 zile fiecare.

Ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării serviciilor de programe ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia CCA nr. 67, întreprinderii „Muzical TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Muzica TV”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 1800 de lei pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 082526 din 07.02.2011, pct. 3.1, lit. a), b), încălcarea prevederilor art. 21, alin. (1), art. 22, alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului, Deciziei CCA nr. 141 din 18.10.2011, art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997. Întreprinderii „SELECTCANAL – TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „N 4”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei, pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082543 din 18.05.2011, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 21, alin. (1), art. 20, alin. (1), lit. b) și art. 22, alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „EUROSHOW GRUP” SRL, fondatoarea postului de televiziune „RU-TV Moldova”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 073652 din 14.05.2009, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997. Întreprinderii ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei, pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14), art. 21, alin. (8) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997. Întreprinderea „TV-Comunicații Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „TV Com”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AB, nr. 000126 din 15.10.2010, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 2, lit. d) din Decizia CCA nr. 13 din 11.02.2010, art. 19, alin. (10), art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997. De asemenea, întreprinderea „Știri Media Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Publika TV”, a fost atenționată în vederea respectării prevederilor art. 20, alin. (1), lit. b) și art. 21, alin. (9) din Codul audiovizualului. În urma dezbaterilor publice, membrii CCA au pus la vot sancțiunea de avertizare publică pentru postul de televiziune „Noroc”, care însă nu a acumulat numărul necesar de voturi.

- Monitorizarea posturilor de radio “Radio Stil/Стильное Радио”, „Radio 7 / Радио 7”, „Radio Alla”, „Europa Plus Moldova”, „Jurnal FM”, „Fresh FM”, “PRO FM CHIȘINĂU”, „KISS FM” și „PLOAIA DE ARGINT” privind respectarea prevederilor legale de plasare a publicității a fost efectuată în temeiul art. 37, alin. (1) din Codul Audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006.

În cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 19 iulie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării serviciilor de programe ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia CCA nr. 108, întreprinderea “RADIO-RBS” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Stil/Стильное Радио”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 082878 din 18.12.07, derogări de la prevederile art. 19, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate. Întreprinderea „RADIO TOP” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Alla”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073724 din 25.08.2010, derogări de la prevederile art. 20, alin. (1) c) din Codul audiovizualului. Întreprinderii “BASARADIO” SRL, fondatoarea postului de radio „Europa Plus Moldova”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AMMI, nr. 014611 din 25.09.07, derogări repetate de la prevederile art. 22, alin. (2), art. 20, alin. (1), lit. c) din Codul audiovizualului, art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate. ÎCS “PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea postului de radio „PRO FM CHIȘINĂU”, i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de retragerea a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pe parcursul a 24 de ore, pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 082528 din 18.12.2007, derogări repetate de la prevederile art. 22, alin. (2) și art. 19, alin. (14) din Codul audiovizualului. ÎCS “SBS BROADCASTING” SRL, fondatoarea postului de radio „KISS FM”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 1800 de lei pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073638 din 26.11.2008 (nerespectarea prevederilor art. 12 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009 și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate) și încălcarea repetată a prevederilor art. 22, alin. (2), art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului. În același timp, menționăm că postul de radio “PLOAIA DE ARGINT” a fost monitorizat în perioada 27-29.06.2012, iar rezultatele monitorizării nu au atestat derogări de la prevederile legale de plasare a publicității.

Prin aceeași decizie, posturile de radio „Radio 7 / Радио 7”, „Jurnal FM” și „Fresh FM” au fost atenționate asupra necesității corespunderii activității prevederilor legislației în vigoare. Totodată, membrii CCA au decis efectuarea unei monitorizări generale a serviciului de programe al postului de radio „Europa Plus Moldova”.

- Monitorizarea posturilor de radio “RETRO FM”, „RADIO PLAI”, „Hit FM”, „Radio 21” și „AQUARELLE-FM” privind respectarea prevederilor legale de

plasare a publicității a fost efectuată în temeiul art. 37, alin. (1) din Codul Audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006.

În ședința publică a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 7 septembrie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia nr. 117, întreprinderea “RADIO MAXIMUM” SRL, fondatoarea postului de radio „RETRO FM”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073669 din 13.10.2009, derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate. Întreprinderea „Radio Hit” SRL, fondatoarea postului de radio „Hit FM”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 082557 din 25.09.2007, derogări de la prevederile art. 20, alin. (1), lit. c) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului. Luând în considerare derogările nesemnificative de la prevederile legislației în vigoare de plasare a publicității atestate în rezultatele monitorizării, postul de radio „RADIO PLAI” a fost atenționat asupra necesității lichidării acestora.

În același timp, menționăm că posturile de radio “AQUARELLE-FM” și „Radio 21” au fost monitorizate în perioada 13-14.07.2012 și, respectiv, 21-23.07.2012, iar rezultatele monitorizării nu au atestat derogări de la prevederile legale de plasare a publicității.

- În ședința publică a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 7 decembrie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor tematice privind respectarea prevederilor legale de plasare a publicității în serviciile de programe ale posturilor de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „Bravo”, „Jurnal TV”, „TV 7”, „N4”, „Mega TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Publika TV”, „TVC 21”, „2Plus”, „Busuioc TV”, „TV Com”, „ALT TV”, „Euro TV”, „Muzica TV”, „NOROC”, „RU-TV Moldova”, „Canal 3”, „Super TV” și „Ren-TV Moldova”, prin Decizia nr. 167, ÎCS „PRIME TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082521 din 24.09.2010, pct. 3.1, lit. a) (încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14), art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997). Întreprinderea “BRAVO TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Bravo”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082553 din 15.07.2011, pct. 1.5 și pct. 3.1, lit. b) (încălcarea prevederilor art. 22, alin. (1) și (3) din Codul audiovizualului și derogări repetate de la art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997). Întreprinderea „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile art. 19, alin. (14) și art. 20, alin. (1), lit. b) și c) din Codul audiovizualului. ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 3.1, lit. a) (derogări repetate de la art. 19, alin. (14) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din

Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997). Întreprinderii „Cotidian” S.A., fondatoarea postului de televiziune „TVC 21”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 1800 de lei pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 014637 din 18.03.2008, pct. 3.1, lit. a) (încălcarea prevederilor art. 22, alin. (3) din Codul audiovizualului și derogări repetate de la art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997). Întreprinderii „ALTERNATIV TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 1800 de lei pentru derogări repetate de la art. 20, alin. (1), lit. b) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „ALTERNATIV TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „ALT TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073716 din 21.05.2010, pct. 3.1, lit. a) (încălcarea prevederilor art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997). ÎM „ALVALMEDIA” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Euro TV”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082893 din 11.10.2007, pct. 3.1, lit. a) și b) (încălcarea prevederilor art. 20, alin. (1), lit. b) din Codul audiovizualului, art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997 și derogări repetate de la art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului). Întreprinderea „EUROSHOW GRUP” SRL, fondatoarea postului de televiziune „RU-TV Moldova”, a fost avertizată public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AMMII, nr. 073652 din 14.05.2009, pct. 3.1, lit. a) (încălcarea prevederilor art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului).

Prin aceeași decizie, posturile de televiziune „Moldova 1”, „Mega TV”, „2 Plus”, „Busuioc TV” și „Noroc” au fost atenționate asupra necesității corespunderii activității prevederilor legislației în vigoare. Totodată, membrii CCA au decis de a efectua o monitorizare repetată la capitolul respectării prevederilor legale de plasare a publicității pentru posturile de televiziune „TVC 21”, „PRO TV CHIȘINĂU” și „Euro TV”.

În conformitate cu prevederile art. 38, alin. (7) din Codul audiovizualului, posturile de televiziune „TV 7”, „N 4”, „Publika TV”, „TV Com” și „Muzica TV” au solicitat amânarea examinării rezultatelor monitorizării pentru o ședință ulterioară.

La capitolul respectării prevederilor legale de plasare a publicității au fost monitorizate și posturile de televiziune „Canal 3” (11-14.10.2012), „Super TV” (30.10-04.11.2012) și „Ren-TV Moldova” (30.10-04.11.2012), însă rezultatele monitorizării nu au atestat derogări.

5.6.3. Respectarea condițiilor de plasare a publicității: sesizări examinate

În anul 2012, la capitolul plasării publicității, la CCA a fost înregistrată o sesizare din partea „Asociației pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe APOLLO”, și o autosesizare din partea membrilor CCA.

1. Ca urmare a autosesizării membrilor CCA, s-a atestat că postul de televiziune „PRO TV-CHIȘINĂU” a difuzat, pe data de 12 mai 2012, în cadrul

buletinului informativ de la ora 20.00, un reportaj cu privire la aniversarea a 15 ani de la fondarea postului de televiziune "Fashion TV" (20:29). Evenimentul a fost marcat într-un club de noapte din capitală, avându-l ca invitat special pe președintele și fondatorul Fashion TV International, Michael Adam Lisowski. Prezentatoarea a remarcat următoarele: *"Dacă șampania a fost autohtonă, restul băuturilor au fost marca Fashion, pe care Michel Adam spune că vrea să le vîndă și în Moldova"*. În scopul prezentării băuturii menționate, modelele au ieșit pe podium avînd fiecare în mînă cîte o sticlă de vodkă "Fashion".

Astfel, conținutul textual și video al reportajului difuzat de către postul de televiziune „PRO TV-CHIȘINĂU” a atestat derogări de la prevederile art. 19, alin. (14) din Codul audiovizualului, care specifică: *"Publicitatea mascată și teleshoppingul mascat sînt interzise"*.

Astfel, prin Decizia nr. 67 din 23.05.2012, CCA a aplicat o amendă în valoare de 5400 de lei întreprinderii ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14), art. 21, alin. (8) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997.

2. Asociația Obștească „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe APOLLO”, prin scrisorile nr. 461 din 13.11.2012 și nr. 462 din 20.11.2012, a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la nerespectarea prevederilor legale de difuzare a publicității de către postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”.

Conform sesizărilor, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a difuzat, la 06.11.2012 și 13.11.2012 (20:45), în cadrul emisiunii „Vocea României”, și la 09.11.2012 (20:45) și 16.11.2012 (22:00), în cadrul emisiunii „Dansez pentru tine”, publicitate ce conține plasare de produse.

În sesizări este menționat faptul că atât „Vocea României”, cît și „Dansez pentru tine” sînt producții ce aparțin postului român „PRO TV” și sînt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova de către postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a solicitat poziția ÎCS „PRO digital” SRL referitor la cele invocate în sesizări de către AO „APOLLO”. Prin scrisoarea f/n din 15 noiembrie 2012, ÎCS „PRO digital” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, a menționat:

- că nu plasează produse în oricare din emisiunile menționate;
- tehnic nu este posibil să elimine plasarea de produse într-o emisiune difuzată în direct, precum sînt emisiunile „Vocea României” și „Dansez pentru tine”.

În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat secvențele serviciului de programe difuzat de către „PRO TV CHIȘINĂU” și a constatat următoarele:

La 06.11.2012 și 13.11.2012, serviciul de programe al postului „PRO TV CHIȘINĂU” a inclus retransmisia emisiunii „Vocea României”, iar la 09.11.2012 și 16.11.2012 – retransmisia emisiunii „Dansez pentru tine”. Ambele emisiuni au conținut publicitate a țării de origine a postului retransmis („Vocea României” - „Ford” și „COSMOTE”, iar „Dansez pentru tine” - „DOVE”).

S-a stabilit că emisiunile „Vocea României” și „Dansez pentru tine” nu fac parte din categoria programelor autohtone (sînt emisiuni ale postului „PRO TV” din România), iar ÎCS „PRO digital” SRL nu a avut plasare de produse pentru „Ford”, „COSMOTE” și „DOVE”. Astfel, luînd în considerare că ÎCS „PRO digital” SRL nu a plasat produse în emisiunile nominalizate (plasarea de produse a fost efectuată de către postul „PRO TV” din România), acțiunile postului „PRO TV CHIȘINĂU” cad sub incidența art. 22, alin. (2) din Codul audiovizualului.

Este de menționat că art. 19¹, alin. (2) din Codul audiovizualului prevede: *„Plasarea de produse este permisă în programe și emisiuni ce constituie producție autohtonă”, iar art. 22, alin. (2) din Codul audiovizualului stipulează următoarele: „Radiodifuzorii care retransmit vor acoperi publicitatea retranslată din alt stat, țară de origine a canalului retransmis”.*

În cadrul ședinței publice, CCA a atenționat postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” asupra necesității respectării prevederilor legale de plasare a publicității, și anume: acoperirea publicității prin plasare de produse din cadrul emisiunilor retransmise.

Prin **Decizia nr. 177 din 21.12.2012**, CCA a luat act de sesizările Asociației Obștești „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” nr. 461 din 13.11.2012 și nr. 462 din 20.11.2012.

5.6.4. Respectarea condițiilor de plasare a publicității: cooperarea cu societatea civilă, participarea la dezbateri publice

Reprezentanții CCA au participat la atelierul de lucru cu tema: *„Cadrul legal și practicile existente privind publicitatea cu mesaj social: analiza situației din Republica Moldova și a experienței la nivel internațional”, organizată de **Consiliul Național pentru Participare**, Grupul de lucru Politici sociale, educație și sănătate, care a avut loc pe data de 26.10.12.*

5.7. Respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe

5.7.1. Respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe: monitorizări

Scopul monitorizărilor generale a constat în verificarea modului de executare a prevederilor conceptelor de activitate, condițiilor la licența de emisie și prevederile legislației în vigoare.

Rezultatele monitorizărilor generale și ale concepțiilor generale ale serviciilor de programe ale radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, efectuate pe parcursul anului 2012, au atestat următoarele:

- Monitorizarea generală a serviciilor de programe a postului de televiziune „Super TV”, pe parcursul a 5 zile, și ale posturilor de radio „Radio 7/ Радио 7”, „RADIO PLAI”, „AQUARELLE FM”, „Europa Plus Moldova”, „Jurnal FM”, „PRO FM CHIȘINĂU”, „Radio 21”, „Radio Sport”, „Radio Stil/Стильное Радио” și „RETRO FM”, pe parcursul a 2 zile fiecare, a fost efectuată în temeiul art. 37, alin. (1) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 26.07.2006, în perioada noiembrie-decembrie 2011.

Astfel, în cadrul ședinței publice din 17 ianuarie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia nr. 2, întreprinderea „Media Internațional” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Super TV”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 082529 din 13.10.2009 (derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997 și art. 7 al Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010), în conformitate cu art. 38, alin. (2) lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „AER-COMUNICAȚIE” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio 7/Радио7”, a fost sancționată cu amendă minimă pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea repetată a prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 014612 din 25.09.2007 (derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997 și derogări repetate de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), derogări de la prevederile art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „RADIO PLAI” SRL, fondatoarea postului de radio „RADIO PLAI”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie nr. 073725 din 24.09.2010 (derogări de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „BASARADIO” SRL, fondatoarea postului de radio „Europa Plus Moldova”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 014611 din 25.09.07 (derogări de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), derogări de la prevederile art. 11, alin. (3), art. 22, alin. (2) și art. 22, alin. (3) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și f) și alin. (3) din Codul audiovizualului. O.N.G. „Sănătatea”, fondatoarea postului de radio „Jurnal FM”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie nr. 082516 din 18.12.2007, derogări de la prevederile art. 21, alin. (1), lit. c) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea postului de radio „PRO FM CHIȘINĂU”, a fost sancționată cu amendă minimă pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 082528 din 18.12.2007 (derogări repetate de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), derogări de la prevederile art. 22, alin. (2) și art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea S.C. „Radio 21” SRL, fondatoarea postului de radio

„Radio 21”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 073720 din 21.05.2010 (derogări de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), derogări de la prevederile art. 22, alin. (2) și art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „LIBERADIO” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Sport”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie nr. 082530 din 21.05.2010 (derogări de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „RADIO-RBS” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Stil/Стильное Радио”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 014631 din 18.12.07 (derogări de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007 și art. 9 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009), derogări de la prevederile art. 11, alin. (3) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și f) și alin. (3) din Codul audiovizualului.

Prin aceeași decizie, postul de radio „RETRO FM” a fost atenționat asupra necesității corespunderii activității prevederilor legislației în vigoare. Totodată, membrii CCA au decis de a efectua o monitorizare repetată a serviciilor de programe ale posturilor de radio „AQUARELLE FM” și „RETRO FM”.

- Monitorizarea generală a serviciilor de programe ale posturilor de radio „PLOAIA DE ARGINT”, „Fresh FM”, „Radio Megapolis”, „Vocea Basarabiei”, „Discovery FM”, „KISS FM”, „Noroc”, „Hit FM”, „Maestro FM”, „MICUL SAMARITEAN”, „Prime FM”, „Publika FM”, „Radio Chișinău” și „Radio Poli Disc – Русское Радио”, pe parcursul a câte 2 zile fiecare, a fost efectuată în temeiul art. 37, alin. (1) din Codul Audiovizualului nr. 260-XVI din 26.07.2006, în perioada decembrie 2011 - ianuarie 2012.

În cadrul ședinței publice din 24 februarie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale serviciilor de programe ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia nr. 19, Compania Radio „Ploaia de argint” SRL, fondatoarea postului de radio „PLOAIA DE ARGINT”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. c) și alin. (3) din Codul audiovizualului. ÎM „Național Media” SRL, fondatoarea postului de radio „Fresh FM”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073672 din 13.10.2009 (derogări repetate de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „DGS PROF” SRL, fondatoarea postului de radio „Radio Megapolis”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AMMI, nr. 014600 din 13.02.2007 (nerespectarea prevederilor art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Emico” SRL, fondatoarea postului de radio

„Vocea Basarabiei”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073673 din 13.10.2009, încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14) și art. 20, alin. (1), lit. c) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Organizația Obștească de Informare, fondatoarea postului de radio „Discovery FM”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria AMMI, nr. 014607 din 25.09.2007 (nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Întreprinderea „Noroc Media” SRL, fondatoarea postului de radio „Noroc”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073670 din 13.10.2009 (nerespectarea prevederilor art. 9 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009) și încălcarea prevederilor art. 20, alin. (1), lit. b) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), h) și alin. (3) din Codul audiovizualului. Fundația Creștină de Caritate „Micul Samaritean”, fondatoarea postului de radio „MICUL SAMARITEAN”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AMMII, nr. 014590 din 13.02.2007, nerespectarea prevederilor art. 19, alin. (4) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3) din Codul audiovizualului.

Totodată, în cadrul aceleiași ședințe publice, conform prevederilor art. 38, alin. (7) din Codul audiovizualului, care stipulează: *„Consiliul Coordonator al Audiovizualului va informa radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii despre orice investigație care îl privește, despre învinuirile ce i se aduc și îi va crea posibilitatea de a-și prezenta cazul în fața consiliului”*, reprezentanții posturilor de radio „KISS FM” și „Publika FM” au solicitat CCA amânarea examinării rezultatelor monitorizării, pentru verificări și precizări suplimentare.

Ulterior, în ședința publică a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 16 martie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale ale posturilor de radio „KISS FM” și „Publika FM”, prin Decizia nr. 26, ÎCS “SBS BROADCASTING” SRL, fondatoarea postului de radio „KISS FM”, a fost avertizată public pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073638 din 26.11.2008 (nerespectarea prevederilor art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007 și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate) și încălcarea prevederilor art. 22, alin. (2), (3) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. În cadrul aceleiași ședințe publice, membrii CCA au decis că întreprinderea „Știri Media Grup” SRL, fondatoarea postului de radio „Publika FM”, va prezenta spre aprobare, în termen de 30 de zile, o nouă concepție a serviciului de programe.

- Monitorizarea tematică cu privire la respectarea concepțiilor generale a serviciilor de programe ale posturilor „PRO TV CHIȘINĂU”, „Super TV”, „TV Dixi”, „N4”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, pe parcursul a 7 zile fiecare, a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 37, alin. (1), art. 40, alin. (1), lit. a), b), d) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006.

Scopul monitorizărilor a constat în verificarea modului de executare a prevederilor concepțiilor generale ale serviciilor de programe. Astfel, în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 14 iunie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia CCA nr. 78, întreprinderile „Media Internațional” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Super TV”, ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, și Î.M. „Teledixi” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „TV Dixi”, au fost avertizate public pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie pct. 2.1 și pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului de programe.

Totodată, în cadrul aceleiași ședințe publice, conform prevederilor art. 38, alin. (7) din Codul audiovizualului, care stipulează: *„Consiliul Coordonator al Audiovizualului va informa radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii despre orice investigație care îl privește, despre învinuirile ce i se aduc și îi va crea posibilitatea de a-și prezenta cazul în fața consiliului”*, reprezentantul postului de televiziune „N 4” a solicitat CCA amânarea examinării rezultatelor monitorizării, pentru verificări și precizări suplimentare.

Ulterior, în ședința publică a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 21 iunie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării tematiche cu privire la respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe ale posturilor „N 4”, „Elita”, „SOR-TV” și „TV-Găgăuzia”, prin Decizia CCA nr. 88, întreprinderii „SELECTCANAL – TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „N 4”, i-a fost aplicată avertizare publică pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082543 din 18.05.2011, pct. 2.1. Totodată, în urma dezbaterilor din cadrul ședinței și atestării unor abateri nesemnificative de la concepțiile generale ale serviciilor de programe ale posturilor de televiziune „Elita”, „SOR-TV” și „TV-Găgăuzia” aprobate de CCA, s-a decis ca în termen de 10 zile, radiodifuzorii respectivi să prezinte Consiliului Coordonator al Audiovizualului concepțiile generale ale serviciilor de programe actualizate.

- Monitorizarea posturilor de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, „Super TV”, „Mega TV” și „N 4” privind respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 37, alin. (1), art. 40, alin. (1), lit. a), b), d) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, pe parcursul a 7 zile fiecare. Astfel, în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 19 octombrie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor ale radiodifuzorilor nominalizați, prin Decizia CCA nr. 146, ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 1800 de lei pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 2.1, pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului de programe pct. 3.1, lit. c). Ca urmare a dezbaterilor publice, membrii CCA au atenționat postul de televiziune „Super TV” în vederea majorării volumului producției autohtone.

În același timp, în conformitate cu prevederile art. 38, alin. (7) din Codul audiovizualului, posturile de televiziune „Mega TV” și „N 4”, au solicitat amânarea examinării rezultatelor monitorizării pentru următoarea ședință.

Ulterior, în cadrul ședinței CCA din 2 noiembrie 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării la capitolul respectării concepțiilor generale ale serviciilor de programe a posturilor de televiziune „N 4” și „Mega TV”, prin Decizia nr. 154, au fost aprobate Raportele de monitorizare serviciului de programe a posturilor de televiziune „N 4” și „Mega TV”.

5.7.2 Campaniile sociale destinate protecției consumatorilor

În interesul cetățenilor, CCA a susținut campania de difuzare a mesajului de informare a populației Republicii Moldova despre implementarea formatului „închis” de apelare a numerelor de telefonie fixă și cea de sensibilizare a consumatorilor referitor la daunele produselor piratate și contrafăcute „STOP Pirateria și Contrafacerea”.

La 27 aprilie 2012, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, în colaborare și cu suportul Consiliului Coordonator al Audiovizualului, a lansat campania media cu genericul „STOP Pirateria și Contrafacerea”. Scopul acestei acțiuni este de a informa consumatorii, de a sprijini titularii de drepturi și reprezentanții businessului, de a amplifica efortul autorităților publice abilitate cu responsabilități de prevenire și contracarare a fenomenelor de contrafacere și piraterie, precum și de a disemina informația relevantă, cu explicarea riscurilor provocate de flagelul în cauză.

În acest scop, spoturile sociale realizate în limbile română și rusă au fost vizionate în cadrul ședinței CCA.

Prin Decizia nr. 61 din 4 mai 2012, CCA a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să difuzeze spoturile sociale privind Campania publică de sensibilizare a consumatorilor „STOP Pirateria și Contrafacerea” în orele de maximă audiență pe o perioadă de 30 de zile.

Pe data de 7 iunie curent, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o solicitare din partea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova prin care solicită ajutorul CCA în vederea informării populației cu privire la implementarea formatului „închis” de apelare a numerelor de telefonie fixă. Scopul acestei acțiuni este de a informa utilizatorii, în special a celor care nu sunt abonați ai rețelelor de telefonie fixă, despre trecerea de la modalitatea de formare veche din 6 cifre pentru municipiul Chișinău sau 5 cifre pentru alte localități la nivel local către noul mod de formare a numerelor de telefonie fixă.

În acest sens, au fost realizate mesaje în limbile română și rusă de informare a populației Republicii Moldova despre implementarea formatului „închis” de apelare a numerelor de telefonie fixă.

Prin Decizia CCA nr. 91 din 21 iunie 2012, CCA a recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să difuzeze mesajele

respective, care au fost expediate radiodifuzorilor și au fost difuzate în consecutivitate în perioada 25.06.2012 – 30.06.2012, între orele 19.00 și 23.00.

Astfel, putem concluziona că pe parcursul anului 2012, CCA și-a conjugat eforturile pentru a-și realiza misiunea principală de a asigura protecția consumatorilor și de a acționa în interesul acestora. O atenție deosebită a fost acordată respectării drepturilor copiilor, iar CCA, în toate cazurile, a susținut și a pledat în favoarea interesului superior al copilului. Deciziile de reglementare emise de CCA vor contribui la ameliorarea situației pe acest segment. Totodată, consiliul a reacționat prompt la toate sesizările cu privire la respectarea demnității umane, la drepturile persoanelor cu dizabilități, la drepturile minorităților.

Pentru încălcarea grosolană și repetată a dreptului la informație veridică și obiectivă, distorsionarea realității, tertipuri de montaj, pentru prezentarea opiniilor drept fapte în buletinele informative, pentru că s-a atentat la dreptul cetățenilor la libera formare a opiniilor și nu s-a respectat pluralismul social-politic, neglijând astfel principiile de bază ale democrației, CCA a fost nevoit să aplice postului de televiziune NIT cea mai dură sancțiune, retragerea licenței de emisie.

Pentru a asigura dezvoltarea produsului autohton, pentru a promova valorile cultural-lingvistice, CCA a efectuat o serie de monitorizări, inclusiv la capitolul calității limbii vorbite în emisiunile TV, în parteneriat cu specialiștii de la Academia de Științe a Moldovei. Rezultatele monitorizărilor din 2012 pe dimensiunea protecției copiilor, a ponderii produsului muzical autohton, inclusiv a corectitudinii lingvistice au atestat o tendință pozitivă: sînt mult mai rare cazurile în care se încalcă drepturile copiilor, producțiile muzicale autohtone au o pondere medie de 31%, iar, în emisiunile de știri, se înregistrează o ușoară scădere a numărului de greșeli la limba română. Considerăm că aceasta este și o consecință a aplicării deciziilor de reglementare emise de CCA în 2012, cu privire la protecția copiilor, precum și a deciziei CCA din 2007 cu privire la ponderea producției muzicale autohtone, obiectivul căreia a fost atins abia în 2012.

Totodată, atît deciziile de reglementare, cît și monitorizările și-au demonstrat eficiența lor în calitate de instrumente de responsabilizare a radiodifuzorilor cu privire la serviciile de programe oferite publicului.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a oferit informații ori de câte ori i-au fost cerute, s-a implicat, ori de câte ori i-a fost solicitată poziția asupra problemelor ce țin de competența sa, participând la întruniri, conferințe, mese-rotunde. De asemenea, a desfășurat sau a susținut o serie de campanii sociale: campaniile media „Copilul tău ce vede la televizor?” și a „STOP Pirateria și Contrafacerea”; campania de informare a populației Republicii Moldova despre implementarea formatului „închis” de apelare a numerelor de telefonie fixă; campania socială „Tu nu ești singur!”; campania socială de promovare a șahului în rîndurile tinerei generații „Joacă șah. Fii campion”; campania socială cu privire la difuzarea spoturilor sociale dedicate acțiunilor „Academiei lui Moș Crăciun”.

VI. SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL

Printre atribuțiile principale ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului ca organ de coordonare și reglementare în domeniul mass-mediei audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 40, alin. (1), lit. a), b) și d) din Codul audiovizualului, sunt stipulate activitățile de supraveghere și monitorizare a corectitudinii conținutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori, a respectării modului în care radiodifuzorii publici și privați își îndeplinesc obligațiile asumate în licența de emisie, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor legale, activități prin care urmează să fie atins scopul primordial de protecție a intereselor consumatorilor.

Monitorizarea programelor audiovizuale se realizează, de regulă, periodic și ori de câte ori CCA consideră că este necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie.

Astfel, pe parcursul anului 2012, au fost monitorizate 32 506 ore ale serviciilor de programe TV și radio, dintre care:

- monitorizări generale – 1776 de ore (120 TV/1656 radio);
- respectarea prevederilor legale de plasare a publicității – 5928 de ore (4320 TV/1608 radio);
- respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe – 2016 ore TV;
- respectarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului – 2352 de ore TV;
- respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului – 49 de ore (42 TV/7 radio);
- respectarea prevederilor art. 7, alin (10) din Codul audiovizualului – 140 de ore;
- respectarea procentajului de muzică autohtonă în serviciile de programe ale posturilor de radio – 20 160 de ore.

În total, în perioada de raport, au fost monitorizați 53 de radiodifuzori, 28 de posturi de radio și 25 de posturi TV, iar frecvența monitorizărilor a fost următoarea:

Frecvența monitorizărilor pe parcursul anului 2012

Radio		Nr. de monitorizări	TV	Nr. de monitorizări
Radio Stil/Стильное Радио		3	Super TV	6
Radio 7 / Радио 7		4	Moldova 1	4
Radio Alla		2	PRO TV CHIȘINĂU	6
Europa Plus Moldova		4	EURO-TV CHIȘINĂU	5
Jurnal FM		3	ALT TV	3
Fresh FM		3	2Plus	4
PRO FM CHIȘINĂU		3	TV 7	4

KISS FM	3	Jurnal TV	4
PLOAIA DE ARGINT	2	NIT	3
RETRO FM	3	Prime	3
RADIO PLAI	3	N 4	6
Hit FM	3	TV Dixi	6
Radio 21	3	TVC 21	4
Aquarelle FM	3	Publika TV	3
Radio Sport	2	Muzica TV	2
Radio Megapolis	2	RU-TV Moldova	2
Vocea Basarabiei	3	Noroc	2
Discovery FM	2	Canal 3	1
Noroc	2	TV Com	2
Maestro FM	1	Ren TV Moldova	1
MICUL SAMARITEAN	1	Bravo	3
Prime FM	2	Elita TV	1
Publika FM	1	SOR TV	1
Radio Chişinău	2	TV-Găgăuzia	1
Radio Moldova	1	Busuioc TV	2
Radio Poli Disc – Русское Радио	2		
Autoradio/Avtoradio	1		
Univers FM	1		
Total – 65		Total – 79	
Total TV şi radio – 144			

Pe parcursul anului 2012, ca urmare a examinării rezultatelor monitorizării serviciilor de programe ale radiodifuzorilor şi a sesizărilor consumatorilor de programe, CCA a aplicat 97 de sancţiuni, dintre care:

- 70 de avertizări publice;
- 25 de amenzi;
- o sancţiune sub formă de retragere a dreptului de difuzare a publicităţii;
- o retragere a licenţei de emisie.

Cele 97 de sancţiuni au fost aplicate radiodifuzorilor aflaţi sub jurisdicţia Republicii Moldova la următoarele capitole:

1. Respectarea prevederilor legale de plasare a publicităţii:
 - 21 de avertizări publice (Jurnal FM; Vocea Basarabiei; Radio Noroc; Micul Samaritean; Alt TV (2); Bravo (2); Jurnal TV (2); RU-TV Moldova (2); TV Com (2); Radio Stil/СТИЛЬНОЕ РАДИО; Radio Alla; Retro FM; Hit FM; Prime; Euro TV; TV 7);
 - 14 amenzi (Euro TV (1800 lei); NIT (1800 lei); TV 7 (1800 lei); TVC 21 (2 a câte 1800 lei); Muzica TV (2 a câte 1800 lei); Kiss FM (1800 lei); Alt TV (1800 lei); N 4 (2 a câte 5400 lei); PRO TV Chişinău (2 a câte 5400 lei); Europa Plus Moldova (5400 lei));

- O sancțiune sub formă de retragere a dreptului de difuzare a publicității (PRO TV Chișinău).
- 2. Respectarea prevederilor art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului (Protecția patrimoniului lingvistic-cultural):
 - 18 avertizări publice (TV 7 (3); Jurnal TV; NIT (3); Prime (3); N 4; TVC 21 (3); TV Dixi (2); Bravo; Super TV);
 - 1 amendă (TVC 21 (1800 lei)).
- 3. Protecția minorilor:
 - 7 avertizări publice (Ren TV Moldova; TV Dixi; TV 7; Euro TV; Alt TV; Jurnal TV; Bravo.);
 - 4 amenzi (Alt TV (2 - 3600 și 5400 lei); Euro TV (5400 lei); TV Dixi (5400 lei)).
- 4. Respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului (Pluralismul de opinii și politico-social):
 - 2 avertizări publice (Jurnal TV; Moldova 1);
 - o retragere a licenței de emisie (NIT).
- 5. Respectarea prevederilor Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007, Cu privire la ponderea produsului muzical autohton:
 - 10 avertizări publice (Radio Plai; Radio Sport; Fresh FM; Discovery FM; Univers FM (2); Radio Megapolis; Hit FM; Radio Alla; Radio Chișinău.);
 - 3 amenzi (Kiss FM (1800 lei); Discovery FM (1800 lei); Radio Stil/Стильное Радио (5400 lei)).
- 6. Ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor generale:
 - 7 avertizări publice (Super TV; Europa Plus Moldova; Radio 21; Radio Stil/Стильное Радио; Ploaia de Argint; Radio Megapolis; Kiss FM);
 - 2 amenzi (Radio 7/Радио 7 (1800 lei); PRO FM Chișinău (1800 lei)).
- 7. Ca urmare a examinării rezultatelor monitorizărilor privind respectarea concepțiilor generale ale serviciilor de programe:
 - 5 avertizări publice (PRO TV Chișinău; Super TV; TV Dixi; Euro TV; N 4.);
 - 1 amendă (PRO TV Chișinău (1800 lei)).

Informația detaliată despre deciziile luate în baza activității de monitorizare sunt prezentate în Capitolul V. PROTECȚIA CONSUMATORULUI al prezentului raport

În perioada anului 2012, specialiștii de la Direcția expertiză și control și juriștii de la Secția juridică și reglementare au efectuat 16 deplasări, avînd ca scop controlul activității distribuitorilor de servicii. În total au fost efectuate 98 de verificări cu întocmirea actelor de constatare. Unii distribuitori au fost controlați repetat în conformitate cu deciziile CCA respective.

Astfel, a fost verificată activitatea distribuitorilor de servicii din municipiile Chișinău, Bălți și 28 raioane ale țării: Basarabeasca, Taraclia, Leova, Cantemir, Hîncești, Ialoveni, Ștefan-Vodă, Căușeni, Anenii Noi, Strășeni, Călărași, Ungheni, Nisporeni, Fălești, Glodeni, Rîșcani, Drochia, Edineț, Briceni, Ocnița, Dondușeni, Soroca, Florești, Telenesti, Orhei, Cahul, Criuleni, Dubăsari.

Rezultatele controalelor au fost examinate în ședințele publice ale CCA la care s-au adoptat deciziile nr. 58 din 27.04.2012, nr. 69 din 23.05.2012, nr. 80 din 14.06.12, nr. 114 din 19.07.2012, nr. 121 din 07.09.12, nr. 141 din 5.10.2012 și nr. 183 din 21.12.2012.

În tabelul de mai jos sînt indicate sancțiunile aplicate distribuitorilor de servicii pe parcursul anului 2012. Cele mai multe sancțiuni au fost aplicate pentru nerespectarea art. 18 și 28 (1) ale Codului audiovizualului, care se referă la respectarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe și la retransmisia serviciilor de programe de către distribuitorii de servicii în baza ofertei aprobate de CCA și cu acordul producătorului serviciilor de programe preconizate pentru retransmisie.

Totodată, au fost aplicate sancțiuni și pentru nerespectarea Deciziei CCA nr. 12 din 25.01.11 (neprezentarea rapoartelor anuale).

nr. d/o	Denumirea instituției, directorul	Titularul de autorizație, directorul	Numărul și data deciziei CCA	Sancțiune
1.	“C-TV” Ion Groppa	“CVINTA-GRUP” SRL Ion Groppa	58 din 27.04.12	Avertizare publică
2.	“Prut” Dumitru Chiosa	“TV-TRUC” SRL Clara Chiosa	141 din 05.10.12	Avertizare publică
3.	„TELEMAX” Sergiu Iachimovschi	SC „TELEMAX-TV” SRL Sergiu Iachimovschi	45 din 5.04.12	Amenda 1800
			80 din 14.06.12	Amenda 5400
			82 din 14.06.12	Amenda 1800
4.	"TV RINOVIT" Igor Sîrbu	"RINOVIT-LUX" SRL Ruslan Ciocoi	58 din 27.04.12	Avertizare publică
5.	“OTV” Agafia Grosu	“Tele Luci” SRL Cornel Marandiu	69 din 23.05.12	Avertizare publică
6.	“Ren-TV Moldova” Victor Marcenco	“TELEPROIECT” SRL Victor Marcenco	9 din 31.01.12	Avertizare publică
7.	“ART-TV” Dumitru Triboi	„ART-CLUB” SRL Dumitru Triboi	58 din 27.04.12	Amenda 1800
			82 din 14.06.12	Avertizare publică
			183 din 21.12.12	Amenda 5400
8.	“Cros TV” Ștefan Croitoru	"Cros TV" SRL Ștefan Croitoru	45 din 5.04.12	Amenda 1800
			82 din 14.06.12	Avertizare publică
9.	"NORD-TV Grup" Andrei Mazanov	"NORDGRUP-TV" SRL Andrei Mazanov	58 din 27.04.12	Avertizare publică
			121 din 7.09.12	Avertizare publică
			183 din 21.12.12	Avertizare publică

10.	“VTI” Oleg Ivanov	“Vertamar” SRL Oleg Ivanov	58 din 27.04.12	Amenda 5400
			114 din 19.07.12	Amenda 5400
			183 din 21.12.12	Amenda 5400
11.	“RTT” Sergiu Suruceanu	„ACELEX-TV” SRL, Sergiu Suruceanu	69 din 23.05.12	Avertizare publică
12.	“TELEX” Ion Mihailenco	C.P. “Telex” Ion Mihailenco	45 din 5.04.12	Amenda 1800
13.	“SKY-MAX” Oleg Slobodeniuc	“SKY-MAX” SRL Oleg Slobodeniuc	80 din 14.06.12	Avertizare publică
14.	“TV Holercani” Sergiu Popușoi	“TV Holercani” SRL Sergiu Popușoi	80 din 14.06.12	Avertizare publică
			82 din 14.06.12	Avertizare publică
15.	“Super TV” Alexandru Chiorescu	“ELVESAT” SRL Alexandru Chiorescu	45 din 5.04.12	Avertizare publică
			82 din 14.06.12	Amenda 1800
16.	„TV Prim” Arcadie Maican	“Megan-TV” S.A Arcadie Maican	58 din 27.04.12	Amenda 5400
			121 din 7.09.12	Amenda 1800
17.	„Lăpușna TV” Stan Nofit	„ILIXAR-BIS” SRL Valerii Ionița	82 din 14.06.12	Avertizare publică
			183 din 21.12.12	Avertizare publică
18.	“Bas TV” Vladimir Topal	“BAS-DIGITAL” SRL Vladimir Topal	183 din 21.12.12	Avertizare publică
19.	“TVC-TV” Vitalie Țurcanu	“Maximarin” SRL Ivan Pașev	183 din 21.12.12	Avertizare publică
20.	„Bax TV” Roman Baxan	„BAXICOMP” SRL Roman Baxan	183 din 21.12.12	Avertizare publică
21.	„Maria” Maria Tuluș	„CAGHET-PLUS” SRL Maria Tuluș	183 din 21.12.12	Avertizare publică
22.	“TVI” Vasilii Chirov	“HARTUM TV” SRL Vasilii Chirov	183 din 21.12.12	Avertizare publică
23.	„Glob TV” Ion Polimaru	„Vartera Plus” SRL Ion Polimaru	183 din 21.12.12	Avertizare publică
24.	„PYAP” Alexei Borov	„I.A.P. STIL-SERVICE” SRL Iulia Popov	183 din 21.12.12	Avertizare publică
25.	“TV-MAX” Nicolae Manic	„MANINIC-TVCOM” SRL Nicolae Manic	183 din 21.12.12	Avertizare publică
26.	“CTV Nis” Valeriu Cerednic	“RAVIVALNIS” SRL Valeriu Cerednic	183 din 21.12.12	Avertizare publică
27.	“Inter TV” Mariniuc Vitalie	ÎPC “INTERSERVICII” SRL Mariniuc Vitalie	183 din 21.12.12	Avertizare publică
28.	“NTV” Aliona Ciapchii	“OLDIMA” SRL Aliona Ciapchii	183 din 21.12.12	Avertizare publică
29.	„VIS TV” Vladimir Dobic	„Chihaivis” SRL Vladimir Dobic	183 din 21.12.12	Avertizare publică
30.	„Perla TV” Valeriu Cornea	„Perlacom Lux” SRL Valeriu Cornea	45 din 5.04.12	Amenda 1800
			82 din 14.06.12	Avertizare publică
31.	„Popești TV” Ion Stamati	SC „Sinidornic” SRL Ion Stamati	45 din 5.04.12	Avertizare publică
			82 din 14.06.12	Avertizare publică

32.	"SUN TV" John Maxemchuk	ÎM "Sun communications" SRL John Maxemchuk	69 din 23.05.12	Avertizare publică
33.	„Metical-TV” Igor Botnaru	„METICAL” SRL Igor Botnaru	114 din 19.07.12	Amenda 5400
34.	„Crio TV” Vasile Ciobanu	„Tele Crio” SRL Vasile Ciobanu	80 din 14.06.12	Avertizare publică
35.	„TV Otaci” Ana Novacova	„Poligrant” SRL Ana Novacova	82 din 14.06.12	Amenda 1800
36.	„Iu -TV” Iurie Molodovschi	"IURTAȘ-NORD" SRL Iurie Molodovschi	58 din 27.04.12	Avertizare publică
37.	„Tomai TV” Janna Stamova	„STAMSATELIT-TV” SRL Janna Stamova	45 din 5.04.12	Amenda 1800
			82 din 14.06.12	Amenda 1800
38.	„REALVIT - TV” Alexandru Zotea	„REALVIT - TV” SRL Alexandru Zotea	45 din 5.04.12	Avertizare publică
			80 din 14.06.12	Amenda 1800
			82 din 14.06.12	Amenda 1800
39.	"Bujor TV" Nicolae Onuță	„VIONATISAT” SRL Nicolae Onuță	82 din 14.06.12	Avertizare publică
			183 din 21.12.12	Avertizare publică
40.	“CAZMAREX TV” Ala Cazacu	“CAZMAREX TV” SRL Ala Cazacu	58 din 27.04.12	Amenda 1800
41.	"RTV" Valentin Matvievici	„Denavia-TV” SRL Valentin Matvievici	58 din 27.04.12	Avertizare publică
			114 din 19.07.12	Amenda 1800
			183 din 21.12.12	Avertizare publică
42.	"TV CIM" Cavcovschi Iurie	"CIMIȘENI-TV" SRL Cavcovschi Iurie	80 din 14.06.12	Avertizare publică
43.	“FOCUS-SAT” Eugeniu Sîrbu	ÎCS “FOCUS-SAT” SRL Eugeniu Sîrbu	126 din 16.09.11	Avertizare publică
			40 din 29.03.12	Amenda 1800

Așadar, pe parcursul perioadei de referință, pentru nerespectarea listei ofertei de canale, CCA a aplicat distribuitorilor de servicii sancțiuni în forma de:

- Avertizare publică – 42;
- Amenda în valoare de 1800 lei – 16;
- Amenda în valoare de 5400 lei – 7;
- Retragera autorizațiilor – 2.

Alte informații referitoare la activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la sectorul distribuitorilor de servicii sunt prezentate în Capitolul IV, DINAMICA DEZVOLTĂRII PIETEI AUDIOVIZUALE.

VII. ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE

Modificări și completări la Codul audiovizualului, pentru anul 2012

În Republica Moldova, activitatea în domeniul comunicației audiovizuale este reglementată de următoarele acte legislative naționale și internaționale: Codul audiovizualului nr. 260 din 27.07.2006, Statutul Consiliului Coordonator al Audiovizualului și Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie (aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 433 din 28.12.2006). De asemenea, prevederi de reglementare sînt cuprinse și în alte acte legislative, precum ar fi Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989 (ratificată prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002), Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30.07.2001, Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13.11.2008 ș.a.

Urmărind obiectivul armonizării cadrului legislativ național din domeniul audiovizualului la prevederile Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10.03.2010 *„privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale”*, prin Legea nr. 165 din 11 iulie 2012, au fost aprobate modificări și completări la Codul audiovizualului, cu privire la următoarele aspecte:

- I. au fost introduse norme juridice noi ce reglementează plasarea de produse, ca o formă de publicitate:
 - a fost dată definiția noțiunii de *plasare de produse* ca fiind *orice formă de prezentare constînd în includerea unui produs, serviciu sau a mărcii acestuia ori mențiunea unui produs, serviciu sau a mărcii acestuia, astfel încît acesta să fie prezentat în cadrul unui program în schimbul unei plăți sau contraprestații*.
 - a fost introdus articolul 19¹, care stabilește cine este în drept să facă plasare de produse, în care programe și care sînt condițiile, precum și modalitățile de utilizare a produsului, volumul total de timp folosit pentru plasarea de produse, dar și produsele exceptate de la regula generală.
- II. au fost introduse norme noi care se referă la distribuitorii de servicii: s-a stabilit că lista serviciilor de programe televizate străine permise pentru retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova va fi făcută publică de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului, iar distribuitorii care retransmit servicii de programe prin rețele de telecomunicații vor include în ofertele lor numai posturile de televiziune din străinătate ale căror servicii de programe nu conțin publicitate și teleshopping. În conformitate cu Legea nr. 323 din 27 decembrie 2012, reglementările care se referă la distribuitorii de servicii vor intra în vigoare începînd cu 1 iulie 2013.

O altă modificare și completare a Codului audiovizualului a fost operată prin Legea nr. 84 din 13 aprilie 2012 și se referă la momentul devenirii executorii a deciziilor adoptate de CCA. Până la modificarea prevederilor codului, orice decizie a CCA intra în vigoare și era executorie din momentul publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Urmare a modificărilor impuse prin legea nr. 84, art. 38, alin. (8): *„Decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la aplicarea oricărei sancțiuni va fi motivată, devenind executorie de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii vizate prin scrisoare recomandată, cu publicarea ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a organului emitent”*. Cât privește celelalte decizii adoptate de CCA, este în vigoare următoarea normă: *„În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului adoptă decizii obligatorii, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția deciziilor prevăzute la art. 38, alin. (8)”*.

Ulterior, prevederile Legii nr. 84 au fost contestate la Curtea Constituțională, care la 06 decembrie 2012 a emis hotărârea nr. 17 *„Pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006 (Sesizarea nr. 25a/2012)”*, potrivit căreia:

„1. *Se recunosc constituționale* prevederile alin. (8) al art. 38 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006, în redacția Legii de modificare nr. 84 din 13 aprilie 2012, în partea referitoare la devenirea executorie a deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la aplicarea sancțiunilor *avertizare publică, retragere a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă, amendă* de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii vizate, prin scrisoare recomandată.

2. *Se declară neconstituționale* prevederile alin. (8) al art. 38 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006, în redacția Legii de modificare nr. 84 din 13 aprilie 2012, în partea referitoare la devenirea executorie a deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la aplicarea sancțiunilor de *suspendare a licenței de emisie pentru o anumită perioadă sau de retragere a licenței de emisie* de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii vizate prin scrisoare recomandată”.

Întru îndeplinirea obiectivelor asumate în „Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale pentru anii 2011-2015” și a obiectivelor formulate în Raportul cu privire la activitatea CCA pentru anul 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a elaborat și adoptat trei decizii de reglementare și a inițiat dezbateri publice pentru al patrulea proiect de decizie:

- **Decizia CCA nr. 98 din 19 iulie 2012 privind clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor;**
- **Decizia CCA nr. 99 din 19 iulie 2012 privind respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale;**
- **Decizia CCA nr. 185 din 28 decembrie 2012 cu privire la ponderea programelor autohtone în serviciile de programe audiovizuale.**

Totodată, avînd în vedere dubla calitate a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului, în scopul informării și asigurării educației pentru sănătate și o alimentație sănătoasă a populației a fost elaborat un **Proiect de decizie cu privire la difuzarea unor mesaje de promovare a modului sănătos de viață**, care urmează a fi adoptat în prima jumătate a anului 2013.

7.1. Decizii de reglementare care vizează protecția copiilor

Evaluînd situația reală în care s-a atestat tendința constantă din partea producătorilor de emisiuni și opere audiovizuale de a prolifera imaginile șocante, violența, limbajul indecent și de a profita de prezența copiilor în emisiuni, pentru a-și spori audiența, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, exercitîndu-și obligațiile ce-i revin prin lege, în scopul de a asigura, în programele audiovizuale, protecția dezvoltării fizice, mentale și morale a copiilor, stabilind condiții clare de difuzare, în acord cu standardele și practicile mai multor state membre ale Uniunii Europene, a intervenit cu două decizii de reglementare vizînd cele două ipostaze în care se pot afla copiii în raport cu mass-media audiovizuală: cea de spectator-consumator și cea de participant la emisiune:

- Decizia nr. 98, din 19 iulie 2012, **Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor** (publicată în MO nr. 177-180, art. nr. 1080, din 24.08.2012);
- Decizia nr. 99, în 19 iulie 2012, **Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale** (publicată în MO nr. 177-180, art. nr. 1081, din 24.08.2012).

Decizia nr. 98 formulează reguli clare de utilizare a sistemelor de control parental sau de etichetare a programelor: criterii de clasificare a producțiilor audiovizuale difuzate de către radiodifuzori, precum și orarul de difuzare a acestora, stabilește tipurile de avertizări acustice și vizuale. Această decizie vine în sprijinul adulților (părinților sau reprezentanților legali ai copiilor) în exercitarea datoriilor și obligațiilor față de copii, oferindu-le informația necesară pentru a face alegerea potrivită, astfel încît programele vizionate sau ascultate în familie ori numai de către copii să corespundă nivelului lor de dezvoltare conform vârstei, totodată, radiodifuzorii și distribuitorii de servicii sînt obligați să-și structureze grila de programe ținînd cont de cerințele formulate.

Decizia nr. 99 stabilește condițiile cu privire la reflectarea de către radiodifuzori a evenimentelor cu participarea copiilor, precum și participarea acestora în cadrul programelor audiovizuale care trebuie să asigure dreptul la protejarea imaginii, a vieții intime, private și familiale a copilului.

Aceste acte de reglementare au fost elaborate în urma unui proces de durată, timp în care:

- CCA a colaborat cu experții europeni Marek Mracka (coordonator de program al organizației de monitorizare a mass-media "MEMO 98" din Slovacia) și Richard Carver (director Oxford Media Research din Marea Britanie);
- au fost supuse unor discuții și dezbateri publice în cadrul atelierului de lucru desfășurat la 24.11.2011 cu genericul "Asigurarea protecției minorului în programele audiovizuale. Norme de reglementare europene și lecții de învățat pentru Republica Moldova";
- au fost plasate pe site-ul CCA (pe o perioadă de patru luni de zile) pentru ca atât consumatorul, societatea civilă, cât și producătorii, radiodifuzorii, să se poată pronunța pe marginea lor;
- au fost solicitate și consultate avizele din partea specialiștilor și tuturor instituțiilor statului, responsabile pentru aspectele problemei vizate.

Deciziile au fost elaborate în conformitate cu normele legislației naționale și europene:

• **Convenția cu privire la drepturile copilului**, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989 (Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 08-XII din 12.12.90), prin care:

- *se instituie prioritatea interesului superior al copilului* (art. 1);
- *se stipulează că copilul are dreptul la libertatea de exprimare, libertatea de a căuta, a primi și a difuza informații* (art. 13);
- *dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește* (art. 12);
- *dreptul la viața sa personală, familia sa, domiciliul sau corespondența, la onoare și reputația sa* (art. 16).

• **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, Strasbourg, 5.V.1989 (ratificată prin Legea „Pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555, din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002), care prin art. 7, alin. (2) stipulează că „Elementele serviciilor de programe care sînt susceptibile de a aduce prejudicii dezvoltării fizice, psihice și morale a copiilor sau adolescenților nu trebuie să fie transmise atunci cînd aceștia sînt susceptibili, din cauza orarului de transmisiune și de recepție, de a le privi”.

• **Directiva serviciilor mass-media audiovizuale nr. 2010/13/UE a Parlamentului și Consiliului European** din 10.03.2010, care prevede, art. 59: „Prezența conținutului dăunător în serviciile mass-media audiovizuale este o preocupare a legiuitorilor, a industriei media și a părinților. Vor exista, de asemenea, noi provocări, în special în legătură cu noi platforme și noi produse. Prin urmare, sînt necesare norme pentru protecția dezvoltării fizice, mentale și morale a minorilor, precum și a demnității umane în toate serviciile mass-media audiovizuale, inclusiv în comunicațiile audiovizuale comerciale” și art. 60: „Măsurile luate pentru protecția dezvoltării fizice, mentale și morale a minorilor și a demnității umane ar

trebui să fie atent corelate cu dreptul fundamental la libertatea de expresie, astfel cum a fost stabilit în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”.

Astfel, în cadrul ședinței publice a CCA din 17 ianuarie 2012, ținând cont de propunerile experților europeni Marek Mracka (coordonator de program al organizației de monitorizare a mass-media "MEMO 98" din Slovacia) și Richard Carver (director, Oxford Media Research din Marea Britanie), a avizelor parvenite de la instituțiile și organizațiile neguvernamentale din domeniu, a propunerilor din partea radiodifuzorilor, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a prezentat două proiecte de decizii normative cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor și cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale. În conformitate cu prevederile art. 9, alin. (1) al Legii privind transparența în procesul decizional, CCA a solicitat tuturor părților interesate prezentarea sugestiilor și recomandărilor vizavi de proiectele nominalizate.

Proiectele au fost examinate, discutate și aprobate în ședința publică din 19.07.12 (publicate în MO nr. 177-180, art. nr. 1080-1081, din 24.08.2012).

7.2. Decizii de reglementare: protecția patrimoniului cultural-lingvistic:

În anul 2012, CCA a adoptat **Decizia nr. 185** din 28.12.2012, **Cu privire la ponderea programelor autohtone în serviciile de programe audiovizuale.**

Necesitatea adoptării acestei decizii s-a impus prin convergența mai multor factori:

- obligativitatea realizării acestei acțiuni a fost preconizată, conform ***Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2011-2015)*** pentru anul 2011, în scopul atingerii obiectivului 9, Protecția patrimoniului cultural-lingvistic;
- solicitările parvenite din partea societății civile, formulate, în repetate rânduri, în mod public;
- tendința de a transforma canalele retransmise de peste hotare în radiodifuzori, pentru a putea plasa publicitate (urmare a modificărilor art. 19, alin. (2) și (3) la Codul audiovizualului), fără însă a-și asuma obligația de a realiza emisiuni autohtone și de a dezvolta piața locală;
- practica pozitivă de aplicare a Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007, „Cu privire la ponderea creațiilor muzicale autohtone în serviciile de programe radio și TV, cu distribuire uniformă pe parcursul zilei de emisie” (rezultatele monitorizărilor indică o ameliorare a situației cu privire la timpul de emisie alocat muzicii autohtone (mai multe informații asupra acestui aspect sunt prezentate în capitolul V, punctul 5.4.4. al prezentului raport);
- necesitatea dezvoltării pieței audiovizuale și a produsului audiovizual autohton, precum și a sectoarelor economice aferente, în beneficiul și interesul publicului;
- necesitatea protejării patrimoniului cultural-lingvistic, prin echilibrarea ofertei serviciilor de programe, în condițiile în care creșterea numărului de

radiodifuzori duce la sporirea serviciilor de programe achiziționate de peste hotare;

- practica de a stabili anumite „proporții de programe” sau de a „rezerva o proporție majoritară din timpul de transmisiune” unor emisiuni pentru atingerea unor obiective culturale sau pentru „a sprijini o anumită limbă”, inclusiv printr-o politică mai activă sau prin „reglementări mai detaliate sau mai stricte”, se înscrie în spiritul legislației europene (art. 68, art. 78, **Directiva serviciilor mass-media audiovizuale** 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10.03.2010; art. 10 din **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989) Astfel articolul 78 al directivei sus-numite stipulează: *„Pentru a permite o politică activă în sprijinul unei anumite limbi, statele membre își păstrează libertatea de a stabili reglementări mai detaliate sau mai stricte, în special pe baza criteriilor de limbă, atâta timp cât reglementările respective sînt în conformitate cu legislația Uniunii și mai ales nu sînt aplicabile retransmisiei programelor difuzate origine din alte state membre”*. Iar articolul 68 se referă la posibilitatea de a stabili *„anumite proporții de programe difuzate rezervate producțiilor independente, realizate de producători independenți de posturile de televiziune”* „Angajamentul în favoarea menținerii unei anumite proporții de programe difuzate rezervate producțiilor independente, realizate de producători independenți de posturile de televiziune, va stimula noi surse de producție de televiziune, mai ales crearea de întreprinderi mici și mijlocii. Aceasta va oferi noi oportunități și posibilități de manifestare pentru talentele creative, pentru profesiile culturale și pentru angajații din domeniul cultural”).

Proiectul de decizie „Cu privire la ponderea producției autohtone în serviciile de programe audiovizuale” a fost examinat în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din 31.01.12. În conformitate cu prevederile art. 9, alin. (1) al Legii privind transparența în procesul decizional, CCA a plasat pe pagina web și a remis spre examinare proiectul menționat diferitor instituții și organizații obștești (Asociația Națională Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Consiliul de Presă, Ministerul Educației al Republicii Moldova, Centrul pentru Jurnalism Independent, Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Asociația Presei Electronice din Moldova și Asociația Obștească „APOLLO”), solicitînd prezentarea sugestiilor și recomandărilor vizavi de proiectul de decizie nominalizat.

Propuneri au parvenit doar de la Asociația Obștească „APOLLO”, de la celelalte instituții nu au parvenit niciun fel de obiecții.

Problema ponderii produsului autohton a fost abordată și în cadrul dezbaterilor publice din anul 2011, în perioada elaborării Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe (2011-2015), în urma cărora Strategia a fost adoptată. Ulterior, subiectul a fost discutat în cadrul întrunirilor organizate de CCA și Asociația Patronală a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, președinte Dan Lozovan.

Urmare a dezbaterilor publice și în vederea protejării patrimoniului lingvistic și cultural-național și luînd în considerare dubla calitate a Consiliului Coordonator

al Audiovizualului, de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul audiovizualului, în scopul aplicării dispozițiilor art. 11, 35, 39-41 și 48 ale Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis ca:** „Începînd cu 01.04. 2013, ponderea programelor autohtone în serviciile de programe ale radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova va constitui nu mai puțin de 30% din volumul emisiilor săptămînale, dintre care cel puțin jumătate vor fi difuzate în orele de maximă audiență în limba de stat. Publicitatea, promo și teleshopping-ul nu se includ la calcularea coraportului de programe autohtone”.

7.4. Decizii de reglementare cu privire la informarea populației referitor la practicile care asigură o viață sănătoasă

În decembrie 2012, CCA a inițiat dezbateri publice asupra unui proiect de decizie cu privire la informarea constantă a cetățenilor referitor la principalele reguli care le asigură sănătatea. Astfel, ținînd cont de atribuțiile care-i revin prin lege de a stabili norme de reglementare, precum și de necesitatea respectării principiilor de protecție a sănătății și a modului sănătos de viață, luînd în considerare că publicitatea produselor alimentare, inclusiv a celor destinate copiilor nu trebuie să încurajeze consumul excesiv de alimente sau să sugereze renunțarea la consumul de fructe, legume sau de alimente naturale, în scopul informării și asigurării educației pentru sănătate și o alimentație sănătoasă a populației, în baza prevederilor Convenției Europene cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, Directivei serviciilor mass-media audiovizuale nr. 2010/13/UE a Parlamentului și Consiliului European din 10.03.2010 și ale Codului Audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a propus ca în cadrul calupurilor publicitare ce promovează produse alimentare radiodifuzorii trebuie să difuzeze alternativ unul dintre următoarele mesaje de avertizare:

- a) „Pentru o viață sănătoasă, consumați zilnic fructe și legume”;
- b) „Pentru o viață sănătoasă, faceți mișcare cel puțin 30 de minute în fiecare zi”;
- c) „Pentru o viață sănătoasă, consumați zilnic minimum 2 litri de lichide”;
- d) „Pentru o viață sănătoasă, respectați mesele principale ale zilei”;
- e) „Pentru sănătatea dumneavoastră evitați excesul de sare, zahăr și grăsimi”.

La data de 01.01.13, la CCA erau înregistrate avizele din partea ministerelor de profil și a societății civile, precum și propuneri din partea radiodifuzorilor. Proiectul urmează a fi discutat în cadrul unei ședințe publice a CCA din anul 2013.

În vederea exercitării obligațiilor CCA prevăzute de art.41, alin. (1), lit (f) a Codului Audiovizualului cu privire la transparența mijloacelor de informare în masă din domeniul audiovizualului, în conformitate cu standardele europene, CCA a elaborat un proiect de amendare a Codului Audiovizualului pentru a asigura transparența proprietății în domeniul de competență, care a fost înaintat Guvernului Republicii Moldova.

VIII. REPREZENTAREA CCA ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

Legalitatea actelor emise și mecanismul exercitării atribuțiilor conferite prin lege de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, ca autoritate publică autonomă în domeniul audiovizualului din Republica Moldova, reprezintă garanția respectării de drept și de fapt a intereselor consumatorului, radiodifuzorului, precum și a distribuitorului de serviciu.

În acest sens, menționăm că, pe parcursul anului 2012 s-au elaborat și emis:

- acte de procedură indispensabile în vederea examinării legale, obiective și fără tergiversări a litigiilor judiciare la care CCA este parte;
- decizii privind examinarea cererilor prealabile;
- decizii privind examinarea sesizărilor.

Astfel, în perioada de referință, CCA a fost antrenat în următoarele instanțe: Judecătoria Centru mun. Chișinău, Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție, fiind parte în 51 de litigii examinate pe calea contenciosului administrativ.

Reieșind din diversitatea cauzelor, acestea vor fi expuse ținând cont de: clasificarea după subiecți; durata de examinare; după obiectul acțiunii și după rezultat.

Clasificarea litigiilor după subiecți

ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL – 8 cauze;

AO „APOLLO” – 7 cauze;

ÎM „Noile Idei Televizate” SRL – 6 cauze;

SC „Știri Media Grup” SRL – 4 cauze;

ÎCS „PRODIGITAL” SRL – 3 cauze;

SC „BASARADIO” SRL – 2 cauze;

SC „Național Media” SRL – 2 cauze;

SC „Starnet” SRL – 2 cauze;

SC „Ilman TV” SRL – 2 cauze;

Lomachin Alexandr – 2 cauze;

Lomachin Vladimir – 2 cauze;

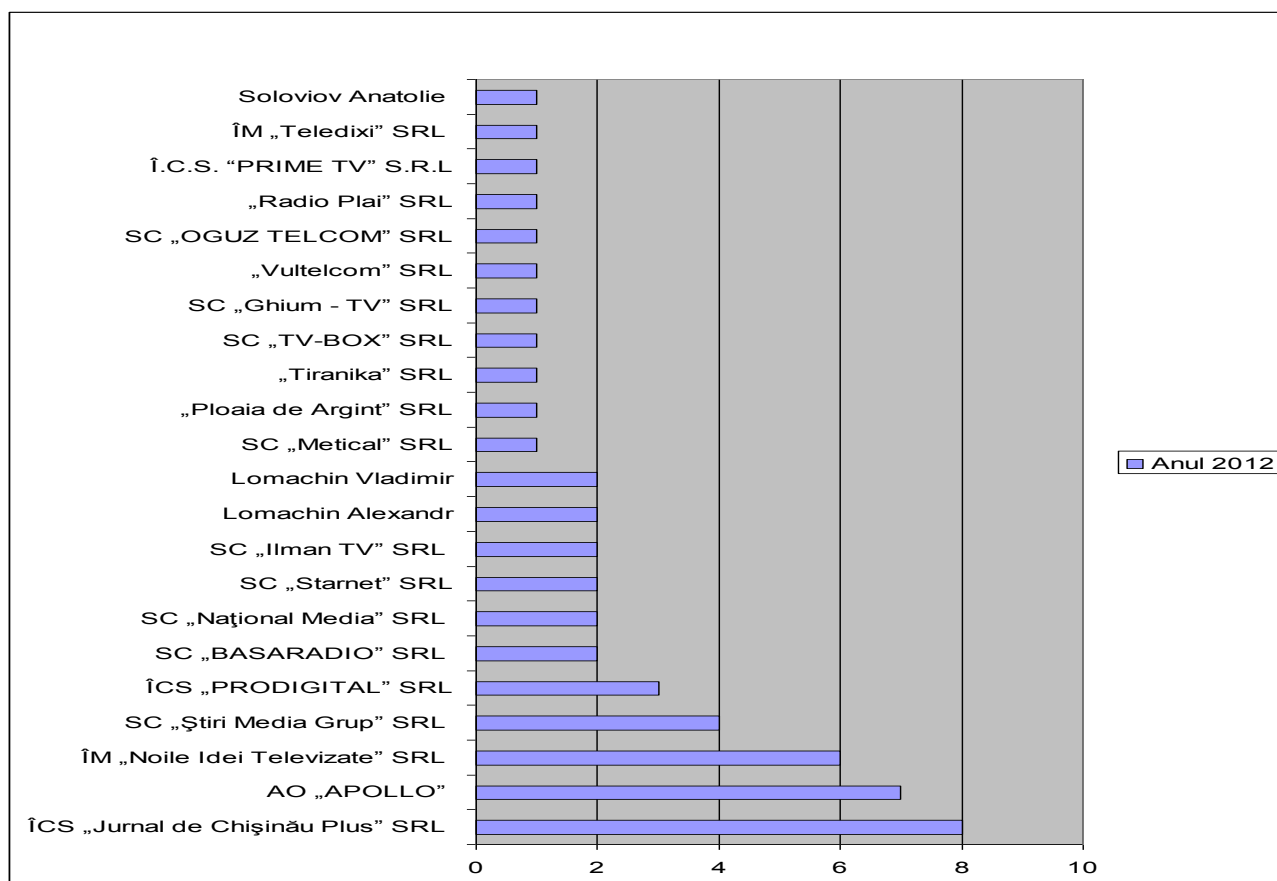
SC „Metical” SRL, „Ploaia de Argint” SRL, „Tiranika” SRL, SC „TV-BOX” S.R.L,

SC „Ghium - TV” SRL, „Vultelcom” SRL, SC „OGUZ TELCOM” SRL, „Radio

Plai” SRL, Î.C.S. „PRIME TV” S.R.L, ÎM „Teledixi” SRL și Soloviov Anatolie câte

un dosar, numărul total al acestor constituind – 11.

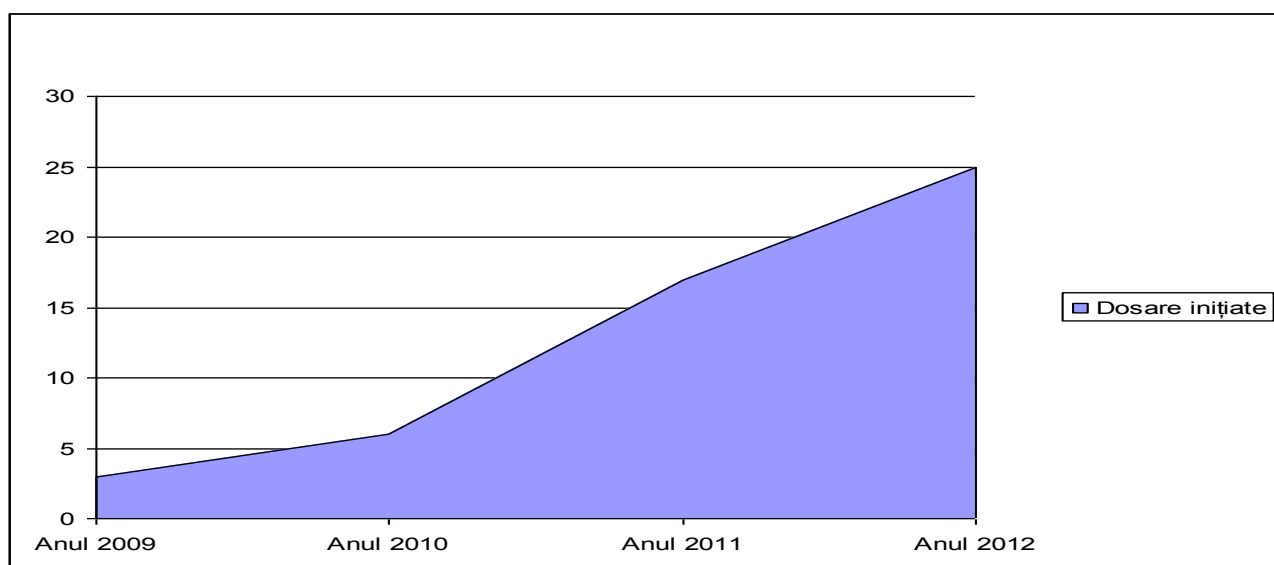
Tabelul nr. 10. Clasificarea litigiilor după subiecți

Clasificarea litigiilor după durata de examinare

Dosare inițiate în anul 2009 – 3 cauze;
 Dosare inițiate în 2010 – 6 cauze;
 Dosare inițiate în anul 2011 – 17 cauze;
 Dosare inițiate în anul 2012 – 25 de cauze.

Tabelul nr. 11. Clasificarea litigiilor după durata de examinare

Clasificarea litigiilor după obiectul acțiunii

1. Contestarea deciziilor privind refuzul eliberării licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie – total 10 cauze:

- Licențe de emisie prin concurs – 6 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL și „Știri Media Grup” SRL, „Știri Media Grup” SRL, „Știri Media Grup” SRL, „Național Media” SRL, ÎM „Național Media” SRL, „Tiranika” SRL;
- Licențe de emisie fără concurs – 2 dosare: SC „BASARADIO” SRL, „Radio Plai” SRL;
- Prelungirea de drept a licenței de emisie – 1 dosar: „Ploaia de Argint” SRL;
- Autorizații de retransmisie – 1 dosar: SC „TV-BOX” SRL.

2. Contestarea deciziilor privind aplicarea sancțiunilor – total 27 de cauze:

Radiodifuzori – 19 cauze:

- *Art. 11, alin. (7) Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național* – 2 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎCS “PRIME TV” SRL;
- *Reflectarea campaniei electorale* – 2 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, „Știri Media Grup” SRL;
- *Art. 7 Echilibrul și pluralismul politico-social și Art. 10 Drepturile consumatorului de programe din Codul Audiovizualului* – 6 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎM „Noile Idei Televizate” SRL - 4 dosare, ÎM „Noile Idei Televizate” SRL și Drobot Serghei – 1 dosar;
- *Încălcarea normelor privind difuzarea publicității* – 5 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎM „Noile Idei Televizate” SRL, ÎCS „PRODIGITAL” SRL – 2 litigii distincte, SC „BASARADIO” SRL;
- *Protecția drepturilor minorilor* – 2 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎM „Teledixi” SRL (postul de televiziune „TV Dixi”);
- *Derogări de la prevederile concepției generale a serviciului de programe* – 2 dosare: „Știri Media Grup” SRL, ÎCS „PRODIGITAL” SRL.

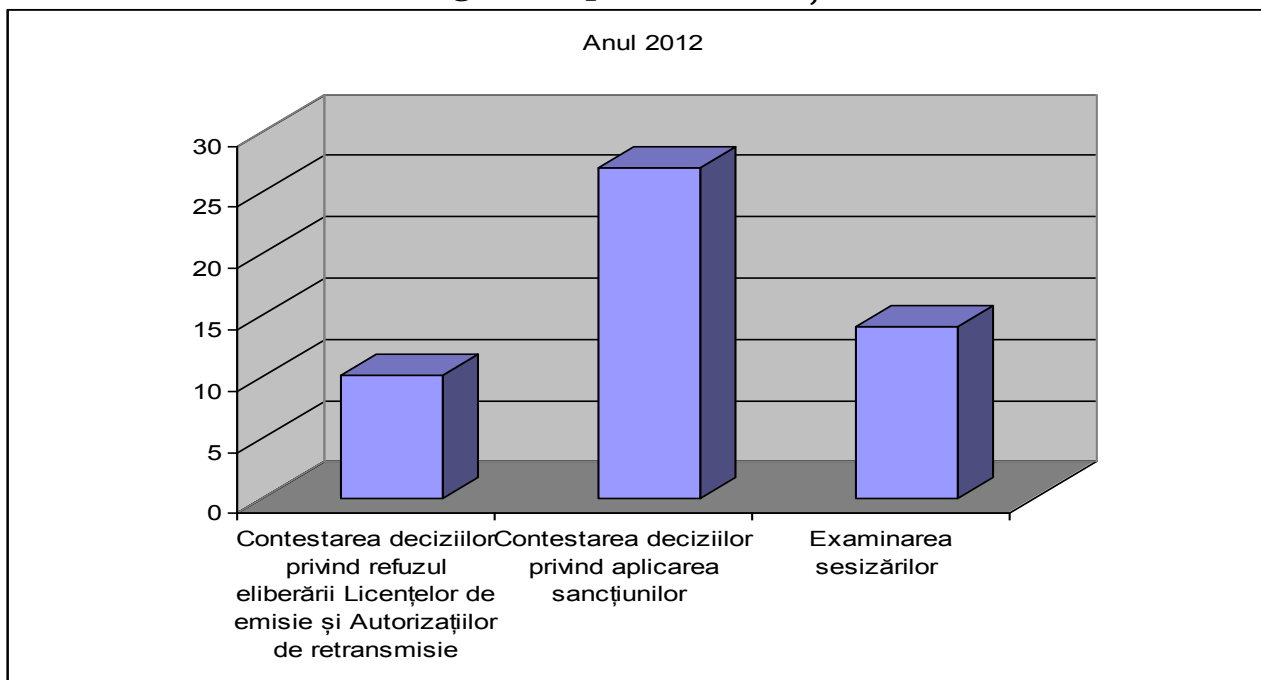
Distribuitori de servicii – 8 cauze:

- Retragerea Autorizației de Retransmisie – 2 dosare: SC „Starnet” SRL, SC „STARNET” SRL;
- Nerespectarea prevederilor art. 28 din Codul Audiovizualului – 6 dosare: SC „Ilman TV” SRL – 2 litigii separate, SC „Metical” SRL, „Ghium - TV” SRL, „Vultelcom” SRL, SC „OGUZ TELCOM” SRL.

3. Examinarea sesizărilor – total 14 cauze:

- Persoane juridice – 9 dosare: ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexa „APOLLO” + 6 APOLO;
- Persoane fizice – 5 dosare: Lomachin Alexandr, Lomachin Alexandr, Lomachin Vladimir, Lomachin Vladimir și Lomachin Antonina, Soloviov Anatolie.

Tabelul nr. 12. Clasificarea litigiilor după obiectul acțiunii

Clasificarea litigiilor după rezultat

anul 2012, în total – 51

În favoarea CCA – 37 de cauze, dintre care – 6 acțiuni au fost scoase de pe rol;

În defavoarea CCA – 7 cauze;

Hotărârea instanței nu a fost pronunțată – 7 cauze.

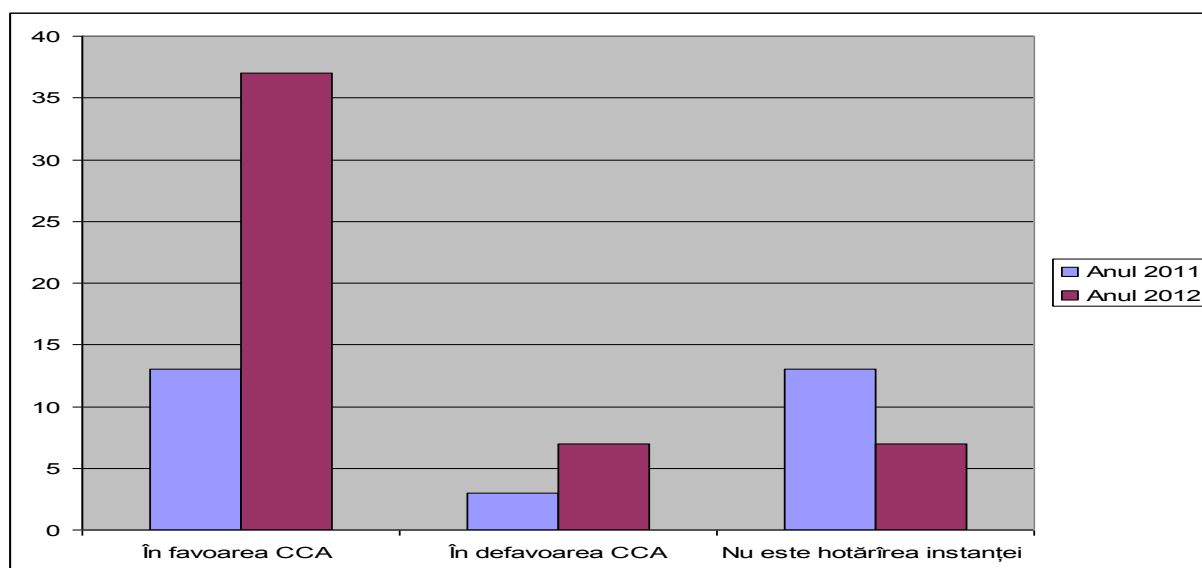
anul 2011, în total – 29

În favoarea CCA – 13 cauze;

În defavoarea CCA – 3 cauze;

Hotărârea instanței nu a fost pronunțată – 13 cauze.

Tabelul nr. 13. Clasificarea litigiilor după rezultat

În vederea elucidării complete a subiectului, obiectului și hotărârii instanței de contencios administrativ, inclusiv etapa de examinare, acestea sînt expuse, după cum urmează:

- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL și „Știri Media Grup” SRL s-au adresat la Curtea de Apel cu cereri de chemare în judecată, prin care solicită instanței de contencios administrativ *anularea parțială a deciziei CCA nr. 65 din 21.04.2011: Jurnal TV: Anulare parțială a deciziei și obligarea CCA să anunțe un nou concurs pentru TV 56 – Cabul, TV 45 – Căușeni, TV 42 – Orhei, TV 60 – Telenеști. Publika TV: Anulare parțială a deciziei și obligarea CCA să acorde licență postului „Publika TV” pentru canalul TV 56 – Cabul, TV 45 – Căușeni, TV 42 – Orhei, TV 60 – Telenеști*. La 12 martie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunile ca nefondate. La 10 octombrie 2012, CSJ a respins recursurile declarate de ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL și „Știri Media Grup” SRL și a menținut în vigoare hotărârea Curții de Apel.
- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea art. 2 din Decizia CCA nr. 3 din 17.01.2012, privind aplicarea sancțiunii avertizare publică pentru derogări de la prevederile art. 11 alin. (7) din Codul Audiovizualului*. La 27 martie 2012, instanța a respins acțiunea ca nefondată. La 26 septembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul „Jurnal de Chișinău Plus” SRL și a menținut în vigoare hotărârea instanței de fond.
- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea art. 1 și art. 3 din Decizia CCA nr. 124 din 02.09.2011; Obligarea CCA să examineze sesizările ÎCS ‘Jurnal de Chișinău Plus’ SRL nr. 480-IE/04/11 din 18.07.2011, nr. 492-IE/04/11 din 20.07.2011, nr. 493-IE/04/11 din 20.07.2011 și nr. 683-IE/04/11 din 11.08.2011 în condițiile prevederilor art. 18, 37, 38, alin. (2) lit. a), e), k) și 40, alin. (1), lit. a) și d) din Codul audiovizualului; Obligarea CCA să examineze în condițiile prevederilor art. 18, 37, 38, alin. (2), lit. a), e), k) și 40, alin. (1), lit. a) și d) din Codul audiovizualului sesizările și solicitările adresate ulterior de ÎCS ‘Jurnal de Chișinău Plus’ SRL, privind sancționarea radiodifuzorilor pentru încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe*. La 08 decembrie 2011, instanța a respins acțiunea ca nefondată. La 05 aprilie 2012, CSJ a admis recursul ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, a admis parțial acțiunea: anulează art. 1 și 3 ale Deciziei CCA nr. 124 din 02.09.2011 și obligă CCA să examineze sesizările conform art. 18, 37, 38 ale Codului audiovizualului.
- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a cerut *anularea art. 3 al Deciziei CCA nr. 99 din 24.06.2011, privind aplicarea amenzii în valoare de 1800 lei întreprinderii ÎCS ‘Jurnal de Chișinău Plus’ SRL, fondatoarea postului de televiziune ‘Jurnal TV’, pentru derogări repetate de la prevederile p. 23 din Regulamentul CEC privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 5 iunie 2011 în mijloacele de informare*

în masă din Republica Moldova. La 31 octombrie 2011, CA a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. La 14 martie 2012, CSJ a respins recursul declarat de „Jurnal TV” și a menținut în vigoare hotărârea primei instanțe.

- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea Deciziei CCA nr. 68 din 23.05.2012, privind aplicarea sancțiunii avertizare publică a întreprinderii „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru derogări de la prevederile art. 7, alin. (4), lit. a), b) și art. 10, alin. (1) și (5) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului.* La data de 21.11.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL ca fiind neîntemeiată.
- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea art. 5 al Deciziei CCA nr. 33 din 29.03.2012; privind aplicarea sancțiunii avertizare publică întreprinderii „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073710 din 03.07.2009, pct. 3.1, lit. a) (nerespectarea Deciziei CCA nr. 141 din 18.10.2011), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14) și art. 20, alin. (1), lit. b), c) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), h) și alin. (3) din Codul audiovizualului”.* La 18 iunie 2012, instanța a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL și a anulat art. 5 al Deciziei CCA nr. 33 din 29.03.2012. La 01.11.2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul depus de CCA și a fost menținută în vigoare hotărârea Curții de Apel din 18 iunie 2012.
- ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea Deciziei CCA nr. 36 din 29.03.2012, privind aplicarea sancțiunii avertizare publică pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073710 din 03.07.2009, pct. 3.1, lit. a), nerespectarea Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului.* Curtea de Apel la 01.10.2012, a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.
- Un alt dosar îl constituie cel intentat de OCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL versus Consiliul Concurenței, intervenient CCA, prin care a solicitat în instanța de contencios administrativ: *anularea Hotărârii Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. CNP-05-12/39 din 08.06.2012, privind examinarea sesizărilor.* Curtea de Apel, la 24.12.2012, a respins acțiunea ca neîntemeiată.
- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a contestat în instanță Decizia CCA nr. 3 din 17.01.2012 și a solicitat: *Obligarea CCA să examineze sesizările „Apollo” nr. 218*

din 17.01.2012 și nr. 235 din 11.01.2012 și Obligarea CCA să sancționeze radiodifuzorii vizăți pentru încălcarea art. 11 alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului. La 21 iunie 2012, CA a admis acțiunea: casează parțial Decizia CCA nr. 3 din 17.01.2012 și obligă CCA să examineze sesizările înaintate de AO „APOLLO”. La 24 octombrie 2012, CSJ admite recursul CCA, casează hotărârea CA și emite una nouă prin care acțiunea este respinsă ca nefondată.

- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” s-a adresat în judecată cu solicitarea: (1) *Anularea art. 1 din Decizia CCA nr. 124 din 02.09.2011, referitor la expedierea organelor afacerilor interne a sesizărilor AO „Apollo”*; (2) *Anularea art. 3 și 5 din Decizia CCA nr. 124 din 02.09.2011*; (4) *Obligarea CCA să examineze sesizările AO „Apollo”, privind sancționarea radiodifuzorilor pentru încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe și Obligarea CCA să examineze în condițiile prevederilor Codului audiovizualului sesizările și solicitările adresate ulterior de AO „Apollo”, privind sancționarea radiodifuzorilor pentru încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe*. La 14 februarie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca nefondată. La 20 iunie 2012, CSJ a admis recursul AO „APOLLO”: anulează art. 1 și 3 ale Deciziei nr. 124 din 02.09.2011 și obligă CCA să examineze sesizările conform art. 18, 37, 38 ale Codului audiovizualului.
- Un alt dosar intentat de AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” se referă la cererea privind *Anularea Deciziei CCA nr. 125 din 16.09.2011 și Obligarea CCA să constate faptele indicate în sesizările AO „Apollo” și să sancționeze radiodifuzorii pentru încălcarea art. 11 alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului și Anularea art. 1 din Decizia CCA nr. 163 din 02.12.2011 și Obligarea CCA să examineze sesizarea AO „Apollo” nr. 198 din 07.11.2011 în condițiile art. 37, art. 38 alin. (2) lit. f) și art. 40 alin. (1) lit. a), d) din Codul audiovizualului și să aplice sancțiunile corespunzătoare radiodifuzorilor „TV 7”, „Bravo”, „TVC 21” și „TV Dixi” pentru încălcarea art. 11 alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului*. La 07 iunie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată.
- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a contestat în instanță Decizia CCA nr. 8 din 17.01.2012 și a solicitat: *Anularea art. 1 al deciziei nr. 8 din 31.01.2012 și obligarea CCA să sancționeze TV-7, Prime, Bravo, Euro-TV, TV-Dixi, 2 Plus, Super TV și Alt TV pentru încălcarea art. 6 Cod audiovizual și Decizia CCA nr. 44 din 30.03.2010*. La 18 iunie 2012, CA a respins acțiunea ca neîntemeiată.
- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a contestat în instanță Decizia CCA nr. 35 din 29.03.2012 și a solicitat: *Anularea parțială a art. 2 din Decizia CCA nr. 35 din 29.03.2012, în partea stabilirii sancțiunii avertizare publică cu obligarea CCA să aplice sancțiunea cu amendă radiodifuzorilor TV 7 pentru derogări de la prevederile art. 11*

alin. (7) din Codul Audiovizualului în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului. Anularea parțială a art. 3 din Decizia CCA nr. 35 din 29.03.2012, în partea stabilirii sancțiunii avertizare publică cu obligarea CCA să aplice sancțiunea cu amendă radiodifuzorilor NIT pentru derogări de la prevederile art. 11 alin. (7) din Codul Audiovizualului în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului. Anularea integrală art. 4 din Decizia CCA nr. 35 din 29.03.2012, prin care s-a acordat termen de 45 de zile, din momentul publicării prezentei Decizii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, posturilor de televiziune „TVC 21”, „TV 7” și „NIT” să intre în legalitate și să prezinte cu dublaj sau subtitrare în limba de stat filmele artistice și cele documentare, păstrând coloana sonoră originală, iar filmele pentru copii să fie dublate sau sonorizate în limba de stat în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (5) și (7) din Codul audiovizualului. La 01.11.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată.

- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere de chemare în judecată a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, prin care a solicitat instanței de contencios administrativ: *Anularea parțială a art. 1 – 4 din Decizia CCA nr. 20 din 24.02.2012, referitor la aplicarea sancțiunii avertizare publică; Obligarea CCA să constate că postul de televiziune „TV Dixi”, titular ÎM „Teledixi” SRL a încălcat prevederile art. 11 alin (7) din Codul audiovizualului; Obligarea CCA să respecte prevederile art. 38 alin. (3) lit. b) din Codul audiovizualului și să aplice sancțiunea cu amendă de la 100 la 300 de salarii minime radiodifuzorilor „TV 7”, „Prime”, „TVC 21”, „TV Dixi” și „NIT” pentru încălcarea repetată a art. 11 alin. (7) din Codul audiovizualului. Pe data de 29.10.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea AO „APOLLO” ca neîntemeiată.*
- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a contestat în instanță Decizia CCA nr. 10 din 31.01.2012 și a solicitat: *Anularea Deciziei CCA nr. 10 din 31.01.2012 și obligarea CCA să respecte prevederile art. 37, 38 alin. (2) lit. a), b), c), e), f) și j) și art. 40 alin. (1) lit. a), d) din Codul Audiovizualului și să aplice sancțiunile corespunzătoare radiodifuzorilor TV 7, Prime, Bravo, Euro TV Chișinău, TV Dixi, 2 Plus, Moldova 1, NIT și Accent TV pentru încălcarea prevederilor relevante din Codul Audiovizualului. La data de 10.12.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea AO „APOLLO” ca neîntemeiată.*
- ÎM „Noile Idei Televizate” SRL și Drobot Serghei vs CCA, privind *Anularea Deciziei nr. 42 din 05.04.2012, (Art. 3. Retragera Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL pentru postul de televiziune „NIT”, în conformitate cu art. 27, alin. (1), lit. a), b), alin. (2) și art. 38, alin. (1), lit. e), alin. (2), lit. b), f), alin. (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin (1), (2) și (4), lit. a), b) și c) și art. 10, alin. (5) din Codul audiovizualului și pct. 3.1, lit. a) și e) a condițiilor Licenței de emisie.) cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643, eliberată pentru activitatea în*

domeniul televiziunii ÎM „Noile Idei Televizate” SRL pentru postul de televiziune „NIT”; încasarea prejudiciului de 500.000 lei pentru „NIT” și 100.000 lei pentru Drobot S. Dosarul se află în procedura Curții de Apel Chișinău.

- ÎM „Noile Idei Televizate” SRL s-a adresat la Curtea de Apel cu o cerere de chemare în judecată a CCA și a solicitat instanței de contencios administrativ: *A anula art. 2 al Deciziei CCA nr. 99 din 24.06.2011 cu privire la suspendarea licenței de emisie pentru postul de televiziune NIT, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin (1), (2), (3) și (4), lit. a), b) și c) din Codul audiovizualului și a condițiilor Licenței de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, pct. 3.1, lit. a).* La 27 iunie 2012, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. La 05 decembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul „NIT” și a menținut în vigoare hotărârea instanței de fond.
- ÎM „Noile Idei Televizate” SRL a solicitat la Curtea de Apel: *A anula art. 1 al Deciziei CCA nr. 1 din 17.01.2012 cu privire la aplicarea sancțiunii sub formă de avertizare publică pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria A MMII, nr. 014643 din 07.05.2008, și pentru derogări de la prevederile art. 9 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009.* La 04 mai 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată. La 21.11.2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul „NIT” și a menținut în vigoare hotărârea instanței de fond.
- ÎM „Noile Idei Televizate” SRL s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat *anularea art. 1 și 3 din Decizia CCA nr. 110 din 06.11.2009 (aplicarea amenzii în sumă de 5400 lei pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 (1), (2) și (4) lit. b), c) și art. 10 (1), (2) ale Codului audiovizualului).* La 05 decembrie 2011, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, iar la 06 aprilie 2012, CSJ a anulat hotărârea instanței de fond și a remis cauza spre rejudecare. La 28 septembrie 2012, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.
- Un alt dosar intentat de ÎM „Noile Idei Televizate” SRL este cel în care solicită judecării: *Anularea art. 4 al Deciziei CCA nr. 86 din 03.06.2011 cu privire la aplicarea unei sancțiuni SRL „Noile Idei Televizate” (suspendarea dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 5 zile), pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 (1), (2), (3), (4), lit. b), c) din Codul audiovizualului și a condițiilor Licenței de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, pct. 3.1, lit. a).* La 12 martie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată. La 18 iulie 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul „NIT” și a menținut în vigoare hotărârea instanței de fond.
- ÎM „Noile Idei Televizate” SRL vs CCA, privind *anularea art. 1 al Deciziei nr. 101 din 15.09.2010 (prin decizia respectivă postulului NIT i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 5400 lei, pentru încălcarea prevederilor art. 7 (4) lit.*

b), c) din Codul audiovizualului, pct.16 al Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la referendumul constituțional din 5 septembrie 2010 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova și a condițiilor licenței de emisie). La 21 aprilie 2011, acțiunea a fost respinsă de Curtea de Apel Chișinău. CSJ a respins cererea de recurs depusă de NIT și menține în vigoare hotărârea instanței de fond la 16 februarie 2012.

- „Știri Media Grup” SRL s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu o cerere de chemare în judecată a CCA și a solicitat: *Anularea art. 4 al Deciziei nr. 110 din 15.07.2011, în partea ce ține de rezultatele concursului pentru utilizarea canalelor de televiziune: TV 47 – Hîncești și TV 57 – Edineț și desemnarea „Știri Media Grup” SRL în calitate de câștigător, cu eliberarea licențelor de emisie pentru canalele TV respective.* La 16 noiembrie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată.
- „Știri Media Grup” SRL a solicitat în instanță: *Anularea Deciziei CCA nr. 125 din 19.10.2010, în partea ce ține de rezultatele concursului pentru utilizarea canalelor de televiziune: TV 21 – Bălți, TV 45 – Chișinău, TV 35 – Ștefan-Vodă.* La 09 aprilie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca tardivă. La 26 septembrie 2012, CSJ a admis recursul, a casat hotărârea instanței de fond și a remis cauza la rejudecare la Curtea de Apel.
- „Știri Media Grup” SRL s-a adresat în instanță cu o cerere prin care solicită: *Anularea deciziei CCA nr. 100 din 15.09.2010 (aplicarea avertizării publice postului „Publika TV” pentru agitație electorală în ziua referendumului constituțional și favorizarea poziției doar a unor participanți la referendum) și Obligarea CCA la repararea prejudiciului moral cauzat prin plata sumei de 5 EUR (cinci euro) în beneficiul reclamantului.* Instanța a admis parțial acțiunea: a casat decizia CCA, în rest cererea a fost respinsă.
- „Știri Media Grup” SRL a solicitat în judecată: *Anularea Deciziei CCA nr. 50 din 13.04.2011 în partea ce ține de sancționarea prin avertizare publică a „Știri Media Grup” SRL, în calitate de fondatoare a postului de radio Publika FM (derogări de la prevederile concepției generale a serviciului de programe (pct. 3.1 din condițiile la licența de emisie seria AA, nr. 073691 din 26.01.10), nerespectarea prevederilor art. 66, alin. (8) din Codul audiovizualului).* La 23 martie 2012, CA a respins acțiunea ca nefondată.
- ÎCS „PRODIGITAL” SRL (postul de televiziune „PRO TV Chișinău”) a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea Deciziei CCA nr. 67 din 23.05.2012, privind aplicarea sancțiunii Amendă 5400 lei pentru derogări repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 3.1, lit. a), încălcarea prevederilor art. 19, alin. (14), art. 21, alin. (8) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din*

27.06.1997”. La 04 decembrie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca nefondată.

- ÎCS „PRODIGITAL” SRL (postul de radio „PRO FM Chișinău”) a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea Deciziei CCA nr. 108 din 19.07.2012, privind aplicarea sancțiunii Retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare pe parcursul a 24 de ore întreprinderii pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AA, nr. 082528 din 18.12.2007, derogări repetate de la prevederile art. 22, alin. (2) și art. 19, alin. (14) din Codul audiovizualului”*. La 20 decembrie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca nefondată.
- ÎCS „PRODIGITAL” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea Deciziei CCA nr. 78 din 14.06.2012, privind aplicarea sancțiunii avertizare publică a întreprinderii ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 2.1, și pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului de programe, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b), c) și alin. (3) lit. a) din Codul audiovizualului”*. La data de 06.12.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ÎCS „PRODIGITAL” SRL ca neîntemeiată.
- SC „BASARADIO” SRL s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere de chemare în judecată a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, prin care a solicitat instanței de contencios administrativ: *Anularea art. 3 al Deciziei CCA nr. 108 din 19.07.2012, în partea aplicării sancțiunii față de SC „BASARADIO” SRL pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea repetată a prevederilor pct. 3.1, lit. a) a Licenței de emisie seria AMMII, nr. 014611 din 25.09.07, a art. 22, alin. (2) și derogări de la art. 20, alin. (1), lit. c) din Codul audiovizualului și art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate, i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei*. Instanța a admis acțiunea și a anulat art. 3 al Deciziei CCA nr. 108 din 19.07.2012.
- SC „BASARADIO” SRL s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere de chemare în judecată a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, prin care a solicitat instanței de contencios administrativ: *Să fie recunoscut ca fiind ilegale acțiunile CCA legate de refuzul în eliberarea Licenței de emisie pentru postul „Europa Plus TV. Moldova”; Să fie anulat art. 1 al Deciziei CCA nr. 122 din 07.09.2012 și Să fie obligat Consiliul Coordonator al Audiovizualului să elibereze licență de emisie pentru postul „Europa Plus TV. Moldova”, al cărui serviciu de programe urma a fi retransmis prin rețelele de cablu*. La 17.12.2012, Curtea de Apel a scos cererea de pe rol, ca urmare a neprezentării reclamantului.
- „Național Media” SRL a solicitat în instanță: *„(1) Anularea Deciziei nr. 97 din 13.10.2009, în partea frecvențelor pentru care nu li s-a acordat Licență de emisie; (2)*

Acordarea Licenței de emisie pentru toate frecvențele radio incluse în cererea de participare la concurs”. La 27 octombrie 2011, acțiunea a fost respinsă ca nefondată de Curtea de Apel. La 09 februarie 2012, CSJ a admis recursul declarat de „Național Media” SRL: casează hotărârea CA și emite o nouă hotărâre prin care admite acțiunea, anulează decizia CCA în partea frecvențelor postului „Fresh FM”. La CSJ urmează să fie examinată cererea de revizuire.

- Un alt dosar intentat de ÎM „Național Media” SRL către CCA este cel privind *contestarea rezultatelor concursului din 26.01.2010 (Decizia nr. 7), ca urmare a căruia postului „Fresh FM” nu i s-a acordat licență de emisie pentru câteva frecvențe radio pe care le-a utilizat anterior.* Ca urmare a concursului, în calitate de câștigători au fost declarate întreprinderile „Emico” SRL (postul de radio „Vocea Basarabiei”) și Editura „Lugal CR” SRL (postul „A Radio”). La 31 mai 2012, CA a încetat procesul la cererea „Național Media” SRL.
- SC „Starnet” SRL s-a adresat la Curtea de Apel cu o cerere de chemare în judecată a CCA, prin care solicită instanței: *Anularea art. 1 al Deciziei nr. 150 din 24.10.2011 (Retragerea Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000092 din 11.02.10, eliberată SC „STARNET” SRL, fondatoarea studioului TV prin cablu „TvBox” din Chișinău și Ungbeni, conform art. 28 (4) al Codului audiovizualului pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea p. 1.4, 2.2, 3.1(b) din condițiile la Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000092 din 11.02.10, și Anexa nr. 1 a autorizației) și actul de control din 20 septembrie 2011 pretins a fi efectuat la sediul studioului „TvBox”, pe adresa mun. Chișinău, str. Florica Nița nr. 2, bloc 1, ap. 20.* La 28 mai 2012, Curtea de Apel a admis acțiunea. La 10 octombrie 2012, CSJ a respins recursul declarat de CCA și a menținut în vigoare hotărârea Curții de Apel.
- SC „STARNET” SRL a cerut în instanță *anularea art. 1 al Deciziei CCA nr. 40 din 29.03.2012, privind retragerea autorizației de retransmisie, pentru derogări repetate de la art. 28 (1) și art. 6 (2) ale Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie și nerespectarea p. 1.4, 2.2, 3.1(b) din condițiile la Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000092 din 11.02.2010, și Anexa nr. 1 a autorizației, eliberată „STARNET” SRL* Dosarul se află în procedura Curții de Apel.
- SC „Ilman TV” SRL a solicitat Curții de Apel Chișinău: *Anularea deciziei CCA nr. 150 din 24 octombrie 2011 „cu privire la modul de executare a prevederilor legislației, condițiilor la licențe de emisie și autorizații de retransmisie”, în partea ce se referă la „Ilman TV” SRL (Art. 25. Întreprinderea „Ilman-TV” SRL va stopa imediat retransmisia canalelor TV până la obținerea tuturor documentelor necesare activității în domeniu (Autorizația de retransmisie, eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, și Declarația informativă, eliberată de Agenția Națională pentru*

Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației). La 27 noiembrie 2012, Curtea de Apel a scos cererea de pe rol, ca urmare a neprezentării reclamantului.

- SC „Ilman TV” SRL a solicitat anularea art. 7 al Deciziei CCA nr. 115 din 15.10.2010, conform căruia i s-a aplicat avertizare publică pentru încălcarea art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, nerespectarea p. 1.4, 2.2, 3.1 (b și c) din condițiile la Licența de emisie seria A MMII, nr. 013420 din 8.02.2005, și Anexa nr. 2 a acesteia. La 17 septembrie 2012, CA emite încheiere prin care scoate de pe rol cererea pentru neprezentarea reclamantului în ședința de judecată. La 21 noiembrie 2012, CSJ a respins recursul declarat de „Ilman-TV” SRL și a menținut în vigoare încheierea CA.
- Lomachin Alexandr a solicitat în instanță *constatarea faptului încălcării de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a dreptului la opinie și libera exprimare, constatarea faptului încălcării dreptului la utilizarea egală și nediscriminatorie a radioului și televiziunii, și compensarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 200000 (două sute mii) lei*. La 26 iunie 2012, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca nefondată. La 10 octombrie 2012, CSJ a casat hotărârea CA și a remis cauza spre judecare la CA în alt complet.
- Lomachin Alexandr a solicitat în instanță: *Obligarea CCA să dea un răspuns neîntârziat la scrisoare, interzicerea CCA de a utiliza pe blancheta oficială a limbii engleze în loc de cea rusă și compensarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 5000 (cinci mii) lei*. La data de 22.10.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată.
- Lomachin Vladimir a solicitat în instanță *obligarea Consiliului Coordonator al Audiovizualului să-i răspundă imediat în limba rusă la demers și obligarea CCA să-i compenseze prejudiciul moral cauzat în mărime de 12000 (douăsprezece mii) lei*. La 18 octombrie 2011, instanța de fond a respins acțiunea ca nefondată. La 29 februarie 2012, CSJ a menținut în vigoare hotărârea primei instanțe.
- Lomachin Vladimir și Lomachin Antonina au solicitat în judecată: *Anularea Metodologiei, aprobată prin decizia CCA nr. 129 din 29.10.2010; Anularea parțială a Deciziilor CCA nr. 110 din 06.11.2009, nr. 101 din 15.09.2010, nr. 74 din 18.05.2011, nr. 80 din 27.05.2011, nr. 86 din 03.06.2011, nr. 99 din 24.06.2011 și nr. 42 din 05.04.2012, în partea sancționării postului de televiziune NIT și Obligarea CCA să compenseze prejudiciul moral cauzat în mărime de 26080 (douăzeci și șase de mii optzeci) lei pentru Lomachin Vladimir și 21740 (douăzeci și unu mii șapte sute patruzeci) lei pentru Lomachina Antonina*. La 03 decembrie 2012, CA a scos cererea de pe rol, conform art. 267, lit. a) CPC: reclamantul nu a respectat

procedura prevăzută prin lege de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară.

- SC „Metical” SRL a solicitat Curții de Apel Chișinău: *Anularea art. 2 al Deciziei CCA nr. 114 din 19.07.2012 „cu privire la modul de executare a prevederilor legislației, condițiilor la licențe de emisie și autorizății de retransmisie”, în partea ce se referă la SC „Metical” SRL (Art. 2. A aplica o amendă în valoare de 5400 lei, SC „Metical” SRL, fondatoarea studioului TV prin cablu „Metical-TV” din or. Orhei, conform art. 38 (2), lit. e), (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la art. 28 (1) al Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizățiilor de retransmisie și nerespectarea pct. 1.4, 2.2, 3.1 (b) din condițiile la Autorizația de retransmisie seria AB, nr. 000121 din 15.10.2010, și Anexa nr. 1 a autorizației, eliberată SC „Metical” SRL).* La 03.12.2012, Curtea de Apel a remis dosarul după competență judecătoreiei de circumscripție.
- „Ploaia de Argint” SRL a solicitat la Curtea de Apel Chișinău *recunoașterea ilegală a acțiunilor CCA și obligarea CCA să prelungească de drept licența de emisie pentru postul de radio „Ploaia de Argint”.* La 09 aprilie 2012, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca neîntemeiată. CSJ urmează să se expună asupra recursului declarat de „Ploaia de Argint” SRL.
- „Tiranika” SRL a solicitat instanței *Anularea Deciziei CCA nr. 110 din 15.07.2011 în partea ce ține de rezultatele concursului pentru utilizarea frecvenței radio 93,3 MHz – Chișinău și desemnarea „Tiranika” SRL ca câștigător, cu eliberarea licenței de emisie pe frecvența radio respectivă.* Curtea de Apel a scos cererea de pe rol ca urmare a neprezentării reclamantului în ședința de judecată.
- SC „TV-BOX” SRL s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere de chemare în judecată a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, prin care a solicitat instanței de contencios administrativ: *Recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile CCA de respingere a eliberării autorizației de retransmisie pentru studioul TV prin cablu „TV-BOX”; Anularea Deciziei CCA nr. 54 din 27.04.2012; Eliberarea autorizației de retransmisie pentru studioul TV prin cablu „TV-BOX” pentru următoarele localități: mun. Chișinău, Bălți și Comrat, or. Ungheeni, Strășeni, Edineț, Sîngerei, Hîncești, Florești, Fălești și Soroca.* La data de 07.11.2012, Curtea de Apel a respins acțiunea SC „TV-BOX” SRL ca fiind neîntemeiată.
- „Ghium - TV” SRL a solicitat Curții de Apel Chișinău: *Anularea art. 6 al Deciziei CCA nr. 115 din 15 octombrie 2010, conform căruia pentru încălcarea art. 4 (5), 28 (1) ale Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizățiilor de retransmisie, „Ghium - TV” SRL a fost obligată să sisteze activitatea studioului TV prin cablu „CTV” din or. Ceadâr-Lunga; despre activitatea ilegală a studioului TV să fie informată Procuratura, Inspectoratul Fiscal de Stat, ANRCETI.* La 27 noiembrie

2012, Curtea de Apel a scos cererea de pe rol, ca urmare a neprezentării reclamantului.

- „Vultelcom” SRL a solicitat Curții de Apel Chișinău: *Anularea deciziei CCA nr. 150 din 24 octombrie 2011 „cu privire la modul de executare a prevederilor legislației, condițiilor la licențe de emisie și autorizării de retransmisie”, în partea ce se referă la „Vultelcom” SRL, prin care (Art. 27. Întreprinderea „VULTELCOM” SRL va stopa imediat retransmisia canalelor TV până la obținerea tuturor documentelor necesare activității în domeniu (Autorizația de retransmisie, eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, și Declarația informativă, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației).* La 27 noiembrie 2012, Curtea de Apel a scos cererea de pe rol, ca urmare a neprezentării reclamantului.
- La 20 iulie 2012, SC „OGUZ TELCOM” SRL s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere de chemare în judecată a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, prin care a solicitat instanței de contencios administrativ: *Constatarea nesoluționării în termenul legal de către pârțul Consiliul Coordonator al Audiovizualului a cererii prealabile din 23 mai 2012; Anularea deciziei CCA nr. 150 din 24 octombrie 2011 „cu privire la modul de executare a prevederilor legislației, condițiilor la licențe de emisie și autorizării de retransmisie”, în partea ce se referă la SC „OGUZ TELCOM” SRL și a tuturor eventualelor acte preparatorii care au stat la baza adoptării deciziei respective; Încasarea cheltuielilor de judecată.* La 06.11.2012, Curtea de Apel a scos cererea de pe rol.
- „Radio Plai” SRL s-a adresat la Curtea de Apel cu o cerere privind *anularea deciziei CCA nr. 110 din 15.07.2011, prin care s-a respins eliberarea licenței de emisie postului „Radio Plai” pentru frecvența 93,3 MHz – Chișinău și obligarea CCA să aloce frecvența 93,3 MHz – Chișinău pentru postul „Radio Plai”.* La 20 martie 2012, instanța de fond a respins acțiunea ca fiind nefondată.
- Î.C.S. “PRIME TV” SRL a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea art. 3 al Deciziei CCA nr. 20 din 24.02.2012, privind aplicarea avertizării publice Î.C.S. “PRIME TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, pentru derogări de la prevederile art. 11, alin. (7) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului.”.* Instanța a admis cererea de chemare în judecată depusă de reclamant și a anulat art. 3 al Deciziei CCA nr. 20 din 24.02.2012. Hotărîrea Curții de Apel a fost atacată la Curtea Supremă de Justiție.
- ÎM „Teledixi” SRL (postul de televiziune „TV Dixi”) a solicitat în instanța de contencios administrativ: *„Anularea Deciziei CCA nr. 62 din 04.05.2012, privind aplicarea sancțiunii Amendă 5400 lei pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria AA, nr. 073637 din*

17.10.2008 (derogări repetate de la prevederile Deciziei CCA nr. 44 din 30.03.2010)”. La 23 octombrie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca nefondată.

- Soloviev Anatolie a solicitat în Curtea de Apel *obligarea CCA să oblige Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” să-i acorde timp de antenă pentru a comunica publicului despre consecințele negative ale unui posibil viitor cutremur, calitatea joasă a rezistenței clădirilor și necesitatea reconstrucției clădirilor, amenajarea încăperilor speciale etc., încasarea prejudiciului moral.* La 30 martie 2012, Curtea de Apel a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Decizii emise ca urmare a examinării cererilor prealabile

Ținem să menționăm că, din numărul total de 189 de decizii, 13 au fost emise în urma examinării **cererilor prealabile**, acestea fiind depuse de:

1. SC „Ghium TV” SRL – examinată prin Decizia nr. 18 din 10.02.12, prin care a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului anularea art. 6 al Deciziei nr. 115 din 15 octombrie 2010 (Potrivit art. 6 al deciziei respective, pentru încălcarea art. 4 (5), 28 (1) ale Codului audiovizualului, art. 36 (2) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, „Ghium - TV” SRL a fost obligată să sisteze imediat activitatea studioului TV prin cablu „CTV” din or. Ceadâr-Lunga; despre activitatea ilegală a studioului TV nominalizat se fie informată Procuratura, Inspectoratul Fiscal de Stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.), întrucât îl consideră ca fiind ilegal și neîntemeiat. CCA a respins cererea ca urmare a omiterii termenului de contestare.

2. ÎM „Noile Idei Televizate” SRL și SC „Aer-Comunicație” SRL - examinate în Decizia nr. 31 din 16.03.12, prin care ÎM „Noile Idei Televizate” SRL a solicitat anularea art. 1 al Deciziei CCA nr. 1 din 17.01.12 prin care postul TV NIT a fost sancționat cu avertizare publică pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea prevederilor pct. 3.1, lit. b) a Licenței de emisie seria A MMII, nr. 014643 din 07.05.2008, și pentru derogări de la prevederile art. 9 al Deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. b) și alin. (3) din Codul audiovizualului. La rîndul său, SC „Aer-Comunicație” SRL a contestat art. 2 al Deciziei nr. 2 din 17.01.12 prin care a fost sancționată cu amendă în valoare de 1800 de lei pentru transmisia serviciilor de programe cu încălcarea repetată a prevederilor pct. 3.1, lit. a) și b) a Licenței de emisie nr. 014612 din 25.09.2007 (derogări de la prevederile art. 13, alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997 și derogări repetate de la prevederile art. 1 al Deciziei CCA nr. 51 din 12.04.2007), precum și derogări de la prevederile art. 21, alin. (1) din Codul audiovizualului. Ambele cereri au fost respinse ca nefondate.

3. „Teleproiect” SRL - examinată în Decizia nr. 53 din 27.04.12, a fost respinsă ca nefondată, întrucât prin Decizia nr. 9 din 31 ianuarie 2012, CCA a sancționat S.C. „TELEPROIECT” S.R.L., titulara autorizației de retransmisie

pentru postul de televiziune „Ren-TV Moldova”, cu avertizare publică pentru derogări de la prevederile art. 6, alin. (2) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului.

4. ÎM „Noile Idei Televizate” SRL - examinată în Decizia nr. 55 din 27.04.12, a fost respinsă din considerentul aplicării graduale de CCA a tuturor sancțiunilor prevăzute de art. 38 din Codul audiovizualului, după epuizarea cărora, licența a fost retrasă. Deși Decizia nr. 42 din 05.04.12 se referă și la alți radiodifuzori (de exemplu, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea postului de televiziune „Moldova 1”, a fost avertizată public), ÎM „Noile Idei Televizate” SRL a solicitat revocarea integrală a acesteia.

5. „Cotidian” SA - examinată în Decizia nr. 56 din 27.04.12, prin care aceasta a solicitat revizuirea art. 1 al Deciziei CCA nr. 35 din 29 martie 2012, întru înlocuirea amenzii cu avertizare publică, a fost respinsă din considerentul constatării netemeinicii acesteia.

6. SRL „Ilman TV” - examinată în Decizia nr. 57 din 27.04.12, a fost respinsă din considerentul omiterii termenului de contestare a Deciziei nr. 150 din 24.10.11. Potrivit art. 25 al deciziei respective: „Întreprinderea „Ilman-TV” S.R.L. va stopa imediat retransmisia canalelor TV până la obținerea tuturor documentelor necesare activității în domeniu (Autorizația de retransmisie, eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, și Declarația informativă, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației).

7. Asociații ÎM „Noile Idei Televizate” SRL – dl Drobot Serghei și „Novost” SRL în persoana administratorului Stojilo Gh., membrii Consiliilor *Coordonatoare ale Congresului Civic* din raioanele: Ocnița, Dondușeni, Rezina, Șoldănești, Comitetele Congresului Civic din Republica Moldova din raioanele Florești, Leova, Nisporeni; grupuri de cetățeni (consumatori) din raioanele: Ceadăr-Lunga, Edineț, UTA Găgăuzia, Soroca, Șoldănești, Florești, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, Ialoveni, Glodeni, Drochia, r-nul Cimișlia: s. Ecaterinovca, s. Sagaidac, s. Gura-Galbenă, or. Cupcini din r-nul Edineț, Briceni, Criuleni, Căușeni, Ungheni, Cahul, Nisporeni, Anenii Noi, Hîncești – examinate în Decizia nr. 74 din 23.05.12, ca urmare a retragerii licenței de emisie postului de televiziune NIT prin art.3 al Deciziei nr. 42 din 05.04.12, au fost respinse.

8. SRL “Vultelcom” - examinată în Decizia nr. 75 din 23.05.12, a fost respinsă ca urmare a omiterii termenului de contestare a Deciziei nr.150 din 24.10.11, prin care SRL “Vultelcom” era obligată să sisteze retransmisia canalelor TV până la obținerea tuturor documentelor necesare activității în domeniu (Autorizația de retransmisie, eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, și Declarația informativă, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației).

9. ÎCS “Prime TV” SRL, ÎM “Teledixi” SRL, “Metical” SRL - examinate în Decizia nr. 76 din 23.05.2012, cu excepția cererii depuse de “Metical” SRL, celelalte cereri prelabile au fost respinse din considerentul constatării încălcării art. 11, alin 7 din Codul Audiovizualului de către postul TV Prime, stabilite în art. 3 al Deciziei nr. 20 din 24.02.12, și transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor licenței de emisie de ÎM “Teledixi” SRL, determinate în art. 2 al Deciziei nr.62 din 04.05.12.

10.SC „Starnet” SRL, AO „APOLLO”, Asociația Obștească „Moldova Mea”- examinate în Decizia nr. 84 din 14.06.12, prin care SC „Starnet” SRL a solicitat anularea art. 1 al Deciziei nr. 40 din 29 martie 2012 privind retragerea autorizației de retransmisie seria AB, nr. 000092 din 11.02.2010; cererea AO „APOLLO” privind sancționarea companiei „Teleproiect” SRL pentru retransmisia postului PEH-TB din Federația Rusă cu încălcarea legislației în vigoare și fără deținerea drepturilor de retransmisie, respinsă ca nefondată prin Decizia nr. 32 din 16.03.12, precum și cererea Asociația Obștească „Moldova Mea” privind revizuirea art. 3 al Deciziei CCA nr. 42 din 05 aprilie 2012, prin care i-a fost retrasă licența de emisiune postului de televiziune NIT. Toate cererile prelabile au fost respinse, în ultimul caz pentru încălcarea termenului de contestare.

11.SRL „OGUZ TELCOM” - examinată în Decizia nr. 85 din 14.06.12, a fost respinsă ca urmare a omiterii termenului de contestare a Deciziei nr. 150 din 24 octombrie 2011, prin art.28 al actului administrativ SRL „OGUZ TELCOM” era obligată să stopeze imediat retransmisia canalelor TV până la obținerea tuturor documentelor necesare activității în domeniu (Autorizația de retransmisie, eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, și Declarația informativă, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației).

12.„TV-BOX” SRL - examinată în Decizia nr. 102 din 06.07.12, a fost respinsă din considerentul constatării și stabilirii prin Decizia nr. 54 din 27.04.12 a încălcării art. 9 (2) din Codul Audiovizualului: „Distribuitorii de servicii vor asigura crearea unor pachete de servicii de programe pe criterii nediscriminatorii” de solicitantul „TV-BOX” SRL pentru eliberarea autorizației de retransmisie.

13.ÎCS „Pro Digital” SRL - examinată în Decizia nr. 173 din 07.12.12, a fost respinsă din considerentul constatării derogărilor repetate de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 082527 din 27.11.2007, pct. 2.1; pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului de programe pct. 3.1, lit. c), în rezultatul monitorizării postului de televiziune „PRO TV Chișinău”, în perioada 03-09.09.2012, și aprobării prin Decizia nr. 146 din 19.10.12 au fost respinse.

În urma examinării acestora, s-au atestat respingeri din considerentul nerespectării termenului de contestare – 3 decizii, nerespectării condițiilor stabilite prin Licența de emisie sau Autorizația de retransmisie - 8 decizii, activarea fără

autorizație de retransmisie - 1 decizie și refuzul eliberării autorizației de retransmisie prin contestare de solicitant - 1 decizie.

Reținem atenția asupra faptului că numărul semnificativ de cereri prealabile au fost depuse ca urmare a retragerii Licenței de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată ÎM „Noile Idei Televizate” SRL pentru postul de televiziune NIT.

Decizii emise ca urmare a examinării sesizărilor

În anul de referință, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a fost sesizat la diferite compartimente, inclusiv atestarea încălcărilor prevăzute de art. 28-30, lit. c), alin. 3, art. 37, 38 și 66 din Codul Audiovizualului.

La categoria acestora se identifică:

1. Prin sesizările AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” nr. 225, 226, 227, 228, 229, 230 și 231 din 05.01.2012 (parvenite repetat și de la Guvern, ca urmare a adresării „APOLLO” nr. 232 din 05.01.2012), nr. 233 din 10.01.2012 și nr. 241 din 13.01.2012, Consiliului Coordonator al Audiovizualului i-a fost solicitat examinarea și documentarea cazurilor, precum și sancționarea posturilor de televiziune „NIT”, „Bravo TV”, „TV Dixi”, „Euro-TV Chișinău”, „2 Plus”, „Prime”, „TV 7”, „Accent TV” și „Moldova 1” pentru utilizarea ilegală a semnalelor și siglei unui alt radiodifuzor, difuzarea serviciilor de programe fără autorizație de retransmisie și retransmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor art. 28-30 ale Codului audiovizualului.

Ca urmare a examinării respectivelor sesizări, s-a constatat că solicitările AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” sînt neîntemeiate și pasibile respingerii, reieșind din următoarele considerente:

În primul rînd, autorii sesizărilor aduc învinuiri posturilor de televiziune nominalizate că practică retransmisia, fără însă a lua în considerație noțiunea indicată în art. 2 al Codului audiovizualului, conform căreia: *„retransmisie - captare și transmitere simultană a serviciilor de programe sau a unor părți importante din asemenea servicii, prin orice mijloace tehnice, în integralitatea lor și fără nicio modificare, difuzate de radiodifuzori și destinate recepționării de către public”*.

S-a constatat că posturile de televiziune „NIT”, „Bravo TV”, „TV Dixi”, „Euro-TV Chișinău”, „2 Plus”, „Prime”, „TV 7”, „Accent TV” și „Moldova 1” fac parte din categoria radiodifuzorilor care difuzează serviciul de programe în corespundere cu prevederile concepțiilor generale ale serviciilor de programe respective. Toate posturile menționate nu efectuează retransmiteri, întrucît preluarea și difuzarea programelor unor radiodifuzori terți nu se face simultan, în integralitate și fără nicio modificare. Astfel că, cele invocate în sesizări nu s-au confirmat.

Pe de altă parte, sesizările conțin noțiunea de *„opere neautohtone”*, care, de altfel, nu se regăsește în conținutul Codului audiovizualului.

Mai mult decât atât, Codul audiovizualului nu stabilește faptul că în cazul preluării unor programe de la alți radiodifuzori este interzisă plasarea siglei acestora din urmă.

Ca urmare a examinării publice a sesizărilor, vizionării materialelor anexate, verificării actelor din dosarele de licențiere, în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin **Decizia nr. 10 din 31.01.2012** a decis: Art. 1. A respinge ca nefondate sesizările AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” nr. 225, 226, 227, 228, 229, 230 și 231 din 05.01.2012, nr. 233 din 10.01.2012 și nr. 241 din 13.01.2012 privind sancționarea posturilor de televiziune „NIT”, „Bravo TV”, „TV Dixi”, „Euro-TV Chișinău”, „2 Plus”, „Prime”, „TV 7”, „Accent TV” și „Moldova 1” pentru utilizarea ilegală a semnalelor și siglei unui alt radiodifuzor, difuzarea serviciilor de programe fără autorizație de retransmisie și retransmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor art. 28-30 ale Codului audiovizualului.

2. Prin sesizarea nr. 301 din 24 februarie 2012 (expediată repetat de Guvern prin scrisoarea nr. 1121-177 din 29 februarie 2012), Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului investigarea cazului privind retransmisia/distribuirea postului THT din Federația Rusă de către „Bravo TV” SRL, iar în caz de constatare a lipsei acordului producătorului, acționarea în condițiile Codului audiovizualului, cu remiterea materialelor către organele de drept. În sesizare se aduc învinuiri precum că pe teritoriul Republicii Moldova, postul respectiv este distribuit fără acordul proprietarului/producătorului de programe.

Urmare a examinării circumstanțelor expuse în sesizare s-a constatat netemeinicia acesteia, reieșind din considerentele: împrumuturile și dreptul de exclusivitate al ICS „MEDIA TOP PRIM ” SRL sînt confirmate de însuși titularul de drepturi (OAO «ТНТ-Телесеть») prin Actul constatator nr. D/477-11 din 26.12.2011.

Invocarea de către „APOLLO” a lipsei dreptului de difuzare a programelor OAO «ТНТ-Телесеть» de către SC „Bravo TV” SRL, făcînd trimitere la scrisoarea din 12.05.2011, este neîntemeiată și reprezintă o interpretare eronată a respectivei scrisori. De fapt, OAO «ТНТ-Телесеть» s-a referit la faptul că „*nicio companie fiică sau filială a Postului TV din Federația Rusă THT nu difuzează pe teritoriul Republicii Moldova*”, avînd în vedere întreprinderi afiliate în sens juridic, și anume cu participare majoritară a OAO «ТНТ-Телесеть» în capitalul social al radiodifuzorilor din Republica Moldova. SC „Bravo TV” SRL este o societate independentă de OAO «ТНТ-Телесеть» și nu constituie o filială sau o societate fiică a OAO «ТНТ-Телесеть». Prin urmare, SC „Bravo TV” SRL nu poate fi prezentă în rețeaua menționată pe site-ul <http://www.tht-tv.ru/partners/net>.

Dovada interpretării eronate o constituie Actul constatator din 26.12.2011, care atestă drepturile exclusive ale ICS „MEDIA TOP PRIM ” SRL, semnat de directorul general adjunct al OAO «ТНТ-Телесеть», dl Vladimir Chopov.

Totodată, pînă în prezent în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului nu a parvenit nicio petiție din partea titularului de drepturi OAO «ТНТ-Телесеть» prin care s-ar invoca lipsa dreptului de difuzare a programelor de către SC „Bravo TV” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin sesizările nr. 288 (completată cu nr. 308 din 03.03.2012) și nr. 290 din 08 februarie 2012 (expediată repetat de Guvern prin scrisoarea nr. 1121-137 din 16 februarie 2012), Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului documentarea cazului, aplicarea art. 28, alin. (4) din Codul audiovizualului și sancționarea companiei „Teleproiect” SRL pentru retransmisia postului PEH-TB din Federația Rusă cu încălcarea legislației în vigoare și fără deținerea drepturilor de retransmisie.

Urmare a examinării circumstanțelor invocate în sesizări s-a constatat netemeinicia acestora, reieșind din considerentele: împuternicirile și dreptul de exclusivitate al Agenției de Televiziune „Intermedia” SRL sînt confirmate de însuși fondatorul postului de televiziune PEH-TB (ООО «АКЦЕИТ») prin Certificatul de înregistrare ЭА № ФС77-48168 din 30.12.2011 (unde la Teritoriul de distribuie e menționat: Federația Rusă, state străine) și scrisoarea ООО «АКЦЕИТ» nr. 81/12 din 10.01.2012, semnată de primul adjunct al directorului general.

Totodată, pînă în prezent, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului nu a parvenit nicio petiție din partea titularului de drepturi ООО «АКЦЕИТ» prin care s-ar invoca lipsa dreptului de distribuie a programelor de către SC „Teleproiect” SRL pe teritoriul Republicii Moldova sau modificarea neautorizată a serviciului de programe.

În urma examinării sesizărilor, actelor anexate, răspunsurilor și explicațiilor SC „Bravo TV” SRL și SC „Teleproiect” SRL, în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Statutului CCA, aprobat prin Hotărîrea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, și a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis prin **Decizia nr. 32 din 16.03.2012:**

Art. 1. A lua act de sesizarea AO „APOLLO” nr. 301 din 24 februarie 2012. În privința activității de distribuie a postului ТНТ din Federația Rusă de către „Bravo TV” SRL pe teritoriul Republicii Moldova pentru perioada anului 2012, sesizarea se respinge ca fiind nefondată. Cît privește activitatea de distribuie a postului ТНТ din Federația Rusă de către „Bravo TV” SRL pe teritoriul Republicii Moldova în anul 2011 – a expedia un demers în acest sens către organele de drept.

Art. 2. A respinge sesizările AO „APOLLO” nr. 288 (completată cu nr. 308 din 03.03.2012) și nr. 290 din 08 februarie 2012 ca fiind nefondate.

3. Prin demersul nr. CNP-7/59-374 din 02.04.2012, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului cu privire la spotul publicitar referitor la proiectul MMM-2011, difuzat de unele posturi de televiziune. În sesizare este menționat faptul că, drept urmare a examinării materialelor vizînd activitatea proiectului MMM-2011 și a mesajului publicitar

destinat consumatorilor, s-a constatat că are loc desfășurarea unei activități de întreprinzător de către o persoană fizică contrar prevederilor Legii cu privire la antreprenariat și întreprinderi. Totodată, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței solicită implicarea Consiliului Coordonator al Audiovizualului întru retragerea spotului publicitar referitor la proiectul MMM-2011 din difuzare de la posturile de televiziune.

Ca urmare a examinării demersului, în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 și Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin **Decizia CCA nr. 64 din 04.05.2012** a decis: Art. 1. A obliga radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova să sisteze difuzarea spotului publicitar referitor la proiectul MMM-2011.

4. Prin sesizarea nr. 480-IE/04/11 din 18.07.2011, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului aplicarea sancțiunilor față de postul „Alt TV” în temeiul art. 38, alin. (2), lit. a) și e) din Codul audiovizualului. În petiție este reclamat faptul că postul „Alt TV” a retransmis programele „B1” în lipsa unui contract.

Ca urmare a examinării sesizării, s-a constatat netemeinicia acesteia. Astfel, s-a stabilit că „Alt TV” nu poate fi sancționat în temeiul art. 38, alin. (2), lit. a) și e) din Codul audiovizualului, deoarece:

- *litera a) a art. 38 nu poate fi aplicată* fiindcă respectivul radiodifuzor dispune de Licență de emisie valabilă (Seria AA nr. 073716, eliberată la 21.05.2010, pentru un termen de 7 ani);

- *litera e) a art. 38, de asemenea, nu poate fi aplicată* față de postul „Alt TV” pentru că art. 28-30 ale codului se referă la retransmisia serviciilor de programe în temeiul Autorizației de retransmisie, pe când „Alt TV” este radiodifuzor, dar nu distribuitor de servicii. Totodată, este nefondată afirmația petiționarului conform căreia „Alternativ TV” SRL lezează interesele postului TV retransmis, deoarece se constată că, pînă în prezent, în adresa CCA nu a parvenit nicio petiție din partea titularului de drepturi – postul „B1”, prin care s-ar invoca lezarea intereselor sau lipsa dreptului de distribuire pe teritoriul Republicii Moldova a programelor acestui radiodifuzor de către „Alternativ TV” SRL. Întrucît postul „B1” a fost informat cu privire la acțiunile „Alternativ TV” SRL, decizia privind solicitarea apărării dreptului de autor violat și aplicarea măsurilor, procedurilor și remediilor prevăzute de legislație privind dreptul de autor și drepturile conexe aparține titularului de drepturi.

„Alternativ TV” SRL a difuzat programele postului „B1” în temeiul Acordului de retransmisie emis la 30.06.2011 și valabil pînă la 31.12.2011. Cît privește perioada de pînă la 30.03.2011, se constată că sesizarea ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL nr. 480-IE/04/11 a fost înaintată la 18.07.2011. Potrivit prevederilor art. 30 din Codul contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională, iar termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni. Totodată, conform prevederilor art. 25 al Codului audiovizualului și condițiilor la licența de emisie, radiodifuzorul este obligat să păstreze înregistrările programelor difuzate pe

un termen de cel puțin 30 de zile de la data difuzării, iar petiționarul solicită monitorizarea serviciului de programe ce a fost difuzat cu 4-6 luni în urmă.

- Prin sesizarea nr. 492-IE/04/11 din 20.07.2011, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat CCA sancționarea după toate rigorile legii a postului „Euro-TV Chișinău” pentru încălcarea dreptului de autor la difuzarea pe data de 23.02.2011 a filmului „V înseamnă Vendeta”.

- Prin sesizarea nr. 493-IE/04/11 din 20.07.2011, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat CCA sancționarea după toate rigorile legii a postului „TV 7” pentru încălcarea dreptului de autor la difuzarea pe data de 05.02.2011 a filmului „Take the lead”.

- Prin sesizarea nr. 683-IE/04/11 din 11.08.2011, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat CCA sancționarea postului de televiziune „Accent TV” pentru încălcarea dreptului de autor la difuzarea la 29-30 iunie și 01 iulie 2011 a filmului în desen animat „Scooby-Doo”.

Ca urmare a examinării sesizărilor, s-a constatat netemeinicia acestora. Concomitent este de precizat faptul că pînă în prezent, în adresa CCA nu a parvenit nicio plîngere prealabilă din partea titularilor de drepturi prin care s-ar invoca lipsa drepturilor de difuzare a operelor nominalizate.

În același timp, cu toate că în sesizări se menționează art. 37, alin. (3), lit. c) din Codul audiovizualului, se stabilește că ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL nu a demonstrat că este afectată în mod direct prin încălcarea respectivelor prevederi legale.

Totodată, se explică petiționarului că potrivit prevederilor Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010:

Art. 55 (1) Orice persoană fizică sau juridică care are pretenții în privința valorificării unui obiect al dreptului de autor, al drepturilor conexe sau al altor drepturi protejate de prezenta lege are dreptul să inițieze acțiuni în instanța de judecată competentă ori să sesizeze altă autoritate pentru aplicarea măsurilor, procedurilor și remediilor prevăzute în prezentul capitol.

Art. 63 (1) În cadrul procedurilor judiciare inițiate în privința încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55, alin. (2) pot solicita instanțelor de judecată sau altor organe competente, după caz, recunoașterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora și repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri.

Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe nu face referință la Consiliul Coordonator al Audiovizualului ca instituție din categoria organelor competente, cu abilități în ceea ce privește recunoașterea dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe, constatarea încălcării acestora și repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri.

Astfel, în Republica Moldova, întru contracararea violării dreptului de autor și a drepturilor conexe este în vigoare Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, adoptată în anul 2010. Anume această lege stabilește expres despăgubirile și remediile ce pot fi acordate și utilizate în cazul violării dreptului de autor și a

drepturilor conexe. Prin sesizările sale, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat de la CCA să aplice sancțiuni radiodifuzorilor pentru nerespectarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, însă CCA este o autoritate publică care nu este competentă, conform legii, în acest domeniu. Constatăm că potrivit atribuțiilor expres menționate în art. 40 al Codului audiovizualului, CCA nu este competent în domeniul apărării dreptului de autor și a drepturilor conexe sau a constatării violării acestor drepturi, chiar dacă acestea se referă la difuzarea operelor audiovizuale.

În aceeași ordine de idei, Codul contravențional prevede expres care este răspunderea pentru nerespectarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, stabilind persoanele și organele care sînt în drept să examineze cauzele contravenționale respective și să aplice sancțiuni.

Concluzionînd faptele expuse mai sus, se constată imposibilitatea admiterii și satisfacerii solicitărilor ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL.

Ca urmare a examinării publice a sesizărilor, în temeiul prevederilor art. 18, 37, 38, 40 ale Codului audiovizualului nr. 260 din 27.07.2006, a Statutului CCA (aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 433 din 28.12.2006), a Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, a Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010, a Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30.07.2001, a Legii privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001, a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin **Decizia nr. 86 din 14.06.2012** a decis: Art. 1. A înceta examinarea sesizărilor ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL nr. 480-IE/04/11 din 18.07.2011, nr. 492-IE/04/11 din 20.07.2011, nr. 493-IE/04/11 din 20.07.2011 și nr. 683-IE/04/11 din 11.08.2011, conform art. 37 (4) și 38 (4) din Codul audiovizualului.

5. Prin sesizarea AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” nr. 389 din 04.07.2012, Consiliului Coordonator al Audiovizualului i-a fost solicitat:

- revocarea licențelor radiodifuzorilor ce activează contrar prevederilor art. 66, alin. (4) al Codului audiovizualului cu redistribuirea frecvențelor;
- identificarea și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de crearea situației potrivit căreia o persoană deține cinci radiodifuzori cu acoperire națională și dictează prețurile pe piața media a publicității;
- verificarea circumstanțelor descrise și prin prisma Legii cu privire la protecția concurenței cu adoptarea unei hotărîri privind încetarea acțiunilor anticoncurențiale.

Ca urmare a examinării circumstanțelor expuse în sesizarea nr. 389 din 04.07.2012, s-au atestat următoarele:

Potrivit prevederilor art. 66 al Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006: „(4) O persoană fizică sau juridică, din țară sau străinătate, poate fi investitor sau acționar majoritar, direct sau indirect, la cel mult 2 radiodifuzori de diferite tipuri”.

În același timp, art. (2), lit. e) din Cod definește: „radiodifuzor privat - instituție audiovizuală cu statut de persoană juridică de drept privat”. Cu referire la cazurile expuse de petiționar în sesizare, radiodifuzori sînt persoanele juridice: „Prime TV” SRL și ÎCS „Telefe M Internațional” SRL. Totodată, alin. (4) al art. 66 din Codul audiovizualului urmează a fi coroborat cu alin. (3) al aceluiași articol, care stipulează expres că „O persoană fizică sau juridică poate deține cel mult cinci licențe de emisie în aceeași unitate administrativ-teritorială sau zonă, fără posibilitatea de a deține exclusivitatea”.

Drept urmare, se constată că radiodifuzorul „Prime TV” SRL este deținătorul a 3 licențe de emisie, iar radiodifuzorul ÎCS „Telefe M Internațional” SRL deține 2 licențe de emisie, însă, niciunul dintre ei nu deține mai mult de cinci licențe și nici exclusivitatea.

În concluzie, luînd în considerare circumstanțele expuse mai sus, se constată că radiodifuzorii „Prime TV” SRL și ÎCS „Telefe M Internațional” SRL nu încalcă prevederile art. 66 (4) al Codului audiovizualului.

Prin sesizarea AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” nr. 390 din 06.07.2012, Consiliului Coordonator al Audiovizualului i-a fost solicitat:

- revocarea licențelor radiodifuzorilor ce activează contrar prevederilor art. 66, alin. (4) al Codului audiovizualului cu redistribuirea frecvențelor;

- identificarea și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de crearea situației potrivit căreia o persoană deține șapte radiodifuzori cu acoperire națională și regională și influențează prețurile pe piața media a publicității;

- verificarea circumstanțelor descrise și prin prisma Legii cu privire la protecția concurenței cu adoptarea unei hotărâri privind încetarea acțiunilor anticoncurențiale.

Ca urmare a examinării circumstanțelor invocate în sesizarea nr. 390 din 06.07.2012, s-au atestat următoarele:

Potrivit prevederilor art. 66 al Codului Audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006: „(4) O persoană fizică sau juridică, din țară sau străinătate, poate fi investitor sau acționar majoritar, direct sau indirect, la cel mult 2 radiodifuzori de diferite tipuri”.

În același timp, art. (2), lit. e) din Cod definește: „radiodifuzor privat - instituție audiovizuală cu statut de persoană juridică de drept privat”.

Cu referire la componența asociațiilor întreprinderilor nominalizate în sesizare, conform datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice (situația la data de 09.07.2012):

- „Radio Hit” SRL: asociați Jana Lozovan – 75%, Dan Lozovan – 25%;
- ÎM „Teledixi” SRL: asociați CTC Media, Inc, SUA – 51%, Dan Lozovan – 49%;

- „Radio RBS” SRL: asociat unic Dan Lozovan;
- „Radio TOP” SRL: asociat unic Dan Lozovan;
- „TOP Media” SRL: asociat unic „Dixi Media” SRL;
- „Media Internațional” SRL: asociat unic Dan Lozovan.

Prin Decizia CCA nr. 94 din 21 iunie 2012 a fost acceptată solicitarea ÎM „Teledixi” SRL (fondatoarea studiourilor TV „Mega TV” și „TV Dixi”) privind cesionarea canalelor TV 27 – Căinari, 36 – Hîncești, 37 – Cantemir, 47 – Glodeni, 53 - Nisporeni și 57 – Telenești de la „TV Dixi” către „Mega TV”. Astfel, la momentul înaintării sesizării, radiodifuzorul ÎM „Teledixi” SRL era deținătorul unei singure licențe de emisie.

Ca urmare a verificării actelor din dosarele de licențiere, s-a constatat că „Radio TOP” SRL nu a anunțat CCA despre modificările operate în documentele anexate la cererea de eliberare a licenței de emisie (modificări în componența asociaților companiei), ceea ce constituie o încălcare a pct. 3.1 al condițiilor Licenței de emisie seria AA, nr. 073724 din 25.08.2010, fiind astfel admisă încălcarea art. 66, alin. (4) al Codului audiovizualului.

Totodată, este important de reținut și următoarele aspecte:

- la data de 11 iulie 2012, prin scrisoarea nr. 26/21 din 11.07.2012, „Radio RBS” SRL a anunțat CCA că în componența asociaților întreprinderii respective au fost înregistrate modificări, potrivit cărora lista asociaților după modificări este următoarea: Liudmila Gore – 51%, Dan Lozovan – 49%;

- la data de 13 iulie 2012, prin scrisoarea nr. 10/15 din 13.07.2012, „Media Internațional” SRL a anunțat CCA că în componența asociaților întreprinderii respective au fost înregistrate modificări, potrivit cărora lista asociaților după modificări este următoarea: Serghei Abalin – 51%, Dan Lozovan – 49%.

Cît privește solicitările privind:

- identificarea și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de crearea situației potrivit căreia o persoană deține cinci (șapte) radiodifuzori cu acoperire națională și regională și dictează (influențează) prețurile pe piața media a publicității și
- verificarea circumstanțelor descrise și prin prisma Legii cu privire la protecția concurenței cu adoptarea unei hotărîri privind încetarea acțiunilor anticoncurențiale, constatăm că în conformitate cu art. 40 al Codului audiovizualului, acestea nu țin de competența CCA.

În urma examinării publice a sesizărilor, verificării actelor din dosarele de licențiere, în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, art. 57, 79, 106, 180 ale Codului civil nr. 1107 din 06.06.2002, Statutului CCA, aprobat prin Hotărîrea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, Legii

contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin **Decizia nr. 107 din 19.07.2012** a decis:

Art. 1. A respinge sesizarea AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” nr. 389 din 04.07.2012.

Art. 2. A aplica avertizare publică întreprinderii „Radio TOP” SRL (fondatoarea postului de radio „Radio Alla”) pentru derogări de la prevederile condițiilor la Licența de emisie seria AA, nr. 073724 din 25.08.2010, pct. 3.1 și pentru nerespectarea prevederilor privind regimul juridic al proprietății în domeniul audiovizualului (derogare de la prevederile art. 66, alin. (4) al Codului Audiovizualului), în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. k) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului.

6. Pe data de 05 octombrie 2012, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o sesizare din partea AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”, cu privire la încălcarea de către postul de televiziune „Prime” a art. 6 al Codului audiovizualului și a Deciziei CCA nr. 99 din 19.07.2012.

În conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat secvențele serviciului de programe difuzat de către „Prime” și a constatat următoarele:

La 24 septembrie 2012, postul de televiziune „Prime” a difuzat emisiunea „Пусть говорят” (19:55:02). Subiectul emisiunii: cazul produs în s. Cunică, r-nul Florești, unde o adolescentă a organizat agresarea fizică a unui băiat. Procesul răfuiei fizice, la care a fost prezentă și instigatoarea, a fost filmat cu un telefon mobil și plasat pe internet, cadrele respective fiind utilizate în emisiunea „Пусть говорят”. A urmat discutarea cazului în studio, cu participarea figuranților și a părinților acestora.

Utilizarea cadrelor filmate fără aplicarea măștii electronice, precum și atmosfera generală a emisiunii în care au fost reflectate aspectele cazului contravin prevederilor art. 2 al Deciziei CCA nr. 99 din 19.06.2012, conform căruia: *„La reflectarea evenimentelor cu participarea copilului, precum și participarea acestuia la un program audiovizual, radiodifuzorul trebuie să țină seama de interesul superior al copilului, de sensibilitatea și vulnerabilitatea specifice vârstei, în general, și de personalitatea acestuia, în particular”*.

AO „APOLLO” incriminează postului „Prime” derogări de la prevederile art. 6 din Codul audiovizualului, art. 1, 6, 7, 9, 10 și 11 ale Deciziei CCA nr. 99 din 19.06.2012. Prevederile articolelor respective nu sînt aplicabile din considerentele că figuranții și părinții lor au participat la emisiune nu prin intermediul unor înregistrări, ci în mod direct, ceea ce nu se putea întîmpla fără consimțămîntul lor, și emisiunea „Пусть говорят” nu a conținut reconstituiri.

Prin răspunsul nr. 01/11-12 din 13.11.2012, ÎCS „Prime TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, și-a expus punctul de vedere vizavi de cazul respectiv, menționînd că nu poate trezi dubii cît privește acordul minorilor și participării acestora, din motiv că toți au participat la producerea emisiunii „Пусть говорят”.

Cu toate că în sesizare se menționează art. 37, alin. (3), lit. c) din Codul audiovizualului, se stabilește că AO „APOLLO” nu a demonstrat că este afectată în mod direct prin încălcările respective ale prevederilor legale.

În același timp, se constată că în ședința CCA din 05 octombrie 2012 au fost examinate reportajele posturilor „Jurnal TV” și „PRO TV Chișinău” în care a fost difuzat clipul preluat de pe site-ul lifenews.ru, ce conținea răzburarea violentă a unei adolescente pe un băiat care a abandonat-o. Drept urmare, membrii CCA au atenționat posturile „Jurnal TV” și „PRO TV Chișinău” asupra necesității respectării prevederilor legale și normative (fiind adoptată Decizia nr. 139).

În cadrul ședinței publice, membrii CCA au atenționat postul de televiziune „Prime” asupra necesității respectării cu strictețe a prevederilor art. 6, alin. (2) din Codul audiovizualului și a deciziilor CCA nr. 98 și 99 din 19.07.2012, în special, la difuzarea subiectelor cu participarea copiilor, iar la difuzarea emisiunilor să se țină cont de interesul superior al copiilor.

Ca urmare a examinării sesizării, vizionării și verificării secvențelor corespunzătoare, în temeiul art. 37 (4) și 38 (4) din Codul audiovizualului nr. 260 din 27.07.2006, Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433 din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, și a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin **Decizia nr. 174 din 07.12.2012** a decis: Art. 1. A lua act de sesizarea nr. 444 din 05.10.2012 a AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”.

7. Prin scrisoarea nr. 443 din 05.10.2012, AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a sesizat Consiliul Coordonator al Audiovizualului că posturile de televiziune: Mega TV, ALT TV, Euro TV, Bravo, Prime și Super TV au difuzat filme asupra cărora persistă bănuiala lipsei acordurilor titularilor de drepturi la valorificarea acestor opere (Mega TV: Gothika, Fun with Dick and Jane, Not Another Teen Movie, A Knight's Tale, Stepmom, Can't Hardly Wait, Book of Blood, It Could Happen to You, Little Black Book, Hollow Man 2, 50 First Dates și S.W.A.T.; ALT TV: Animal Farm, Dollar for the Dead, Kids în America, The Void, Tides of War, Two Men Went to War, Bad Karma, Needful Things, Year of the Comet și Morven Callar; Euro TV: Trassik Attack, Suspect Zero, The Detonator și A good night to die; Bravo: The Chase, Under Suspicion, Evening, Karate Dog, Winter Passing, Bangkok Dangerous, Ask the Dust și The Death and Life of Bobby Z; Prime: White Collor, Grimm, The war of the roses și Monsters vs. Aliens; Super TV: Friends, 13 Going on 30 și Big Fish).

Drept urmare, AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

- „ridicarea de la radiodifuzorii Î.M. „Teledixi” S.R.L., „ALTERNATIV TV” S.R.L., Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L., „BRAVO TV” S.R.L., Î.C.S. „PRIME TV”

S.R.L. și „Media Internațional” S.R.L. a confirmărilor documentare privind deținerea acordului titularilor de drepturi la difuzarea filmelor indicate în sesizare;

- sancționarea radiodifuzorilor vinovați de difuzarea operelor audiovizuale în lipsa acordului titularilor de drepturi”.

În urma examinării respectivei sesizări, CCA a solicitat radiodifuzorilor Î.M. „Teledixi” S.R.L., „ALTERNATIV TV” S.R.L., Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L., „BRAVO TV” S.R.L., Î.C.S. „PRIME TV” S.R.L. și „Media Internațional” S.R.L. prezentarea confirmărilor documentare privind deținerea drepturilor de difuzare a filmelor indicate în sesizare. Radiodifuzorii menționați au prezentat actele solicitate.

Astfel, CCA a stabilit că: Î.M. „Teledixi” S.R.L., „ALTERNATIV TV” S.R.L., Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L., „BRAVO TV” S.R.L., Î.C.S. „PRIME TV” S.R.L. și „Media Internațional” S.R.L. au avut acordul titularilor de drepturi la difuzarea filmelor indicate în sesizarea AO „APOLLO” nr. 443 din 05.10.2012.

Concluzionând faptele expuse mai sus, se constată imposibilitatea admiterii și satisfacerii solicitării AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” privind sancționarea radiodifuzorilor menționați în sesizarea nr. 443 din 05.10.2012.

Concomitent, se stabilește că pînă în prezent, în adresa CCA nu a parvenit nicio reclamație din partea titularilor de drepturi prin care s-ar invoca lipsa drepturilor de difuzare a operelor nominalizate în sesizările petiționarului.

Prin sesizarea nr. 463 din 20.11.2012, AO „Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO” informează CCA despre: „încălcarea flagrantă a cadrului legal referitor la respectarea condițiilor de retransmisie, respectarea drepturilor de difuzare a producțiilor cinematografice pe teritoriul Republicii Moldova de către postul de televiziune „Euro TV”, care difuzează producție cu sigla postului românesc „Antena 1””.

Totodată, se aduce la cunoștință că „postul de televiziune „Euro TV” difuzează filme cu sigla postului românesc „Antena 1” fără ca „Antena 1” să fi difuzat astfel de filme (filmul „300 de Spartani”)”.

Drept urmare, AO „APOLLO” a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

- „investigarea aspectelor de retransmisie a postului „Antena 1” pe teritoriul Republicii Moldova și nedeclararea acestei retransmisii de către postul „Euro TV”;

- ridicarea de la Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L. a confirmării deținerii acordului titularului de drepturi la difuzarea filmului „300 de Spartani” pe data de 23.10.2012 și 07.11.2012 pe teritoriul Republicii Moldova;

- sancționarea postului „Euro TV pentru derogările constatate”.

În urma investigării cazului, prin scrisoarea nr. 760 din 21.11.2012, CCA a solicitat de la Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L. actele confirmatoare ale dreptului de a difuza pe teritoriul Republicii Moldova a producției audiovizuale cu sigla postului „Antena 1” și confirmarea dreptului privind difuzarea filmului „300 de Spartani”,

iar prin scrisoarea nr. 764 din 23.11.2012, CCA a solicitat de la S.C. „Antena TV Group” S.A. informația privind dreptul de difuzare a serviciului de programe al postului „Antena 1” pe teritoriul Republicii Moldova de către „Euro TV”, precum și informații privind difuzarea de către „Antena 1” a filmului artistic „300 de Spartani”.

Prin scrisoarea nr. 19/12 din 26.11.2012, Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L. a comunicat CCA că la postul de televiziune „Euro TV”, filmul „300 de Spartani” a fost difuzat legal cu sigla postului „Antena 1” de la care achiziționează producția conform grilei și a contractelor comerciale.

Întrucât de la S.C. „Antena TV Group” S.A. nu a parvenit informația solicitată, membrii CCA au decis amânarea examinării sesizării nr. 463 din 20.11.2012 a AO „APOLLO”. Odată cu primirea unui răspuns oficial de la S.C. „Antena TV Group” S.A., CCA va remite această informație către organele afacerilor interne.

Ca urmare a examinării publice a sesizării nr. 443 din 05.10.2012, verificării materialelor prezentate de către Î.M. „Teledixi” S.R.L., „ALTERNATIV TV” S.R.L., Î.M. „ALVALMEDIA” S.R.L., „BRAVO TV” S.R.L., Î.C.S. „PRIME TV” S.R.L. și „Media Internațional” S.R.L., în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, și a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin **Decizia nr. 179 din 21.12.2012** a decis: Art. 1. A lua act de sesizarea nr. 443 din 05.10.2012 a Asociației pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „APOLLO”, conform art. 37 (4) și 38 (4) din Codul audiovizualului.

Promovarea practicii de aplicare uniformă a legislației în domeniul audiovizualului, prin perfecționarea formelor, metodelor, inclusiv asigurarea calității de reprezentare a intereselor Consiliului Coordonator al Audiovizualului în instanțele de contencios administrativ și de drept comun, în raport cu radiodifuzori, distribuitori de servicii, precum și consumatori de programe, constituie un mecanism consolidat de activitate a instituției.

Fiind parte în procese, al căror obiect de examinare l-a format contestarea deciziilor CCA, menționăm că, în majoritatea cazurilor, acestea au fost apreciate drept temeinice și legale, fapt atestat prin respingerea pretențiilor formulate de subiecții ce le-au intentat.

Activitatea de reprezentare ca formă s-a extins în cadrul participării nemijlocită în litigii, însă din punct de vedere al conținutului și-a marcat prezența și la următoarele etape: elaborarea actelor de procedură în vederea examinării sesizărilor, cererilor prealabile, prezentării avizelor în cazul consultărilor publice.

Spre regret, trebuie să reținem atenția asupra următoarelor subiecte ce țin de ignorarea cadrului normativ din domeniul audiovizualului din Republica Moldova în regiunea UTA Găgăuzia și SC „Starnet” SRL.

Până în prezent, unii radiodifuzori și distribuitori de servicii din regiunea UTA Găgăuzia își desfășoară activitatea în domeniul audiovizualului în lipsa

documentelor prevăzute de Codul Audiovizualului nr. 260 din 27.07.2006 și Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 433 din 28.12.2006.

În vederea soluționării subiectului vizat, CCA a întreprins nenumărate măsuri de contracarare a acestor acțiuni ilegale prin informarea forului legislativ și organelor de drept.

Ignorînd cadrul normativ din domeniul audiovizualului, competenței stabilite prin lege Consiliului Coordonator al Audiovizualului, hotărîrea Curții de Apel Comrat din 24 martie 2010 și decizia Curții Supreme de Justiție din 24 noiembrie 2010 prin care s-a decis anularea hotărîrii de eliberare a unei licențe de emisie, cât și anularea licenței eliberată în anul 2008 de către Direcția Generală de industrie, construcții, transport și comunicații a Găgăuziei, totuși, unele autorități ale administrației publice din Găgăuzia continuă și la momentul actual să faciliteze și să încurajeze mecanismul dat, eliberînd licențe de emisie în temeiul Legii UTA Găgăuzia privind licențierea unor genuri de activitate nr. 15 din anul 2000.

Cu referire la Compania „Starnet” SRL menționăm că aceasta deținea autorizație de retransmisie cu dreptul de a activa doar în mun. Chișinău și or. Ungheni. În anul 2012 a început derularea în mai multe localități ale Republicii Moldova (Edineț, Cahul, Soroca, Sîngerei, Fălești, Hîncești și altele) a activității de prestare a serviciilor de televiziune, de rînd cu prestarea serviciilor de internet.

Constatînd acest fapt, CCA, în lunile februarie-martie ale anului 2012, a sesizat și a solicitat mai multor autorități centrale și locale (Inspectoratelor Fiscale de Stat, Direcțiilor Generale Teritoriale a CCCEC, Comisariatelor de Poliție, Procuraturilor raionale și Primarilor de orașe) întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea stopării activității ilegale de retransmisie în aceste localități a canalelor de televiziune de către SC „Starnet” SRL (inclusiv tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de desfășurarea activității ilegale).

În consecință, instituțiile sesizate fie au demonstrat o atitudine de reticență, fie au creat confuzii prin următoarele exprimări: Starnet deține toate contractele corespunzătoare; în acțiunile SC „Starnet” SRL nu au fost depistate careva încălcări ale legislației; SC „Starnet” SRL dispune de autorizație de retransmisie seria AB, nr. 000092, eliberată la data 11.02.2010 cu genul de activitate de emisie pentru difuzarea serviciilor de programe prin cablu (televiziune).

Întrucît, CCA este unica autoritate publică autonomă în domeniul audiovizualului din Republica Moldova, aceasta stabilește și supraveghează procedura de acordare a autorizațiilor de retransmisie și de respectare a condițiilor normative determinate distribuitorilor de servicii.

IX. RELAȚII EXTERNE

În anul 2012, una dintre priorități a constituit-o alinierea la standardele europene în domeniul audiovizualului, în conformitate cu evoluțiile politicilor UE. În acest scop, au fost identificate sursele de informare în domeniu, a fost asigurată documentarea, analiza, sinteza și traducerea materialelor de la instituțiile de reglementare mass-media.

De asemenea, a fost asigurată cooperarea CCA cu instituțiile naționale și internaționale implicate în procesul de armonizare legislativă și participarea reprezentanților CCA la mese rotunde, conferințe și grupuri de lucru.

Pe parcursul anului 2012, CCA a colaborat cu următoarele instituții naționale și internaționale implicate în concordarea procesului legislativ și alinierea la standardele europene în domeniul audiovizualului:

Parlamentul Republicii Moldova:

- Comisia pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media;
- Comisia economie, buget și finanțe

Guvernul Republicii Moldova:

- Ministerul Economiei;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Justiției;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Educației;
- Ministerul Culturii;
- Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor;
- Ministerul Tineretului și Sportului;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- Consiliul Concurenței;
- Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală;
- Academia de Științe a Moldovei ;
- Agenția Proprietății Publice;
- Agenția Achiziții Publice;
- Î.S. Centrul de Stat pentru Frecvențe Radio;
- Agenția Medicamentului;
- Î.S. „Radiocomunicații”;
- Agenția de Stat pentru Protecția Moralității;

- Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE);
- Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD);
- Consiliul Național al Audiovizualului din România;
- Platforma Europeană a Autorităților Regulatorii (EPRA);
- Rețeaua Autorităților Francofone de Reglementare Media (REFRAM);
- Forumului Autorităților de Reglementare din domeniul Audiovizualului (BRAf);

În calitate sa de garant al apărării interesului public în domeniul comunicării audiovizuale pe principii democratice și a drepturilor consumatorului de programe din Republica Moldova, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a întreprins măsuri eficiente pentru completarea cu amendamente și ajustarea integrală a prevederilor relevante domeniului său de activitate a Planului Național de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului (2011-2014), aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 90 din 12 mai 2011.

Totodată, în vederea combaterii discriminării, dar și în scopul asigurării incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a întreprins măsuri pentru aplicarea prevederilor Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Pe componenta mass-media, CCA a asigurat furnizarea informației relevante prin completarea Chestionarului Consiliului Europei privind implementarea Planului de Acțiuni al Consiliului Europei pentru persoanele cu dizabilități (2006-2015) (doc. ref. CAHPAH/2008/13), Linia de Acțiune 2.

De asemenea, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a prezentat informații relevante privind gradul de realizare a Planului de Acțiuni pentru anii 2010-2012 a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 (conform Hotărârii de Guvern Nr. 933 pct.3).

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a participat la cea de-a III-a rundă a dialogului tematic UE-RM privind drepturile omului, care a avut loc la 26 mai 2012, Bruxelles. În cadrul acestei reuniuni au fost puse în discuție probleme ce țin de Reforma Structural-Instituțională a instituției publice Compania “Teleradio-Moldova”, cât și proiectul de revizuire a Codului audiovizualului.

În același timp, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a colaborat cu Comisia economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova în vederea executării proiectului PNUD „Interacțiunea între Parlament și autoritățile independente de reglementare”. Astfel, a fost elaborat un chestionar care cuprinde informații cu privire la situația financiară, statutul, transparența și independența CCA, ce urma a fi inclus în „Raportul cu privire la autoritățile de reglementare independente din Republica Moldova și interacțiunea lor cu Parlamentul”.

În contextul avansării negocierilor pe marginea Acordului de Asociere (AA) între Republica Moldova și Uniunea Europeană, inclusiv demararea discuțiilor

privind crearea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA), care va fi parte a Acordului de Asociere, CCA a prezentat informații cu privire la etapa actuală de implementare a angajamentelor Republicii Moldova prevăzute în anexele Acordului de Asociere.

Ca urmare a solicitării parvenite din partea Inițiativei Central Europene (ICE), în vederea eficientizării activității sale, CCA a luat act și a înaintat o serie de propuneri pentru proiectul Planului de acțiuni al ICE pentru perioada 2013-2015.

În sensul îmbunătățirii componentelor activității sale, schimbului de informații, dar și alinierii la standardele europene, reprezentanți ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului au participat la mai multe seminare și reuniuni, printre care:

- La 19 ianuarie, în incinta Ministerului Economiei a avut loc Ședința comună cu reprezentanții Ministerului Economiei, CCA, MTIC, ANRCETI, Ministerul Justiției cu privire la solicitarea ÎM „Sun Communications” SRL privind începerea imediată a negocierilor pentru utilizarea frecvențelor MMDS 2500 – 2700 MHz;
- La 23 și 30 ianuarie, la Ministerul Economiei a avut loc Ședința comună cu reprezentanții Ministerului Economiei, RED-Nord și distribuitorii de servicii, privind plata percepută pentru pilonii de comunicații;
- La 3 martie, la Consiliul Concurenței au avut loc audierile publice privind sesizarea ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL cu privire la concurență neloială pe piața audiovizualului din Republica Moldova;
- La 28 martie, Comisia pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului Republicii Moldova a desfășurat audieri publice cu privire la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului audiovizualului: momentul intrării în vigoare a deciziilor adoptate de CCA (reprezentanți: președintele CCA, M. Pocaznoi, membrii D. Ciocan, M. Onceanu-Hadîrcă).
- 26 mai, Bruxelles – A III-a rundă a dialogului tematic UE-RM privind drepturile omului. În cadrul acestei reuniuni au fost puse în discuție probleme ce țin de Reforma Structural-Instituțională a instituției publice Compania “Teleradio-Moldova”, cât și proiectul de revizuire a Codului audiovizualului (reprezentant: M. Oțel, jurist, șeful Secției juridică și reglementare).
- 25 și 26 mai, Tirana, Albania – Reuniunea anuală a Forumului Autorităților de Reglementare din domeniul Audiovizualului (Black Sea Regulatory Authority Forum 2012). Scopul evenimentului a fost crearea unei platforme de discuții pentru toți reprezentanții statelor membre, în vederea unui schimb de informații și opinii asupra reglementărilor naționale privind protecția minorilor în programele audiovizuale (reprezentanți: D. Curnic, secretarul Consiliului, și M. Cersac, șef Direcției monitorizare).
- 29 mai, Portoroz, Slovenia – Seminarul tematic „Îmbunătățirea metodelor de reglementare a audiovizualului de către autorităților de

reglementare”, organizat de către Rețeaua Autorităților de Reglementare Francofone din Domeniul Media (REFRAM). Pe parcursul seminarului au fost prezentate perspectivele de reglementare a țărilor membre REFRAM din Europa de Est și acțiunile întreprinse de Consiliul Europei în vederea susținerii acestora. De asemenea, a fost discutată implementarea calității managementului în mass-media și abordarea de certificare: cazul ISASBCP9001(reprezentanți: președintele CCA, M. Pocaznoi, membrul CCA, L. Vasilache).

- 30 mai – 2 iunie, Portoroz, Slovenia – A 35-a Reuniune EPRA. Sesiunile plenare ale reuniunii s-au axat pe subiecte precum conținutul noutăților media, eficiența operațională a autorităților de reglementare și criteriile de convergență ale televiziunii. Participanții au remarcat diversitatea de abordare a subiectelor sus-menționate, atât din punct de vedere legislativ, cât și din punct de vedere al codurilor etice de practică. Pentru o mai bună înțelegere a acestora au fost oferite exemple și prezentate practici de reușită (reprezentanți: membrii CCA, D. Ciocan și N. Damaschin).
- 20-26 iunie, Beijing, Republica Populară Chineză – Conferința Diplomatică de adoptare a Tratatului Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală privind interpretările audiovizuale. La lucrările Conferinței Diplomatice au participat 156 de state membre, 6 organizații interguvernamentale și 45 de organizații non-guvernamentale. Noul Tratat va contribui la protejarea drepturilor artiștilor interpreți sau executanți împotriva utilizării neautorizate a interpretărilor lor în mass-media audiovizuală, va consolida poziția artiștilor interpreți sau executanți din industria audiovizualului, stabilind un cadru juridic internațional transparent pentru protecția drepturilor lor și, nu în ultimul rând, va asigura drepturile artiștilor interpreți sau executanți și în mediul digital (reprezentant: membrul CCA, N. Damaschin).
- 19-20 iulie, Bruxelles – Reuniunea Subcomitetului nr. 4 Republica Moldova–Uniunea Europeană “Energie, mediu, transport și comunicații, știință și tehnologie, sănătate publică, instruire și educație”. În cadrul acestei întrevederi au fost discutate ultimele realizări în domeniul politicii de reglementare a sectorului media. Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu a participat direct la acest eveniment, însă a contribuit prin furnizarea de informații și asistență în vederea desfășurării acestei reuniuni.
- 19-29 septembrie, Statele Unite ale Americii – Programul ”Open World”. Această vizită a avut ca scop familiarizarea cu mecanismele legale și practicile utilizate în domeniul audiovizualului din SUA (reprezentant: membrul CCA, N. Damaschin).
- 24-27 septembrie, România – Un grup de angajați ai CCA au participat la un schimb de experiență la Consiliul Național al Audiovizualului din România, în baza Acordului de Colaborare semnat la 23 noiembrie 2011 între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Consiliul Național al Audiovizualului din România. În cadrul vizitei au fost abordate mai multe teme ce țin de domeniul audiovizual, îndeosebi monitorizarea posturilor

TV și radio la nivel local și regional, în conformitate cu standardele și prevederile legale (participanți: V. Cekan, E. Crișmaru, S. Conțulescu, consultanți în Direcția monitorizare, V. Stețcaia, specialist principal, Direcția monitorizare).

- 2-4 octombrie, Sofia, Bulgaria – Seminarul ”Televiziunea Digitală: Un an înainte de început”. La seminar au fost audiate discursurile experților europeni Walter Berner și Baden Württemberg și discutate oportunitățile și avantajele procesului de digitalizare (reprezentanți: membrii CCA, C. Mihalache și Ig. Vasilache).
- 23-24 octombrie, Chișinău – Simpozionul interregional privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, organizat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală din Republica Moldova (AGEPI), în cooperare cu Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI). Simpozionul a întrunit experți internaționali și reprezentanți ai autorităților cu responsabilități în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală din peste 30 de țări ale Europei și Asiei. În cadrul Simpozionului au fost abordate cele mai stringente probleme ce țin de asigurarea respectării drepturilor la nivel internațional și național (reprezentant: președintele CCA, Marian Pocaznoi).
- 28 octombrie – 01 noiembrie, Bulgaria – Vizită de studiu în cadrul proiectului ”Regional Dialogue and Exchange of Successful Practices în Journalists Self-Regulatory Activity”. Scopul acestui schimb de experiență a constat în familiarizarea reprezentanților țării noastre cu mecanismele legale și practicile utilizate în domeniul mass-media de către Bulgaria, stat membru al UE (reprezentant: D. Curnic, secretarul CCA).
- 26-28 noiembrie, Chișinău – Seminarul privind conceptul bugetării bazate pe performanță, organizat cu suportul Programului PNUD ”Finanțele Publice pentru dezvoltare”, în parteneriat cu Ministerul Finanțelor al Slovaciei. Obiectivul de bază al seminarului constând în familiarizarea factorilor de decizie din cadrul Guvernului și Parlamentului și a conducătorilor autorităților publice centrale și locale cu conceptul bugetării bazate pe performanță, în vederea utilizării acestuia în calitate de instrument managerial în gestionarea finanțelor publice.
- 28 noiembrie – 4 decembrie, Ierusalim, Israel – Vizită de lucru la invitația Autorității de Reglementare în Televiziune și Radio din Israel (Second Authority for Television and Radio). În cadrul vizitei au fost analizate posibilități de colaborare între SATR și CCA, în vederea optimizării procesului de digitalizare în Republica Moldova (reprezentanți: membrii CCA, N. Damaschin și D. Ciocan).
- Pe parcursul anului 2012, CCA a organizat și participat la o serie de întrevederi, în cadrul cărora au fost puse în discuție mai multe aspecte privind reglementarea și dezvoltarea sectorului audiovizual.
- La 7 februarie 2012, în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului a avut loc o întrevedere cu Ambasadorul României în Republica Moldova – Marius Gabriel Lazurcă, și Secretarul de Stat pentru românii de pretutindeni – Eugen Tomac. În cadrul întrevederii a fost făcută o

- prezentare a Consiliului Coordonator al Audiovizualului și a performanțelor activității sale.
- La 17 februarie 2012, a avut loc o întrevedere cu reprezentanții Misiunii OSCE/ODIHR în Moldova, în cadrul căreia a fost făcut un schimb de opinii pe marginea concluziilor și recomandărilor formulate în rapoartele finale ale ODIHR, publicate în urma alegerilor care au avut loc în Republica Moldova în perioada anilor 2009-2011.
 - La 02 martie 2012 a avut loc o întrevedere dintre președintele CCA, dl Marian Pocaznoi, dl Franklin de Vrieze, expert internațional, și dna Ludmila Ieșeanu, expert național în cadrul proiectului PNUD „Interacțiunea între Parlament și autoritățile independente de reglementare”, în vederea consolidării interacțiunii între Parlament și autoritățile independente de reglementare. În cadrul discuțiilor s-a pus accentul pe aspectele de independență, transparență și procedurile de apel ale deciziilor CCA.
 - La 30 martie 2012 a avut loc o întrevedere cu dna Elena Candu, reprezentanta Centrului pentru Jurnalism Independent. În cadrul întrevederii a fost făcută o prezentare a proiectului „Reformarea legislației cu privire la reflectarea alegerilor de către mass-media”.
 - La 23 mai 2012, a avut loc o întrevedere între reprezentanții CCA și membrii Grupului de lucru ONU, care au întreprins, în perioada 21-30 mai 2012, prima vizită în Republica Moldova pentru a evalua progresele în realizarea egalității între bărbați și femei, protecția și promovarea drepturilor femeilor. Discuția s-a axat pe subiecte privind rolul și atribuțiile autorității de reglementare a audiovizualului din Republica Moldova, precum și respectarea drepturilor femeilor prin prisma Codului audiovizualului.
 - La 30 iulie 2012, în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului a avut loc întrevederea președintelui CCA, Marian Pocaznoi, cu dna Liliana Vițu-Eșanu, director interimar al CJI, și dna Elena Candu, coordonatoare de proiect. În cadrul întrevederii s-a discutat despre realizarea unui proiect privind transparența proprietății mass-media în Republica Moldova.
 - La 12 septembrie 2012, în cadrul programului ”INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS SPEAKER PROGRAM”, în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului a avut loc întrevederea reprezentanților CCA cu doamna Ann Chaitovitz, expert în protecția drepturilor intelectuale din SUA. În cadrul întrevederii au fost discutate problemele actuale ce țin de proprietatea intelectuală privită nemijlocit prin prisma mass-media electronice.
 - La 16 octombrie 2012, cu ocazia vizitei coraportorilor Comisiei de monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) la Chișinău, în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului a avut loc întrevederea dintre președintele CCA, dl Marian Pocaznoi, și membrii CCA, dl Dinu Ciocan și dna Mariana Onceanu-Hadîrcă, cu dl Piotr Wach (Grupul Partidului Popular) și dna Lise Christoffersen (Grupul Socialist).

În cadrul întrevederii a fost discutată și argumentată legalitatea Deciziei CCA nr. 42 din 05 aprilie 2012 ”Cu privire la retragerea licenței de emisie postului de televiziune NIT”. În timpul discuțiilor a fost subliniat faptul că monitorizările care au stat la baza deciziei au fost efectuate conform metodologiei elaborate în colaborare cu experții europeni, ceea ce denotă corectitudinea deciziei luate. Al doilea subiect care a fost discutat, în linii generale, se referă la elaborarea noului proiect al Codului Audiovizualului.

- La 14 noiembrie 2012, a avut loc întrevederea membrilor CCA cu raportorii Comisiei Europene pentru rasism și intoleranță (ECRI), dnii M. Marc Leyenberger și Francoise Sant-Angelo. Discuțiile s-au axat pe evaluarea respectării legislației privind prevenirea și combaterea discriminării. Membrii Comisiei au fost informați despre activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului, inclusiv măsurile întreprinse în vederea executării recomandărilor formulate în Raportul 3 al ECRI privind Republica Moldova (2007), pentru combaterea și eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială și xenofobă. Raportorii urmează să prezinte informații în vederea elaborării celui de-al patrulea raport ECRI pentru Republica Moldova.

Totodată, CCA a colaborat activ cu societatea civilă și cu alte instituții naționale în scopul dezvoltării audiovizualului autohton:

- participarea la dezbaterile publice pe marginea proiectului de lege **”Cu privire la protecția copiilor de impactul negativ al informației publice”**, înregistrat de către un grup de deputați în Parlament (Liliana Palihovici, Ghenadie Ciobanu, Valeriu Ghilețchi, Petru Știrbate, Maria Nasu, Elena Frumosu, Lilian Zaporojan), organizată de Consiliul de Presă, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii și alianța ONG-urilor în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei, la 30.05.12;
- membrul CCA, M. Onceanu-Hadîrcă, a prezentat la ședința Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (CNPDC) din 14.09.2012 raportul ***”Rolul mass-media în promovarea drepturilor copilului și educarea tinerei generații în spiritul respectării normelor morale și legale. Respectarea drepturilor copilului și normelor de etică și deontologie profesională în mediatizarea cazurilor cu implicarea minorilor”***.
- membrii CCA, D. Ciocan și M. Onceanu-Hadîrcă, au participat cu comunicarea: **Reflectarea cazurilor de suicid în mass-media și protecția copiilor. Rolul mass-media în educarea și sensibilizarea societății**, la masa rotundă cu tema: Suicidul minorilor: între cifre și soluții, organizată de Primăria municipiului Chișinău, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului, la 12.09.2012.
- 11-12 octombrie 2012, Atelierul de lucru „Inițierea consultărilor publice privind elaborarea proiectului Planului de acțiuni 2013-2015 pentru

- implementarea Programului Național de Asigurare a Egalității de Gen” (a participat membrul CCA, M. Onceanu-Hadîrcă);
- 17 decembrie 2012, M. Onceanu-Hadîrcă, membrul CCA, și D. Curnic, secretarul CCA, au participat la ședința tematică cu subiectul egalității de gen și mass-media, în cadrul Reuniunii sectorială convocată la inițiativa MAEIE, urmare a ședințelor rețelei de experți guvernamentali ai Republicii Moldova în organele de lucru și structurile de monitorizare ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CM) din 25 aprilie și 5 octombrie 2012, la care s-a agreat consolidarea discuțiilor pe marginea subiectelor interdisciplinare ce prezintă o prioritate pe agenda țării (inclusiv subiectul egalității de gen și interconexiunile cu mass-media);
 - membrul CCA, M. Onceanu-Hadîrcă, a participat la atelierul de lucru cu tema: **„Cadrul legal și practicile existente privind publicitatea cu mesaj social: analiza situației din Republica Moldova și a experienței la nivel internațional”**, organizată de Consiliul Național pentru Participare, Grupul de lucru Politici sociale, educație și sănătate, care a avut loc pe data de 26.10.12.

Ținem să menționăm că CCA promovează constant principiul cooperării între instituții și va consolida, în cadrul unor activități comune, relațiile în vederea eficientizării activității instituției, a sporirii calității serviciilor și a funcționării eficiente a pieței audiovizuale în conformitate cu legislația națională și standardele europene.

X. RESURSE UMANE

Efectivul-limită al Consiliului Coordonator al Audiovizualului în anul 2012 a constituit 42 de unități de personal. La sfârșitul anului (31.12.2012), numărul salariaților a constituit 36 de persoane, 47,2% revenind femeilor și, respectiv, 52,8% - bărbaților. Din numărul total de posturi, 9 constituie posturi de funcție de demnitate publică, 22 - posturi de funcționar public, iar 11 posturi revin personalului de deservire tehnică ce asigură funcționarea autorității publice.

Vîrsta medie a personalului CCA constituie 36,6 de ani. Numărul pensionarilor după limita de vîrstă la 01.01.2013 constituie 3 persoane.

Gradul de înnoire al funcționarilor publici (raportul dintre numărul funcționarilor publici debutanți confirmați în funcție către funcțiile publice de conducere și de execuție ocupate) în anul 2012 a constituit 21%. Ocuparea funcției publice/postului vacant a avut loc inclusiv prin: concurs, promovare, transfer și altele. Pe parcursul anului 2012, trei funcții publice de execuție au fost scoase la concurs, pentru care au aplicat 5 persoane.

Referitor la fluctuația forței de muncă în cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului în anul 2012, aceasta se prezintă în felul următor:

- numărul efectiv de personal angajat la 01 ianuarie 2012	38
- numărul de personal plecat pe parcursul anului 2012	4
- numărul de personal angajat în anul 2012	5
- numărul efectiv de personal angajat la 31 decembrie 2012	36
- numărul de posturi vacante la 31 decembrie 2012	6

Insuficienta motivare financiară a angajaților, îndeosebi pentru tineri, constituie una dintre principalele cauze a fluctuației sporite a personalului și este un impediment major în atragerea și menținerea tinerilor specialiști.

În ceea ce privește creșterea nivelului profesional în anul 2012, din cauza constrîngerilor bugetare, nu a fost posibilă asigurarea participării funcționarilor publici la cursuri de formare și specializare în domeniul administrației publice, conform cerințelor legii, cu excepția unor cursuri cu titlu gratuit organizate de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Referitor la respectarea disciplinei în instituție, nu au fost atestate cazuri de indisciplină în anul 2012.

XI. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

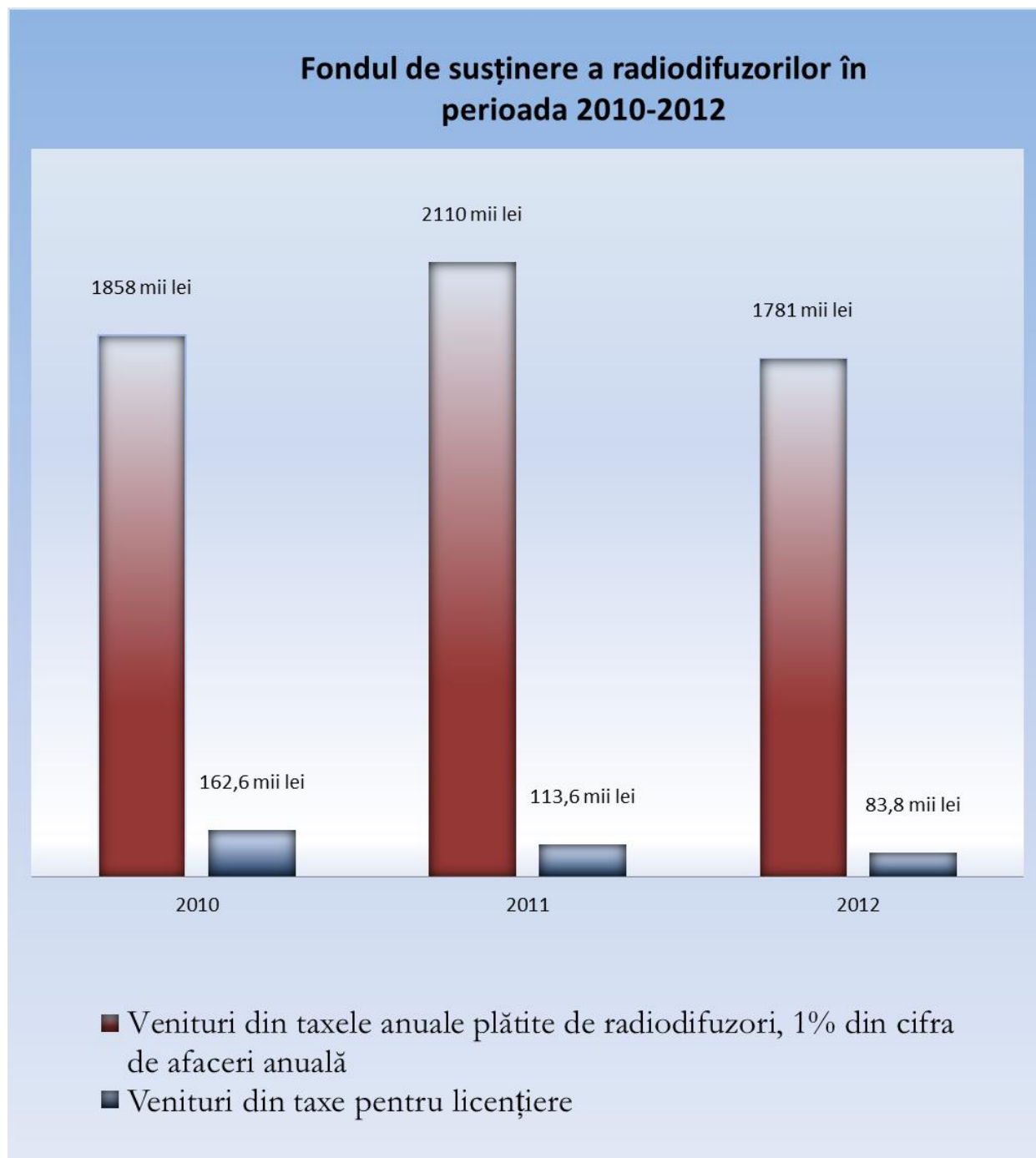
Devizul de cheltuieli al Consiliului Coordonator al Audiovizualului aprobat prin Legea Bugetului de Stat pe anul 2012 nr. 282 din 27.12.2011 constituie 5351,8 mii lei (3151,8 mii lei din contul mijloacelor bugetare și 2200 mii lei din contul mijloacelor speciale). Prin Legea nr. 177 din 11.07.2012 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2012 nr. 282 din 27.12.11, bugetul CCA s-a micșorat cu 19,6 mii lei, astfel, bugetul din contul cheltuielilor de bază a alcătuit 3132,2 mii lei. În scopul salarizării a 42 de unități de personal s-au utilizat 2287,3 mii lei (inclusiv contribuții de asigurări sociale de stat în sumă de 397,4 mii lei și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patron în valoare de 60,4 mii lei), ceea ce reprezintă 73% din suma anuală precizată pentru anul 2012 din contul mijloacelor bugetare.

Pentru plata mărfurilor și serviciilor au fost cheltuite 743 mii lei (23,7% din suma anuală precizată), cu 96,3 mii lei mai mult în raport cu anul 2011. În scopul deplasărilor în interes de serviciu au fost utilizate 54,5 mii lei (1,7% din suma anuală precizată). Pentru achitarea indemnizațiilor la încetarea raporturilor de muncă au fost cheltuite 44,4 mii lei (1,4 % din suma anuală precizată), iar pentru indemnizațiile privind incapacitatea temporară de muncă achitate din contul mijloacelor financiare ale angajatorului, s-au cheltuit 2,8 mii lei. Conform situației din 31 decembrie 2011, Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu are datorii creditoare cu termenul de achitare expirat.

Mijloacele speciale ale CCA pentru anul 2012 au fost aprobate în sumă de 2200 mii lei.

Pe parcursul anului 2012, în Fondul de susținere a radiodifuzorilor au fost acumulate resurse financiare în sumă de 1780,6 mii lei (107,6 mii lei – din contul taxelor pentru licențiere și 1673 mii lei – 1 % din cifra de afaceri anuală a radiodifuzorilor).

Tabelul nr. 14

Potrivit diagramei de mai sus (Figura 1), comparativ cu anii precedenți, încasările în fondul radiodifuzorilor din contul sursei veniturilor din taxele anuale de acoperire a cheltuielilor de reglementare plătite de radiodifuzori, în proporție de 1% din cifra de afaceri anuală, s-au micșorat în anul 2012 cu 329,4 mii lei în raport cu anul 2011, și cu 77,4 mii lei comparativ cu anul 2010. Încasările în același fond din contul taxelor pentru eliberarea și reperfectarea licențelor și deciziilor de autorizare eliberate de către CCA, de asemenea, s-au micșorat în anul 2012 cu 29,8 mii lei comparativ cu anul 2011 și cu 78,8 mii lei în raport cu anul 2010.

Mijloacele speciale acumulate în Fondul de susținere a radiodifuzorilor au fost utilizate în mărime de 1552,8 mii lei.

În scopul executării Deciziei CCA nr. 161, din 11.11.2011, „Cu privire la organizarea conferinței naționale „15 ani de activitate a CCA” și desfășurarea concursului serviciilor de programe ale radiodifuzorilor autohtoni locali, cu decernarea premiilor” a fost finalizată procedura de achiziție a echipamentului tehnic sub formă de camere video, care au fost repartizate radiodifuzorilor locali, desemnați învingători ai concursului „Producții media realizate de radiodifuzorii regionali și locali în afara mun. Chișinău și Bălți”, organizat de CCA. În acest scop au fost utilizate 579 mii lei.

În conformitate cu Decizia nr. 95, din 21.06.2012, CCA a organizat, în perioada 01-05 octombrie 2012, trainingul „Elemente de management și realizarea producției în televiziune”, în vederea perfecționării capacităților profesionale ale managerilor și jurnaliștilor de la posturile de televiziune locale. Pentru buna desfășurare a trainingului au fost utilizate 145,7 mii lei.

Întru executarea Deciziei CCA nr.123, din 11 septembrie 2012, „Cu privire la oportunitatea efectuării monitorizării lingvistice la posturile de televiziune din Republica Moldova în anul 2012 și alocarea mijloacelor financiare necesare din Fondul de susținere a radiodifuzorilor pentru realizarea proiectului”, adoptată în baza Acordului de colaborare încheiat între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Academia de Științe a Moldovei privind monitorizarea posturilor de televiziune și radio din Republica Moldova sub aspectul corectitudinii limbii române, au fost utilizate 35,4 mii lei.

În vederea executării Deciziei CCA nr. 25, din 24.02.2012, „Cu privire la examinarea adresării SC Marketing and PR SRL” a fost desfășurat un concurs în scopul achiziționării serviciilor de monitorizare a 25 de posturi de radio pentru perioada 28.05.12 – 01.07.2012. În acest sens au fost cheltuite 90,0 mii lei.

Conform Deciziei CCA nr. 164, din 23.11.2012, „Cu privire la modernizarea Centrului de monitorizare și dotarea tehnico-materială a Consiliului Coordonator al Audiovizualului”, în anul 2012 au fost alocate și utilizate mijloace financiare în mărime de 421,1 mii lei. În anul 2013 urmează a fi finalizată procedura de achiziționare a softului pentru recepționarea semnalului video și audio, precum și a hard-discurilor necesare pentru stocarea continuă a înregistrărilor pentru mai multe posturi TV și radio. Pentru aceasta urmează a fi cheltuiți 405,9 mii lei.

Pe parcursul anului 2012, în scopul onorării obligațiilor față de organisme și structurile internaționale specializate în domeniul audiovizualului, la care Consiliul Coordonator al Audiovizualului este parte, inclusiv detașarea membrilor CCA pentru participări la reuniunile internaționale, din contul mijloacelor speciale au fost utilizate 281,6 mii lei.

Soldul mijloacelor speciale la 01 ianuarie 2013 constituie 3309,7 mii lei.

XII. OBIECTIVE PENTRU ANUL 2013

În conformitate cu statutul CCA de „autoritate publică autonomă”, definit prin lege „reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului”, art. 39, alin. (1) și (2) al Codului audiovizualului;

În vederea exercitării atribuțiilor și obligațiilor ce-i revin prin lege: art. 40-41 ale Codului audiovizualului;

În scopul aplicării legislației naționale și internaționale pe domeniul mass-media audiovizuale la care Republica Moldova este parte, în special, **Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră**, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989;

În vederea implementării Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe (2011-2015);

Urmînd cursul european al dezvoltării Republicii Moldova în vederea realizării agendei europene pentru încheierea Acordului de Asociere RM-UE;

În respectul și spiritul recomandărilor normative europene, în special, a **Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului** din 10.03.2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire **la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale**;

Avînd în vedere rolul de interes public jucat de serviciile mass-media, precum și de dubla lor funcție de serviciu cultural și economic;

Fiind conștienți de importanța crescîndă a serviciilor mass-media pentru societate, pentru democrație, prin asigurarea libertății de informare, a diversității de opinie și a pluralismului mass-media;

Luînd în considerare noile tehnologii în domeniul informației și comunicării, a transmisiei serviciilor mass-media audiovizuale, care determină și evoluția tehnologică în domeniul modelelor de management al afacerilor;

Ținînd cont de dinamica și situația actuală a pieței audiovizuale din Republica Moldova;

În virtutea necesității trecerii la televiziunea digitală terestră, care derivă din obligațiile asumate de Republica Moldova prin ratificarea **Acordului regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în Regiunea 1** (părți ale Regiunii 1, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei) și în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174-230 MHz și 470-862 MHz, semnat în cadrul Conferinței Regionale Radiocomunicații din Geneva;

În vederea realizării planurilor de acțiuni elaborate în conformitate cu programele naționale pe componenta domeniului mass-media audiovizuale:

- Planul de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului 2011-2014;
- Planul de acțiuni pentru perioada 2013-2015 (PA) de implementare a Programului Național de asigurare a egalității de gen (PNAEG);

- Planul de Acțiuni al Consiliului Europei pentru persoanele cu dizabilități (2006-2015);
- Planul de Acțiuni între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, semnat la 03.03.12, pentru aplicarea Declarației comune privind instituirea unui parteneriat strategic între Republica Moldova și România pentru integrarea europeană a Republicii Moldova, semnată la București, la 27 aprilie 2010;
- Planul de Acțiuni cu privire la declararea anului 2013 drept Anul european al cetățenilor;
- Programul privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră elaborat de MTIC;

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a stabilit pentru anul 2013 următoarele obiective:

Pe componenta dezvoltării pieței mass-media:

- Evaluarea sistematică a situației spațiului informațional autohton în vederea stabilirii activităților curente și de perspectivă;
- Asigurarea accesului cetățenilor la sursele de informare prin intermediul serviciilor de programe oferite de radiodifuzorii existenți locali, regionali și naționali;
- Finalizarea procesului de creare a bazelor de date electronice a CCA;
- Studierea experienței statelor membre ale Uniunii Europene privind trecerea la televiziunea digitală terestră și preluarea bunelor practici pentru realizarea *Programului privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră*, elaborat de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor;
- Asigurarea continuității serviciilor de programe existente după sistarea emisiei în format analogic;
- Organizarea unei conferințe internaționale privind reglementarea și funcționarea pieței audiovizuale din Uniunea Europeană, în special, a practicilor de asigurare a condițiilor optime de competitivitate și securitate juridică pentru tehnologiile informaționale, industriile și serviciile mass-media europene, și de respectare a diversității culturale și lingvistice, în condițiile în care noile tehnologii în domeniul transmisiei serviciilor mass-media audiovizuale determină și evoluția tehnologică în domeniul modelelor de management al afacerilor.

Pe componenta comunicare și conținuturi ale serviciilor de programe:

- Asigurarea protecției copiilor și respectării demnității umane prin monitorizări tematice (respectarea prevederilor deciziilor CCA nr. 98 și 99 din 19.07.2012: clasificarea programelor audiovizuale, respectarea drepturilor copilului în programele audiovizuale);

- Asigurarea protecției patrimoniului cultural-lingvistic prin monitorizarea serviciilor de programe și prin continuarea proiectului de evaluare a calității limbii de stat din emisiunile radio și tv, în parteneriat cu Academia de Științe a Moldovei;
- Identificarea posibilităților de a stimula difuzarea operelor europene pe piața audiovizuală din Republica Moldova;
- Identificarea resurselor materiale și a cadrului metodologic pentru efectuarea unor monitorizări tematice cu privire la reflectarea persoanelor cu dizabilități la emisiunile radio și TV;
- Studierea practicilor țărilor europene în vederea asigurării și ameliorării condițiilor de acces a persoanelor cu dizabilități la serviciile de programe;
- Elaborarea metodologiei de monitorizare a serviciilor de programe sub aspectul abordării integratoare și echilibrate de gen;
- Consolidarea competențelor personalului de la Direcția monitorizare cu privire la reflectarea componentei gender în audiovizual;

Pe componenta reglementare:

- Elaborarea recomandărilor privind mecanismul trecerii radiodifuzorilor de la regimul analogic la cel digital, astfel încât să nu se admită lichidarea lor, în temeiul modificărilor legislative operate de Parlament;
- Elaborarea mecanismelor de asigurare a accesului consumatorilor la servicii de televiziune în condițiile trecerii la semnalul digital;
- Elaborarea mecanismelor de procedură care vor stabili condițiile și criteriile de selecție pentru concursul de eliberare a licențelor de emisie pentru serviciile de programe TV pentru utilizarea multiplexului, în temeiul modificărilor legislative operate de Parlament;
- Elaborarea propunerilor de completare a legislației audiovizuale cu privire la serviciile mass-media neliniare (la cerere) în vederea sincronizării cadrului normativ la schimbările structurale aduse pe piața audiovizuală de noile tehnologii informaționale și armonizării legislației naționale la cea europeană, în special la Directiva serviciilor mass-media 2010/13/UE.

Pe componenta comunicare cu publicul și cooperare:

- CCA va continua dialogul și colaborarea cu instituțiile și organismele internaționale de specialitate, participând la reuniunile și activitățile comune, în special la cele organizate de platformele europene din care face parte: Platforma Europeană a Autorităților Regulatorii (EPRA), REFRAM (Rețeaua Autorităților Francofone de Reglementare Media);
- Își va onora angajamentele ce decurg din Acordul de Colaborare între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Consiliul Național al Audiovizualului din România, semnat la 23 noiembrie 2011, prin schimbul reciproc de informații ce țin de cadrul juridic al funcționării audiovizualului,

privind elaborările metodice și metodologice în domeniu în scopul îmbunătățirii înțelegerii mutuale a legilor și regulilor aplicabile conținutului serviciilor de televiziune, cantității și programării publicității, și alinierii la standardele europene în domeniul serviciilor mass-media audiovizuale; schimbul de delegații în vederea cooperării;

- Organizarea și desfășurarea campaniilor de informare a populației cu privire la oportunitățile oferite de televiziunea digitală terestră și cu privire la drepturile consumatorului în cadrul acestui proces;
- Susținerea campaniilor sociale de interes public cu prioritate: cu privire la informarea cetățenilor asupra subiectelor ce țin de normele și valorile comunității europene, precum și referitor la procesul de integrare europeană; cu privire la abordarea integratoare de gen și promovarea imaginii de gen adecvată și echilibrată;
- Examinarea posibilităților de a identifica resurse financiare pentru amenajarea căilor de acces în instituția CCA pentru persoanele cu dizabilități;
- Organizarea seminarelor zonale cu titularii licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie, în cadrul cărora vor fi abordate problemele ce țin de implementarea legislației audiovizuale, executarea deciziilor CCA etc.;
- Încheierea unor noi acorduri de cooperare în domeniul audiovizualului cu autoritățile de reglementare din statele membre ale Uniunii Europene;
- Lansarea unei noi pagini web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, în scopul asigurării transparenței decizionale și eficientizării comunicării cu publicul.
- Promovarea propunerilor CCA formulate în Proiectul de lege privind transparența proprietății în domeniul audiovizualului, elaborat în 2012, pentru a asigura transparența mass-media audiovizuală.

Anexa 1

Dinamica dezvoltării audiovizualului în Republica Moldova
(conform licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie eliberate)

Anul	Capitala			mun. Bălți			UTA Găgăuzia			Orașe și centre raionale			Localități rurale			Total
	U *	C *	R *	U	C	R	U	C	R	U	C	R	U	C	R	
1997	7	3	7	1	4	-	2	-	-	8	3	-	-	-	-	35
1998	10	9	12	1	6	-	4	2	1	18	13	1	2	-	-	79
1999	11	10	13	1	6	1	5	2	1	19	14	2	2	-	1	88
2000	15	13	16	3	7	1	5	3	1	25	17	3	2	-	1	112
2001	14	13	20	3	7	2	6	3	2	25	24	4	2	1	1	127
2002	13	14	21	3	8	3	6	4	2	28	28	4	2	2	2	140
2003	12	17	21	3	8	4	5	3	2	22	35	6	2	13	3	154
2004	14	14	23	4	6	3	6	5	2	23	42	10	3	49	2	207
2005	16	19	27	5	8	3	6	8	3	24	44	13	3	52	2	211
2006	16	23	27	5	9	3	6	8	3	25	49	13	3	64	2	245
2007	22	24	30	6	9	3	6	9	3	25	49	13	3	75	2	267
2008	22	25	30	4	3	3	6	9	2	23	52	13	2	91	2	265
2009	22	25	30	4	3	2	6	9	2	25	50	13	1	86	4	274
2010	23	25	31	3	4	2	6	6	2	25	47	14	2	79	5	280
2011	23	19	33	3	4	2	5	3	2	25	37	17	1	71	5	261
2012	22	18	35	3	3	2	6	3	3	22	31	19	2	69	6	253

- * U - Studiouri de televiziune cu emisie prin unde
C - Studiouri de televiziune cu emisie prin cablu
R – Posturi de radio
Sistemele **MMDS** sînt contabilizate la compartimentul „U”

În numărul total al licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie intră:

- 2 studiouri ce utilizează sistemul de telefonie celulară mobilă (GSM);
- 18 studiouri TV de producere cu distribuirea ulterioară prin rețelele de cablu;
- 16 titulari cu emisie prin satelit:
 - 10 studiouri de televiziune;
 - 4 posturi de radio;
 - 2 distribuitori de servicii.

Anexa 2

Radiodifuziunea prin eter

Tabelul 1. Posturi de radio cu acoperire națională

	Postul de radio	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	IPNA Teleradio-Moldova (Radio Moldova)	Generalist, informativ-muzical	Producție autohtonă	100 %	Rețea de stat
2.	PRIME FM	Generalist	Producție autohtonă	76 %	
3.	Vocea Basarabiei	Generalist	Producție autohtonă	72 %	
4.	Radio Noroc	Muzical-informativ	Producție autohtonă	71 %	
5.	Hit-FM	Muzical	Producție autohtonă	62 %	
6.	Maestro FM	Generalist	Producție autohtonă	60 %	
7.	Micul Samaritean	Generalist	Producție autohtonă	60 %	Religios

Tabelul 2. Posturi de radio cu acoperire regională

	Postul de radio	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	Radio Plai	Muzical-informativ	Producție autohtonă	48 %	
2.	Jurnal FM	Informativ-muzical	Producție autohtonă	34 %	
3.	Fresh FM	Muzical-informativ	Producție autohtonă	26 %	
4.	Radio Chișinău	Generalist	Producție autohtonă	24 %	
5.	Ploaia de argint	Muzical-informativ	Retransmisie (Rusia)	42 % 22 %	
6.	Radio Poli Disc – Русское радио	Muzical	Producție autohtonă	22 %	
7.	Radio Moldova Tineret	Generalist, pentru tineret	Producție autohtonă	18 %	Proiectul este realizat parțial
8.	Teleradio Găgăuzia	Generalist	Producție autohtonă	12 %	
9.	Radio Stil / Стильное Радио	Muzical	Producție autohtonă	10 %	

Anexa 3

Televiziunea prin eter

Tabelul 1. Posturi TV cu acoperire națională

Postul TV	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1. IPNA, Moldova 1	Generalist	Producție autohtonă	99 %	Rețea de stat
2. Prime	Generalist	Producție proprie	96 %	Rețea de stat
3. 2 Plus	Generalist	Producție proprie	89 %	Rețea de stat
4. Publika TV	Informativ - Analitic	Producție autohtonă	85 %	
5. Canal 3	Generalist	Producție proprie	63 %	

Tabelul 2. Posturi TV cu acoperire regională

Postul TV	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1. Mega TV	Distractiv	Producție proprie	45%	
2. Super TV	De filme	Producție proprie	35%	
3. PRO TV Chișinău	Generalist	Retransmisie (România)	30%	
4. N4	De filme	Producție proprie	23%	
5. Teleradio Găgăuzia	Generalist	Retransmisie (TRT Turcia)	16%	
6. Elita	Generalist	Retransmisie (România)	12%	
7. TV 7	Generalist	Producție proprie	8%	

Anexa 4

Planul național de repartizare a canalelor TV
(conform datelor Ministerului Tehnologiilor Informaționale și
Comunicațiilor)

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax ¹ (km)
1.	Anenii Noi	26	8,1
2.	Anenii Noi	45	27
3.	Basarabeasca	26	23.0
4.	Basarabeasca	38	8.0
5.	Balasinești	2	5.7
6.	Balatina	21	4.9
7.	Baurci	29	7.0
8.	Bălți	21	3.9
9.	Bălți	24	16.9
10.	Bălți	26	8.4
11.	Bălți	28	7.9
12.	Bălți	39	22.6
13.	Bălți	46	59.7
14.	Bălți	52	18.8
15.	Bălți	58	9.0
16.	Basarabeasca	26	6.1
17.	Baurci (r-nul Ceadâr-Lunga)	9	6.8
18.	Baurci (r-nul Ceadâr-Lunga)	29	7.6
19.	Baxani	56	21.3
20.	Briceni	3	15.2
21.	Briceni	45	25.6
22.	Buciumeni (r-nul Florești)	48	2.8
23.	Bujor (r-nul Hîncești)	7	2.0
24.	Cahul	1	82.4
25.	Cahul	8	68.8
26.	Cahul	21	41.5
27.	Cahul	25	9.0
28.	Cahul	31	58.9
29.	Cahul	37	7.6
30.	Cahul	48	40.1
31.	Căinari	27	6.6
32.	Călărași	26	7
33.	Călărași	52	31
34.	Cantemir	24	2.9
35.	Cantemir	34	2.2

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
36.	Cantemir	37	6.7
37.	Cantemir	55	26.1
38.	Caplani (r-nul Ștefan-Vodă)	10	22.4
39.	Cărpineni	7	1.7
40.	Căușeni	25	43.0
41.	Căușeni	28	54.3
42.	Căușeni	35	4.4
43.	Căușeni	40	52.6
44.	Căușeni	51	6.6
45.	Căușeni	53	14.2
46.	Ceadâr-Lunga	12	10.5
47.	Ceadâr-Lunga	25	7.5
48.	Ceadâr-Lunga	27	2.2
49.	Ceadâr-Lunga	37	1.6
50.	Ceadâr-Lunga	49	13.9
51.	Cebolaccia	11	1.7
52.	Chiriet-Lunga	53	4.0
53.	Chișinău	8	20.1
54.	Chișinău	26	8.4
55.	Chișinău	37	10.5
56.	Chișinău	43	14.8
57.	Chișinău	45	18.5
58.	Chișinău	49	20.2
59.	Chișinău	51	18.6
60.	Chișinău	53	5.4
61.	Cimișlia	2	83.4
62.	Cimișlia	9	14.4
63.	Cimișlia	33	50.7
64.	Cimișlia	43	6.2
65.	Cimișlia	50	49.1
66.	Cimișlia	56	6.2
67.	Cioara	53	3.5
68.	Ciorna	52	5.1
69.	Cișmichioi	33	4,2
70.	Ciumai	34	7.7
71.	Climăuții de Jos	26	1.4
72.	Cobani	24	3.2
73.	Colibabovca (r-nul Leova)	7	1.7
74.	Comrat	10	20.0
75.	Comrat	23	7.9
76.	Comrat	34	8.6

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax¹ (km)
77.	Comrat	36	6.6
78.	Comrat	38	4.0
79.	Comrat	52	9.1
80.	Comrat	55	29.2
81.	Congaz	51	1,5
82.	Copanca (r-nul Căușeni)	25	1.8
83.	Copceac	47	1.9
84.	Copceac (r-nul Tighina)	42	2.1
85.	Corcmaz (r-nul Ștefan-Vodă)	6	1.9
86.	Cornești	10	18.3
87.	Corten	23	3,2
88.	Cosăuți (r-nul Soroca)	11	1.7
89.	Cremenciug	35	1.6
90.	Criuleni	24	2.6
91.	Criuleni	26	2.7
92.	Criuleni	36	5.8
93.	Criuleni	59	39.8
94.	Dezghingea	25	3.1
95.	Dondușeni	43	8.5
96.	Dondușeni	50	8.5
97.	Drochia	28	14.3
98.	Drochia	52	24.4
99.	Edineț	7	75.8
100.	Edineț	25	5.4
101.	Edineț	27	15.1
102.	Edineț	31	48.2
103.	Edineț	42	3.8
104.	Edineț	48	40.1
105.	Fălești	49	3.4
106.	Florești	35	4.7
107.	Giurgiulești	33	5.2
108.	Glodeni	35	4.9
109.	Glodeni	52	24.8
110.	Hîncești	7	5.4
111.	Hîncești	36	4.9
112.	Hirjauca	7	3.0
113.	Hîrtop	23	2.1
114.	Holercani (r-nul Dubăsari)	9	3.0
115.	Holercani (r-nul Dubăsari)	33	5.8
116.	Holercani (r-nul Dubăsari)	40	1.9
117.	Iarova (r-nul Soroca)	11	2.0

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax ¹ (km)
118.	Iorjnița (r-nul Soroca)	37	1.5
119.	Jabca	55	40
120.	Joltai (r-nul Ceadâr-Lunga)	21	1.9
121.	Joltai (r-nul Ceadâr-Lunga)	56	7.6
122.	Leova	25	8.5
123.	Leova	39	9.5
124.	Leova	47	10.0
125.	Leova	57	10.9
126.	Lipcani	35	12.0
127.	Mereșeuca (r-nul Ocnîța)	12	1.9
128.	Mîndreștii Noi	2	91.6
129.	Mîndreștii Noi	8	57.7
130.	Mîndreștii Noi	41	53.2
131.	Naslavcea (r-nul Ocnîța)	12	1.7
132.	Nisporeni	8	30.1
133.	Nisporeni	42	14.2
134.	Nisporeni	53	4.4
135.	Ocnîța	29	10.8
136.	Ocnîța	41	6.3
137.	Oxentia	26	1.8
138.	Orhei	35	3.7
139.	Orhei	51	21.3
140.	Orhei	54	6.2
141.	Otaci (r-nul Ocnîța)	11	18.5
142.	Pruteni (r-nul Fălești)	25	1.7
143.	Râșcaieți	42	2.1
144.	Rezina	8	2.6
145.	Rezina	21	18.9
146.	Rezina	32	8.8
147.	Rezina	37	5.6
148.	Romanovca (r-nul Leova)	9	5.0
149.	Rîșcani	37	49
150.	Șișcani (r-nul Nisporeni)	12	1.8
151.	Sîngerei	51	22.5
152.	Slobozia-Cremene	52	2.7
153.	Slobozia Mare	6	12.0
154.	Șoldăhești	1	2.8
155.	Șoldăhești	7	19.3
156.	Soroca	9	17.7
157.	Soroca	12	12.7
158.	Soroca	28	14.2

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax ¹ (km)
159.	Soroca	43	3.4
160.	Soroca	47	12.4
161.	Soroca	49	10.1
162.	Soroca	53	6.2
163.	Stefan-Vodă	9	11.8
164.	Stefan-Vodă	52	21.1
165.	Stefan-Vodă	35	18.0
166.	Stolniceni (r-nul Hîncești)	26	2.2
167.	Strășeni	3	136.1
168.	Strășeni	7	46.0
169.	Strășeni	11	77.2
170.	Strășeni	23	74.2
171.	Strășeni	30	61.7
172.	Talmază	24	2.8
173.	Taraclia	41	4.8
174.	Taraclia	45	48.5
175.	Tartaul (r-nul Cantemir)	41	1.3
176.	Tomai (r-nul Leova)	36	1.8
177.	Tribujeni	53	1.4
178.	Trifești	12	56.7
179.	Trifești	25	47.5
180.	Trifești	27	61.6
181.	Trifești	44	34.9
182.	Trifești	57	29.4
183.	Tvardița	9	9.1
184.	Tvardița	38	3.2
185.	Ungheni	7	29.9
186.	Ungheni	29	60.8
187.	Ungheni	32	48.2
188.	Ungheni	37	25.1
189.	Ungheni	39	19.4
190.	Ungheni	49	4.2
191.	Unguri	9	10.1
192.	Ustia	52	7.8
193.	Vădeni	38	12.1
194.	Vadul-lui-Vodă	8	6.9
195.	Vadul-lui-Vodă	33	5.9
196.	Vadul-Rascov (r-nul Șoldănești)	33	2.9
197.	Valea Perjei (r-nul Ceadâr- Lunga)	11	1.8

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Canal	Rmax ¹ (km)
198.	Valea Perjei (r-nul Ceadâr-Lunga)	30	1.8
199.	Valea-Trestieni (r-nul Nisporeni)	2	3.4
200.	Vărăncău	37	2.6
201.	Varnița	1	14.9
202.	Varnița	8	8.5
203.	Varnița	26	6.7
204.	Varnița	50	17.6
205.	Varnița	57	16.1
206.	Vasilcău	35	1.7
207.	Volintiri	24	2.5
208.	Vulcănești	24	2.0
209.	Vulcănești	41	6.1

¹ – Distanța maximă de recepție de la antena de emisie, calculată pentru condițiile standarde de planificare conform recomandărilor UIT.

Planul național de repartizare a frecvențelor de radiodifuziune sonoră FM

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
1.	Anenii Noi	102.9	17
2.	Anenii Noi	103.4	12
3.	Anenii Noi	104.4	17
4.	Baurci	95.9	14
5.	Baurci	107.5	36
6.	Bălți	71.15	20
7.	Bălți	90.0	21
8.	Bălți	90.5	55
9.	Bălți	92.0	23
10.	Bălți	99.4	35
11.	Bălți	101.5	15
12.	Bălți	102.1	17
13.	Bălți	103.5	24
14.	Bălți	103.9	12
15.	Bălți	105.6	33
16.	Bălți	106.2	21
17.	Bălți	107.2	21
18.	Basarabeasca	105.0	15
19.	Briceni	92.7	16

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
20.	Briceni	100.5	18
21.	Briceni	102.6	20
22.	Cahul	67.37	76
23.	Cahul	69.14	69
24.	Cahul	90.4	47
25.	Cahul	92.6	55
26.	Cahul	93.3	25
27.	Cahul	98.2	19
28.	Cahul	100.7	68
29.	Cahul	101.4	36
30.	Cahul	104.7	19
31.	Cahul	105.2	68
32.	Cahul	107.7	69
33.	Călărași	70.46	5
34.	Cantemir	102.4	13
35.	Caplani	105.8	13
36.	Cărpineni	104.1	17
37.	Căușeni	71.24	65
38.	Căușeni	72.80	67
39.	Căușeni	87.8	16
40.	Căușeni	90.9	42
41.	Căușeni	91.9	32
42.	Căușeni	93.0	22
43.	Căușeni	99.9	32
44.	Căușeni	101.5	62
45.	Căușeni	102.0	39
46.	Căușeni	103.0	37
47.	Căușeni	104.8	64
48.	Căușeni	106.8	62
49.	Ceadîr-Lunga	103.2	30
50.	Ceadîr-Lunga	103.8	19
51.	Ceadîr-Lunga	104.6	31
52.	Chișinău	66.41	24
53.	Chișinău	69.44	18
54.	Chișinău	71.57	36
55.	Chișinău	72.71	19
56.	Chișinău	87.6	31
57.	Chișinău	88.0	30
58.	Chișinău	88.6	28
59.	Chișinău	89.1	37
60.	Chișinău	89.6	29

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
61.	Chișinău	90.7	31
62.	Chișinău	91.1	17
63.	Chișinău	92.1	20
64.	Chișinău	92.8	25
65.	Chișinău	93.3	22
66.	Chișinău	96.7	31
67.	Chișinău	97.2	40
68.	Chișinău	97.7	21
69.	Chișinău	99.7	33
70.	Chișinău	100.1	37
71.	Chișinău	100.9	32
72.	Chișinău	101.3	32
73.	Chișinău	101.7	26
74.	Chișinău	102.7	31
75.	Chișinău	103.2	13
76.	Chișinău	103.7	33
77.	Chișinău	104.2	44
78.	Chișinău	104.7	13
79.	Chișinău	105.2	27
80.	Chișinău	105.9	42
81.	Chișinău	106.4	30
82.	Chișinău	106.9	20
83.	Chișinău	107.9	34
84.	Cimișlia	93.5	19
85.	Cimișlia	98.8	45
86.	Cimișlia	103.5	57
87.	Cimișlia	104.4	21
88.	Cimișlia	105.6	57
89.	Gîrești	101,5	3
90.	Cișmichioi	70.85	4
91.	Climăuții de Jos	68.39	9
92.	Cocieri	99,3	20
93.	Comrat	99.5	30
94.	Comrat	100.3	23
95.	Comrat	102.1	32
96.	Comrat	106.6	34
97.	Copanca (Căușeni)	103.6	22
98.	Cremenciug	73.97	4
99.	Criuleni	103.0	36
100.	Criuleni	106.5	18
101.	Crocmaș	105.1	25

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
102.	Crocmaș	107.2	21
103.	Dondușeni	95.80	20
104.	Dondușeni	104.4	18
105.	Drochia	107.1	25
106.	Dumbrăvița	70.61	4
107.	Edinet	67.46	64
108.	Edinet	70.31	64
109.	Edineț	68.99	30
110.	Edineț	89.5	34
111.	Edineț	93.6	12
112.	Edineț	101.3	50
113.	Edineț	103.8	50
114.	Edineț	105.4	20
115.	Edineț	106.4	18
116.	Edineț	107.9	49
117.	Fălești	106.6	18
118.	Florești	101.1	22
119.	Florești	104.3	32
120.	Florești	106.8	34
121.	Glodeni	98.4	31
122.	Glodeni	99.9	38
123.	Glodeni	100.3	25
124.	Glodeni	101.8	17
125.	Glodeni	102.5	39
126.	Hîncești	68.93	27
127.	Hîncești	91.6	19
128.	Hîncești	96.1	21
129.	Hîncești	97.4	12
130.	Hîncești	104.9	17
131.	Hîncești	105.1	10
132.	Hîncești	106.2	15
133.	Iargara	100.9	32
134.	Ivancea (r-nul Orhei)	92.6	15
135.	Leova	89.9	17
136.	Leova	92.1	21
137.	Leova	106.8	38
138.	Lipcani	101.7	21
139.	Lozova (r-nul Strășeni)	101.3	9
140.	Mășcăuți-Morovaia	103.9	6
141.	Mingir	107.6	30

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax ¹ (km)
142.	Mîndreștii Noi	66.68	64
143.	Mîndreștii Noi	68.24	64
144.	Mîndreștii Noi	100.7	32
145.	Mîndreștii Noi	102.9	65
146.	Mîndreștii Noi	104.9	65
147.	Mîndreștii Noi	107.6	65
148.	Naslavcea	105.2	25
149.	Nisporeni	90.2	26
150.	Nisporeni	103.8	19
151.	Nisporeni	105.7	37
152.	Ocnița	107.3	24
153.	Orhei	98.3	19
154.	Orhei	101.6	20
155.	Otaci	106.3	18
156.	Parcova	72.35	4
157.	Pelenia	101.0	10
158.	Petrunea	70.91	4
159.	Poiana	100.0	28
160.	Proteagailovca	101.1	34
161.	Racovăț	73.64	4
162.	Rezina	90.3	16
163.	Rezina	91.2	64
164.	Rezina	101.9	26
165.	Rezina	104.7	17
166.	Rogojeni	106.0	18
167.	Sănătăuca	71.48	12
168.	Sănătăuca	100.4	24
169.	Sărata Galbenă	107.1	12
170.	Sîngera	96.2	17
171.	Sîngerei	95.2	18
172.	Sîngerei	100.2	17
173.	Sîngerei	104.0	14
174.	Slobozia-Cremene	66.98	4
175.	Șoldănești	98.1	20
176.	Șoldănești	99.1	22
177.	Soroca	67.79	23
178.	Soroca	102.2	18
179.	Soroca	103.1	23
180.	Soroca	105.8	34
181.	Ștefan-Vodă	100.6	32
182.	Ștefan-Vodă	103.8	21

Nr. d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (MHz)	Rmax¹ (km)
183.	Ștefan-Vodă	106.3	25
184.	Strășeni	66.80	65
185.	Strășeni	67.58	64
186.	Strășeni	68.48	64
187.	Strășeni	72.02	63
188.	Strășeni	100.5	74
189.	Strășeni	102.3	74
190.	Strășeni	107.3	73
191.	Talmaza	68.60	15
192.	Taraclia	97.5	16
193.	Taraclia	101.9	32
194.	Taraclia	107.0	19
195.	Telenești	88.2	18
196.	Trifești	101.2	29
197.	Trifești	103.3	58
198.	Trifești	105.4	71
199.	Tvardița	70.13	4
200.	Ungheni	68.00	61
201.	Ungheni	69.53	61
202.	Ungheni	92.3	22
203.	Ungheni	93.8	42
204.	Ungheni	100.1	32
205.	Ungheni	102.0	66
206.	Ungheni	104.5	66
207.	Ungheni	105.3	15
208.	Ungheni	106.0	12
209.	Ungheni	107.0	65
210.	Unguri	100.8	23
211.	Ustia	98.7	17
212.	Vadul-Rașcov	70.52	6
213.	Vadul-lui-Vodă	90.4	14
214.	Varnița	94.7	33
215.	Varnița	95.4	15
216.	Varnița	104.0	15
217.	Varnița	106.1	39
218.	Vulcănești	88.8	19
219.	Vulcănești	102.7	12
220.	Vulcănești	103.6	18
221.	Vulcănești	106.7	14
222.	Vulcănești	107.3	9

- ¹ – Distanța maximă de recepție de la antena de emisie, calculată pentru condițiile standarde de planificare conform recomandărilor UIT.

Planul național de repartizare a frecvențelor de radiodifuziune sonoră AM

Nr d/o	Amplasarea Localitatea	Frecvența (KHz)	R_{med}¹ (km)
1.	Chișinău	873	100
2.	Edineț	1494	75
3.	Cahul	1494	75

- ¹ – Distanța medie de recepție de la antena de emisie, calculată pentru condițiile standarde de planificare conform recomandărilor UIT.

REZULTATELE MONITORIZĂRII posturilor TV sub aspectul calității limbii române (septembrie-octombrie 2012)

1. Ortografie și punctuație

În sesiunea de monitorizare din 2012, au fost înregistrate mai multe erori grave de scriere: „**copii** par mai fericiți” (2 PLUS, 13.IX) – corect: *copiii par mai fericiți*; „**Copii** ăștia au fost foarte cuminți” (EURO TV, 13.IX) – corect: *Copiii ăștia au fost foarte cuminți*; „Să nu mai **vi** la mine cu așa întrebări” (Jurnal TV, 12.IX) – corect: *Să nu mai **vii** la mine cu așa întrebări*; „a fost ucis și unul dintre **fii** săi” (PUBLIKA TV, 20.X) – corect: *a fost ucis și unul dintre **fiii** săi*; „**Fi** curajoasă, iubito.” (Bravo TNT, Urmărirea, 18.IX) – corect: ***fii***.

Se constată și numeroase cazuri de folosire incorectă a cratimei (fie lipsă, fie prezență superfluă): „Savanții moldoveni **î-și** fac griji...” (TV 7, 12.IX) – corect: *Savanții moldoveni **își** fac griji*; „Festivalul se află la cea **dea** XX-a ediție” (Jurnal TV, 12.IX) – corect: *Festivalul se află la cea **de-a** XX-a ediție*; „**Mie** silă să trăiesc așa, **mie** silă de această guvernare” (Jurnal TV, 13.IX) – corect: ***Mi-e** silă să trăiesc așa, **mi-e** silă de această guvernare*; „În centrul Moscovei **sa** desfășurat un protest” (PUBLIKA TV, 22.IX) – corect: ***s-a** desfășurat*; „Se află **întro** situație regresivă” (TV 7, 25.IX) – corect: ***într-o***; „li **sa** promis redenumirea străzii Cuza-Vodă în **Belskii**” (EURO TV, 19.IX) – corect: *li **s-a** promis redenumirea străzii Cuza-Vodă în **Belski*** (semnalăm și scrierea greșită a denumirii străzii); „Mihail Munteanu **director-adjunct** Aliment Ulei” (PUBLIKA TV, 17.IX) – corect: ***director adjunct***; „probleme **socio-economice**” (TV 7, 12.IX) – corect: *probleme **socioeconomice***; „**Vin-o** aici.” (2 PLUS, *Fantoma Elenei*, 29.IX) – corect: ***vino** aici*; „**la** sugrumat” (CANAL 3, *Adevărul ascunde minciuna*, 11.X) – corect: ***I-a** sugrumat*; „Elena, **revinoți!**” (2 PLUS, *Fantoma Elenei*, 29.IX) – corect: *Elena, **revino-ți!***; „Puteți să vă jucați **dea** detectivii.” (Jurnal TV, *În mintea criminalului*, 2.XI) – corect: *Puteți să vă jucați **de-a** detectivii* ș.a.

Și în această etapă de monitorizare au fost înregistrate, în continuare, destul de multe greșeli (pentru care se pot consulta tabelele de monitorizare) în folosirea semnelor de punctuație, în special a virgulei.

2. Ortoepie

Au continuat să apară numeroase pronunțări greșite ale unor cuvinte uzuale. Cele mai multe erori privesc pronunțarea numeralelor compuse: „**optăsprezece** grade” (TV 7, 25.IX ș.a.) – corect: ***optsprezece***; „Din lotul Moldovei... fac parte **optăsprezece** jucători” (PRIME, 10.IX) – corect: ***optsprezece***; „**cinsprezece** și **șapsprezece** ani” (N4, 11.IX) – corect: ***cincisprezece** și **șaptesprezece** ani*; „aproape **șapsprezece** mii” (Jurnal TV, 13.IX) – corect: ***șaptesprezece** ș.a.*; rostirea greșită a anglicismelor *raider* și *banner*: [**raider**] (PRO TV, 10.IX.; Jurnal TV, 10.IX; 11.IX; 13.IX; EURO TV, 12.IX; PUBLIKA TV, 12.IX; PRIME, 19.IX; 2 PLUS, 19.IX) – corect: [**reider**]; [**banere**] (EURO TV, 14.IX; PRO TV, 14.IX) –

corect: [*benăre*]; pronunțarea eronată a toponimului *Bruxelles* [*brucsel*] (PRIME, 10.IX, 17.IX; EURO TV, 14.IX; 2 PLUS, 18.IX, 20.IX; Moldova 1, 24.IX) sau [*brucsel*] (Jurnal TV, 18.IX) – corect: [*brüsel*] și accentuarea neconformă cu norma a unor cuvinte: „**inspector**” (N4, 10.IX; PRO TV, 15.IX; 24.IX; PUBLIKA TV, 20.IX; CANAL 3, 29.X) – corect: **inspector**, „**administrator**” (Moldova 1, 11.IX; EURO TV, 12.IX; CANAL 3, 12.IX; PUBLIKA TV, 12.IX; TV 7, 13.IX; Jurnal TV, 17.IX) – corect: **administrator** ș.a.

3. Gramatică

Formele hibride de indicativ imperfect *vroiam*, *vroia*, *vroiau* etc., în locul celor corecte, fără -r- în radical – *voiam*, *voia*, *voiau* etc. –, continuă să fie folosite la unele posturi monitorizate: „deputat român, care **vroia** să-i facă un cadou unui om de afaceri” (Jurnal TV, 17.IX); „cei care **vroiau** să participe” (TV 7, 17.IX); „poate **vroiam** să mă joc și eu” (PUBLIKA TV, 6.X) etc.

Verbele *a merita*, *a greși*, *a râde* sunt folosite greșit ca reflexive: „Efortul se pare că **s-a meritat**” (PRIME, 25.IX) – corect: *Efortul se pare că a meritat*, „**se merită**” (PRIME, 26.IX) – corect: **merită**, „**Te greșești**” (2 PLUS, *Fantoma Elenei*, 29.IX) – corect: **greșești**, „Dumnezeule, **voi vă râdeți** de mine...” (2 PLUS, *Fantoma Elenei*, 29.IX) – corect: *Dumnezeule, voi râdeți de mine*.

Semnalăm și câteva greșeli în formarea pluralului unor substantive: „**piețile** internaționale” (2 PLUS, 13.IX) – corect: **piețele**; „Membri ai Asociației pentru **Victimile Justiției**” (EURO TV, 12.IX) – corect: **victimele**; „**indicile termice**” (TV 7, 11.IX; 13.IX; 18.IX ș.a.) – corect: **indicii termici**; „dacă aveți nunți, **cumătrii**” (Jurnal TV, 26.IX) – corect: **cumetrii**; „**chinezii** cu legile lor, noi cu legile noastre” (Jurnal TV, 26.IX) – corect: **chinezii**; „**tricolore**” (EURO TV, 14.IX) – corect: **tricoloruri**; „nu e bine să mergeți peste **capuri**” (Jurnal TV, 12.IX) – corect: *nu e bine să mergeți peste capete*; „niciuna dintre **dădăci**” (Jurnal TV, *Cititorii de oase*, 17.IX) – corect: **dădace**; „Un atac al **clonilor** lui Truhanov...” (N4, *Dragostea Katei*, 19.IX) – corect: *Un atac al clonelor* ș.a.

Este în continuare frecventă înlocuirea formei adverbiale *maximum* cu cea a adjectivului corespondent, *maxim*: „cu **maxim** de puncte” (PRO TV, 12.IX) – corect: *cu maximum de puncte*/ *cu un punctaj maxim*; „fără mâncare omul poate trăi **maxim** trei zile” (Jurnal TV, 12.IX) – corect: **maximum** *trei zile*; „vor fi **maxim 26 grade**” (TV 7, 17.IX) – corect: *vor fi maximum 26 de grade*; „Aerul se va încălzi **maxim** până la plus 19-20 **grade**” (TV 7, 20.IX) – corect: *Aerul se va încălzi maximum până la plus 19-20 de grade* (semnalăm și absența prepoziției *de* după numerale mai mari de 19); „**maxim** 16 mii de lei amendă” (Jurnal TV, 17.IX) – corect: **maximum** *16 mii de lei amendă*. Forma *maxim* este folosită greșit și în locuțiunea adverbială **la maxim*, în loc de *la maximum*: „să asigure **la maxim**” (CANAL 3, 14.IX); „să profitați **la maxim** de toate vitaminele” (Jurnal TV, 19.IX); „tiparnița de bani, turată **la maxim**” (Jurnal TV, 19.IX); „Dați muzica **la maxim**” (Jurnal TV, 26.IX); „Superiorii vă exploatează **la maxim**” (Jurnal TV, 26.IX); „dar pentru a o exploata **la maxim** este nevoie...” (AICI TV, 3.X) – corect: **la maximum**.

Foarte răspândită este utilizarea verbului *a trebui* cu supin (*trebuie de făcut*) în loc de participiu (*trebuie făcut*): „Ceea ce trebuie **de făcut** e ca legea să funcționeze” (Moldova 1, 10.IX) – corect: *Ceea ce trebuie făcut...*; „cum **trebuie de jucat** împotriva Angliei” (Jurnal TV, 12.IX) – corect: *cum trebuie jucat*; „trebuie **de făcut** aceasta” (CANAL 3, 12.IX) – corect: *aceasta trebuie făcut*; „Nu **trebuie de confundat** această mână de oameni cu vasta majoritate a cetățenilor noștri” (EURO TV, 17.IX) – corect: *Nu trebuie confundată această mână de oameni...*; „**Trebuie de luptat** cu corupția” (TV 7, 17.IX) – corect: *Trebuie luptat cu corupția/ Trebuie să luptați cu corupția*; „trebuie **de construit** stadionul” (EURO TV, 20.IX) – corect: *trebuie construit stadionul*; „Aici **trebuie de precizat** că...” (N4, 16.X) – corect: *trebuie precizat/ trebuie să precizăm*.

Am înregistrat numeroase dezacorduri între subiect și predicat, acorduri greșite ale mărcii de genitiv, dezacorduri ale adjectivului numeral („ora **doisprezece**”).

Din păcate, se extinde utilizarea *și*-ului parazitar după prepoziția calității *ca*. Am înregistrat în această etapă de monitorizare mai multe cazuri: „formarea noastră **ca și** personalitate” (Moldova 1, 19.IX) – corect: *formarea noastră ca personalitate*; „părinții... v-au susținut în devenirea **dumneavoastră ca și poet**” (Moldova 1, 19.IX) – corect: *părinții v-au susținut în devenirea dumneavoastră ca poet*; „părerea dumneavoastră personală **ca și** cetățean, **ca și** locuitor al Chișinăului” (Jurnal TV, 19.IX) – corect: *părerea dumneavoastră personală ca cetățean, ca locuitor al Chișinăului*; „figurăm **ca și** cei mai săraci din Europa” (Jurnal TV, 19.IX) – corect: *figurăm ca cei mai săraci din Europa*; „cum priviți dumneavoastră **ca și expert**” (Moldova 1, 3.X) – corect: *cum priviți dumneavoastră ca expert/ din punctul de vedere al unui expert/ în calitate de expert*; „vinul **ca și** produs agroalimentar” (Jurnal TV, 3.X) – corect: *vinul ca produs agroalimentar*; „va servi **ca și** copertă” (Jurnal TV, 3.X) – corect: *va servi drept copertă*; „s-a remarcat inițial **ca și** jurnalist” (TVC 21, 9.X) – corect: *s-a remarcat inițial ca jurnalist*.

Am înregistrat mai multe cazuri de folosire incorectă a unor prepoziții, inclusiv extinderea abuzivă a prepoziției *pe*: „**Pe** acest caz s-a autosesizat și Procuratura Anticorupție” (PUBLIKA TV, 11.IX) – corect: *în acest caz*; „**Pe** cazul dat sunt acumulate probe” (EURO TV, 13.IX) – corect: *în cazul dat*; „cum suntem noi astăzi **pe** afaceri, **pe** sănătate, **pe** dragoste” (Jurnal TV, 26.IX) – corect: *cum suntem noi astăzi în afaceri, în sănătate, în dragoste*; „Alertă **la** Buiucani” (TV 7, 10.IX) – corect: *Alertă în Buiucani*; „**La** sud se vor atesta +7°C” (Jurnal TV, 11.IX) – corect: *în sud*; „temperatura **la** termometre” (TV 7, 10.IX, 25.IX ș.a.) – corect: *în termometre ș.a.*

4. Lexic și stilistică

Faptele cele mai îngrijorătoare la capitolul lexic sunt confuziile semantice grave: „Moldova să se dezvolte ca stat **integru**” (Moldova 1, 11.IX) – corect: *Moldova să se dezvolte ca stat unitar* (confuzie între *integru* „cinstit, onest, corect; incoruptibil” și *integral* „întreg, complet”, nepotrivit în acest context); „Taxele... sunt stabilite de asociațiile părintești, iar ea nu a făcut altceva decât să le **vocifereze**.” (PRO TV, 11.IX) – corect: *Taxele... sunt stabilite de asociațiile părintești, iar ea nu a făcut altceva decât să le anunțe* (*a vocifera* „a vorbi răstit, mânios, cu glasul ridicat; a țipa, a face scandal”); „Nu vreau **să vociferez** aceste sume” (TV 7, 21.IX) – corect: *Nu vreau să*

anunț aceste sume; „nu au fost **finisate** lucrările de reparație” (PUBLIKA TV, 12.IX) – corect: *nu au fost încheiate/ finalizate lucrările de reparație* (confuzie înregistrată și la Moldova 1, 18.IX, 19.IX; CANAL 3, 25.IX; AICI TV, 1.X, 8.X); „Nu am **finisat** discuția” (TV 7, *Sălbaticul*, 1.X) – corect: *Nu am încheiat discuția*.

Semnalăm și neadecvarea semantică a termenului *speaker*, utilizare frecventă la mai multe posturi TV: „**speakerul** Marian Lupu” (Moldova 1, 19.IX, 21.IX, 24.IX; TVC 21, 12.X; CANAL 3, 11.X; Jurnal TV, 13.IX; N4, 13.IX) – corect: **președintele parlamentului, Marian Lupu** (termenul *speaker* nu corespunde realității politice din țara noastră).

Constatăm cu regret că numărul calcurilor după limba rusă (parțial, după engleză) nu numai că nu scade, ci crește. Am selectat numai câteva exemple: „**în rezultatul** unei monitorizări” (EURO TV, 18.IX) – corect: **în urma** (calc prezent și la TV 7, 10.IX; PRO TV, 11.IX; Jurnal TV, 18.IX; Moldova 1, 21.IX); „Magistrații **nu s-au expus**, deocamdată, pe marginea acestui subiect” (PUBLIKA TV, 18.IX) – corect: *Magistrații nu s-au pronunțat, deocamdată, pe marginea acestui subiect* (calc frecvent și la CANAL 3, 11.IX; Jurnal TV, 11.IX; EURO TV, 12.IX; TV 7, 12.IX; N4, 17.IX); „orașul Kaluș, unde ne aflăm noi **la moment**” (Jurnal TV, 12.IX) – corect: *orașul Kaluș, unde ne aflăm noi pentru moment/acum/în acest moment* (calc atestat și la Moldova 1, 17.IX; AICI TV, 8.X, 11.X; N4, 16.X); „Cu toții ați fost **bravo**.” (Mega TV, *Școala de tip închis*, 19.IX) – corect: *Toți ați fost minunați* (calc atestat și la PRIME, *Pasajul subteran*, 17.IX; Super TV, *Spitalul de urgență*, 24.IX).

Probleme comune pentru toate posturile TV monitorizate:

- a. Neglijențele de tehnoredactare.
- b. Dezacordurile gramaticale.
- c. Confuziile semantice și inadvertențele lexicale.
- d. Calcurile după limba rusă.
- e. Nemarcarea relațiilor sintactice în titluri.

În comparație cu sesiunea de monitorizare din 2011, s-au constatat anumite evoluții pozitive în utilizarea limbii române la posturile de televiziune: reducerea numărului de texte fără diacritice, grija pentru autocorectarea formulărilor orale etc. Din păcate, multe greșeli (curente în folosirea neîngrijită a limbii române) persistă atât la capitolul știri, cât și la capitolul filme subtitrate.

Anexa nr. 6

Buletinul de știri „CURIER, program informativ-analitic” la postul de televiziune „NIT” din 06.02.2012		
PREZENTATOR <i>Lia Nichiforova:</i>	00:17	- Bine v-am găsit doamnelor și domnilor, sunt Lia Nichiforova și vă invit să urmăriți Curierul. Pentru început să vedem temele ediției.
	00:24	CURIER – PROTESTELE IAU AMPLOARE - Peste zece mii de oameni au răspuns îndemnului PCRM și au venit sîmbătă în centrul Chișinăului la o acțiune de protest împotriva guvernării.
	00:34	CURIER – MOLDOVA OPUNE REZISTENȚĂ - Mai mult de 300 de localități din țară anunță nesupunere civică actualului regim. În declarațiile adoptate, oamenii cer demisia Guvernului și dizolvarea Parlamentului.
	00:45	CURIER – CHIȘINĂUL CUPRINS DE PROTESTE - Și Comitetul pentru Apărarea Constituției și Democrației anunță că protestele vor continua pînă cînd Alianța își va da demisia. Duminică a avut loc al treilea miting împotriva guvernării.
PREZENTATOR <i>Lia Nichiforova:</i>	01:00	- Peste zece mii de oameni au răspuns îndemnului Partidului Comuniștilor și au venit sîmbătă în centrul Chișinăului la o acțiune de protest împotriva guvernării. Participanții la miting au cerut demisia Guvernului, dizolvarea Parlamentului, numirea datei alegerilor anticipate și au chemat cetățenii să se unească pentru a opune rezistență regimului instaurat în Moldova.
REPORTER:	01:21	- Anul 2012, deși afară e un ger cumplit, Moldova clocotește. Revolta poporului a ajuns la limită și oamenii au decis: acest an trebuie să fie ultimul în scurta istorie a așa-zisei „Alianței pentru Integrare Europeană”, care a pus pe umerii cetățenilor povara disperării. Valul de nemulțumire a cuprins sute de localități din toată țara, oamenii continuă să organizeze întruniri și proteste. S-a răsculat și capitala Moldovei, peste zece mii de oameni care au răspuns îndemnului celui mai mare partid din țară au cerut demisia uzurpatorilor.
Mulțimea:	01:57	- Jos Alianța! Jos Alianța! Jos Alianța!
Intervievat 1:	02:04	- N-a rămas multă răbdare, însă ea deja ajunge la final. Pe zi ce trece, noi trăim tot mai sărac și tot mai rău. Jos Alianța!
Intervievat 2:	02:14	- Timp de acești 3 ani, aproape 3 ani, totul s-a scumpit cu practic de două ori, dacă nu mai mult. Este foarte greu de trăit în țară acum, oamenii stau fără de lucru și fără de... cu niște salarii mizerabile. Așa ceva nu se poate de răbdat.
Intervievat 3:	02:31	- Suntem nemulțumiți de politica optimizării pe care a dus-o Alianța, au redus școlile, au redus centrele de medicină preventivă, care se află prin comune, prin suburbii.

Mulțimea:	02:44	- Jos Alianța! Jos Alianța! Jos Alianța!
REPORTER:	02:50	- Poporul moldovenesc este demn de un trai mai bun, spun protestatarii. Oamenii s-au săturat de sărăcie, de lipsa de perspective și de umilințe. Alianța de guvernare i-a transformat pe oameni în prizonieri ai ambițiilor lor.
Oleg GARIZAN, deputat PCRM:	03:04	- Сегодня вся страна поднимается на борьбу с „узурпаторами”.
Dublare/Traducere:	03:08	- Astăzi, toată țara se ridică la lupta cu „uzurpatorii” și nu ne va opri nimic. Astăzi, cele mai mari orașe din Găgăuzia, ca Baurci, Copceac, Ceadîr-Lunga, au declarat nesupunere actualei puteri, ca și multe alte localități din toată republica. Toți oamenii cer demiterea guvernanților. Jos Alianța! Trăiască, Moldova! Trăiască, poporul Republicii Moldova! Ura!
Mulțimea:	03:28	- Ura! Ura! Ura!
Zinaida CHISTRUGA, deputat PCRM:	03:31	- Voi nu sunteți Alianță pentru Integrare Europeană, voi sunteți o Alianță pentru interese escroce. Voi n-ați venit la putere să soluționați problemele cetățenilor, problemele țării, voi ați venit să vă înmulțiți milioanele, să le transformați în miliarde, să împărțiți între oligarhi ceea ce a mai rămas din economia națională. Jos oligarhi! Jos oligarhi! Jos oligarhi!
REPORTER:	04:03	- Veniturile guvernanților se calculează în milioane, în timp ce poporul abia de supraviețuiește. Guvernarea care este departe de poporul său nu poate fi susținută de acesta.
Alexandr PETKOV, deputat PCRM:	04:14	- Am venit astăzi aici ca să le arătăm guvernanților că sunt în minoritate, să nu creadă cumva că suntem doar câteva mii, pentru că fiecare din dumneavoastră îi reprezintă pe cei care protestează în toată țara. Noi nu dorim să fim popor interimar și astăzi am venit înapoi ca să le spunem acum să-și strângă catrafusele și să plece de unde au fost trimiși înapoi. La gratii, după gratii! Jos Alianța!
Mulțimea:	04:50	- Jos Alianța! Jos Alianța! Jos Alianța!
REPORTER:	04:55	- Actualul regim a distrus toate realizările anterioare, cetățenii sunt indignați de închiderea școlilor, a grădinițelor și a spitalelor. Salariile și pensiile rămân la fel de mici, iar prețurile cresc, au mai spus protestatarii. Creditele exorbitante luate de către guvernanți sunt puse tot pe umerii poporului, spun revoltați oamenii. Am fost aruncați într-o groapă imensă cu datorii.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	05:18	- Oamenii mor cu miile de foame, iar acum, iarna, și de frig. Școlile se închid, se închid cu sutele, mii de profesori sunt alungați, pur și simplu, în stradă. Copiii sunt impuși să meargă pe jos câte 10-15 kilometri în fiecare zi pînă la școlile din alte sate. Se închid centrele medicale, casele de cultură, cluburile. Satele nu au apă potabilă. Activitatea organelor publice locale este paralizată definitiv din cauza lipsei de finanțe. Din nou în țară rata natalității este inferioară ratei mortalității. Pentru prima dată în anul trecut, peste un milion de cetățeni au părăsit Moldova în

		căutarea unui loc de muncă peste hotare. Oameni buni, acesta este un adevărat sinucid al poporului nostru, iar genocidul este și mai periculos, și mai strașnic, chiar decît uzurparea puterii pe care ei au făcut-o în ultimul timp.
REPORTER:	06:30	- Din situația care persistă acum în țară, unica șansă de salvare, a spus liderul comuniștilor Vladimir Voronin, este ridicarea în masă a oamenilor împotriva celor care conduc acum republica.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	06:42	- Чтобы добиться победы в борьбе за Молдову...
Dublare/Traducere:	06:45	- Pentru a obține victorie pentru Moldova ne vom uni cu fiecare persoană care ne împărtășește ideile, cu fiecare forță. Noi salutăm acțiunile Comitetului pentru Apărarea Constituției și Democrației, și participarea cetățenilor la aceste mitinguri. Nu exclud faptul că în curînd vom organiza acțiuni de protest comune cu cei din comitet, noi îi îndemnăm pe toți cei care sunt la fel de revoltați împotriva uzurpatorilor să se ridice și să opună rezistență pe căile prevăzute de lege.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	07:11	- И будем действовать законным конституционным путём.
REPORTER:	07:14	- Alianța, contrar voinței poporului, își dorește să se mențină cu orice preț la putere, dar noi, cetățenii, trebuie să le curmăm ambițiile meschine, au mai spus protestatarii.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	07:25	- Сегодня здесь на центральной площади страны мы...
REPORTER:	07:30	- Astăzi, aici, în Piața Marii Adunări Naționale, noi cerem decretarea de urgență a dizolvării Legislativului și numirea datei noilor alegeri parlamentare, alegerile să fie numite nu mai tîrziu de aprilie-mai curent.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	07:41	- Апрель-мая текущего года.
Mulțimea:	07:44	- Bravo! Ura!
REPORTER:	07:48	- Poporul se adună și se va aduna în Piața Marii Adunări Naționale pînă cînd Alianța nu își va da demisia, iar acest lucru se va produce și mai repede cu ajutorul formării unui organ democratic, care ar reprezenta toată țara, a declarat liderul comuniștilor Vladimir Voronin, iar rolul acestui organ îi va reveni celui de al II-lea Congres civic național, convocarea căruia o cer deja cetățenii din toată republica.
Vladimir VORONIN,	08:13	- Я призываю уже с понедельника приступить к ...

președinte PCRM:		
Dublare/Traducere:	08:18	- Eu chem ca deja de luni să înceapă organizarea comitetelor Congresului civic în fiecare raion, în fiecare oraș și sat, să fie înaintați câte 200-300 de reprezentanți de la fiecare localitate. Aceste comitete urmează să fie deschise fără anumite formalități și restricții în căminele studentești, în blocurile cu multe apartamente, la întreprinderi și organizații obștești. Principiul de bază în toată această activitate trebuie să fie nesupunerea regimului și venirea la putere a adevăraților guvernanți. Un lucru important este și faptul că noi, comuniștii, realizăm gravitatea situației și înțelegem că nu mai putem aplica instrumentele din perioada 2001-2009, noile circumstanțe cer noi metode de atingere a stabilității și a dezvoltării naționale, iar noi cu siguranță dispunem de ele.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	09:04	- Специалисты и самое главное что они патриоты способны исполнить намеченное.
REPORTER:	09:10	- Tot poporul moldovenesc trebuie să conștientizeze că, în primul rând, țara noastră trebuie să se debaraseze de influența în viața politică a oligarhilor. Este într-adevăr important ca puterea să fie supusă controlului direct al poporului, este convins liderul comuniștilor. Ajunge cu numirea judecătorilor și a procurorilor după criterii politice, aceștia trebuie să slujească intereselor oamenilor și ale țării, și nu intereselor personale ale celor aflați la guvernare.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	09:39	- Сегодня плохо живётся всем и каждому ...
Dublare/Traducere:	09:43	- Tuturor le este clar că astăzi avem un trai foarte greu, oricum trebuie să ne concentrăm eforturile spre susținerea tinerilor și a bătrânilor. Dacă nu vom schimba situația vîrstnicilor în lunile apropiate, înseamnă că nu suntem niște persoane demne. Noi cu dumneavoastră dispunem de toate forțele necesare pentru a întoarce țara pe calea corectă de dezvoltare, trebuie să fim fermi în atingerea acestui scop și doar împreună noi vom învinge. Moldova are nevoie de victorie.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	10:09	- А Молдове нужна победа. Победа!
Mulțimea:	10:12	- Победа! Победа! Победа!
REPORTER:	10:16	- Participanții la mitingul nesupunerii au adoptat o rezoluție în care i-au îndemnat pe toți cei cărora nu le este indiferentă Moldova să opună rezistență regimului antipopular și anticonstituțional instaurat acum la putere.
Victor MÎNDRU, deputat PCRM:	10:30	- Перейти по всеместному соревнованию формированию районных ...

Dublare/Traducere:	10:35	- A trece la formarea comitetelor raionale, sătești și orășenești ale Congresului civic național, a examina posibilitatea organizării cât mai urgente a celui de-al II-lea Congres civic, care va pune capăt guvernării uzurpatorilor de la putere. Noi cerem de la regimul actual demisia Guvernului, dizolvarea Parlamentului și numirea datelor noilor alegeri.
Victor MÎNDRU, deputat PCRM:	10:55	- ... даты досрочных парламентских выборах, давайте вместе проголосуем за эту резолюцию.
Victor MÎNDRU, deputat PCRM:	10:57	- Давайте вместе проголосуем за эту резолюцию словом Молдова!
Mulțimea:	11:02	- Moldova! Moldova! Moldova! Moldova! Moldova!
REPORTER:	11:12	- Din Piața Marii Adunări Naționale participanții la protest au mers în coloană spre clădirea Ministerului Agriculturii, unde se află birourile deputaților și organele de conducere ale Legislativului.
Mulțimea:	11:23	- Demisie! Demisie! Demisie! Demisie!
REPORTER:	11:31	- Nemulțumirea oamenilor împotriva guvernanților care stau în fotoliile lor și tac ca niște lași continuă să crească pe zi ce trece.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	11:39	- Они парализованы страхом ...
Dublare/Traducere:	11:41	- Ei sunt paralizați de frică, ei sunt paralizați de ceea ce se întâmplă în țară, ei sunt și au fost inconștienți, la fel este și modul lor de a conduce. Nu au ce spune, timp de trei ani nu au spus nimic poporului, nu au ce propune, nu au nicio variantă pentru depășirea crizei politice, de aceea se ascund și tac.
Vladimir VORONIN, președinte PCRM:	11:59	- Поэтому они прячутся и молчат.
Mulțimea:	12:01	- Demisie! Demisie! Alianța, marș afară! Alianța, marș afară!
Intervievat:	12:10	- Ne-am săturat de conducerea țării care amăgește lumea, nu îndeplinește promisiunile, oamenii mor de sărăcie, ajunge, e destul de amăgit poporul.
Mulțimea:	12:20	- Jos Alianța!
Intervievat:	12:22	- Ne-a ajuns cuțitul la os, noi nu mai putem trăi în ziua de azi cu pensie de 700 de lei și comunalele se ridică în fiecare lună, mîncarea se scumpește, tot se scumpește! Pentru ce? Pentru ce noi asta suferim în ziua de azi?
Mulțimea:	12:36	- Alianța, marș afară! Alianța, marș afară!
Mark TKACIUK,	12:40	- Каждый выход на площадь ...

deputat PCRM:		
Dublare/Traducere:	12:42	- Fiecare ieșire în Piața a fiecărui cetățean este o lovitură dată prestigiului și autoaprecierii Alianței. Ei cred că cetățenii noștri sunt o turmă, consideră că oamenii nu mai au simțul demnității, de aceea toți cetățenii cu demnitate, toți care se consideră și vor să fie liberi trebuie să iasă în fiecare sâmbătă până la căderea acestui regim, dar vă spun că acest regim va cădea.
Mark TKACIUK, deputat PCRM:	13:04	- ...до падения этого режима и этот режим упадет.
Eduard MUȘUC, deputat PCRM:	13:06	- Oamenii s-au săturat de această putere, arată toate sondajele sociologice, mai mult din 80 % din populație consideră că noi ne mișcăm în direcția greșită, același procent consideră că viața economică în familia lor nu se va schimba spre bine, ceea ce înseamnă că această guvernare trebuie să-și dea demisia.
Sergiu SÎRBU, deputat PCRM:	13:25	- Noi nu vom finisa cu acțiunile noastre de protest deoarece revendicarea de bază este dizolvarea acestui Parlament nelegitim și organizarea unor alegeri parlamentare corecte, libere și democratice. Orice alt scenariu va fi o gravă încălcarea a Constituției și uzurparea puterii de stat și noi vom lupta până actuala guvernare va executa cerințele miilor de oameni.
Mulțimea:	13:47	- Jos Lupu! Jos Lupu!
REPORTER:	13:54	- Mitingul de sâmbătă este parte componentă a acțiunilor de nesupunere a oamenilor organizate în întreaga republică. Protestele continuă și săptămîna aceasta, iar pentru 11 februarie Partidul Comuniștilor îi cheamă din nou la miting în Piața Marii Adunări Naționale pe cei care nu sunt indiferenți față de viitorul țării lor. Natalia Iova, Alina Grigoriș, pentru „NIT”.
PREZENTATOR Lia Nichiforova:	14:17	- Autoritățile sunt preocupate doar de împărțirea funcțiilor în stat și de închiderea instituțiilor de învățămînt și asta în condițiile în care nu a construit timp de trei ani nicio grădiniță sau școală. Locuitorii din Basarabeasca cer ca persoanele care încearcă să se mențină la putere cu orice preț să fie trase la răspundere pentru uzurparea puterii în stat.
REPORTER:	14:38	- Locuitorii orașului Basarabeasca susțin că timp de trei ani de guvernare, Alianța pentru Integrare Europeană nu ar fi făcut nimic pentru societate, oamenii au avut parte doar de majorarea prețurilor și eliberarea din funcții pe criterii politice. Totodată, nicio promisiune făcută de cele trei partide aflate la guvernare în campania electorală nu a fost realizată.
Fiodor JELEZOGLO, deputat PCRM:	14:58	- Филат, Лупу, Гимпу и их сотоварищи...
Dublare/Traducere:	15:00	- Filat, Lupu, Ghimpu și colegii acestora gîndesc altfel, ei nu au nevoie ca poporul să trăiască în bunăstare, ei se gîndesc doar la propriile

		persoane, de aceea fiecare din ei au câte două pașapoarte. Moldova pentru ei este doar o sursă de venit. Stimați orașeni, să nu permitem provocatorilor să uzurpeze puterea în stat.
REPORTER:	15:17	- La protestul din Basarabeasca au participat peste o mie de persoane, în condițiile în care populația orașului este de 11 mii, adică fiecare al zecelea locuitor a ieșit să-și manifeste dezacordul față de acțiunile puterii actuale.
Miron GAGAUZ, deputat PCRM:	15:30	- Мы видим как растёт коррупция, видим как растёт бандитизм...
Dublare/Traducere:	15:35	- Vedem cu toții cum crește nivelul corupției și al banditismului. Noi înțelegem că țara se duce de răpă. Astăzi există pericol adevărat al apariției unor conflicte interetnice, riscăm să pierdem suveranitatea țării noastre. Noi toți trebuie să spunem un ferm „nu” acestor acțiuni.
Miron GAGAUZ, deputat PCRM:	15:50	- Не должно этого быть. Jos Alianța!
REPORTER:	15:51	- Orașul Basarabeasca este considerat capitala căilor ferate a Moldovei, astfel încât intențiile autorităților de a privatiza proprietatea de stat provoacă îngrijorare. Timp de trei ani de guvernarea a Alianței pentru Guvernare Europeană, oamenii spun că au învățat să facă comparații, care sunt departe de a fi în beneficiul actualei puteri.
Protestatar:	16:10	- Я вас хочу спросить, за три года ...
Dublare/Traducere:	16:12	- Vreau să vă întreb, timp de trei ani de guvernare l-ați văzut în raionul nostru pe Filat sau pe Lupu, sau, în special, pe Ghimpu? Acum amintiți-vă când la putere au fost comuniștii, Vladimir Voronin ne-a vizitat de mai multe ori: și la deschiderea Centrului de tineret, și la inaugurarea Casei de cultură.
REPORTER:	16:29	- Protestatarii susțin că toate programele sociale au fost închise, iar tinerii nu au avut parte de perspectivele promise în schimb să creeze noi locuri de muncă. Autoritățile depun efort doar pentru a se menține în funcții, consideră tinerii locuitori ai orașului Basarabeasca.
Sergei MIHAILOV, locuitor al or. Basarabeasca:	16:43	- Скажем своё всенародное решительное нет
Dublare/Traducere:	16:45	- Să spunem un ferm „nu” uzurpatorilor. Noi cerem demisia imediată a Guvernului și dizolvarea Parlamentului. Jos Alianța!
REPORTER:	16:53	- Locuitorii orașului Basarabeasca ieșiți la miting constată că numărul pretențiilor de ordin economic și politic față de actuala putere crește cu fiecare zi. Potrivit protestatarilor, economia națională și sfera socială degradează cu pași rapizi.
Ivan CHIROȘ, locuitor al or.	17:06	- Немедленно надо назначить дату новых парламентских выборов...

Basarabeasca:		
Dublare/Traducere:	17:11	- Situația creată nu mai poate fi tolerată, de aceea solicităm în regim de urgență să fie stabilită data alegerilor parlamentare anticipate, iar Parlamentul nelegitim să fie dizolvat în urma desfășurării referendumului, demisia Curții Constituționale, demisia Comisiei Electorale Centrale, tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de uzurparea puterii în stat, întrunirea în Piața Marii Adunări Naționale a singurului cvorum din țară care reprezintă interesele poporului moldovenesc – Congresul Civic Național.
Ivan CHIROȘ, <i>locuitor al or.</i> Basarabeasca:	17:37	- Второй национальный гражданский конгрес.
REPORTER:	17:40	- Oleg Ușii, Lilia Gavriliuc, pentru „NIT”.
PREZENTATOR Lia Nichiforova:	17:42	- Acțiunii de nesupunere față de regimul actual s-au alăturat mai multe localități din raioanele Cantemir, Ceadăr-Lunga și Taraclia, oamenii se pronunță împotriva închiderii școlilor, reducerii bugetarilor, anulărilor indemnizațiilor și creșterii prețurilor. Cîteva sute de persoane au semnat declarații în care cer demisia Guvernului și dizolvarea Parlamentului.
REPORTER:	18:03	- Locuitorii satului Cazaclia din raionul Ceadăr-Lunga spun că așa-numita Alianță pentru Integrare Europeană niciodată nu a reprezentat și nu va reprezenta interesele poporului moldovenesc. Timp de trei ani, partidele din Alianță s-au aflat la putere doar de dragul puterii. Reformele inițiate de Guvern privează copiii de dreptul la educație, pensionarii sunt lipsiți de o bătrînețe asigurată, iar populația activă nu are posibilitatea să își găsească un loc de muncă. În declarația adoptată în cadrul adunării sătești, locuitorii satului Cazaclia își rezervă dreptul de a împiedica acțiunile neconstituționale de menținere la putere a celor trei lideri aflați la guvernare doar prin metode legale.
Protestatar:	18:40	- АИЕ 2 до сих пор ...
Dublare/Traducere:	18:42	- Pînă în prezent, AIE 2 nu a ales președintele țării, republica se află într-o stare de criză, declarația adoptată azi de săteni privind dizolvarea Parlamentului și desfășurarea unor alegeri parlamentare anticipate este soluția optimă pentru depășirea crizei politice.
REPORTER:	18:58	- Locuitorii satului Stoianovca și Plop din raionul Cantemir la fel și-au anunțat nesupunerea față de puterea nelegitimă. Oamenii susțin că înșelarea și fățarnicia autorităților care se cred mai presus de legislație nu mai poate fi tolerată, uzurparea puterii este o crimă gravă pentru care, mai devreme sau mai târziu, vinovații vor plăti cu vîrf și îndesat. Situația creată în țară a fost discutată și în cadrul unei întrevederi a bulgarilor, desfășurată în orașul Taraclia. Diaspora bulgară se arată îngrijorată în special față de problema studierii limbii materne și păstrarea tezaurului. Astfel, în condițiile optimizării procesului educațional, Guvernul dispune închiderea școlilor și refuză finanțarea instituțiilor de învățămînt superior de stat.

Ivan CAIREAC, <i>consilier raional:</i>	19:40	- Сегодня не знают как выжить...
Dublare/Traducere:	19:42	- Conducerea Universității din Taraclia astăzi nu știe cum să supraviețuiască, să achite salariile și serviciile comunale ale instituției, pentru că nu are bani. Noi încercăm să oferim studii copiilor noștri cu 2500 de lei, noi solicităm ca poporul bulgar să fie respectat, iar instituțiile de învățământ să fie finanțate, este dreptul nostru.
REPORTER:	20:02	- În declarațiile semnate de locuitorii țării se mai spune că poporul este adevăratul stăpîn al Moldovei, iar Alianța liberal-democrată trebuie să-și dea demisia. Olga Grimenco, Lilia Gavriliuc, pentru „NIT”.
PREZENTATOR Lia Nichiforova:	20:15	- Nu vom ceda pînă cînd în fruntea țării vor veni cei care vor avea grijă de popor, cei pentru care interesele statului sunt mai presus decît profitul personal, așa spun tot mai mulți oameni din sute de localități unde continuă să se adune și să adopte declarații de nesupunere față de regimul de la guvernare.
REPORTER:	20:34	- La numărul localităților care se opun dictaturii instaurată de așa-zisa Alianță pentru Integrare Europeană se adaugă și satele Nicoreni și Mîndic din raionul Drochia. Oamenii de aici au semnat o declarație în care cer demisia Guvernului, dizolvarea Legislativului și numirea datelor noilor alegeri parlamentare, reformarea Curții Constituționale și a Comisiei Electorale Centrale. Cetățenii se împotrivesc situației social-economice dezastruoase din ultimii trei ani, optimizării școlilor, închiderii grădinițelor și a spitalelor.
	21:07	„Anul care a început va deveni anul cînd poporul țării noastre va declanșa lupta pentru restabilirea suveranității Moldovei și a drepturilor sociale ale cetățenilor. Astăzi, Lupu, Ghimpu și Filat se joacă cu soarta poporului, provocînd nemulțumirea oamenilor, care ies în stradă și protestează. Noi cerem stoparea uzurpării puterii de stat, stoparea crimei care domină acum guvernarea în Republica Moldova!”
	21:27	„Îi îndemnăm pe toți cei cărora nu le este indiferentă soarta poporului nostru, să ne unim și să le arătăm uzurpatorilor că în Moldova, noi, cetățenii, suntem adevărații stăpîni. Cerem convocarea Congresului Civic Național pentru a spune „NU” trădătorilor de la putere: Lupu, Ghimpu, Filat!”
REPORTER:	21:42	- Tot în Drochia, o declarație de nesupunere a actualilor guvernanți a fost semnată și de către participanții lichidării avariei de la Ciornobîl. Cei care ignoră și încalcă în mod conștient Constituția nu sunt demni de a rămîne în fruntea țării, spun oamenii în rezoluția lor. Refuzăm să ne supunem hotărîrilor antiumane ale Guvernului și legilor anticonstituționale ale Parlamentului, spun la unison și locuitorii satelor Pocrovca, Pivniceni și REDIUL MARE din raionul Dondușeni. Din declarațiile lor, cetățenii cer convocarea de urgență a Congresului Civic Național pentru a decide asupra înlăturării de la putere a grupării celor trei uzurpatori.
	22:23	- „Așa-zisa Alianță pentru Integrare Europeană nu reprezintă poporul

		Moldovei. Dimpotrivă, acum cei trei lideri din fruntea țării ignoră conștient Legea Supremă – Constituția. Lupu, Ghimpu și Filat scuipă pe valorile statului, sfidează interesele poporului. Ei trebuie să-și dea imediat demisia!”
REPORTER:	22:39	- Nesupunere guvernanților care deja sunt în afara legii au declarat și locuitorii satelor Catranic și Ciuluc din comuna Egorovca, Fălești.
	22:48	- „Cerem demisia Curții Constituționale și a Comisiei Electorale Centrale! Contrar voinței poporului, cei trei din Alianță se țin de guvernare, uzurpând, în acest mod, puterea de stat. Jos cu Lupu, Ghimpu, Filat!”
REPORTER:	22:59	- Copiii noștri sunt nevoiți să meargă kilometri întregi pe jos la alte școli, bătrînii noștri îndură frig și abia de își trăiesc zilele. Nu avem bani pentru a achita contractele extrem de mari pentru studenții noștri, spun indignați și oamenii din satele Horodca, Cigîrleni și Pojoreni din raionul Ialoveni.
	23:18	- „Noi, cetățenii acestei țări, trebuie să ne ridicăm pentru apărarea Constituției, pentru apărarea viitorului copiilor noștri și împotriva celor cărora aceste valori le sunt străine! Cinismul Alianței a ajuns la limita răbdării poporului! Cerem convocarea de urgență a Congresului Civic Național pentru a decide asupra înlăturării uzurpatorilor de la guvernare!”
REPORTER:	23:35	- Poporul Moldovei este îngrozit de politica antisocială și anticonstituțională a Alianței. Moldova mai poate fi salvată doar prin consolidarea forțelor cetățenilor, care se vor opune celor trei dictatori care ne-au condamnat la sărăcie, spun și oamenii din sudul republicii. Locuitorii satului Avdarma, raionul Comrat, au semnat declarația de nesupunere în care spun:
	23:59	„Susținem pe deplin rezoluția adoptată în cadrul Primului Congres Civic național din 10 decembrie. Și cerem uzurpatorilor de la putere să plece, pentru că poporul nu mai vrea să fie condus de o grupare de infractori! Jos Lupu, Ghimpu, Filat!”
REPORTER:	24:12	- Amintim că în diverse raioane, oamenii continuă să organizeze întruniri la care adoptă declarație de nesupunere actualei guvernări. Pînă în prezent au fost semnate peste 300 de astfel de rezoluții. Alina Grigoriș, pentru „NIT”.
PREZENTATOR Lia Nichiforova:	24:26	- Nemulțumiți de situația din țară sunt și oamenii din Hîncești. La întrebarea de ce astăzi se trăiește atît de greu în Moldova, oamenii spun că de vină sunt politicienii care au dus populația la limita sărăciei. Localnicii din Hîncești mai spun că liderii Alianței nu mai au dreptul nici moral, nici constituțional să mai rămînă la putere.
Intervievat:	24:46	- Noi îi alegem, dar ei ce fac? Ei nu știu care să-și împartă scaunul, nu găsesc limbă comună acolo și noi de aici străduim din pricina lor.
Intervievat:	24:55	- А что это власть разве? Это кучка схватилась за власть и

		держится чтобы их не посадили сидят и не черта не делают, себе хапают деньги наши.
Traducere în titre:		- Oare aceasta poate fi numită “putere”? Este o grupare care a luat puterea și se ține de ea ca să nu fie puși la închisoare. Au venit la guvernare și nu fac nimic, doar fură.
Interviewat:	25:10	- Foarte rău guvernează. Ei nu sunt capabili să guverneze și mint poporul, tot ce au promis nu au făcut nimic și fiecare, vasăzică, trage în partea lui.
Interviewat:	25:23	- Надо выбирать нормальных людей, профессионалов, а мы вот выбираем чёрт знает кого, которые нам лапшу вешают на уши а мы терпим.
Traducere în titre:		- Trebuie de votat oameni cumsecade, profesioniști, dar noi alegem naiba știe ce. Ei ne pun macaroane pe urechi, iar noi îi răbdăm.
Interviewat:	25:34	- Șede norodul și nu au ce mânca și ei habar nu au acolo. Dar de ce nu vine unul să vadă ce-i aici? Domnul Filat doar știe destul de bine, că e din raion de aici, să vie să vadă, dar el știe, clar că știe, dar nu să șadă cu atâtea... se zice că are vile, nu știu pe unde, ori mașini, ce mai au..., dar să vie să vadă și pe cei din sat.
Interviewat:	25:53	- Cei care se află acum, cred că de mult stau la putere și nu fac nimic, asta e. Ce putem să facem noi? Noi suntem poporul, noi așteptăm ceva de la dînșii, dar ei nu hotărăsc nimic.
Interviewat:	26:02	- Promisiunea guvernanților că au spus că o să ridice pînă la 1300 de lei... Iată sunt doi, pe al treilea an, nimic nu se ridică, iaca de ce. Prețurile se ridică zi de zi, mai ales la carburanți.
Interviewat:	26:15	- Eu iaca am primit acum leafa, pot să iau numai un balon de gaz, plătesc lumina și atîta. Primim puțin, trăim greu.
Interviewat:	26:25	- Poporul moldovenesc nu trăiește bine în comparație cum se arată și cum se spune. Poporul o duce... există!
Interviewat:	26:33	- Пенсия маленькая, люди без работы, без денег, очень плохо.
Traducere în titre:		- Pensia este mică, oamenii nu au un loc de muncă, nu au bani, este foarte greu.
Interviewat:	26:39	- Care sunt bogați? Deputații sunt bogați, că șed la conducere, dar oamenii simpli ce salarii au? Ia un medic, ia un învățător, ei au de zece ori mai mici salarii ca dînșii, apoi ce, asta e dreptate? Ce fel de democrație mai este?
Interviewat:	26:54	- De acolo de sus toți trebuie dați jos! Toți jos! Noi, chipurile, l-am ales pe Filat, l-am ales pe celălalt și la urmă ei nici nu se uită la noi, se întorc... De acum vă pricepeți cum la noi. Aici trebuie conducerea de acolo, nu fac conducere trebuie de dat jos.

PREZENTATOR <i>Lia Nichiforova:</i>	27:10	- Și Comitetul pentru Apărarea Constituției și Democrației anunță că protestele vor continua pînă cînd Alianța își va da demisia. Duminică a avut loc al treilea protest împotriva guvernării. Participanții au cerut dizolvarea imediată a Parlamentului și stabilirea datei alegerilor anticipate. Reprezentanții comitetului au avertizat că în situația creată, orice persoană care își va înainta candidatura la funcția de președinte al statului va deveni complice în procesul de uzurpare a puterii și riscă să fie cercetată penal.
<i>Mulțimea:</i>	27:40	- Jos alianța! Jos alianța! Jos alianța!
<i>Iurie ROȘCA,</i> <i>politician:</i>	27:46	- Fraților, în pofida tuturor piedicilor și a tuturor presiunilor și a intimidărilor exercitate de copoii actualei guvernări în teritoriul Republicii Moldova, în pofida blocajelor care au fost organizate pentru cei care au încercat să ajungă în inima capitalei, iată-ne și astăzi, pentru a treia oară, în Piața Marii Adunări Naționale.
<i>Intervievat:</i>	28:09	- Ne-am săturat de nedreptate și vrem ca să fie oamenii auziți, să se facă ceva și pentru oameni, adică mizeria la moment, care toți leapădă țara, nu au de lucru, eu cred că destul se lungește. Deoarece, ar fi cît de cît mulțumiți dacă ar fi și pentru popor făcut.
<i>Intervievat:</i>	28:27	- Noi suntem aici pentru libertate, pentru țară liberă, pentru pensii, bursă, salarii la bătrîni, pentru toate acestea.
<i>Intervievat</i> <i>Dublare/Traducere:</i>	28:35	- La guvernare acum nu se află moldoveni, ci cetățeni străini. Protestez pentru că de la ei nu te poți aștepta la o viață mai bună, nu îi îngrijorează economia țării, pe ei îi interesează doar buzunarele și politica externă.
REPORTER:	28:54	- Oamenii care au venit să protesteze în Piața Marii Adunări Naționale mai spun că s-au săturat să fie amăgiți și trădați, s-au săturat să numere ultimii bani din buzunar uitîndu-se cu groază la cifrele astronomice din facturile la serviciile comunale și la majorările de prețuri.
<i>Alexei CAPATUT,</i> <i>locuitor al or. Anenii</i> <i>Noi:</i> <i>Dublare/Traducere:</i>	29:10	- Astăzi noi suntem sclavii actualei puteri. Copiii noștri se nasc deja cu datorii, nu au reușit să vină pe lume, dar deja datorează 1500 de dolari. A venit timpul să spunem ajunge. A venit timpul să-i dăm afară din Moldova, ea este țara noastră!
<i>Mulțimea:</i>	29:24	- Demisia! Demisia! Demisia!
<i>Intervievat</i> <i>Dublare/Traducere:</i>	29:29	- Am obosit de această telenovelă pe nume „Alianță”, este jignitor că tinerii pleacă din țară. Ce se va întîmpla cu această țară? Sunt cetățean al Republicii Moldova și mă îngrijorează acest lucru, de aceea am venit aici.
<i>Intervievat:</i>	29:43	- Am venit să protestăm împotriva oligarhilor din Guvern, care deja de doi ani nu au făcut nimic, pur și simplu.
<i>Intervievat:</i>	29:51	- Țara se află într-o stare deplorabilă și mai departe nu cred că o să fie mai bine, trebuie de făcut treabă și jos pe toți care ne-au stricat timp de doi ani jumate.

Intervievat Dublare/Traducere:	30:03	- Protestez pentru că salariile și pensiile sunt mici, trebuie să ieșim la proteste și să-i alungăm pe toți bandiții din Parlament, să restabilim ordinea.
REPORTER:	30:13	- Potrivit protestatarilor, Republica Moldova a devenit o corabie care se scufundă și trebuie salvată pînă nu va fi prea tîrziu. Mai mult, potrivit lor, în țară lucrurile ies de sub control.
Mihail LUPAȘCO, jurnalist: Dublare/Traducere:	30:25	- În țară lucrurile devin necontrolate, oamenii fug din Moldova, cei care mai rămîn se uită cu groază la facturile pentru serviciile comunale, creșterea prețurilor și a criminalității, oamenii spun că toate acestea vin în contradicție cu rapoartele lăudăroase ale Guvernului privind creșterea indicatorilor macroeconomici.
Mulțimea:	30:49	- Demisia! Demisia! Demisia!
Intervievat:	30:53	- Eu azi am venit să protestez împotriva uzurpatorilor care amăgesc țara și care nu asigură nivelul cea de trai pe care merită țara noastră și fiecare locuitor.
Intervievat:	31:06	- Pentru ca să îi alungăm pe aiști care sunt la cîrmuire astăzi, ca să nu ne mai chinuie ei pe noi mai departe.
Intervievat:	31:14	- Am venit din neajunsuri, lumea i-a ajutat să intre la post. Alianța, Alianța nu face nimic doi ani.
REPORTER:	31:19	- Mai mult, oamenii nu se plîng doar că Alianța nu a făcut nimic, dar îi acuză pe liderii coaliției de guvernare că încearcă să se mențină la putere încălcînd Constituția. Într-o rezoluție adoptată de participanții de la protestul de duminică se spune că noul Guvern care va fi format după alegerile parlamentare anticipate, trebuie să efectueze o amplă anchetă de uzurpare a puterii de către regimul Lupu, Ghimpu, Filat, în baza articolului 339 din Codul penal.
Iurie ROȘCA, politician:	31:47	- Vreau să salut aici o doamnă în etate care a venit la această acțiune de protest și ține în mînă Constituția Republicii Moldova. Doamnă, sărutări de mîini. Bravo! Și Doamne ajută! Iată că poporul este prezent aici, în piață, pentru a le reaminti celor de la putere că ei trebuie să guverneze statul pornind de la prevederile constituționale.
Anatol PLUGARU, expert politic, deputat în primul Parlament:	32:10	- S-au speriat zdravăn de dumneavoastră. De aceea, pînă acum cu înfrigurare caută cum să iasă din această încurcătură, din această capcană în care s-au băgat tot ei prin prostia lor. Acum este clar că nu va mai fi referendum, se vor dezice de referendum. În schimb așa de tare s-au speriat că au hotărît în cel mai apropiat timp să aleagă un președinte și dacă aleg președinte se mîntuie treaba, nu-i așa. Orice președinte ales de această guvernare uzurpatoare va fi unul nelegitim, neconstituțional, va fi un om în afara legii.
Mulțimea:	32:50	- Jos Alianța! Jos Alianța! Jos Alianța!
REPORTER:	32:56	- Oxana Iurieva, Irina Catîlchina, Ivan Zaplitnîi, Vitalie Drăgălin,

		pentru „NIT”.
PREZENTATOR <i>Lia Nichiforova:</i>	33:01	- Astăzi, membrii Comitetului pentru Apărarea Constituției și Democrației au cerut de urgență o întrevedere cu ministrul de Interne, Alexei Roibu. Necesitatea acestei întâlniri, comitetul o explică prin acțiunile abuzive ale colaboratorilor MAI care intimidă și împiedică participarea cetățenilor la acțiunile de protest. O altă temă pe care vor s-o abordeze cu ministrul de Interne se referă la acțiunile unui grup de persoane care încearcă să tensioneze și să compromită întrunirile pașnice. Ministrul de Interne nu a oferit, deocamdată, niciun răspuns la solicitarea comitetului.
PREZENTATOR <i>Lia Nichiforova:</i>	33:39	- Partidul Comuniștilor, care este cea mai numeroasă formațiune politică din țară, cere demisia Guvernului pe motiv că mai mult din 80 la sută din cetățeni consideră că Moldova a luat o cale greșită. Un articol în acest sens a fost publicat recent de ziarul „Независимая Молдова”.
REPORTER:	33:35	- În 2009, o parte din cetățeni au crezut promisiunilor electorale ale partidelor liberal-democrate în speranța că viața social-economică din țară se va schimba doar spre bine, însă guvernarea Alianței nu a îndeplinit niciuna din promisiunile făcute în fața cetățenilor, se spune în adresarea PCRM publicată în ziarul „Независимая Молдова”. În lista promisiunilor neîndeplinite ale partidelor din Alianță sunt: majorarea nesemnificativă a veniturilor populației și reducerea creșterii tarifelor și prețurilor; protecția și susținerea mediului de afaceri, a producătorului autohton, a sectorului agricol, micșorarea impozitelor și majorarea subvențiilor; asigurarea unui nivel calitativ nou pentru sănătate și educație; consolidarea instituțiilor democratice; garantarea respectării legii și a drepturilor cetățenilor. Totodată, partidele din Alianță au promis realizarea integrării rapide în Uniunea Europeană și regim fără vize cu UE la începutul anului 2012. Însă la începutul anului 2012, rezultatul guvernării Alianței s-a exprimat prin faptul că mai mult din 80 la sută din cetățeni consideră că Moldova se îndreaptă într-o direcție greșită, tot atîția respondenți consideră că și pe viitor situația economică nu se va schimba spre bine, titrează publicația. Totodată, potrivit ultimelor sondaje s-a redus cu 20 la sută numărul celor care optau anterior pentru perspectiva europeană a Moldovei. Cetățenii țării nu-și mai asociază viitorul cu Guvernul Alianței. Acest Guvern trebuie să plece, iar Alianța dizolvată. Poporul are nevoie de formarea de urgență a unui Guvern de încredere populară care va orienta dezvoltarea țării noastre într-o direcție corectă, va îndeplini măsuri pentru depășirea crizei social-economice și va asigura un trai decent cetățenilor Moldovei, se mai spune în mesajul Partidului Comuniștilor către premierul Vladimir Filat.
PREZENTATOR <i>Lia Nichiforova:</i>	35:51	- Un reprezentant al Guvernului a fost reținut în flagrant de ofițerii anticorupție. Șeful oficiului teritorial Edineț al Căminului de Stat, Victor Cerevații, este bănuț de trafic de influență și corupere activă. Potrivit Centrului Anticorupție, reprezentantul Guvernului în teritoriu ar fi estorcat 50 de mii de lei de la un cetățean, pentru a determina un judecător să pronunțe o sentință în favoarea acestuia. Astăzi, pe numele lui Cerevații a fost emis un mandat de arest pentru 20 de zile,

		funcționarul riscă privațiune de libertate de la 2 la 6 ani sau o amendă de pînă la 60 mii de lei.
REPORTER:	36:30	- România un exemplu pentru Vladimir Filat. Astăzi premierul român Emil Boc și-a dat demisia. Sub presiunea protestelor declanșate în toată țara, România a ajuns în pragul alegerilor parlamentare anticipate. Premierul i-a anunțat luni pe miniștri că a decis să depună mandatul Guvernului. Acum cîteva ore, capul spionajului românesc a devenit premier, șeful Serviciului de Informație Externe, Mihai Răzvan Ungureanu, a fost nominalizat pentru funcția de premier de către președintele României, Traian Băsescu.
	37:00	- În ultima perioadă în mai multe orașe din România mii de oameni au protestat în stradă împotriva măsurilor de austeritate impuse de autorități și au cerut demisia premierului. După mai multe săptămîni de revolte, astăzi premierul român a depus mandatul Guvernului. Pasul lui Emil Boc a fost comentat de mai multe forțe politice din România, în particular președintele PNL, Crin Antonescu, a declarat că demisia Guvernului Boc este un prim pas spre soluționarea crizei politice. Demisia Guvernului Boc este un fapt bun pentru România, este o victorie a tuturor celor care de la începutul anului au protestat cerînd o schimbare politică majoră. Este plecarea celui mai incompetent, mai corupt, mai mincinos Guvern din istoria României, cel puțin de după 1989, a specificat Antonescu. După plecarea premierului, președintele român Traian Băsescu a amînat consultările cu opoziția, planificate pentru amiaza zilei de luni. Opoziția anunță că se va prezenta la consultările de la Cotroceni și va cere demisia lui Băsescu și alegeri parlamentare anticipate.
PREZENTATOR Lia Nichiforova:	38:05	- Primarul capitalei vrea să dubleze taxele pentru chișinăuieni. Impozitele aprobate de Parlament la sfîrșitul anului trecut ar trebui să fie dublate, consideră primarul Dorin Chirtoacă, citat într-o declarație publică de viceministrul Finanțelor, Victor Barbăneagră. Potrivit oficialului, autoritățile municipale intenționează să introducă și taxa pentru punctele comerciale ambulante din capitală. Anterior vă amintim că Chirtoacă a propus dublarea taxei de drum în Chișinău și introducerea taxei pentru gunoi. Să vedem acum alte știri pe scurt.
REPORTER:	38:40	ADEVĂRUL DESPRE VIZE - Liberalizarea regimului de vize nu presupune nici ședere de lungă durată a moldovenilor pe teritoriul Uniunii Europene și nici dreptul la libera angajare, declarația a fost făcută de șeful delegației Uniunii Europene la Chișinău, Dirk Schuebel, în cadrul unui interviu pentru un portal de știri. Diplomatul a mai adăugat că situația cetățenilor moldoveni care vor dori să rămînă pe teritoriul unui stat Schengen pentru o perioadă mai lungă nu se va schimba, aceștia vor fi nevoiți să obțină o viză națională de lungă ședere sau un permis de ședere, precum este cazul la moment. Angajarea legală în cîmpul muncii va continua să depindă de legislația națională a fiecărei țări, ca și în cazul permiselor de muncă.
REPORTER:	39:20	ȘCOLILE RĂMÎN ÎNCHISE - 248 de școli și grădinițe au fost închise luni din cauza drumurilor

		blocate de ninsori abundente în raioanele Rîșcani, Ocnița, Glodeni și Dondușeni. A fost sistată integral activitatea instituțiilor de învățământ, mai multe grădinițe și gimnazii au fost închise în raioanele Drochia, Hîncești, Căușeni și Edineț. Totodată, din cauza drumurilor impracticabile nu a fost posibilă transportarea elevilor în două licee din raionul Fălești și într-un sat din raionul Cantemir. Administrațiile instituțiilor care și-au sistat activitatea urmează să stabilească un orar de recuperare a orelor pierdute.
REPORTER:	39:55	A MURIT ÎN DRUM SPRE BISERICĂ - Accident fatal pentru un preot din Anenii Noi. Se grăbea să officieze slujba de duminică, dar s-a sfârșit tragic în urma unui accident rutier. Parohul bisericii din satul Pelița, raionul Anenii Noi, a murit în drum spre biserică, după ce automobilul pe care îl conducea a derapat de pe carosabil și s-a răsturnat. Preotul, în vîrstă de 39 de ani, a decedat pe loc. Potrivit unor surse, acesta locuia la Chișinău, dar era paroh al bisericii din Pelița.
REPORTER:	40:23	GERUL PARALIZEAZĂ EUROPA - Gerul și zăpada au paralizat o mare parte din Europa și au provocat moartea a sute de persoane. Bilanțul deceselor a continuat să crească, ajungînd duminică la 297 de morți, în mare parte în estul continentului. Trei țări sunt sub alerta de cod roșu. Ucraina și Polonia au fost cele mai afectate, cu 184 de persoane decedate în doar două țări. În vestul continentului, bilanțul victimelor nu este atît de ridicat, însă paralizarea traficului este pe alocuri mai mare din cauza condițiilor meteo. Aeroportul Heathrow din Londra, cel mai important din Europa, și-a anulat aproape o treime din zborurile prevăzute pentru ziua de duminică.
PREZENTATOR Lia Nichiforova:	41:04	- Urmează imediat știrile din sport și datele meteo. Eu sunt Lia Nichiforova și vă aștept mîine cu alte știri.